

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De bijdragen geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

Bij het overlijden van den heer Louis-Jean Mahieu

Directeur van de Nationale Bank van België.

Door het vroegtijdig heengaan van den heer Louis-Jean Mahieu, verliest de Bank de kostbare medewerking van een naar hart en geest buitengewoon rijk begaafd man.

De aflijvige studeerde aan de Vrije Universiteit te Brussel, waar hij met de grootste onderscheiding den graad van Doctor in de rechten haalde. Daarna liet hij zich inschrijven bij de Balie te Brussel, doch zou er slechts enkele maanden verblijven.

Reeds in de Universiteit voelde hij zich vooral aangetrokken tot de studie van economische en financiële vraagstukken. Tijdens zijn studie-jaren, publiceerde hij, in La Belgique Judiciaire, tal van bijdragen over de Belgische munt en de in particuliere contracten voorkomende goudclausule. Kort daarop verscheen van zijn hand, in La Revue du Droit international et de Législation comparée, een zeer opgemerkte studie over het geding dat de Belgische Staat tegen de Duitse levensverzekeringsmaatschappijen had ingespannen ten einde teruggave te bekomen van de wiskundige reserves in zake de contracten aangegaan tusschen Belgen en bedoelde maatschappijen, welke contracten het Verdrag van Versailles vervallen had verklaard.

In 1924, trad de heer Louis-Jean Mahieu in dienst van de Bank als geattacheerde bij den Dienst voor Economische Studiën. Twee jaar later — in 1926 — werd hij tot Secretaris van de Bank benoemd, en in 1934, tot Directeur.

Vervolgens werd hij nog lid van den Raad van Toezicht der Deposito- en Consignatiekas, lid

van de Bankcommissie en Beheerder van de Bank van Belgisch-Congo.

Hoe zijn administratieve functies hem ook in beslag namen, nog vond hij tijd voor het bestudeeren van 's lands algemeene problemen en inzonderheid van de koloniale. In de toekomst van Congo had hij een rotsvast vertrouwen en op de expansie onzer kolonie richtte hij een groot deel van zijn streven. Knap vliegenier, baande hij een nieuwen luchtweg dwars overheen de woestijnen van Libye en Ténéré en verleende tevens zijn medewerking bij het opmaken van de photogrammetische kaart van Coquilhatstad en omgeving.

Man van de daad, zocht hij steeds zijn theoretische kennis aan de werkelijkheid te toetsen en wist zich aldus een sterk synthetischen geest te vormen.

Alom gekend om de schrandereheid van zijn oordeel, werd zijn immer doeltreffende medewerking zeer gezocht. Hij werd bemind om de rechtschapenheid van zijn inborst en omdat hij edelmoedig was in al wat hij deed. Hij gaat heen op 40-jarigen leeftijd, in de volle ontluijing van een levensloop die de eenvoud zelf was, doch waaraan hij bouwde met den gloed en het zelfvertrouwen van hen die zich van hun plicht bewust zijn en tevens bevroeden, dat ze tot het volvoeren van hun taak geestelijk sterk gewaepend zijn.

Bij vrienden, collega's en medewerkers, laat het verscheiden van den heer Louis-Jean Mahieu een groote leemte na; voor de Bank, echter, is het verlies onherstelbaar.

EENIGE BESCHOUWINGEN OVER NEDERLAND IN OORLOGSTIJD

door Prof. Dr. G.-M. VERRYN STUART,

Hoogleeraar aan de Universiteit te Utrecht.

Het uitbreken van den Europeeschen oorlog heeft ook voor het economisch leven van het neutrale Nederland diepgaande gevolgen met zich gebracht. De buitenlandsche handel onderging belangrijke wijzigingen en vertoonde een aanmerkelijk minder gunstig beeld dan in de voorafgaande vredesperiode. Het bedrijfsleven ondervond vele moeilijkheden, doordat als gevolg van de mobilisatie tal van werkrachten aan de productie werden onttrokken, die slechts ten deele werden vervangen. Sommige bedrijven vertoonden toenemende activiteit; zoo in de eerste plaats al die ondernemingen, die te voldoen hadden aan opdrachten van het Ministerie van Defensie (kleding, schoenen, metaalnijverheid, e.a.m.); ook had aanvankelijk de gestegen kooplust van het publiek, gevolg van de neiging tot voorraadvorming, een stimulerenden invloed. Daarentegen hadden andere bedrijven sterk te lijden onder den gewijzigden toestand; verschillende buitenlandsche afzetgebieden gingen verloren en in het binnenland bleek de neiging tot normale herinvesteering van uit afschrijving vrijkomende bedragen en tot nieuwe investeering van winsten en spaargelden in verband met de onzekerheid der tijden te zijn afgenomen.

Zoo vertoont het Nederlandsche bedrijfsleven een verdeeld aspekt. Van een eigenlijke oorlogshausse, zooals sommigen in het begin van den oorlog hadden verwacht, kan tot dus verre niet worden gesproken.

Dat de Overheidsfinanciën door de mobilisatie in een netelige situatie zijn gekomen en dat ook dit weder zijn terugslag op het bedrijfsleven doet gevoelen en in de toekomst in nog aanmerkelijk versterkte mate zal doen gevoelen, hetgeen almede een gevoel van onzekerheid verwekt, behoeft geen betoog.

Het ligt niet in mijn bedoeling om in dit artikel een volledig overzicht te geven van de vele en velerlei problemen, die zich thans in het economisch leven van mijn land voordoen. Daarover ware gemakkelijk een boekdeel te schrijven. Binnen het beknopte

kader van een artikel als het onderhavige geef ik er de voorkeur aan om uit de veelheid van economische vraagstukken een keuze te doen.

In de eerste plaats wil ik er dan de aandacht op vestigen, dat de wijze, waarop bedrijfsleven en Overheid hier te lande op het uitbreken van den Europeeschen oorlog hebben gereageerd, onvergelykelyk kalmer is geweest dan in Augustus 1914 het geval was. Dit verschil in reactie laat zich gemakkelijk verklaren.

De oorlog van 1914 brak uit in een periode van zeer gunstige welvaartsontwikkeling voor de wereld als geheel en voor Nederland in het bijzonder. Wij bevonden ons destijds in een van de bekende « lange » hausse-bewegingen der conjunctuur. Sinds 1896 liep het prijspeil van goederen en diensten allerwegen omhoog. Telkens slechts gedurende korten tijd werd de opgaande welvaartsontwikkeling onderbroken door depressies in de « korte » golf, waarvan het bedrijfsleven zich weer snel wist te herstellen. De volkshuishouding had destijds in West-Europa een veel grooter aanpassingsvermogen dan in onze dagen; de kosten van het bedrijfsleven, met name de loonen, waren in tijden, waarin dat noodig was, op soepeler wijze aan te passen aan veranderde omstandigheden; de Staatshuishouding was in verhouding tot de rest van het economisch leven van geringen omvang, zoodat uit dien hoofde de lasten op het bedrijfsleven veel minder zwaar waren; en, *last not least*, er heerschte een aanzienlijke mate van vrij ruilverkeer en van vrij internationaal betalingsverkeer.

Talloos waren de banden, waarmede op economisch gebied de landen aan elkander gebonden waren. Omvangrijk was de nationale en internationale creditverleening. En al werd ook toen uiteraard met de mogelijkheid van een oorlog wel rekening gehouden, zoo heerschte toch vrij algemeen de opvatting, dat een mogelijk internationaal conflict, indien het ooit mocht uitbreken, kort van duur zou zijn.

In een in hart en nieren neutraal land als Nederland was destijds de geheele mentaliteit der bevolking ingesteld op een vreedzame economische ontwikkeling. En ook de Overheid was, althans voor zoover het ging om economische oorlogsmaatregelen, toen ter tijde vrijwel onvoorbereid op een internationale botsing.

In zulke omstandigheden moest wel het uitbreken van een grooten oorlog aanleiding geven tot een paniek. Dat geschiedde dan ook prompt. Het publiek snelde naar de banken om wat het aan hard geld kon bemachtigen, schielijk op te potten. Uitgifte van papieren noodgeld door den Staat bleek noodzakelijk. Ook het credietwezen dreigde te worden ontwricht; voor het destijds zeer omvangrijke beurscrediet moest een noodorganisatie in het leven worden geroepen en de Amsterdamsche effectenbeurs moest gedurende vele maanden gesloten blijven.

De Regeering zag zich in een tijd, waarin het internationale handelsverkeer geheel uit zijn voegen geslagen was en waarin men zich in het binnenlandse economische leven als gevolg van toenemende goederenschaarschte niet meer kon verlaten op vrijheid van handel en productie en op vrije prijsvorming, genoodzaakt om op tal van gebieden in te grijpen door het treffen van distributiemaatregelen en prijscontrole; het kostte echter veel moeite om voor deze geheel onvoorziene situatie de noodige organen in het leven te roepen en het duurde geruimen tijd, voordat gezegd kon worden, dat dit alles eenigszins redelijk functioneerde.

Geheel anders was de gang van zaken in 1939. De oorlog van September jl. kwam niet zonder waarschuwing. Reeds in September 1938 leidde de Tsjechische crisis ertoe, dat het oorlogsgevaar door alle lagen der bevolking terdege werd beseft. Toen de oorlog éénmaal een feit was geworden, hield het publiek zich opmerkelijk kalm. Wel werd eenig zilvergeld en vermoedelijk ook bankpapier opgepot, doch tot het uitgeven van papieren noodgeld behoefde de Staat niet over te gaan. Door passende maatregelen wist de Regeering een wild oploopen van prijzen van levensbenodigdheden tegen te gaan. Groote onrust onder de bevolking kon dan ook worden voorkomen.

Ook op het gebied van credietwezen en effectenbeurs waren ditmaal geen noodmaatregelen vereischt. Reeds sinds jaren was de conjunctuur hier te lande ongunstig geweest; de in 1929 ingetreden depressie had zeer lang geduurd en was slechts in 1936 en 1937 door een korte opleving onderbroken. Als gevolg daarvan waren de credietbehoeften van bedrijfsleven en effectenbeurs bescheiden gebleven. Daarbij kwam, dat in de laatste jaren de internationale toestand voortdurend dreigend was geweest; zooals ook uit de hierna te vermelden bankstatistieken blijkt, was

daardoor uit Nederland al lang vóór het uitbreken van den oorlog in September 1939 heel wat geld naar den vreemde afgevloeid. In deze omstandigheden behoefde niet tot sluiting van de effectenbeurs te worden overgegaan, terwijl centrale bank en particuliere banken uithoofde van de aanzienlijke liquiditeit, waarop zij konden wijzen, gemakkelijk aan de nieuwe situatie het hoofd konden bieden.

Ditmaal was ook de Overheid beter geoutilleerd voor het treffen van maatregelen op economisch gebied. In de voorafgaande depressiejaren was het Overheidsingrijpen in het economisch leven sterk toegenomen. Ten behoeve van den landbouw waren sinds 1931 talrijke steunmaatregelen getroffen, terwijl de industrie in belangrijke mate geholpen was door middel van contingentteering van den invoer. Vele onderdeelen van het eertijds vrije economisch leven waren « geordend ». Het zou mij hier te ver voeren het pro en contra van zulk een ordening te gaan bespreken. Als duurzaam systeem komt zij mij nog steeds weinig kansrijk voor. Ordening beteekent gewoonlijk het veilig stellen van de belangen van bepaalde groepen ten koste van de rest der bevolking, wier welvaartspeil daardoor achteruit gaat of althans minder stijgt dan mogelijk zou zijn.

Het spreekt echter van zelf, dat in oorlogstijd, waarin allerwegen schaarschte van goederen dreigt en waarin zeer gemakkelijk excessen op het gebied der prijsvorming ten nadeele van den consument kunnen intreden, het vraagstuk der Overheidsinterventie in het economisch leven met andere oogen bekeken moet worden dan in tijden, waarin productiekrachten en grondstoffen in allen overvloed beschikbaar zijn. Ook de meeste voorstanders van vrijheid in het economisch leven erkennen, dat in oorlogstijd Overheidsingrijpen in het belang van een regelmatige voorziening van het bedrijfsleven met grondstoffen en van den consument met levensbenodigdheden en in het belang van een billijke prijsvorming niet wel te vermijden is.

In zulke omstandigheden is het een voordeel, wanneer de Regeering van een land reeds aanstonds de beschikking heeft over organen, die bij de regeling van het economisch leven kunnen worden ingeschakeld. « A quelque chose malheur est bon », aldus de tegenstanders der ordening, wanneer zij erkennen, dat in September jl. de aanwezigheid van tal van Regeeringsdiensten ter regeling van het economisch leven de gelegenheid heeft geboden om vele vraagstukken met meer spoed en voortvarendheid op te lossen, dan onder andere omstandigheden mogelijk geweest ware.

Een en ander moge den lezer duidelijk maken, waarom de schokkende gebeurtenissen van September 1939 hier te lande zooveel kalmer zijn verwerkt dan in Augustus 1914.

Intusschen, de moeilijkheden waren talrijk en zij zullen er, naar het zich laat aanzien, in 1940 nog niet minder op worden.

Daar is dan vooreerst het feit, dat de mobilisatie tal van werkkrachten aan het bedrijfsleven heeft onttrokken, hetgeen uit den aard der zaak niet bevorderlijk voor de productie is geweest. Het is niet wel doenlijk om een volkomen precies beeld te geven van den invloed der mobilisatie op de personeels-

vloeiende manko aan geschoolden arbeid leidde in sommige industrieën tot overwerk. Mede daardoor en door het rationaliseeren der productie kon in vele gevallen achteruitgang in den omvang der productie worden voorkomen. Maar alles tezamen genomen kan toch niet worden geloofend, dat de mobilisatie in het bedrijfsleven tot aanzienlijke personeelsmoeilijkheden heeft geleid en dat het niet mogelijk is gebleken om op korten termijn de opengevallen plaatsen

STAAT I.

Personeelbezetting, onttrekking van arbeidskrachten door mobilisatie van deze arbeidskrachten in ondernemingen, welke daaromtrent opgave verstrekken.

TAK VAN BEDRIJF	Aantal ondernemingen	PERSONEELSTERKTE		Personeelsterkte 23 August. 1939	GEMOBILISEERD		VERVANGEN (1)		Personeelsterkte eind September 1939
		Eind 1938	Eind 1939		Aanta	In % van personeelsterkte 23 Augustus 1939	Aantal	In % van aantal gemobiliseerden	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Scheepsbouw	18	17.682	14.511	18.824	2.099	11,1	—	—	15.755
Machine- en constructieindustrie	49	15.347	15.536	16.509	1.654	10,0	165	10,0	15.020
IJzer- en staalgieterijen	16	2.871	3.270	3.212	329	10,3	179	54,4	3.062
Vliegtuigindustrie en instrumentmakerij	9	3.260	3.596	3.916	337	8,6	—	—	3.551
Overige metaalindustrieën	103	44.157	45.829	48.658	4.751	9,8	1.545	32,5	45.452
Glas-, aardewerk- en steenfabrieken	52	8.856	10.625	12.138	1.006	8,3	496	49,3	11.628
Houtindustrie	69	5.929	5.738	6.931	528	7,8	—	—	6.376
Textielindustrie	162	52.231	55.563	55.912	3.175	5,7	939	29,6	53.676
Kledingindustrie	51	12.110	13.425	13.497	276	2,0	—	—	13.220
Schoenen-, leder- en rubberindustrie	82	10.629	12.390	12.190	671	5,5	582	86,7	12.101
Papierindustrie	11	4.171	4.202	4.334	324	7,5	43	13,3	4.053
Chemische industrie	73	12.266	12.146	12.856	1.044	8,1	—	—	11.724
Diamantnijverheid	112	(2) 1.476	(2) 1.578	1.730	173	10,0	—	—	(2) 1.552
Voedings- en genotmiddelenindustrie	157	32.946	33.578	35.591	1.834	5,2	930	50,6	34.687
Mijnen	14	32.817	31.438	33.873	3.634	10,7	223	6,1	30.462
TOTAAL ...	978	256.748	263.425	280.171	21.835	7,8	2.983	13,7	261.319

(1) Kolom 10 + kolom 6 verminderd met kolom 5. (Inclusief vervanging uit andere hoofde; negatieve waarden niet opgenomen.)
(2) Weekgemiddelden per kwartaal.

bezetting van het bedrijfsleven. Maar bij benadering kan men toch wel nagaan, dat in een groot deel der bedrijfstakken het aantal te werk gestelden aanmerkelijk is verminderd en dat de opengevallen plaatsen slechts ten deele zijn vervuld door inschakeling van werkloozen.

De volgende, door het Centraal Bureau voor de Statistiek samengestelde staat, geeft van deze zaak een denkbeeld :

De cijfers toonen, dat in de onderzochte bedrijfstakken bijna 8 pCt. van het personeel werd gemobiliseerd en dat slechts tot een omvang van 13,7 pCt. tot vervanging der opengevallen plaatsen is overgegaan. Dat deze vervanging in de onderscheiden bedrijfstakken een zeer verschillende is geweest, toonen de cijfers duidelijk. In bedrijfstakken, die groote Defensie-orders hadden, zooals in de schoen-, leder- en rubberindustrie, was de vervanging aanzienlijk. Daarentegen hadden andere bedrijfstakken juist met moeilijkheden te kampen, zoodat zelfs tot vermindering van personeel moest worden overgegaan; zoo b.v. in den scheepsbouw, de radio- en gloeilampenindustrie, de diamantnijverheid en de chemische industrie. In vele gevallen constateerde men gebrek aan scholing bij de werkloozen; het daaruit voort-

door recruiteering uit het omvangrijke werkloozenleger op passende wijze aan te vullen.

Wat de afzonderlijke bedrijfstakken betreft, zoo moge nog worden opgemerkt, dat er verschillende waren, die geprofiteerd hebben van groote opdrachten van Defensie; zoo de machinefabricage, de constructiewerkplaatsen, de ijzer- en staalgieterijen, de instrumentenfabrieken, de textielindustrie (inzonderheid de wolindustrie), de kledingindustrie, de schoenindustrie, de rubbernijverheid. De productie van voedings- en genotmiddelen werd in het najaar sterk gestimuleerd door de neiging tot voorraadvorming, die zich destijds bij het publiek openbaarde en die ook van invloed was op bedrijfstakken als de schoenen- en de kledingindustrie; overigens is in den loop van 1940 deze kooplust al weer tot meer bescheiden proporties teruggelopen.

In het licht van bovenstaande cijfers behoeft het niet te verbazen, dat de aanzienlijke werkloosheid, die bij het uitbreken van den oorlog nog steeds in Nederland heerschte, als gevolg van de mobilisatie slechts in beperkte mate is afgenomen. Onderstaande cijfers geven een beeld van den omvang der werkloosheid hier te lande :

STAAT II.

AAN HET EINDE DER MAAND	AANTAL WERKLOOZEN (1)				TEWERKGESTELD BIJ WERKVERRUIMINGEN (2)			
	<i>In duizendtallen</i>							
	1937	1938	1939	1940	1937	1938	1939	1940
Januari	446,0	387,8	339,9	297,9	20,2	51,5	66,0	58,8
Februari	385,2	367,4	301,9	274,0	54,4	53,4	73,5	57,6
Maart	349,1	321,7	268,7		54,2	51,0	72,0	
April	309,6	307,6	240,0		50,1	47,1	65,6	
Mei	281,8	287,1	212,7		46,7	45,0	63,2	
Juni	267,9	267,2	196,2		42,7	43,8	59,5	
Juli	273,7	258,9	192,3		39,2	43,4	56,5	
Augustus	275,0	258,8	191,3		42,8	43,0	52,4	
September	281,6	257,2	203,8		42,6	44,5	46,8	
October	292,2	265,3	198,4		48,3	53,4	50,2	
November	334,3	293,5	211,6		51,7	61,9	54,8	
December	392,1	368,6	270,8		45,4	65,0	59,5	
Maandgemiddelde	324,0	303,4	235,6		44,9	50,2	60,0	

(1) Aantal werkzoekenden, ingeschreven bij de organen der openbare arbeidsbemiddeling.

(2) Alle tewerkgestelden (en gesteunden) benevens e.g. de tot werken in staat zijnde, niet verdienende, inwonende leden van vijftien jaar en ouder van het gezin, waarvoor zij kostwinner zijn, moeten als « werkzoekenden » zijn ingeschreven bij de organen der openbare arbeidsbemiddeling. (Nota van de Redactie: cf. *Maandschrift*, Hoofdst. « Werkverruiming en werkloozenzorg », B. I.)

Men ziet, dat het beeld nog allerminst rooskleurig is, zelfs wanneer men in aanmerking neemt, dat de strenge winter de werkgelegenheid ongunstig heeft beïnvloed.

In het algemeen wordt aangenomen, dat in het voor de werkgelegenheid gunstigste seizoen, t.w. in den zomer, de normale werkloosheid op de Nederlandsche arbeidsmarkt ongeveer 40 à 50 duizend personen belooft, een en ander als gevolg van frictie en bij wijze van normale arbeidsreserve. Van dat peil is men in ons land nog een heel eind verwijderd, zelfs wanneer men er rekening mede houdt, dat in de Nederlandsche werkloosheidsstatistiek tal van personen voorkomen, die « unemployable » zijn. Met leedwezen moet dan ook worden geconstateerd, dat in de depressie van 1930 en volgende jaren de werkloosheid een duurzaam karakter is gaan aannemen, en dat zij zelfs door een zoo drastische drainage van de arbeidsmarkt, als door de mobilisatie van eenige honderdduizenden mannen werd veroorzaakt, niet dan slechts zeer partiëel is te niet gedaan.

Nu wil ik niet beweren, dat de groote omvang van de werkloosheid in de laatste jaren zonder meer kon worden geweten aan interne factoren in het Nederlandsche economische leven. Integendeel, als er in de wereld een vrij ruilverkeer en vrije kapitaalsbeweging had geheerscht, zoo zou zeer zeker de omvang van de werkloosheid van een zoo sterk van het internationale verkeer afhankelijk land als Nederland gering gebleven zijn. Maar wel mag worden betwijfeld, of, gegeven nu éénmaal de ongunstige werking van bepaalde, van buiten komende invloeden, de Nederlandsche volksgemeenschap de juiste reacties daarop heeft weten te vinden.

Zoodra de werkloosheid boven het peil eener normale frictie en eener gewone arbeidsreserve stijgt, wijst dit er op, dat tot de geldende loonhoogte in de onderscheiden bedrijfstakken niet voldoende vraag

naar arbeidskracht bestaat. Een snelle aanpassing van het loon is in zulke gevallen naast en in combinatie met andere middelen — waarvan ik inzonderheid noem een verstandige geldpolitiek en een verstandige, d.w.z. op zuinigheid gerichte Overheidspolitiek — zeer geëigend om de werkloosheid zoo gering mogelijk te doen blijven. Dit laatste is een algemeen belang; werkloosheid werkt demoraliseerend en betekent bovendien het ongebruikt laten van nuttige productiekracht, hetgeen het welvaartspeil doet dalen of althans minder hoog maakt dan het bij volledige aanwending der beschikbare arbeidskracht zou kunnen zijn.

Aan deze loonsaanpassing heeft ook hier te lande wel het een en ander ontbroken, evenals trouwens aan een rationeele toepassing der andere, door mij bedoelde middelen ter verkrijging van evenwicht tusschen vraag en aanbod van productiekrachten. Met het droeve resultaat zitten wij in den vorm der « Dauerarbeidslosigkeit » thans opgescheept.

Of het in deze omstandigheden gewenscht is om reeds thans, nu als gevolg prijsstijging van grondstoffen de groothandelsprijzen en de levenskosten zijn gestegen, tot loonsverhooging in den vorm van duurtetoelagen over te gaan, komt mij twijfelachtig voor. Daartoe zou eerder aanleiding bestaan, indien de werkloosheid weder tot normale proporties zou zijn teruggebracht en indien alsdan de resultaten van het bedrijfsleven zulk een loonsverhooging zouden toelaten; nu is een dergelijk streven naar loonsverhooging praematuur.

Niettemin kan men laatstelijk ten onzent vooral in de z.g. « beschutte » bedrijven een duidelijk streven naar loonsverhooging waarnemen. Daarin schuilt een maatschappelijk gevaar. Vooreerst zal zulk een loonsverhooging ertoe bijdragen, om de bestaande werkloosheid noodeloos te bestendigen. En bovendien laat zich een verhooging van het geldloon veel gemak-

kelijker doorvoeren in de « beschutte » bedrijven, die de verhooging van hun kosten geheel of ten deele op den consument kunnen afwentelen, dan in de onder buitenlandsche concurrentie werkende « onbeschutte » bedrijven, waaronder de uitvoerbedrijven een belangrijke plaats innemen. Het gevolg van loonsverhoging in de beschutte bedrijven is, dat er steeds meer sociale tegenstellingen in de arbeidersklasse zelve worden geschapen tusschen hoog beloonde en minder beloonde arbeid. En voorts is het meer dan ooit noodzakelijk, dat juist de uitvoerbedrijven thans worden gestimuleerd, hetgeen door een voortdurenden loonstrijd allermintst wordt bevorderd.

Ik ben hiermede intusschen al reeds gekomen tot een tweede punt, dat in dit artikel om behandeling vraagt, t.w. het verloop der prijzen sinds het uitbreken van den oorlog. In den groothandel laat zich sinds Augustus jl. een zeer aanmerkelijke prijsstijging waarnemen, vooral in de sfeer der grondstoffen, die voor een belangrijk deel uit den vreemde aangevoerd moeten worden. Deze grondstoffen zijn ook elders in prijs gestegen en daarbij voegt zich dan voor Nederland de zeer verhoogde zeevracht. Door stijging van grondstoffen stijgt ook de prijs der fabriekaten, zij het — om redenen, die ik bekend mag veronderstellen — in mindere mate, terwijl tenslotte in nog weer verzwakte mate de levenskosten omhoog zijn geloopen.

Ik laat hier in de eerste plaats een staatje van groothandelsprijzen volgen.

STAAT III.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

Basis 1926-1930 = 100.

	Voedingsmiddelen	Grondstoffen	Afgewerkte producten	Algemeen indexcijfer
1939 Augustus .	70,3	56,8	75,4	70,5
September .	74,7	66,8	78,8	75,4
October . . .	79,8	74,3	83,5	80,8
November .	82,1	76,6	86,8	83,6
December .	82,4	80,4	87,2	84,7
1940 Januari . . .	84,6	82,6	88,3	86,2
Februari . .	85,9	84,5	89,6	87,6
Maart	84,2	86,0	90,7	88,1
Stijging in pCt. t.o.v. Augustus 1939	19,8	51,4	20,3	25,0

De stijging der levenskosten blijkt o.m. uit de volgende cijfers, betrekking hebbende op het budget van arbeidersgezinnen te Amsterdam :

STAAT IV.

Indexcijfers van levenskosten

(1911-1913 = 100).

MAAND	TOTALE UITGAVEN		UITGAVEN VOOR VOEDING	
	Indexcijfer	Stijging sedert Aug. 1939	Indexcijfer	Stijging sedert Aug. 1939
1939 Augustus .	136,5		124,4	
September .	139,1	1,9 %	128,2	3,1 %
October . . .	142,9	4,6 %	133,3	7,2 %
November .	144,3	5,7 %	136,2	9,5 %
December .	146,0	6,9 %	137,3	10,3 %
1940 Januari . . .	146,4	7,3 %	138,3	11,1 %
Februari . .	147,7	8,2 %	140,4	12,8 %

Duidelijk maakt zich dus het duurder worden des levens bemerkbaar. De Regeering heeft er naar gestreefd door toezicht en contrôle op het verbruik van grondstoffen en op de prijscalculatie in het bedrijfsleven ongemotiveerde prijsstijging ten nadeele van den consument tegen te gaan. Daarbij heeft zij slechts op zeer beperkte schaal tot distributie van consumptiegoederen voor het publiek (suiker, peulvruchten) haar toevlucht behoeven te nemen. Overigens heeft de Regeering met betrekking tot de prijscontrôle haar gedragslijn nog niet in allen deele vastgesteld. Toch heeft zij al reeds enkele richtlijnen uitgestippeld, die haar beleid in dezen mede hebben beheerscht. De zaak is aanhangig gemaakt bij den Economischen Raad, maar in afwachting van het advies van dat lichaam deelt Minister Steenberghe inde onlangs door hem aan de Staten-Generaal overgelegde « Tweede Nota over de economische verdediging van de Nederlandsche volkshuishouding » het volgende mede :

« Intusschen zijn er enkele algemeene richtlijnen, waarmede bij de regelingen met het bedrijfsleven reeds rekening is en wordt gehouden. De eerste komt hierop neer, dat kostenverhogingen, die voortspruiten uit stijging van wereldprijzen, vrachten, assurantiepremies en dergelijke, in den prijs mogen worden gecalculeerd. Deze handelwijze voorkomt, dat door een te lage prijsstelling op de binnenlandsche markt noodzakelijke invoer zou worden belemmerd. De tweede richtlijn is, dat bij de prijsvaststelling onderscheid wordt gemaakt tusschen het aanwezig zijn van grootere dan normale voorraden, die eventueel tegen lagere, voor-oorlogsche prijzen zijn ingekocht, en de normale handelsvoorraden. Ten aanzien van de laatstgenoemde categorie is, naar het oordeel van den ondergeteekende, calculatie op basis van een als reëel te beschouwen vervangingswaarde als algemeene regel aanvaardbaar. Het komt den ondergeteekende overbodig voor, na hetgeen bij de behandeling van zijn begrooting dienaangaande reeds is opgemerkt, te dezer plaatse opnieuw in te gaan op het vraagstuk van de vervangingswaarde, hetwelk in het begin van den oorlog uiteraard sterk de aandacht trok. In de derde plaats moet er rekening mede worden gehouden, dat handhaving van de gebruikelijke procentueele brutowinstmarges in een tijd van sterke prijsbeweging als de huidige tot een volstrekt ongemotiveerde prijsverhoging kan leiden. Waar immers een deel van de belangrijke handelskosten van groot- en kleinhandel onveranderd is gebleven (huren, gas- en electriciteitsprijzen, loonen en dergelijke), zou een gelijkblijvende procentueele winst-opslag tot ongemotiveerde winsten voeren. Bij de bovengenoemde regelingen wordt dan ook getracht tot marges te komen, die niet grooter zijn dan het huidige kostenniveau inderdaad wettigt.

» De resultaten van deze prijspolitiek kunnen, naar het oordeel van den ondergeteekende, bevredigend worden geacht. »

Kennelijk is dus het doel der Regeering om een « reëele » prijsstijging, voortspruitende uit verhoogde kosten der productie, in de prijzen tot uiting te laten komen, maar om verder gaande prijsstijging tegen te gaan.

Of zij in dit streven zal slagen, zal onder meer afhankelijk zijn van de vraag, of de Regeering een inflatie van de geldcirculatie zal weten te vermijden.

Inflatie kan uit verschillende oorzaken voortspruiten. Niet slechts een overmatige geldcreatie ten behoeve van de in financiëelen nood verkeerende Overheid toch kan tot een overvoering der geldvoorziening leiden, ook een te ruime credietverleening ten behoeve van het particuliere bedrijfsleven kan tot waardedaling van het geld aanleiding geven.

Van dit laatste nu zijn voorshands in Nederland nog vrijwel geen teekenen te bespeuren. Later in dit artikel laat ik nog enkele cijfers betreffende de groote particuliere banken volgen, die duidelijk toonen, dat van een eenigszins abnormale stijging der credietverleening tot dusverre niets te bemerken valt. Dat is niet te verwonderen. Wel zijn er verschillende bedrijven, die thans meer crediet noodig hebben; zoo wordt bv. bij den aankoop van buitenlandsche grondstoffen en andere uit den vreemde betrokken goederen thans veelal contante betaling geëischt daar, waar vroeger crediet door het buitenland werd verleend; ook zijn er een aantal bedrijven, die als gevolg van orders van Defensie met extra-drukke te kampen hebben en voor hun productie meer van bankcrediet gebruik maken dan vroeger. Doch daar staat tegenover, dat, gelijk ik hierboven reeds opmerkte, in andere bedrijfstakken merkbare slapte heerscht in verband met de onzekerheid der tijden en dat heel wat uit afschrijving en winst vrijgekomen geld in tegenstelling tot vroeger niet aanstonds wordt geïnvesteerd. Ook de voortdurende onzekerheid op de effectenbeurs werkt temperend op den omvang van de credietverleening tegen onderpand van effecten.

Dat in deze omstandigheden van de zijde van het particuliere bedrijfsleven weinig inflatorische gevaren te vreezen zijn, is, althans voor dit oogenblik, wel als vaststaand aan te nemen.

Minder geruststellend is in dit opzicht de positie van de Overheid. Dat deze als gevolg van de mobilisatie onder groote lasten gebukt gaat, spreekt van zelf. Hoeveel deze lasten uiteindelijk zullen bedragen, valt niet te overzien; dit hangt af van den duur van den oorlog en van het prijsverloop van goederen en diensten. Maar dat de lasten zeer aanzienlijk zullen zijn, is duidelijk. Men bedenke slechts, dat de gewone defensieuitgaven voor de Regeering zijn geschat op f. 1,7 miljoen per dag of ruim 600 miljoen per jaar, waarbij nog vele extrauitgaven komen voor het aanleggen van verdedigingswerken e.d. De beteekenis van dit cijfer moge blijken uit het feit, dat de totale voor 1940 geraamde uitgaven op den gewonen dienst der Rijksbegrotingen f. 746 1/2 miljoen gulden beloopten.

De kaspositie van het Rijk is er dan ook niet beter op geworden. Het volgende staatje moge dit duidelijk maken :

STAAT V.

Stand van 's Rijks Schatkist
(in duizenden guldens).

	Vorderingen	Ver- plichtingen	Waarvan	
			Schatkist- biljetten	Schatkist- promessen
1939				
7 Juli.....	247.722	783.914	155.402	64.000
22 Juli.....	254.812	797.126	154.941	64.000
7 Augustus ...	244.425	804.769	135.280	75.000
23 Augustus ...	226.474	780.021	135.203	75.000
7 September ..	216.146	823.877	123.085	127.000
23 September ..	240.855	860.937	123.025	162.000
7 October	251.799	891.795	109.009	209.500
23 October	257.855	899.721	100.983	219.500
7 November	249.053	954.560	99.956	281.800
23 November	270.037	992.463	99.914	300.800
7 December ...	260.724	1.034.685	99.214	361.800
23 December ...	254.226	1.045.139	99.214	381.800
1940				
6 Januari	289.847	838.019	79.189	379.800
23 Januari	264.805	825.139	79.189	374.800
7 Februari	261.409	883.622	79.189	423.800
23 Februari	272.453	931.599	79.164	423.800
7 Maart	238.344	1.005.373	79.164	438.800
15 Maart	247.246	786.294	79.164	367.800
21 Maart	263.069	824.034	79.164	367.800
31 Maart	359.809	808.779	79.164	367.800
6 April	318.623	768.757	79.164	320.400
15 April	297.440	746.039	79.164	320.400

De bekostiging der defensie kan op verschillende wijzen geschieden. Naast andere middelen (bezuiniging, intering van vermogen), kan de Staat extra-belastingen heffen, hij kan leenen, hij kan nieuw geld creëren. In feite zal het er wel op neerkomen, dat in hoofdzaak de drie laatst genoemde methoden gevolgd worden.

Reeds heeft de Staat verschillende directe belastingen verhoogd en bestaande accijnzen verzwwaard of nieuwe verteringsbelastingen ingevoerd. De beide leeningen, welke kortelings zijn uitgegeven, dienden niet ter financiering van de oorlogslasten, doch beteekenden een consolidatie van oude vlottende schuld. Deze leeningen zullen stellig nog door andere gevolgd worden. Reeds heeft men aan de laatst uitgegeven leening (Leening 1940 II) een semi-gedwongen karakter gegeven en met den bekenden « stok achter de deur » gewerkt op een wijze, die ik in technisch opzicht niet onverdeeld heb kunnen bewonderen.

Van het middel der geldcreatie is totdusverre gelukkig nog slechts in zeer geringe mate gebruik gemaakt. De Staat heeft krachtens een speciale wet den goudvoorraad van de Nederlandsche Bank, die na de devaluatie van September 1936 nog altijd tot de oude waarde te boek stond, doen herwaardeeren, als gevolg waarvan per 1 April een aanmerkelijke stijging van de waarde van den goudvoorraad op de balans der Nederlandsche Bank paraisseerde, terwijl de saldi van het Rijk en van anderen (aan wie het Rijk aanmerkelijke bedragen wegens op korten termijn opgenomen geld heeft afbetaald) tegelijkertijd sterk stegen. Dat zulk een politiek op zich zelf bezien een inflatorisch karakter draagt, behoeft geen betoog. Echter, het bedrag aan nieuw gecreëerd ruilmiddel is nog betrekkelijk gering gebleven en het werd in het leven geroepen na een periode, waarin heel wat geld naar het buitenland was afgevoerd, o. m. door verkoop van Nederlandsche fondsen, die zich tevoren in

buitenlandsche handen bevonden, op de Nederlandsche markt en door wegtrekking van het daaruit verkregen provenu. Dit laatste zou op zich zelf deflatorisch gewerkt hebben, zoodat een bescheiden mate van nieuwe geldcreatie in de gegeven omstandigheden geen kwaad kan. Dat de Staat echter juist op dit gebied de allergrootste voorzichtigheid zal hebben te betrachten, zal door eenieder, die zich de funeste werking van de vroegere oorlogsinflatie nog herinnert, gereedelijk worden toegegeven.

Door de aanzienlijke geldvraag van de zijde der Overheid en door de algemeene onrust, die tot terughoudendheid maant en die heel wat « hot money » naar elders heeft doen afvloeien, is de abnormaal lage rentestand, die vóór den oorlog op de Nederlandsche geldmarkt heerschte, verdwenen en is de rentestand aanmerkelijk opgelopen. Dit blijkt uit den loop van het particuliere disconto en van de prolongatierente, waarvan ik hieronder enkele cijfers doe volgen:

STAAT VI. **Particulier disconto.**

MAANDEN	Laagste koers	Hoogste koers
	in procenten	
1939 Januari	1/8	1/8
Februari	1/8	1/8
Maart	1/8	3/4
April	3/4	1 3/4
Mei	7/16	1 1/8
Juni	7/16	9/16
Juli	1/2	11/16
Augustus	1/2	3
September	3	3 1/2
October	1 3/16	2 1/2
November	1 1/8	2 3/8
December	2 1/8	2 3/8
1940 Januari	1 5/8	2 1/4
Februari	1 1/2	1 3/4
Maart	1	1 3/4

STAAT VIII.

DATUM	Goud		Circulatie	REKENING-COURANT SALDI		Disconto's	Beleeningen	Papier op het buitenland	Diverse rekeningen	Dekkingspercentage
	Munt	Munt-materiaal		van het Rijk	van anderen					
(In duizenden guldens)										
1939 28 Augustus	105.498	1.023.895	1.132.006	—	344.000	48.166	245.234	1.575	11.886	77
4 September	105.498	1.023.889	1.206.488	—	302.775	84.534	248.220	1.575	13.307	75
11 September	105.498	1.013.885	1.178.715	—	312.632	86.273	242.611	1.575	12.857	75
18 September	105.498	998.881	1.156.654	—	310.411	85.746	239.600	1.575	14.823	75,5
25 September	105.498	998.882	1.142.100	—	336.448	90.359	233.703	1.575	18.192	75
2 October	105.498	998.880	1.164.957	—	268.998	48.957	230.987	1.575	23.063	77
9 October	105.498	998.880	1.129.185	—	290.516	35.225	226.608	1.575	23.808	78
16 October	105.498	1.006.713	1.111.011	—	315.526	34.690	225.858	1.575	25.534	78
23 October	105.498	1.006.725	1.097.329	—	326.802	33.920	218.017	1.575	30.150	79
30 October	105.498	1.002.337	1.125.666	—	316.093	42.786	225.072	1.575	30.277	78
6 November	105.498	998.139	1.114.472	—	272.005	17.862	213.421	1.575	30.178	80
13 November	105.498	953.101	1.133.755	—	223.452	17.606	219.824	1.575	28.529	79
20 November	105.498	933.091	1.131.647	—	235.823	37.473	225.866	1.575	30.514	77
27 November	105.498	923.100	1.143.478	—	250.090	75.871	222.668	1.575	31.610	75
4 December	105.498	918.087	1.157.738	—	195.196	48.206	219.587	1.575	29.721	73
11 December	105.498	913.097	1.141.915	—	203.288	48.222	217.684	1.575	28.833	77
18 December	105.498	908.060	1.134.857	—	224.729	60.854	222.028	1.575	27.499	75
27 December	105.428	908.136	1.152.432	—	229.447	77.316	228.375	1.575	28.663	74
1940 8 Januari	105.308	908.240	1.116.916	6.658	188.411	9.225	243.243	1.575	28.373	78
22 Januari	105.258	908.264	1.094.505	—	233.919	9.653	252.404	1.575	29.030	77
5 Februari	105.168	908.355	1.117.757	—	228.324	25.683	247.683	1.575	27.903	76
19 Februari	105.168	908.355	1.099.248	—	263.987	45.595	247.196	1.575	25.082	75
4 Maart	105.168	908.367	1.140.198	—	255.714	80.555	244.096	1.575	27.125	73
11 Maart	105.148	908.385	1.104.446	35.340	200.114	9.498	275.924	1.575	25.233	76
18 Maart	105.138	908.420	1.095.041	15.312	226.293	9.311	274.535	1.350	23.495	76
26 Maart	105.138	908.417	1.100.434	8.097	224.944	9.470	270.993	1.350	24.306	77
1 April	1.235.294	—	1.128.316	70.782	283.446	9.437	215.542	750	24.420	84
8 April	1.235.302	—	1.109.450	63.642	300.271	9.734	206.739	750	23.528	84
15 April	1.195.286	—	1.222.714	57.753	258.947	9.740	214.335	750	21.567	83

STAAT VII.

Prolongatiekoersen.

	GEMIDDELTE KOERS IN PROCENTEN			
	1937	1938	1939	1940
Januari	1,0323	1/2	1/2	2,645
Februari	1,0000	1/2	1/2	2 1/2
Maart	1,0000	1/2	1/2	2,484
April	1,0000	1/2	1,142	
Mei	1,0000	1/2	0,700	
Juni	1,0000	1/2	3/4	
Juli	0,9900	1/2	3/4	
Augustus	0,5282	1/2	1,508	
September	0,5000	0,667	3,708	
October	0,5000	1/2	2,258	
November	0,5000	1/2	2,425	
December	0,5000	1/2	2 3/4	

Afgezien van het Overheidscrediet, waarover ik reeds sprak, valt echter nog geen groote toeneming van de credietverleening te constateeren. Dat blijkt duidelijk, wanneer men den gang van zaken bij de Nederlandsche Bank en bij de particuliere banken beziet.

De Nederlandsche Bank, die op 28 Augustus haar disconto van 2 op 3 pCt. bracht en het bij deze betrekkelijk matige verhooging tot dusverre kon laten, gaf de volgende ontwikkeling van zaken te zien:

Met betrekking tot de particuliere banken ontleen ik een aantal cijfers aan de maandstaten, waarbij ik die data koos, die met betrekking tot den afvloed van geld naar den vreemde als gevolg van de internationale spanningen bijzonder illustratief zijn :

Gecombineerde maandstaten van vier grootbanken (1)
(in millioenen guldens).

ACTIVA.

DATUM	I Kas, kassiers	II Nederland. Schatkist- papier	III I + II	IV Wissels	V Saldi buiten- landsche banken	VI Effecten Debiteuren	VII Debiteuren (2)	VIII Effecten en syndicaten	IX Andere activa (3)
31 Augustus 1938	262	157	419	26	46	100	317	68	27
31 December 1938	225	162	387	30	64	101	298	59	26
30 April 1939	110	147	257	20	59	108	314	65	25
31 Augustus 1939	148	120	268	28	73	96	290	54	28
31 December 1939	72	201	273	34	61	103	311	39	26
31 Maart 1940	58	189	247	25	56	107	316	34	26

PASSIVA.

	X Kapitaal en reserve	XI Crediteuren en deposito's	XII Accepten	XIII Andere passiva	XIV Balans totaal	XV (I + II) in % van (XI + XII)	XVI (I + II + IV + V) in % v. (XI + XII)	XVII X in % van (XI + XII)
31 Augustus 1938	251	719	16	17	1.003	57	67	34
31 December 1938	252	680	19	14	965	55	69	36
30 April 1939	252	568	19	9	848	44	57	43
31 Augustus 1939	252	555	18	12	837	47	64	44
31 December 1939	252	572	14	9	847	47	63	43
31 Maart 1940	235	542	14	20	811	44	59	42

(1) Amsterdamsche Bank, Incasso Bank, Rotterdamsche Bankvereniging, Twentsche Bank.

(2) Incl. overheidspapier, ander dan Nederlandsche Schatkistpapier.

(3) Deelnemingen, gebouwen.

De positie van superliquiditeit, die in Augustus 1938 nog heerschte, behoort thans tot het verleden. Maar men ziet, dat de omvang der credietverleening slechts weinig is gestegen. De centrale bank en het particuliere bankwezen hebben hier te lande de schokkende oorlogsgebeurtenissen dan ook zonder moeite weten te verwerken en bevinden zich vóór en na in een sterke positie.

Dat alles stemt hoopvol, maar het mag de oogen niet doen sluiten voor de groote gevaren, die thans de Nederlandsche volkshuishouding bedreigen. Deze zijn er ook voor het geval, dat Nederland buiten het Europeesche conflict blijft. Reeds wees ik op de moeilijkheden, waarmede de Schatkist te kampen heeft en die o. m. drastische maatregelen op het gebied van belastingheffing en van leening uit spaargelden vereischen, wil niet de Staat afglijden op het glibberig pad der inflatie.

Er is echter nog een tweede moeilijkheid, waarop ik reeds zinspeelde, en dat is de ontwikkeling van den internationalen handel.

Deze ontwikkeling komt hierop neer, dat gedurende den oorlog in- en uitvoer beiden quantitatief gedaald zijn, dat daarentegen de totale invoerwaarde is gestegen, terwijl de totale uitvoerwaarde sterk is gedaald. Nu is de uitvoer van een land naast kapitaalverstrekking en het bewijzen van diensten het middel — en ten onzent, evenals in verreweg de meeste andere landen, het voornaamste middel — om den invoer te betalen. De uitvoer is de hefboom voor het verkrijgen van benodigdheden uit het buitenland. Vandaar het groote belang van een gunstige verhouding tusschen in- en uitvoer. Een verstoring daarvan beteekent het interen van reserves, waaraan vroeg of laat een einde moet komen.

Beziet men nu de in- en uitvoercijfers van Nederland, zoo is er al heel weinig reden om zich daarover geestdriftig te betoonen. Wij laten hier eerst de cijfers betreffende de laatste twee jaar en drie maanden volgen :

Buitenlandsche handel van Nederland.

	INVOER			UITVOER			INVOER GEDEKT DOOR UITVOER		
	1938	1939	1940	1938	1939	1940	1938	1939	1940
	(In millioenen guldens)						(In percenten)		
Januari	119	112	139	82	79	72	69,0	69,9	51,5
Februari	110	105	117	82	73	62	69,4	69,2	53,3
Maart	120	123	153	90	97	83	75,0	78,9	54,7
April	115	122		81	82		70,4	67,6	
Mei	110	123		83	91		75,8	73,4	
Juni	119	139		81	98		68,0	71,0	
Juli	119	132		78	93		65,0	70,3	
Augustus	115	127		90	92		77,5	72,6	
September	117	106		101	66		86,7	62,6	
October	127	124		98	52		77,0	42,0	
November	119	157		92	75		76,8	47,8	
December	117	147		83	68		70,3	46,0	
	1.415	1.517	409	1.039	966	217	70,3	63,7	53,2

Het invoersaldo in de periode September 1938-Februari 1939 beliep 171 miljoen gulden; in het dienovereenkomstige eerste oorlogshalfjaar was door de verschuiving in de verhouding tusschen in- en uitvoer bedoeld saldo tot niet minder dan 395 miljoen gulden gestegen.

Wat het gewicht in tons van in- en uitvoer betreft, zoo beliep de invoer in het eerste oorlogshalfjaar 10.099.400 tons tegen 11.349.000 tons een jaar tevoren; het gewicht van den uitvoer echter daalde tot 3.993.000 in bedoelde periode tegenover niet minder dan 7.293.600 tons in het dienovereenkomstige vredeshalfjaar.

Deze cijfers geven te denken. Dat de gevolgen voor de Nederlandsche betalingsbalans tot dus verre vermoedelijk nog weinig ernstig zijn geweest, vindt, naar men mag aannemen, o. m. zijn oorzaak in het feit,

Van de verschuivingen, welke in de landen van herkomst en bestemming in den oorlog hebben plaats gevonden, geeft de volgende staat een beeld; deze cijfers behoeven geen uitvoerig commentaar:

De gang van zaken in het eerste oorlogshalfjaar, vergeleken met de overeenkomstige periode in 1938-1939, blijkt voorts uit de hier volgende cijfers, die een schildbeeld geven van de verandering in den toestand.

Staatsfinanciën en in- en uitvoer, ziedaar — om een ietwat gewaagd beeld te gebruiken — de beide Achillespezen van de Nederlandsche volkshuishouding!

In beiderlei opzicht kan worden aangenomen, dat de oplossing in dezelfde richting gezocht moet wor-

STAAT XI.

1938 1939
September ——— / Februari ———
1939 1940

LANDEN	INVOER				UITVOER			
	1938-1939	1939-1940	1938-1939	1939-1940	1938-1939	1939-1940	1938-1939	1939-1940
	(In millioenen guldens)		in pCt van totaal : 695	in pCt. van totaal : 790	(In millioenen guldens)		in pCt van totaal : 525	in pCt. van totaal : 396
Duitschland	154	193	22,15	24,43	74	54	14,09	13,63
België en Luxemburg	89	128	12,80	16,20	56	38	10,66	9,59
Groot-Brittannië	60	57	8,63	7,21	116	94	22,09	23,73
Frankrijk	36	26	5,18	3,29	30	15	5,71	3,78
Nederlandsch Indië	41	42	5,89	5,31	44	49	8,38	12,37
Vereenigde Staten	66	97	9,49	12,27	23	19	4,38	4,79
Argentinië	31	37	4,46	4,68	6	7	1,14	1,76

dat de prijsstijging van den invoer in belangrijke mate veroorzaakt is door verhooging der zeevrachten; deze nu worden, waar de meeste voor Nederland bestemde goederen ook met Nederlandsche schepen worden aangevoerd, in Nederland betaald en belaste

	INVOER		UITVOER	
	1939-1940	1938-1939	1939-1940	1938-1939
(In millioenen guldens)				
September	106	117	66	101
October	124	127	52	98
November	157	119	75	92
December	147	117	68	83
Januari	139	112	72	79
Februari	117	105	62	73
	790	697 = + 93	395	526 = - 131

den. Wanneer een volk groote extra-lasten te dragen heeft en — hetgeen thans niet wel mogelijk is — geen kans ziet om deze door evenredig vergrootte productie op te vangen, dan moet het versoberen. Dat betekent ten aanzien van de Staatsfinanciën, dat voor zoover de Staat niet leent en zich van geldcreatie weet te onthouden, de belastingen zullen stijgen en dat op die wijze een stuk koopkracht, dat anders door particulieren zou zijn aangewend, thans door den Staat voor de nationale verdediging wordt gebezigd.

En als een land zijn uitvoer ziet achteruitgaan en toch wil blijven invoeren, dan moet het eveneens de tanden op elkaar zetten, en er naar streven om door rationalisatie en hard werken de productiekosten te verlagen ten einde, zoolang nog handel mogelijk is en deze niet door zeegevaar of buitenlandse restricties geheel wordt afgesneden, op alle bereikbare markten goedkoop te leveren om met het aldus verkregen provenu den benodigden invoer te verwerven zonder daartoe meer dan noodig is, de nationale reserves aan te spreken.

Of men zich dat alles hier te lande reeds thans voldoende realiseert, schijnt mij nog lang niet vast te

dus de betalingsbalans niet. Ook is het een gelukkige omstandigheid, dat Nederlandsch-Indië, waarbij ons land in economisch opzicht zoo nauw betrokken is, met betrekking tot zijn handelsbalans gedurende den oorlog juist de omgekeerde ontwikkeling van het moederland heeft vertoond. Dit kan niet nalaten de positie van Nederland te steunen.

den. Wanneer een volk groote extra-lasten te dragen heeft en — hetgeen thans niet wel mogelijk is — geen kans ziet om deze door evenredig vergrootte productie op te vangen, dan moet het versoberen.

staan. Intusschen, er zijn in en kort na den vorigen oorlog zoo veel fouten gemaakt, er is toen aanvanke-lijk zoo veel gecamoufleerd achter een scherm van schijnwelvaart, waarop een heftige reactie moest volgen en men herinnert zich dat alles in breede kringen ook thans nog zoo goed, dat het mij niet uitgesloten schijnt, dat de komende tijden toch door meer

common sense op het gebied der economie zullen worden gekenmerkt, dan een kwart eeuw geleden het geval was. Hoe dit zij, zeker is wel, dat ook een neutraal Nederland allerminst voor economische moeilijkheden gespaard zal blijven. Hoe beter en hoe eerder men zich dit realiseert, des te minder moeilijk zal de oplossing vallen.

ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË

(Maart 1940.)

I. — ALGEMEEN OVERZICHT.

Andermaal komen de in Maart gepubliceerde statistieken van onzen buitenlandschen handel, getuigenis afleggen van het groote weerstands- en aanpassingsvermogen van ons bedrijfsleven aan de wederwaardigheden van de wereldconjunctuur. Onze uitvoeren zijn er nog op vooruitgegaan en wel derwijze, dat wij 1.878.000 t. hebben bereikt, ad *fr* 2.328 millioen, tegen 1.202.000 t. ad *fr* 1.876 millioen tijdens de kortere maand Februari. Naar de hoeveelheid, zijn onze uitvoeren op 1.862.000 t. ad *fr* 1.450 millioen, gaan liggen, tegen 1.513.000 t., ad *fr* 1.475 millioen, de vorige maand.

Wij hechten niet meer belang dan noodig is aan de vergelijkende cijfers van de eene maand op de andere, doch kunnen den gevoeligen aangroei — in gewicht en in waarde — van onze uitvoeren, alsmede van het volume onzer invoeren, zonder verhooging in waarde, hier zoo maar niet voorbijgaan.

Deze uitbreiding van onze handelstransacties met het buitenland, is voor een deel te wijten aan den terugkeer tot normale verhoudingen, van ons vervoer per spoor en op de binnenwaters, nadat de lange en gure winter de geheele organisatie uit haar verbând was komen rukken, alsmede aan het in zwang treden van onze handelsovereenkomsten met Frankrijk en Groot-Brittannië. Deze overeenkomsten verzekeren ons meer regelmaat in de leveringen voor onze voorraadvorming en wel derwijze, dat wij, in Maart, heel wat meer grondstoffen, ruwe en halfafgewerkte producten, hebben kunnen invoeren dan voorheen. Ook onze exporten, vooral deze naar Frankrijk, ondervinden den heilzamen invloed dezer overeenkomsten.

Onze handelsbalans blijft aldus buitengewoon gunstig. Het eerste kwartaal van het loopende jaar, geeft een batig saldo van *fr* 1.723 millioen. Sedert September bedraagt het uitvoeroverschot *fr* 3.407 millioen.

Men is zich evenwel over deze vrijwel onverwachte ontwikkeling van onzen handel met het buitenland, onder de huidige omstandigheden, eenigszins ongerust gaan maken en er werd gesproken over zijn mogelijke onbestendigheid en tegelijk gewezen op het gevaar van volledige intering onzer reserves, en met des te meer reden daar, in gewicht, onze invoeren sedert den inzet der vijandelijkheden, gevoelig geslonken waren. Dit gevaar is niet denkbeeldig, doch de verhooging die we in Maart hebben geconstateerd en per medio-April wordt bevestigd, geeft steun aan onze hoop, dat de met onze geburen getroffen overeenkomsten ons zullen toelaten onze voorraden, zoo niet volledig te

herstellen, dan toch voldoende grondstoffen te bekomen om onze voornaamste industrieën regelmatig te voeden. Het meest aanzienlijk zijn inderdaad de verhoogingen bij den invoer uit de landen die ons steenkolen leveren, ertsen, hout, textielvezels en andere grondstoffen, zooals trouwens moge blijken uit de cijfers van volgend staatje over onze voornaamste invoeren per land.

	Februari 1940	Maart 1940
	<i>(In duizenden franken)</i>	
Duitsland	111.662	164.056
Frankrijk	194.121	231.051
Noorwegen	21.059	33.855
Nederland	135.119	184.196
Vereenigd-Koninkrijk	179.651	201.606
Zweden	17.115	20.407
Vereenigde Staten	102.405	117.445

Op het stuk der uitvoeren, constateert men toeneemenden verkoop in alle richtingen en vooral naar Nederland, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Daarentegen gaan we eenigszins achteruit in onzen afzet aan Groot-Brittannië, de Vereenigde Staten en Brazilië.

Dat we momenteel profiteeren van een buitengewoon gunstige positie, die den afzet van bepaalde industrieën, op markten waar ze tot dusverre niet of maar weinig waren verschenen, in de hand werkt, behoeft geen nader betoog. Daarenboven gaan deze verkoopen tegen uitermate gunstige prijzen, ja te gunstig zelfs is men soms geneigd te zeggen, daar hier de voortbrengers wel eens de oude markten zouden kunnen vergeten waar ze voorheen ingeburgerd waren en waar nu de mededinger vasten voet tracht te krijgen met producten die hij tegen lagere prijzen dan de onze verkoopt. Het wil ons voorkomen, dat wij hier, vanwege de concurrenten, te doen hebben met een politiek die er naar streeft ons met andere fabricages en zelfs zeer loonnende, te doen bezighouden, terwijl zijzelf in onze vroegere afzetgebieden onze plaats trachten in te nemen.

Zullen wij wel ooit, of als wij het oogenblik zullen gekomen achten, deze thans verwaarloosde markten — verwaarloosd wijl minder loonnend — kunnen terugvinden? Wij stellen de vraag zonder ze te kunnen beantwoorden, doch laten wij al onze aandacht wijden aan de geweldige krachtsinspanningen die al de industrielanden zich thans getroosten om de overzeesche markten voor zich te winnen, zelfs ten koste van tijdelijke offers.

Wij blijven steeds op denzelfden spijker hameren : wij moeten niet alleen onze concurrentiekracht gaaf houden, doch nog versterken en daarom moet de verhooging onzer kostprijzen binnen zoo eng mogelijke grenzen worden gehouden. We weten het wel, aan zekere drukkingen is niet te ontkomen, zooals b.v. aan deze voortvloeiend uit de hausse der grondstoffenprijzen op de wereldmarkten, uit de hooge zeevrachten en de hooge verzekeringspremiën. Wij meenen evenwel, dat hier, sedert maanden reeds, de groote stoot is gegeven en, dat al deze elementen thans in den kostprijs begrepen zijn, althans voor een goed deel. De grondstoffenmarkten geven sedert enkele weken blijk van betrekkelijke stabiliteit, het molest-risico is in tal van richtingen aanmerkelijk afgenomen en de reistijd gevoelig verminderd. Hier is dus ontspanning ingetreden, althans momenteel.

Er zijn evenwel andere kostprijsverhoogende factoren, waarop wij matigend kunnen ageeren. Zoo b.v. kan en moet de hausse op den prijs der binnenlandsche basisproducten, deze op de binnenlandsche vervoerprijzen, evenals deze op de loonen, worden ingekrompen. Om het private initiatief niet te hinderen, evenmin als den normalen gang der zaken, zoekt begrijpelijkerwijze de Regeering in de leiding van het bedrijfsleven zoo weinig mogelijk tusschenbeide te komen, maar het gaat niet op, dat ze niet al de middelen zou gebruiken waarover ze beschikt om een strenge prijzenpolitiek te doen ingang vinden. Stellig, er kan veel worden verwacht van de zelftucht die zich al onze medeburgers, zoo voortbrengers als verbruikers, opleggen en nog zullen verscherpen als 't moet, doch men kan er niet alles van verwachten. Er moet gezorgd worden voor de belangen van de gansche gemeenschap. Losse maatregelen treffen gaat niet op; hun uitwerkselen hebben trouwens geen duur en geven bovendien vaak aanleiding tot onrechtvaardigheden, of tot tegenstribbelen. Wat er noodig is, is een plan voor het geheel, een goed geordend plan, dat alleen door de Regeering kan worden uitgewerkt; een plan waarbij worden benuttigd en gecombineerd naar gelang van de omstandigheden, de wettelijke contrôlemiddelen, de beperkingen en desnoods de tegemoetkomingen, de toelagen enz. onder welken vorm ook. Niet alleen op de binnenlandsche voorwaarden onzer productie moet er worden geageerd, ook moet aandacht worden geschonken aan de middelen waarmede de grondstoffenvoorziening moet wor-

den verzekerd, welke voorziening zoo normaal mogelijk moet zijn en in hoeveelheid en in prijs.

Er werd gezegd en terecht herhaald, dat voor onzen handel, zoo binnen- als buitenlandschen, het prijzenprobleem van kapitale beteekenis is en, dat wij allerminst, in de tijden die we thans beleven, mogen wenschen, dat iedere industrie het maximale voordeel uit den toestand zou halen zonder zich maar niet het minst te bekommeren om onze huishouding in het algemeen, noch om de andere nijverheidstakken welker kostprijs gebonden is aan den prijs der grondstoffen. Stellig, de binnenlandsche verkoopprijzen moeten den kostprijs dekken en den voortbrenger een redelijke winstmarge laten, dit is billijk zelf, doch verder mag niet worden gegaan. Ze moeten binnen redelijke grenzen worden gehouden, ten einde overdreven hausse op de kosten van levensonderhoud te kunnen voorkomen; trouwens, we weten toch, dat deze hausse zelf onvermijdelijk uitloopt op loonsverhooging, waarmede wij dan den eindeloozen kringloop beginnen.

Vast en zeker, moeten onze prijzen op een voldoende pariteit worden gehouden met deze van de mededingers die we op de buitenlandsche markten zullen ontmoeten; dit is onontbeerlijk, doch even onontbeerlijk is voor ons de ontwikkeling van onze voortbrenging en van onze afzetgebieden. Rekening gehouden met de omstandigheden, schijnen de globale cijfers van onzen uitvoerhandel deze laatste maanden bevredigend te zijn. Van dichterbij bekeken, vertoonen ze evenwel een voor de verschillende industrie-groepen zeer ongelijk beeld en tevens een geneigdheid tot uitvoeren van zware en halfafgewerkte producten, terwijl de afzet van goederen waarin een groot deel loonen begrepen is, achteruitgaat. Hierover toonde zich onlangs ook de Eerste-Minister bezorgd, toen hij er op wees hoe verkeerd het zou zijn zich met opzet op de grove fabricage te gaan toeleggen ten koste van de afgewerkte producten. Mogelijk worden hierbij groote loonen verdiend, doch dit mag voor onze arbeiders geen gelegenheid zijn om zich van het qualiteitswerk te vervreemden. De gemakzucht zou ten slotte evengroot kunnen worden bij de fabrieksleiding als bij het personeel, maar als de omstandigheden zich zullen gewijzigd en wij den oorlog achter den rug hebben, zou ons dit gemis aan vooruitzicht duur kunnen te staan komen.

II. — FINANCIËLE MARKTEN.

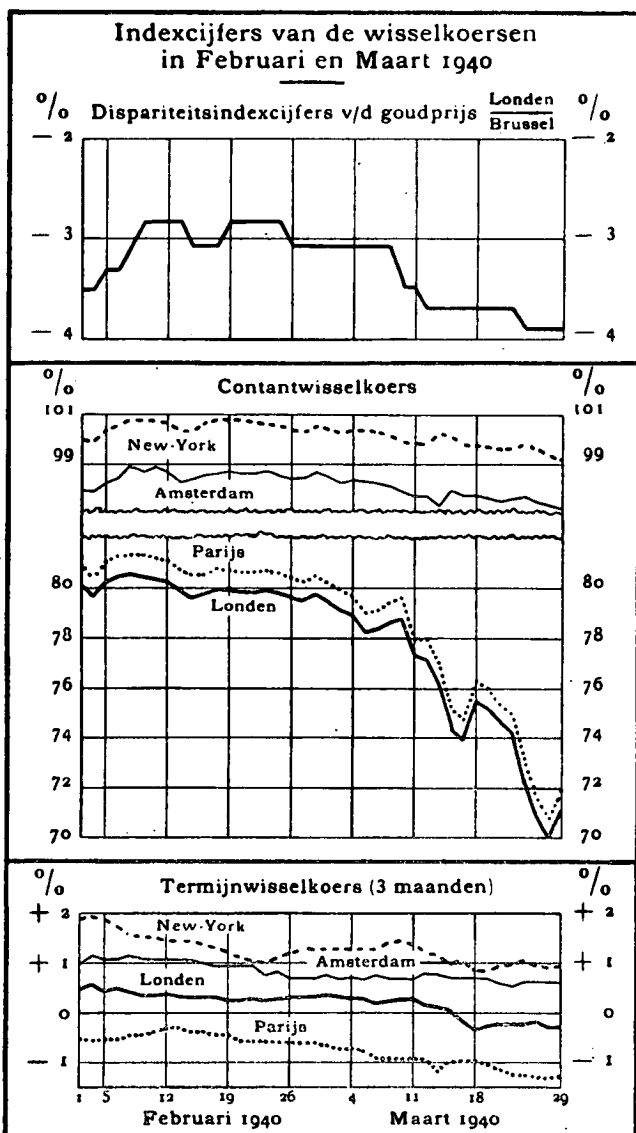
WISSELMARKT VAN 15 MAART TOT 15 APRIL 1940.

Contant. — Zooals blijkt uit den aanzienlijken goudtoevoer in den loop der laatste vier weken, is voor den belga de stemming uitermate gunstig gebleven.

Tijdens de laatste dagen is de dollar ietwat vaster

geworden. Waar hij, per 15 Maart, tusschen *bg* 5,8570 en *bg* 5,88875 stond, is hij, per 10 April, van *bg* 5,8750 op *bg* 5,9350 gaan liggen en daarna op *bg* 5,91 5/8. Naderhand heeft hij dan weer *bg* 5,93 1/2 kunnen halen en is per slot van rekening op *bg* 5,93 5/8 blijven staan.

Waar het pond vrijwel onafgebroken terugliep van

(1) Het dagelijks dispariteitsindexcijfer van den goudprijs te Londen en te Brussel wordt berekend met behulp van onderstaande formule :

$$\frac{\text{Sterlingprijs van 66n kg. fijn goud te Londen} \times \text{Pondenkoers te Brussel}}{\text{fr. 33.193,50}}$$

De indexcijfers van den contantwisselkoers worden op willekeurige basis berekend.

De indexcijfers der termijnwisselkoersen op drie maanden worden berekend in procenten van den contantwisselkoers.

bg 22,19 tot bg 20,54, heeft het, per 11 April, een deel van het verloren terrein kunnen terugwinnen, en wel tot bg 21,41. Naderhand deed het achtereenvolgens bg 21 en bg 21,13.

De Fransche franc is denzelfden gang gegaan. Van bg 12,59 daalde hij op bg 11,70, richtte zich op tot bg 12,1975 en bleef tenslotte staan op bg 11,965.

In den loop van de tweede helft van Maart, is de Nederlandsche gulden gaan begeven en wel van bg 312,75 tot bg 310,90. Parallel met den dollar kon hij zich opnieuw oprichten tot bg 315,15.

De Zwitsersche frank heeft een zelfden weg gevolgd; van bg 132,05 valt hij op bg 131,30 en komt trapsgewijze weer terug op bg 133,13.

Volgende cijferopstelling geeft een beeld van de evolutie dezer deviezen tusschen 15 Maart en 15 April 1940 :

	Koers per 15 Maart	Koers per 15 April	Hoogste	Laagste
			tusschen beide data	
Dollar	5,88875	5,93625	5,935	5,8570
Pond sterling	21,73	21,13	22,19	20,54
Fransche franc	12,325	11,965	12,59	11,70
Gulden	312,75	315,15	315,10	310,90
Zwitsersche frank	132,05	133,13	133,10	131,30

De Reichsmark, die eerst eenigszins had begeven en wel van bg 236,40 op bg 235,10, steeg daarna tot bg 239,80, deed dan weer bg 237, daarna bg 238 en ging tenslotte op bg 239 liggen.

Van de eene maand op de andere, is de Italiaansche lira geklommen van bg 29,753 tot bg 30,0210.

Wegens de gekende gebeurtenissen in het Noorden van Europa, is sedert 9 April, de notering der Scandinavische kronen geschorst. Van 15 Maart op 8 April, was Stockholm gedaald van bg 140,50 op bg 139,475, Oslo van bg 134 op bg 133,10 en Kopenhagen van bg 113,80 op bg 113,25.

Na zijn teruggang van bg 4,8675 op bg 4,57, kon trapsgewijze de Canadeesche dollar weer bg 5,015 halen.

Lissabon schommelde tusschen bg 19,30 en bg 21,05.

Termijn. — Teruggang over vrijwel de geheele lijn. Het agio op één- en driemaandsdollars daalde van resp. fr 0,11 op fr 0,08 en van fr 0,30 op fr 0,23. Ook dit op den gulden begaf en wel van fr 0,04 op fr 0,03 voor éénmaands- en van fr 0,11 op fr 0,08 voor driemaandsguldens. Het disagio op den Franschen franc is gestegen van fr 0,10 tot fr 0,25 voor éénmaandsfranken en van fr 0,60 tot fr 0,80 voor driemaandsfranken. Het pond kende een ietwat minder loome stemming. Voor de overeenkomstige perioden is het disagio geslonken van resp. fr 0,175 tot fr 0,05 en van fr 0,375 tot fr 0,075.

**Agio en disagio van de voornaamste deviezen
op termijn genoteerd**

(in pUt. per jaar van den contantkoers).

	LONDEN		PARIJS		AMSTERDAM		NEW-YORK	
	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd	1 mnd	3 mnd
1939 Maand-gemiddelde.								
December	-0,91	+0,70	-1,90	-3,50	+3,33	+2,49	+ 8,55	+ 7,35
1940								
Januari	+0,53	+0,47	-3,39	-3,16	+3,22	+3,73	+ 6,31	+ 6,41
Februari	+1,64	+1,46	-0,69	-1,96	+3,75	+3,81	+ 5,81	+ 5,62
Maart	+0,15	+0,05	-2,47	-4,09	+3,27	+2,75	+ 4,41	+ 4,45
Dag. gegevens								
18 Maart	-1,92	-1,28	-1,92	-3,80	+3,12	+2,80	+ 4,08	+ 3,40
26 " pari	-0,84	-3,-	-5,-	-	+3,12	+2,56	+ 4,44	+ 4,08
1 April	-1,20	-0,96	-5,04	-5,08	+3,28	+2,56	+ 3,72	+ 3,76
8 "	-0,84	-0,20	-5,04	-5,04	+2,28	+2,32	+ 2,88	+ 3,60

GELD- EN KAPITAALMARKT.

De monetaire ontwikkeling in den loop dezer jongste maanden, kunnen wij nagaan aan de hand van den kwartaalstaat der banken per 31 Maart, alsmede van den stand der openbare schuld en van het bezit der Nationale Bank aan overheidsfondsen per denzelfden datum. Enkele woorden commentaar in verband met deze ontwikkeling, zullen dan ook wel niet ondienstig zijn.

De vergelijkende stand van de Rijksschuld per 31 December en per 31 Maart, vertoont geen andere meldenswaardige wijzigingen dan een aangroei van de binnenlandsche schuld op halflangen en op korten termijn, ad fr 2.363 miljoen. Afgezien van de aflossingen en terugbetalingen op de andere stukken der Schuld, waartoe in den loop van dit kwartaal is overgegaan, vertegenwoordigt dit bedrag het beloop aan kapitalen, welke, in den loop van het eerste kwartaal des jaars, de Staat aan de markt heeft gevraagd.

Van het eene kwartaal op het andere, is de binnenlandsche geconsolideerde, directe en indirecte schuld, met fr 94 miljoen afgenomen. Inzonderheid onder den invloed van zekere valutaverlagingen, daalt de kortlopende buitenlandsche schuld van fr 722 miljoen tot fr 713 miljoen, terwijl de buitenlandsche geconsolideerde schuld met fr 670 miljoen afneemt.

TABEL I.

Openbare Schuld.

Vergelijkende staat per 31 December 1939

en per 31 Maart 1940

(in millioenen franken) (*).

	Staat per 31 December 1939	Staat per 31 Maart 1940	VERSCHIL	
			+	-
A. — Geconsolideerde schuld :				
Directe binnenlandsche schuld	26.240	26.184	—	56
Indirecte binnenlandsche schuld	8.948	8.910	—	38
	35.188	35.094	—	94
Buitenlandsche leeningen	5.214	4.936	—	278
Schulden tegenover buitenlandse regeeringen	13.065	12.673	—	392
	18.279	17.609	—	670
B. — Schuld op halflangen termijn (1) :				
Binnenlandsche schuld	700	1.259	559	—
Buitenlandsche schuld	—	—	—	—
	700	1.259	559	—
C. — Kortlopende schuld (2) :				
Binnenlandsche schuld	4.430	6.234	1.804	—
Buitenlandsche schuld	722	705	—	17
	5.152	6.939	1.787	—
D. — Zicht-schuld (3) :				
Binnenlandsche schuld	3.167	3.384	217	—

(1) Stukken met ten minste één jaar en ten hoogste vijf jaar looptijd.

(2) Stukken met minder dan één jaar looptijd.

(3) Girotegoed van particulieren op post-chèquerekeningen.

(*) Het bedrag der buitenlandsche schuld wordt berekend op grond van de wisselkoersen van de Beurs te Brussel op den laatsten beursdag van de maand, behalve voor de 5 1/2 pCt. leeningen 1932 en 1934, berekend op basis van fr 195,675 per Fr. fr 100 nominaal.

Zooals blijkt uit de vergelijking van het bezit der Nationale Bank aan overheidsfondsen per 31 December en 31 Maart, werden, in den loop van dit kwartaal, al de behoeften van den Staat aan crediet door de open markt gedekt. Van het eene kwartaalseinde op het andere, zien we trouwens dit tegoed terugloopen van fr 4.589 miljoen tot fr 4.421 miljoen, wat een verschil maakt van fr 168 miljoen. Inzonderheid de portefeuille der Schatkistcertificaten loopt terug en wel met fr 231 miljoen, terwijl deze der met de Schatkistcertificaten gelijkgestelde stukken met fr 157 miljoen afneemt. Daarentegen zien wij het bezit aan overheidsfondsen op hoogstens vijf jaar en op meer dan vijf jaar resp. met fr 152 miljoen en fr 69 miljoen toenemen.

TABEL II.

Overheidsfondsen in het bezit van de Nationale Bank van België.

Vergelijkende staat per 31 December 1939

en per 31 Maart 1940

(in duizenden franken).

OMSCHRIJVING	31 December 1939	31 Maart 1940	VERSCHIL	
			in +	in —
Met maximum 120 dagen looptijd :				
Schatkistcertificaten	3.306.624,5	3.075.644,5	—	230.980,0
Daarmede gelijkgestelde stukken	419.732,9	262.728,7	—	157.004,2
Met ten hoogste één jaar looptijd	—	—	—	—
Met ten hoogste vijf jaar looptijd	—	152.304,0	152.304,0	—
Met meer dan vijf jaar looptijd	862.397,4	930.698,4	68.301,0	—
TOTAAL	4.588.754,8	4.421.375,6	220.605,0	387.984,2
Geautoriseerd bedrag	5.685.995,1	5.685.995,0	—	—

Deze gegevens doen veronderstellen, dat tijdens het eerste kwartaal van het loopende dienstjaar, de Staat niet alleen het crediet van de Circulatiebank heeft kunnen missen, maar ook, dat deze laatste er tijdens deze periode in geslaagd is een deel van de voorheen aan de overheidslichamen verstrekte crediten terug in de markt te brengen. Stellig, het bedrag is verre van groot, maar gezien de tijdsomstandigheden, is dit resultaat niet zonder belang en als bevredigend te beschouwen.

Tot op zeker hoogte, kan deze uitkomst worden verklaard aan de hand van de monetaire ontwikkeling en van de evolutie in het particuliere bankwezen.

Wij hebben, inderdaad, maar even de Bankstaten, per 4 Januari en per 4 April, na te gaan, om te zien, dat de voorraad goud en deviezen met fr 1.497 miljoen is aangegroeid. Zoo nu deze kapitaal terugvloeiingen een uitzetting van de biljetten-circulatie tot een beloop van fr 873 miljoen als gevolg hebben gehad, zij hebben niet minder een gunstigen invloed gehad op de deposito's en rekening-courantsaldi bij de particuliere banken die, voor het eerst

sedert lang, verhooging vertoonen : fr 696 miljoen van het eene kwartaal op het andere. Deze verruiming van de actiemiddelen der particuliere banken, is niet zonder uitwerking gebleven op dezer bedrijvigheid. Men begrijpt allicht, dat de particuliere banken dezen tendensomkeer te baat hebben genomen om hun beroep op het crediet der Circulatiebank in te krimpen, wat te zien is aan de beweging in de disconto- en voorschottenportefeuille der Bank, die t.o.v. het begin van Januari, met fr 672 miljoen is teruggedaan. De bankinvesteringen hebben zich evenwel uitgebreid, zooals dit trouwens te zien is aan de portefeuille met wissels en ander handelspapier, die met fr 843 miljoen is toegenomen. Aan den anderen kant, wordt de teruggang, ad fr 553 miljoen, van de kasmiddelen der particuliere banken, goedge maakt door een aanmerkelijken vooruitgang der kortlopende beleggingen : inzonderheid daggeld stijgt en wel van fr 278 miljoen tot fr 456 miljoen. De andere rubrieken der bankactiva, beschikbaar of verzilverbaar, vertoonen van het eene kwartaal op het andere, geen meldenswaarde veranderingen : de verhooging, ad fr 156 miljoen, der effectenportefeuille, is tot een beloop van fr 134 miljoen goedge maakt door een ver-

minding in de buitenlandsche effectenportefeuille, terwijl de post « diversen » met fr 349 miljoen krimpt. Dit laatste verschil vertolkt de verdwijning van zekere aan het einde des jaars geopende overgangsrekeningen, en wel ter gelegenheid van ordeningen in de particuliere banken.

Een andere factor die, in den loop van het eerste kwartaal des jaars, de financiering van 's Rijks behoeften aan crediet heeft helpen verzekeren, is het onthaal dat te beurt is gevallen aan de Onafhankelijkheidsleening waarop vanaf 31 Januari kon worden ingeschreven. Omstreeks het einde van April, beliepen de inschrijvingen op deze leening meer dan twee milliard. Toen de heer Minister van Financiën dit resultaat den lande bekend maakte, wees hij er op, dat waar de inschrijvingen onder vorm van viermaandscertificaten in hoofdzaak bestaan uit coupures van een hoog bedrag, deze van éénjaarscertificaten vooral kleine coupures ad fr 1.000 omvatten. Hieruit schijnt terecht besloten te mogen worden, dat in het tegenwoordige stadium der ontwikkeling van de monetaire circulatie, de liquiditeitszorg ruim schijnt bevredigd te zijn en, dat de Onafhankelijkheidsleening net op tijd is gekomen om de spaarders

TABEL III. Gegroepeerde balansen van de banken op 31 December 1939 en 31 Maart 1940 (in duizenden franken).

ACTIVA	31 Dec. 1939	31 Maart 1940	+	-	PASSIVA	31 Dec. 1939	31 Maart 1939	+	-
A. — Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit n° 42).					A. — Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit n° 42).				
B. — Beschikbare en vlottende middelen :					B. — Opvraagbaar :				
Kas, Nationale Bank, Post-rekening	1.634.248	1.081.422	—	552.826	Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	701.631	196.203	—	505.428
Daggeld	277.878	455.905	178.027	—	Daggeld	6.058	66.893	60.835	—
Bankiers	2.515.503	2.729.544	214.041	—	Bankiers	1.195.878	1.435.965	240.087	—
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	372.227	348.330	—	23.897	Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ..	142.898	148.124	5.226	—
Andere te innen waarden op korten termijn	1.135.055	1.144.020	8.965	—	Geaccepteerde wissels	773.533	818.479	44.946	—
Wissels	2.903.020	3.746.170	843.150	—	Andere te betalen waarden op korten termijn	403.693	400.673	—	3.020
Prolongaties en voorschotten op effecten	639.900	618.413	—	81.487	Crediteuren wegens wissels ter incasso	712.424	631.017	—	81.407
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	767.149	816.810	49.661	—	Deposito's en crediteuren :				
Diverse debiteuren	5.046.705	5.031.210	—	15.495	a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste dertig dagen...	11.934.041	12.670.308	736.267	—
Effecten :					b) Op meer dan 30 dagen...	1.220.557	1.181.700	—	38.857
a) Wettelijke reserve	149.179	117.633	—	31.546	Obligaties en kasbons	28.740	28.027	—	713
b) Belgische overheidsfondsen ..	3.012.476	3.201.868	189.392	—	Nog te storten bedragen op effecten en deelnemingen ..	251.712	252.811	1.099	—
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	252.414	117.747	—	134.667	Diversen	336.233	347.235	11.002	—
d) Bankaandeelen	315.530	332.248	16.718	—	Totaal opvraagbaar ...	17.707.398	18.177.435	1.099.462	629.425
e) Andere fondsen	757.652	595.007	—	162.645	C. — Niet opvraagbaar :				
Diversen	535.016	186.350	—	348.666	Kapitaal	2.636.955	2.340.179	—	296.776
Niet gestort kapitaal	53.205	52.864	—	341	Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	64.059	64.060	1	—
Totaal beschikbare + vlottende middelen	20.427.157	20.575.541	1.499.954	1.351.570	Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit n° 185) ..	151.626	119.670	—	31.956
C. — Vastgelegde middelen :					Beschikbare reserve	357.661	327.459	—	30.202
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5.279	6.528	1.249	—	Reservefonds	119.521	119.619	98	—
Gebouwen	327.871	324.496	—	3.375	Totaal niet opvraagbaar ...	3.329.822	2.970.987	99	358.934
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobiëlen ..	169.965	144.983	—	24.982	Totaal Passiva ...	21.037.220	21.148.422	1.099.561	988.359
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiëlen ..	94.428	83.669	—	10.759					
Materieel en meubilair	12.520	13.205	685	—					
Totaal van de vastgelegde middelen	610.063	572.881	1.934	39.116					
Totaal Activa ...	21.037.220	21.148.422	1.501.888	1.390.686					

uit hun nieuwe besomeringen te helpen. Buiten kijf staat evenwel ook, dat waar deze financieele operatie de voordeelen eener grooter liquiditeit combineert met deze van een zeker rendement voor den inschrijver, zij tevens machtig heeft bijgedragen tot het breken van den kringloop waarin de monetaire circulatie zich bewoog, wat feitelijk de hoofdvoorwaarde is van een goede oplossing der kasproblemen waarmede de overheidslichamen zich onder de huidige tijdsomstandigheden hebben in te laten.

* * *

De gunstige tendenties waarvan deze beschouwingen getuigen, werden in April bevestigd, behalve dan een nieuwe toeneming van de biljettencirculatie, waarschijnlijk onder de inwerking van het verloop der internationale politieke gebeurtenissen.

In verband met de vastheid van den belga op de valutamarkt, zijn blijkens de weekstaten van de Nationale Bank, goud en deviezen in den loop der laatste weken aanhoudend blijven toevloeien.

Den 14ⁿ Maart, bedroeg het goud- en deviezenbezit van de Bank *fr* 21.974 miljoen; den 25ⁿ April beliep hetzelfde bezit *fr* 23.053 miljoen, of een verhooging ad *fr* 1.079 miljoen op zes weken tijd. Sedert ult. Januari — omstreeks welken datum deze evolutie zich is beginnen afteekenen — bedraagt de goudtoevloed *fr* 1.981 miljoen. Heden nu is de Bank rijker aan goud en deviezen dan in September 1939.

Vergelijkende staat van de Nationale Bank van België in Maart 1940.

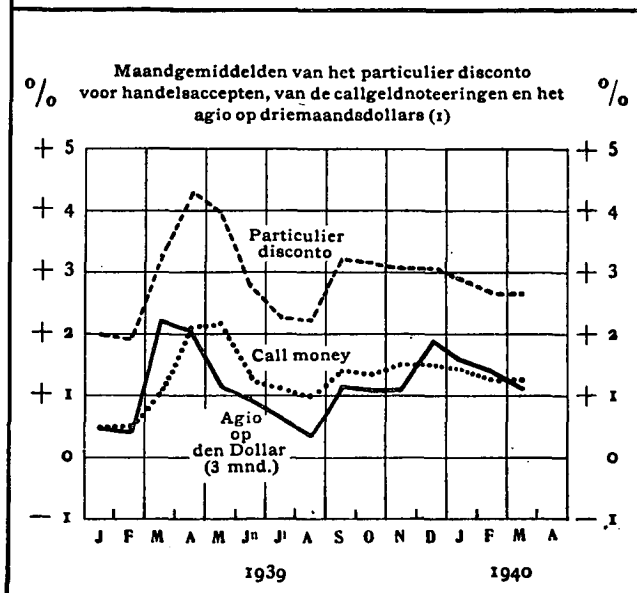
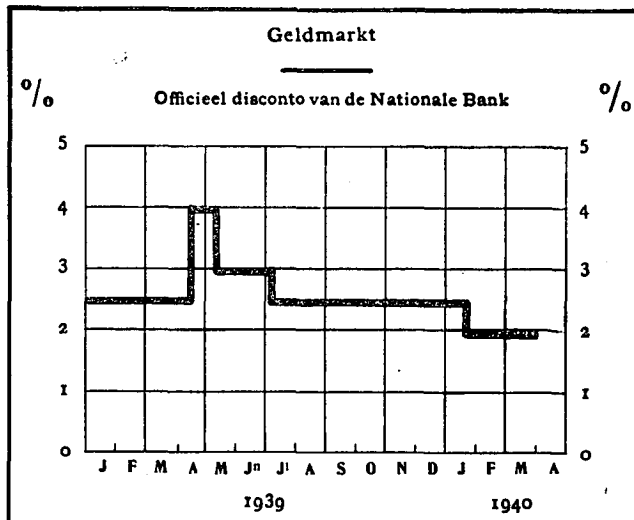
(Maandgemiddelden, in millioenen franken.)

	T. o. v. Februari 1940	T. o. v. Maart 1939
ACTIVA.		
Goudvoorraad	+ 674	+ 2.617
Binnenlandsche wissels	— 53	+ 3.949
Beleeningen op Belgische overheidsfondsen ..	— 326	— 87
PASSIVA.		
Bankbiljetten in omloop	+ 271	+ 7.209
Rekening-courantsaldi :		
Schatkist	— 5	— 90
Diversen	+ 51	— 452
Totaal	+ 46	— 542
Onmiddellijk opvraagbare verbintenissen ..	+ 317	— 6.667

De invloed van deze aanzienlijke toevloeiingen van kapitalen, op de monetaire circulatie en op de geldmarkt in het algemeen, heeft de inkrimping van het door de Bank onder den vorm van disconto en voorschotten verstrekte binnenlandsch crediet maar gedeeltelijk kunnen goedmaken. Terwijl van de eene maand op de andere, de voorschotten op overheidsfondsen weinig of niet veranderd zijn, vertoont per 25 April de Belgische portefeuille met wissels en ander handelspapier een teruggang ad *fr* 509 miljoen t.o.v. 14 Maart. De effectenportefeuille die per dezen laatsten datum *fr* 1.501 miljoen inhield, is eveneens nagenoeg onveranderd gebleven. Alles bijeengenomen is, van 14 Maart op 25 April, het binnenlandsche door de Bank verstrekte crediet met *fr* 532 miljoen geslonken.

Dientengevolge, zijn sedert ult. Maart de gezamenlijke terstond opvraagbare verbintenissen van de Bank en met name de fiduciaire circulatie opnieuw toegenomen. Per 25 April, bedroeg de biljettencirculatie op *fr* 29.401 miljoen, of *fr* 588 miljoen meer dan op 14 Maart. Op 8 miljoen na, is dit ook het bedrag van den aangroei der terstond opvraagbare verbintenissen van de Bank. De biljettenoppotting die in Maart tot stilstand was gekomen, schijnt dus in April nieuwe vorderingen te hebben gemaakt.

Op de geldmarkt is de rentestand ongewijzigd gebleven. Daggeld doet 1,25 pCt., bankaccepten 2,6875 pCt., doch de markt is lusteloos.

(1) De agio's zijn uitgedrukt in procenten van den contantkoers op basis van drie maanden.

Ofschoon door den band veeleer loom, is de kapitaalmarkt in den loop dezer laatste maanden gunstig georiënteerd geweest. De kapitalisatierente der obligaties is na de hoge cijfers die aan het einde van verleden jaar werden bereikt, fel geslonken : 5,03 pCt. tegen 5,63 pCt. voor de 4 pCt. Geünificeerde

Schuld; 5,16 pCt. tegen 5,84 pCt. voor de 4 pCt. Koloniale Schuld; 5,25 pCt. tegen 5,58 pCt. voor de gezamenlijke provincie-, stad- en gemeenteobligatiën; 5,59 pCt. tegen 6,45 pCt. voor de 4,5 pCt. obligatiën der nijverheids- en handelondernemingen, en tot slot 5,38 pCt. tegen 6,29 pCt. voor de gezamenlijke

maatschappijobligatiën. Aan den anderen kant, ver- toont sedert begin Februari, het algemeen indexcijfer van de aandeelennoteringen op de Beurs te Brussel, een stijging van ca. 18 pCt. en is het, daags vóór het inzetten van de vijandelijkheden, zoo ongeveer op het peil van Augustus 1939 teruggekomen.

IV. — GRONDSTOFFENMARKTEN.

De geografische uitbreiding van de vijandelijk- heden waardoor belangrijke handelsstroomen in het gedrang zijn gekomen, is een storende factor te meer in de goede werking van de grondstoffenmarkten.

Intensifieering van de krijgsverrichtingen beteekent in ieder geval toeneming der oorlogsconsumptie, wat versnelling der transacties in de hand kan werken en dientengevolge een vastere stemming in de markt kan brengen. Het wegvallen van de Skandinavische en Baltische afzetgebieden, verdient evenwel bijzondere aandacht. Wellicht is het hieraan toe te schrijven, dat dooreengenomen, de herkomstmarkten der grond- stoffen, van de eene maand op de andere, geen uit- gesproken tendensverandering te zien geven.

Op de tarwe-wereldmarkten, heeft de sterke hausse- stemming die sedert den aanvang der vijandelijk- heden tot ultimo December kon worden waarge- nomen, plaats gemaakt voor grootere koersvastheid. Getuige daarvan de maandgemiddelden in de noteer- ings op de herkomstmarkten, die van Januari tot en met Maart 1940 resp. de volgende zijn: 100,7; 100,79; 103,6 cents per bushel te Chicago en 123,04; 123,59; 126,19 cents voor dezelfde hoeveelheden te New- York. Tijdens de eerste helft van April, heeft zich deze stabiliteit bevestigd, met evenwel een lichten grondtoon van haussestemming.

lingen om de oogsten in het zuidelijk halfrond te ramen, vermits voor het meerendeel onder hen er officieele cijfers bestaan; voorts beschikt men voor tal van landen uit het noordelijk halfrond over meer nauwkeurige gegevens dan de cijfers van de eerste oogstvooruitzichten, maar daartegenover staan we vóór ernstige leemten tengevolge van het schorsen der economische berichtgeving door verschillende bellige- renten en neutralen. Aan den anderen kant, zijn de gegevens over den werkelijken invoer tijdens de eerste maanden van de campagne en die normaliter een eerste aanduiding zijn, voor het meerendeel der landen weggevallen.

Laten wij hier terloops herinneren, dat in 1939, onder de inwerking van een nieuwe prijzen crisis, die op het oogenblik van den zaaitijd, uitermate scherp was geweest, het uitbreiden van het bebouwde wereld- tarweareaal plots werd stilgelegd. Deze evolutie blijkt duidelijk uit onderstaande opstelling.

Deze gevoelige inkrimping van het tarweareaal in 1939, geschiedde nagenoeg uitsluitend ten koste van de vier groote exportlanden (1), terwijl in de import- landen, het bebouwde areaal feitelijk hetzelfde van het vorige jaar gebleven is. In andere kleinere over- produceerende landen, bleef men tot zelfs in 1939 voorstander van areaaluitbreiding en dit ondanks den sterken prijsval. En zoo komt het, dat wij een lichte

TIJDVAK	VEREENIGDE-STATEN			CANADA			ARGENTINE			AUSTRALIE		
	Millioenen hectaren	Index- cijfers (1)	Verhouding tot het wereld- totaal (2)	Millioenen hectaren (1)	Index- cijfers	Verhouding tot het wereld- totaal (2)	Millioenen hectaren	Index- cijfers (1)	Verhouding tot het wereld- totaal (2)	Millioenen hectaren	Index- cijfers (2)	Verhouding tot het wereld- totaal (2)
Gemiddelden :												
1909-1913	20,5	82,2	24,1	4,0	45,1	4,7	6,5	85,3	7,6	3,1	69,8	3,6
1923-1927	25,0	100,0	25,7	8,9	100,0	9,2	7,6	100,0	7,8	4,4	100,0	4,5
1928-1932	27,3	109,3	25,3	10,3	116,2	9,6	8,2	108,0	7,6	6,3	144,0	5,9
1933-1937	28,8	115,6	26,1	10,1	113,8	9,2	7,2	95,0	6,6	5,3	120,2	4,8
Jaar :												
1938	32,2	128,8	27,5	10,5	117,7	9,0	8,4	110,8	7,2	5,7	129,3	4,9
1939	25,9	103,6	23,5	10,8	121,3	9,8	7,2	94,7	6,5	5,5	125,0	5,0

(1) Gemiddelde 1923-1927 = 100.

(2) Behalve U.S.S.R., China, Irak en Iran.

In het *Maandschrift voor landbouw- en handels- statistiek* van het Landbouwinstituut te Rome ver- scheen onlangs een studie over de beschikbare voor- raden en de wereldtarwebehoefte. Natuurlijk zijn nu de daaromtrent beschikbare gegevens veel minder te betrouwen dan degene, die men rond dit tijdstip van het jaar gewoon was te hebben. Men hoeft evenwel nog zijn toevlucht niet te nemen tot veronderstel-

verhooging der bezaaide oppervlakte aantreffen in de Donaulanden en in Noord-Afrika.

Onder de Europeesche importlanden die, in 1939, de grootste van de tot dusver geboekte oppervlakten hebben bebouwd, zijn te vermelden: Estland, Fin- land, Griekenland, Letland, Noorwegen, Zweden en Zwitserland.

(1) Canada, Vereenigde Staten, Argentinië, Australië.

Aan den anderen kant, gaat in Frankrijk het bebouwde areaal langzaam doch voortdurend terug, om plaats te maken voor meer loonende teelten. Ook Spanje vermindert haar uitzaaiingen. In nagenoeg al de niet-Europeesche landen heeft men, tot in 1939, de uitbreiding van het tarweareaal kunnen zien toenemen, vooral in Japan, Corea, Syrië en de Zuid-Afrikaansche Unie.

Daar ondanks de sterke prijsdaling, de uiterst rijke oogst van 1938 onmogelijk door het verbruik van 1938-1939 kon worden opgenomen, werd de huidige campagne ingezet met nog zeer belangrijke beschikbare voorraden die, zonder de topcijfers van 1933 en 1934 (circa 210 miljoen cent.) te bereiken, er niet zoo geheel ver meer van af lagen. Bij de voorraden van 1938, zijn zich nog de overschotten van den goeden oogst van 1939 komen voegen. Blijkens de jongste ramingen, zou er, in den loop der huidige campagne, zoowat 360 miljoen centenaar voor de importlanden beschikbaar zijn; dit maakt een bedrag dat reeds aanmerkelijk hooger is dan het cijfer van de vorige campagne, al is het nog ietwat lager dan de topcijfers van 1929 tot 1933. Ten aanzien hunner samenstelling, hebben de voorraden van de huidige campagne, weinig of geen gemeens met deze der vorige. Terwijl nagenoeg 70 pCt. van het totale overschot dezer laatste uit tarwe van den nieuwen oogst bestond en de rest uit *carry-over*, bestaat dit jaar de massa uit ongeveer een gelijke hoeveelheid nieuwe en oude tarwe. En wij voegen er aan toe, dat ruim de helft van dit disponibel opgeslagen is in de Vereenigde Staten van Amerika en in Canada. Dank zij het aanzienlijke *carry-over* van den rijken oogst van 1938 en het massale overschot van den nieuwen oogst kunnen thans de Donaulanden uiterst groote hoeveelheden graan onder zich houden, die afgeteekend het topcijfer van 1938-1939 overtreffen.

Wat de behoeften der verbruikslanden betreft hier

Tarwe- en tarwemeelverschepingen.

Bron : *Broomhall's Corn Trade News*.

TIJDVAK (1)	VERSCHEPINGEN (2)		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	44.790	17.304	62.094
1936-1937	59.614	14.809	74.423
1937-1938	51.100	12.889	63.989
1938-1939	56.631	18.476	75.107
1938-1939 (3)			48.223
1939-1940 (3)			40.646

(1) Het tarwejaar begint 1 Augustus.

(2) Tarwemeel werd herleid tot tarwe in korrel tegen 70 pCt.

(3) Van begin Augustus 1939 tot 30 Maart 1940.

durft men niet goed een schatting aan, schoon reeds de twee derden van het seizoen 1939-1940 voorbij zijn.

Rekening houdend met de aanzienlijke veiligheidsvoorraden, schatte in Augustus, dus vóór het inzetten

der vijandelijkheden, het *George Broomhall's Corn Trade News* de behoeften der importlanden voor de loopende campagne, op nagenoeg 157 miljoen metrieke centenaar tarwe en tarwemeel; dit maakt 6,5 miljoen centenaar minder dan het vorige tarwejaar. Naderhand en met name in Januari, werden wegens de volledige schorsing van de zeescheepvaart op Duitschland, en mede wegens de verbruiksafneming van tarwe in het meerendeel der andere landen, deze ramingen op 152 miljoen centenaar teruggebracht. En nog onlangs liet genoemde publicatie hooren, dat voor de loopende campagne, de tarwehandel op slechts zoowat een 144 miljoen centenaar zou slaan.

Op de Antwerpsche markt zijn de *cif*-noteeringen binnen zeer enge grenzen gebleven. Van het eene jaar op het andere, zijn de afwijkingen omzeggens niet het melden waard. Sinds het begin van de campagne (1 Augustus 1939) op ult. Februari, beliepen de aanvoeren te Antwerpen in het geheel 3.198.000 quarters tegen 3.789.500 vorig jaar, zelfde tijdstip. In Februari, vallen deze aanvoeren naar gelang hun herkomst, als volgt uiteen :

Argentinië	232.300 qrs.
Havens van de Vereenigde Staten ...	155.600 »
Havens van Canada	10.200 »
Havens van den Stillen Oceaan	6.200 »
	404.300 qrs.

Herinnerd zij nog, dat ultimo Februari, de tarwevoorraden te Antwerpen, op 349.600 qrs. geraamd werden tegen 190.900 vorig jaar, zelfden datum.

In den loop van het thans geëindigde seizoen, beliepen de gezamenlijk *mais*-verschepingen slechts 25 miljoen 500.000 qrs. tegen 34.717.000 qrs. gedurende de vorige campagne. Deze teruggang, o.m. toegeschreven aan de sterk gekrompen Britsche inkoop, heeft inzonderheid de verschepingen uit de Vereenigde Staten van Amerika getroffen, welk land zijn aandeel in den wereldhandel gedurende vorige campagne zag terugloopen van 13.274.000 qrs. tot 3.350.000 qrs. : Argentinië alleen leverde 60 pCt. van den werelduitvoer.

Maisverschepingen.

Bron : *Broomhall's Corn Trade News*.

TIJDVAK (1)	VERSCHEPINGEN		
	naar Europa	naar de andere landen	Totaal
	(in duizenden quarters)		
1935-1936	39.548	5.349	44.897
1936-1937	38.352	8.963	47.315
1937-1938	40.115	7.901	48.016
1938-1939	34.348	369	34.717
1939-1940			25.521

(1) Het maisjaar begint 1 April.

Het nieuwe seizoen zet thans in met belangrijke voorraden in Argentinië, in de Vereenigde Staten, alsmede in Roemenië, welk land zijn verscheppingen zag vertragen tengevolge van den ijsgang op den Donau.

Het *Broomhall's Corn Trade News* voorziet, dat de tijdens de campagne 1940-1941 uitvoerbare maisoverschotten alle vorige records zullen neerhalen, afgezien van de Vereenigde Staten van Amerika die maar maïs uitvoeren als de wereldprijzen hoog zijn. Daar aan den anderen kant het weder in de Donau- en Balkanlanden, tot dusver den landarbeid weinig gunstig is geweest, mag men zich aldaar aan belangrijke maisuitzaaiingen verwachten.

Te Antwerpen bleven de omzetten uiterst gering. Ondanks de uitstekende kwaliteit, gingen de eerste aanvoeren van den nieuwen maïsogst uit La Plata, tegen dalende prijzen van de hand, zulks in verband met de concurrentie van de voorraden uit den vorigen oogst.

In *gerst* was de vraag op de Antwerpsche markt veeleer flauw, ondanks de gezonde statistische positie van de plaats. Gemeld wordt, dat de brouwers zich ten deele in Nederland hebben voorzien. Evenwel trad, in de tweede week van April, sterk redres in en vertoonden de prijzen een krachtige opwaartsche tendens. Hieronder de cijfers van de aanvoeren te Antwerpen, in Februari :

Herkomstig uit Argentinië	45.300 qrs.
» Chili	19.400 »
» de Vereenigde Staten... ..	16.700 »
» Canada	2.400 »
» Australië	800 »

Totaal : 84.600 qrs.

Van Augustus 1939 op Februari 1940, werden in de Antwerpsche haven, 929.000 qrs. gerst aangevoerd, tegen 1.982.300 qrs. gedurende de overeenkomstige periode van het vorige jaar, of meer dan 53 pCt. minder.

Gerst- en haververscheppingen.

Bron : *Broomhall's Corn Trade News*.

TIJDVAK (1)	GERST	HAYER
	Verscheppingen in duizenden quarters	
1935-1936	10.056	3.095
1936-1937	8.286	3.647
1937-1938	9.827	3.995
1938-1939	9.646	2.890
1938-1939 (2).....	7.315	2.050
1939-1940 (2).....	4.657	2.645

(1) Het graanjaar begint 1 Augustus.

(2) Van begin Augustus 1939 tot 30 Maart 1940.

Wekelijksche middenprijzen van enkele landbouwproducten op de toonaangevende markten van België.

WEEK	TARWE	ROGGE	HAYER	GERST	SPELT	BOTER	EIEREN	AARDAPPELEN		CICHOREI	STROOVLAS
	Goede handelssoort							Geldersche Muizen	Industrie-aardappelen		
	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.	de kg.	per stuk	100 kg.	100 kg.	100 kg.	100 kg.
1940 Van 5 tot 11 Februari	143,50	122,—	109,—	162,40	110,—	25,46	0,74	47,75	50,78	139,—	208,75
Van 12 tot 18 Februari	144,—	126,—	110,70	165,40	111,50	25,96	0,98	50,—	54,35	140,—	202,50
Van 19 tot 25 Februari	146,—	131,33	114,60	166,75	113,—	23,41	0,77	54,—	57,18	142,50	206,25
Van 26 Februari tot 3 Maart.....	148,75	132,33	118,80	167,25	112,—	21,45	0,67	52,33	58,31	148,—	200,—
Van 4 tot 10 Maart	149,50	133,66	121,70	167,66	112,50	22,06	0,68	53,—	56,90	150,—	195,—
Van 11 tot 17 Maart	149,25	132,33	121,—	167,66	113,—	23,28	0,57	54,50	55,32	150,—	181,25
Van 18 tot 24 Maart	148,75	130,—	119,37	166,—	112,—	24,17	0,50	53,37	56,77	150,—	191,25
Van 25 tot 31 Maart	149,37	131,33	119,12	165,67	111,—	26,52	0,46	52,67	57,46	150,—	190,—

Noteeringen voor uitheemsch graan, te Antwerpen.

(Noteering « cif » beschikbaar, omgerekend in Belgische franken.)

GRAANSOORT	7 Februari	14 Februari	21 Februari	28 Februari	6 Maart	13 Maart	20 Maart	27 Maart	3 April
Manitoba III Atlantic ..	144	151	167	163	163	164	156	159	158
Hardwint I	145	151	167	160	162	—	—	—	—
Rosafé	138	147	155	154	155	158	149	157	157
Lijnzaad	217	231	239	242	246	245	239	241	246
La Plata-Maïs	122	130	143	142	141	—	129	132	122
Gerst 64/65 kg.	123	129	135	135	133	129	125	131	126
Rogge 72/73 kg.	123	129	138	139	138	135	129	132	129

Blijkens de laatste statistische gegevens, heeft de katoen-verkoop in de Vereenigde Staten gedurende de eerste zeven maanden van het loopende seizoen, zoo voor het binnenlandsch verbruik als voor den uitvoer, een sedert het seizoen 1928-1929 niet meer gekende hoogte bereikt. De Amerikaansche uitvoer aan ruwe katoen, bedroeg nagenoeg 100 pCt. meer dan dezen der overeenkomstige periode van vorig jaar, hetgeen in de

verschillende *wolmarkten*, haussestemming. Dit was o.m. het geval op de vrije markten van Argentinië, Uruguay, Zuid-Afrika, alwaar sterke concurrentie onder koopers uit verschillende landen, de prijzen sterk heeft doen stijgen.

Sedert enkele weken, heeft Engeland, die eigenaar is van de Australische en Nieuw-Zeelandsche scheerwol, aan verschillende landen toelating gegeven om

Katoennoteringen te Antwerpen.

TYPEN	Basis van de notering	21 Februari	28 Februari	6 Maart	13 Maart	20 Maart	27 Maart	3 April
Amerikaansche Middling 1".....	Cif Antwerpen in cents per lb.	14,28	14,28	13,70	13,85	13,88	13,66	13,73
Indische Oomrah type 215 Ralli.....	Cif Antwerpen in pence per lb.	7,86	7,—	7,03	6,94	6,80	6,76	6,59
Kongo-katoen, type Elkad.....	Cif Antwerpen in cents per lb.	13,78	13,68	13,40	13,35	13,08	12,76	12,73

Katoennoteringen te Liverpool en in de Vereenigde Staten.

Bron : *Cotton-Official Journal of the Manchester Cotton Association.*

TYPEN	1 Maart	8 Maart	15 Maart	21 Maart	29 Maart
<i>Markt van Liverpool (in d. per lb.) :</i>					
American Middling	7,99	8,03	7,68	7,55	7,70
Egyptian, Fully Good Fair, Giza 7.....	10,42	10,46	10,51	10,56	10,52
Egyptian, Fully Good Fair, Upper Descriptions.....	10,08	10,13	10,27	10,39	10,33
Bengal, Fair Staple, Fine..	5,92 N	5,92 N	5,75	5,75	5,90
Brazilian, Sao Paulo, Fair.	8,19 N	8,08 N	7,78 N	7,65 N	7,75 N
<i>New-York (in cents per lb.) :</i>					
Koers van Middling (Universal Standards) :					
New-York	11 07 N	11,08 N	10,90 N	—	10,79 N
Nieuw-Orleans	10,54 N	10,55 N	10,44 N	—	10,37 N

katoenkringen geldt als een bewijs van de deugdelijkheid der exportpremiëpolitiek. Daar nu zeer onlangs het premiestelsel werd geschorst met als gevolg scherpere concurrentie vanwege buitenlandsche producenten, is men hier en daar van oordeel, dat de Amerikaansche Regeering, die den oogst van 1940-1941 op groote schaal wil zien uitvoeren, het premiestelsel weer terug zal invoeren, op voet van 2 cents per lb.

Naarmate talrijker en nauwkeuriger gegevens over den stand der gewassen in de Vereenigde Staten binnen komen, blijkt steeds duidelijker, dat de productie nagenoeg deze van vorig seizoen zal evenaren. Blijkens de laatste ramingen van het Engelsche vakblad *Cotton*, zou de huidige campagne 28.800.000 balen van 478 lbs. geven, of amper 200.000 balen minder dan vorig jaar. De voorraden raamt de *New-York Cotton Exchange Service* op 15.012.000 balen, tegen 16 miljoen 570.000 balen in 1939 en 9.178.000 in 1937. Het door de regeering in onderpand gehouden beleende quantum bedroeg per ultimo Februari, 9.659.000 balen.

Voor zoover de tijdsomstandigheden nog toelaten te oordeelen, heerschte er, in de laatste weken, op de

langs normalen handelsweg, zekere tonnages, tegen officieel vastgestelde prijzen te koopen. Zoo werden, bij wijze van proef, verdragen gesloten met Griekenland, Turkije en België, evenals met Canada, Mexico, de Vereenigde Staten en China. Anderdeels is sedert 1 Maart in den kleinhandel een algemeene verhooging van de verkoopprijzen in zwang. Vermoedelijk zullen de voor uitvoer werkende Britsche fabrikanten, recht hebben op 50 pCt. verhooging van het voorziene quotum wol, kamwol en garens.

Voorts zijn de leveringen uit Australië en Nieuw-Zeeland dit jaar minder groot dan de gewone verschepingen op dezen tijd van het jaar. Wat de prijzen betreft, die vóór de invoering van de Britsche controle uitermate laag waren, deze zijn tegenwoordig van 30 à 50 pCt. hooger op de herkomstmarkten. Van de algemeene concurrentie ondervonden de *cross-breds* in Zuid-Amerika, waar de prijzen thans van 70 à 100 pCt. hooger liggen dan voorheen, een gunstigen weerslag. Te New-York zijn, na, de verticale hausse van ca. 50 pCt. in September jl., de maandgemiddelden geleidelijk teruggelopen; ten bewijze onderstaande opstelling.

Maandgemiddelden van de wolnoteringen te New-York

(in cents per lb.).

	Maandgemiddelden	Maximaprijzen	Minimaprijzen
1939 Augustus.....	82,18	83,5	81,3
September.....	114,85	125,8	86,5
October.....	115,90	122,5	108,0
November.....	109,19	111,3	106,0
December.....	110,10	113,0	103,0
1940 Januari.....	103,40	105,7	98,2
Februari.....	99,51	100,2	97,7
Maart.....	97,57	101,3	92,9

Tengevolge van den buitengewoon rijken *jute*-oogst van de campagne 1939-1940 in Indië — 10 miljoen balen ad 400 pond, of nagenoeg zooveel als het geheele

wereldverbruik — is de Bengaalsche regeering van plan den uitzaai voor de volgende campagne te beperken. De jutemarkt die reeds in normale tijden vaak plots aan 't schommelen gaat, treedt sedert den inzet van de vijandelijkheden zeer speculatief op. Terwijl aan het begin van Augustus jl., de minimale prijs voor termijnverkoop op 36 roepies was vastgesteld, stond hij reeds 40 roepies aan het einde van dezelfde maand. Eénmaal de oorlog verklaard, zijn ten gevolge van de belangrijke vraag naar ruwe jute vanwege de Verbondenen voor de zandzakjesfabricage, alsmede vanwege de neutrale spinnerijen en met name vanwege de Belgische en Nederlandsche, de noteeringen zoodanig gaan stijgen, dat in December jl. de jute 116 roepies deed.

Alles wijst er op, dat, gezien de belangrijke vezelvoorraden die negen maanden verbruik vertegenwoordigen, de plaatselijke speculatie de hausse op de grondstoffenprijzen heeft overdreven. Trouwens, deze laatste zijn geleidelijk tot 62 roepies teruggelopen en schijnen er te willen standhouden.

Bij deze gelegenheid, zij er terloops op gewezen, dat wegens de hoge prijzen der Indische jute, ettelijke landen zich voorgenomen hebben hun zandzakjes uit andere vezels te fabriceren. En hier vragen wij in de allereerste plaats aandacht voor de Congovezels en met name voor de *punga* en de *urena-lobata*, waarbij vooral aandacht verdient, dat deze laatste van veel betere kwaliteit is dan de jutevezels. Vandaar dan ook de groote vraag naar deze producten, welker teelt zich voortdurend uitbreidt, des te meer daar ze gedijt waar de katoenaanplant wegens al te groote vochtigheid of wegens ongunstige regenperiodes, tegenvalt. Terwijl, in 1932, de Congoleesche uitgevoerde tonnage nog geen 40 ton beliep, is in 1939 de export van Congovezels, gestegen tot 4.300 t. en gewaagd is het allermint te voorspellen, dat over enkele jaren Belgisch-Congo, de vereischte 70.000 t. jutevezels aan de industrie van het moederland zal kunnen leveren.

De Belgische *vlasmarkt* is kalm geweest met licht gedrukte prijzen voor de mindere qualiteiten.

De aankopen vanwege Frankrijk en Groot-Brittannië — onze beste afnemers — overschrijden thans de normale behoeften met 40 à 50 pCt. tegen 30 à 35 pCt. voorheen.

De grootste vlasaanvoeren uit de lenteroting zijn dank zij aankopen voor Duitsche rekening die, belangrijk genoeg zijn om de markt te steunen, zonder invloed gebleven op de prijzen.

De vergelijkende *suikerprijzen* op de New-Yorksche markt vertoonen van de eene maand op de andere een lichte daling van de noteeringen « rechten betaald » die terug op 2,80 cents per bruto lb. zijn gaan liggen, komende van 2,85 cents. Opgemerkt zij,

dat behalve in October jl., de officieele noteeringen zich, sinds meer dan één jaar, ongeveer in de buurt van dezen prijs bewegen. Dienaangaande herinnert het *Halfmaandelijksch Bulletin van de Raffinerie Tirlemontoise* aan de politiek van President Roosevelt, die om overdreven hausse op de prijzen te voorkomen, op 11 September ll. de invoercontingenten had geschorst. Deze laatste werden pas op 26 December, na de daling der prijzen die sindsdien stabiel zijn gebleven, terug ingevoerd. Op denzelfden datum werd eveneens het sedert 11 September ingetrokken voorsporsregime voor Cubaansche gecontingenteerde suiker automatisch hersteld. Dank zij deze politiek, werd een buitensporige suikerstockeering in de Vereenigde Staten voorkomen en mede normale marktprijzen tot stand gebracht.

Hooger vernoemd bulletin vindt, dat de zwakke stemming van aan het begin der maand te wijten is aan de in sommige suikerkringen heerschende vrees voor opzegging van de Internationale Suikerconventie.

Op de Belgische markt, blijven zich de sedert November waargenomen haussetendenties handhaven. Op de basis der noteeringen van 1 April, noteeren de ruwe suikersoorten *fr* 235 tegen *fr* 206 aan het begin van het jaar en *fr* 187 vorig jaar op overeenkomstigen datum; kristalsuiker doet *fr* 276 tegen *fr* 242 aan het begin van het jaar en *fr* 218,5 vorig jaar op hetzelfde tijdstip. On één jaar afstand zijn dus de noteeringen met zoowat 25 à 26 pCt. gestegen. Voorts blijft onze

Suikerproductie, -verbruik en -voorraad in België (1) (in tons).

Bron : *Ministerie van Financiën.*

TIJDVAK (2)	Productie	Verbruik	Voorraden op het einde van het tijdvak
1935-1936	240.947	244.815	63.177
1936-1937	343.101	250.019	52.242
1937-1938	239.440	252.095	73.995
1938-1939	194.986	247.533	27.122
1938-1939 (3).....	194.766	114.568	153.791
1939-1940 (3).....	264.720	143.861	157.774

(1) De herleiding van witte suiker in ruwe suiker wordt gedaan op de volgende basis : 9 ruwe suiker = 8 witte suiker.
(2) Het suikerjaar begint 1 September.
(3) Eerste zes maanden.

binnenlandsche markt ruim voorzien, ondanks het vrij sterke zichtbaar verbruik tijdens de eerste helft van het loopende suikerjaar. De suikerproductie is trouwens geschat op 264.720 t. tegen 194.766 t. in 1938-1939. Ofschoon op één jaar afstand het zichtbare verbruik gestegen is van 114.568 t. tot 143.861 t., t.t.z. met meer dan 25 pCt., bedragen de voorraden nog 157.774 t. tegen 153.791 één jaar geleden.

Over de bietsuikeruitzaaiingen in 1940, zijn er op dezen stand, slechts gedeeltelijke gegevens voorhanden. In Frankrijk werd zoo pas voor de volgende

Suikernoteeringen
(koersen begin van de maand).

	MARKT VAN NEW-YORK (1)			BELGISCHE MARKT (2)	
	Beschikbaar (Cubaansche suikers)		Contract n° 4 <i>job</i> Cuba (Meest nabije term.)	Ruwe suiker basis 88°, gewone (3)	Kristalsuiker, gewone (4)
	Kost en vracht	Betaalde rechten			
1939 Februari.....	1,88	2,78	1,145	175,0	204,5
Maart.....	1,90	2,80	1,150	175,0	204,5
April.....	1,98	2,88	1,195	187,0	218,5
Mei.....	1,99	2,89	1,440	210,0	246,5
Juni.....	2,—	2,90	1,295	199,0	232,5
Juli.....	2,—	2,90	1,250	202,0	236,0
Augustus.....	2,—	2,90	1,185	199,0	231,0
September.....	2,—	2,90	1,250	205,0	238,5
October.....	2,7925	3,6725	2,080	198,0	232,0
November.....	1,45	2,95	1,410	192,0	226,0
December.....	1,45	2,95	1,500	198,0	232,0
1940 Januari.....	1,32	2,82	1,490	206,0	242,0
Februari.....	1,30	2,80	1,560	217,0	254,0
Maart.....	1,35	2,85	1,575	225,0	263,0
April.....	1,90	2,80	1,470	235,0	276,0

(1) Noteeringen in cents per lb. voor ruw centrifugaal 95° polarisatie.

(2) Noteeringen in franken per 100 kg., excl. accijns.

(3) Nominale noteeringen.

(4) Gemiddelden der koop- en verkoopnoteeringen.

campagne de suikerproductie op 10.625.000 cent. gecontingenteerd, wat een verhooging beteekent ad 10 pCt. van de tijdens de campagne 1939-1940 werkelijk gewonnen quantiteit. Voor België, zijn de ramingen tegenstrijdig. Terwijl het Internationaal Landbouw-instituut (2) een toeneming voorziet ad 9 pCt. t.o.v. het areaal van vorig jaar, voorziet daarentegen de Beroepsconfederatie der Suiker en haar Derivaten een inkrimping der uitzaaiingen ad ca. 30 pCt. in de Polders, 20 tot 30 pCt. in de beide Vlaanderen en 5 tot 10 pCt. in Haspengouw en Henegouwen (3).

Dooreengenomen zijn, in Maart, de tendenties in de rubber-markten flauw gebleven, tot in de eerste week van April toe. De baissestemming die sedert het einde van de Februarispanning is ingetreden, is, in verband met de toegenomen verschepingen uit het Verre Oosten blijven aanhouden. Zoo noteerde te Londen, per 5 April, de *smoked*, contant, nog slechts 10,93 p. per lb. tegen 12,3125 p. per 5 Maart. Aan den anderen kant, is de dispariteit tusschen disponibel en termijn geleidelijk gaan verdwijnen. Per 6 April, lagen de noteeringen voor dadelijke levering niet boven deze van Juni en Juli-September en amper lichtjes hooger dan voor levering October-December. Te New-York was de baisse minder scherp; op denzelfden datum deed *latex crête* 18,5625 cents per lb. tegen 18,9375 c. één maand tevoren. Natuurlijk ligt deze uiteenlopende evolutie van de beide wereldmarkten aan plaatselijke factoren. De grootere vastheid te New-York

vindt haar verklaring in het vertrouwen der verbruikers die over 't algemeen aannemen, dat in den loop der komende maanden het verbruik op meer dan 50.000 ton zal kunnen gehandhaafd blijven. Voegt men hierbij, de aankopen van de Britsche regeering, die het ruilaccoord met de Vereenigde Staten van Amerika wenscht te zien uitbreiden, dan kan de rubbersituatie in Amerika gunstig met deze van de vorige jaren vergeleken worden.

Het aanleggen van nieuwe voorzieningsbronnen houdt steeds aan gene zijde van den oceaan de aandacht gaande. Proefnemingen zijn thans in Midden-Amerika, aan den gang met het oog op het aanleggen van rubberplantages aldaar. Anderdeels gaat er de synthetische productie goed op vooruit en zal straks deze nieuwe industrietak, in de toekomstige marktontwikkeling, een meer en meer belangrijke rol gaan spelen. Reeds in de Vereenigde Staten, zijn er ettelijke ondernemingen die dit product fabricceeren, en wel onder den naam van *Neoprene*, *Coroseal* en *Thiokol*. Gemeld daarenboven wordt, dat een bijhuis van de *Standard Oil*, in Louisiana, een bunafabriek gaat oprichten welke dagelijksch productievermogen op 10.000 lbs. is berekend. Geweten is, dat dit nieuwe product, waarvan de prijs nog vrij hoog is, betere eigenschappen bezit dan de natuurrubber en dat het daarenboven vatbaar is voor regeneratie.

De koffie-markten blijven loom gestemd wegens de krimping in het koffieverbruik tengevolge van den oorlogstoestand in Europa. Reeds in 1939 was t.o.v. het vorige jaar de wereldinvoer — 26.268.000 zakken ad *kg* 60 — met 1 millioen zakken gedaald. Bedoelde inkrimping komt nagenoeg uitsluitend op rekening

(2) *Bulletin mensuel de Statistique agricole et commerciale*, Maart 1940, blz. 207 en volg.

(3) Halfmaandelijksch Bulletin nr 1084 van de *Raffinerie Tirle-montoise*, 13 April 1940, bl. V.

Ruwe rubber.

Bron : International Rubber Regulation Committee.

Quota van het tweede kwartaal 1940 = 80 pCt.

TIJDVAK	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT				VERBRUIK		VOORRADEN		Notering te Londen voor Standard ribbed smoked sheet (in pence per lb. van 0,4536 kg.)		
	Gecontroleerde gebied.		Niet gecontroleerde gebieden	Totaal netto-exporten	Zichtbaar wereld-verbruik	Overschot (+) of tekort (-) van de totale exporten t. o. v. het verbruik	aan het eind van het tijdvak	Verhouding in procenten tot het verbruik van de jaaperiode eindigend op de aangegeven maand	Gemiddelde notering	Hoogste	Laagste
	Netto exporten	Overschot (+) of deficit (-) t. o. v. de toegelaten exporten									
(in duizenden Engelsche tons van 1.016 kg.)											
1937	1.131,7	- 1,6	32,7	1.164,4	1.095,1	+ 69,3	644,8	58,9	9 1/2	13 7/16	6 11/16
1938	838,4	+ 26,8	32,0	870,4	933,6	- 63,2	594,8	63,8	7 7/32	8 1/2	5 5/16
1939	952,4	- 14,2	36,8	989,3	1.076,2	- 87,0			9	12	7 9/16
1939 Januari	83,2	+ 14,2	3,7	86,9	88,4	- 1,5	584,0	61,4	7 31/32	8 3/16	7 9/16
Februari	67,7	- 2,1	2,9	70,6	83,1	- 12,5	567,5	58,5	7 31/32	8 1/4	7 11/16
Maart	66,5	- 2,5	3,1	69,5	94,2	- 24,6	543,9	55,2	8 5/32	8 3/8	7 7/8
April	71,6	+ 4,5	2,8	74,5	85,9	- 11,5	517,2	51,7	7 31/32	8 1/16	7 7/8
Mei	65,2	- 3,8	2,7	67,9	88,5	- 20,5	510,3	50,5	8 1/16	8 5/16	7 7/8
Juni	59,6	- 9,5	2,4	62,0	90,2	- 28,2	499,3	48,5	8 1/4	8 5/16	8 3/16
Juli	93,3	+ 13,3	2,8	96,2	86,9	+ 9,2	496,9	47,7	8 9/32	8 7/16	8 3/16
Augustus	82,1	- 1,6	2,9	85,0	96,2	- 11,1	477,4	44,9	8 5/8	8 13/16	8 7/16
September	90,8	+ 8,2	2,9	93,7	83,9	+ 9,8			9 25/32	10 3/4	9 1/4
October	110,5	+ 10,5	3,4	113,9	94,2	+ 19,7			10 5/32	11 3/16	9 1/2
November	78,7	- 22,8	3,1	81,8	94,5	- 12,7			11 9/32	11 3/4	11 1/16
December	83,3	- 22,8	4,0	87,2	90,3	- 3,1			11 5/8	12	11 1/16
1940 Januari	125,1	+ 17,1	3,4	128,5	96,1	+ 32,4			11 27/32	12 1/16	11 11/16
Februari	104,7	- 5,0	3,4	108,1	92,9	+ 15,3			12 21/32	13 1/8	11 3/4
Maart									(1)11 23/32	12 1/2	11 1/8

(1) Voorloopig gemiddelde.

van Europa, waar een groot verbruiker als Duitsland van haar gewone leveranciers werd afgesneden. Deze teruggang heeft zich in 1940 voortgezet, getuige de wereldverscheppingen in Januari, die nog slechts 1.992.000 zakken bedroegen tegen 2.333.000 zakken één jaar geleden.

De productie van de loopende campagne wordt op 32.361.000 zakken geraamd, waarvan 21.861.000 zakken voor Brazilië en 10.500.000 voor andere landen. Brazilië schijnt minder te hebben geleden dan haar mededingers, althans tot nog toe; tijdens het loopende koffiejahr, t.t.z. tot 31 Januari, bedroegen de gezamenlijke Braziliaansche verscheppingen 10.358.000 zakken, of 207.000 zakken meer dan gedurende het voorafgegane jaar, terwijl deze der andere landen gevallen zijn van 5.534.000 zakken op 4.528.000 zakken. Dit belet evenwel niet, dat de Braziliaansche jaarproductie nog steeds de koffiebehoeften met 4 à 5 mil-

lioen zakken overtreft. Het ziet er dan ook naar uit, dat ondanks het verzet van de belanghebbenden, de Regeering tot handhaving van de gedwongen leveringen aan het Nationaal Koffiedepartement tijdens het volgende koffiejahr zal besluiten. Dat een dergelijke maatregel het huidige peil van de wereldprijzen zou handhaven, schijnt niet te moeten worden betwijfeld, doch van beternis in de weinig bemoedigende vooruitzichten op het gebied der marktontwikkeling in verband met het weinig gunstige verloop in de Europeesche consumptie, kan geen sprake zijn.

Te Antwerpen had, bij beperkte vraag, over het algemeen de markt een zeer kalm verloop. Evenals op de herkomstmarkten, helde de tendens veeleer naar baisse over en, behalve voor Congokoffie, vertoonden aan het begin van April, de prijzen een teruggang ad ca. fr 0,20 à tot fr 0,30 voor Braziliaansche koffie en fr 0,50 per kg. voor koffie uit Haïti.

Noteeringen van enkele koloniale producten, te Antwerpen.

Bron : N. V. Bunge, Antwerpen.

SOORT	Basis van de notering	20 Februari 1940	27 Februari 1940	5 Maart 1940	12 Maart 1940	22 Maart 1940	26 Maart 1940	2 April 1940
Rubber : Kongo smoked sheets	fr./kg.	16,50	16,50	16,50	16,75	16,—	16,—	16,—
Palmpitten Kongo	fr./1.016 kg.	1.875,—	1.800,—	1.700,—N	1.650,—	1.550,—	1.550,—N	1.550,—
Palmolie :								
Plantage Kongo	fr./100 kg.	260,—N	235,—	230,—	230,—	230,—	230,—	220,—
Kongo gewone soort	fr./100 kg.	200,—N	190,—	190,—N	185,—N	185,—N	185,—N	180,—
Grondnoten Kongo	fr./1.016 kg.	2.650,—N	2.650,—	2.650,—N	2.750,—N	2.750,—N	2.750,—N	2.700,—N
Kopal Kongo, gewone ongesorteerd	fr./100 kg.	320,—	320,—	320,—	320,—	320,—	320,—	320,—
Cacao, gewone soort (1)	fr./50 kg.	320,—N	325,—N	327,50N	327,50N	327,50N	327,50N	327,50N
Santos-koffie	fr./kg.	5,50	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,50
Koffie Kongo Robusta, gewone soort	fr./kg.	6,50	6,50	6,50	6,50	6,50	6,50	6,60

(1) Gemiddelde prijs van Akkra, Bahia, Thomé en/of Kongo.

Wat de *cacao* betreft, gaf de Britsch-Fransche samenwerking aanleiding tot vorming van een lichaam voor gemeenschappelijken verkoop op de buitenlandsche markten. Het ziet er niet naar uit, dat deze maatregel de prijzen zal doen stijgen — de geringe onlangs te New-York ingetreden hausse, zou met dit besluit niets gemeens hebben — daar het bestaan van andere voorzieningsbronnen een waarborg is tegen monopolistische strevingen.

Minder omvangrijk dan in de vorige campagne, was de uitvoer van Braziliaansche cacao en t.o.v. de aankopen voor Europeesche rekening, werd den planters den wenk gegeven hun offerten op de Amerikaanse markt niet te overdrijven.

Op de *hout*-markten houdt vooral het probleem der voorziening de aandacht gaande: Frankrijk, België, Nederland en Denemarken te zamen, t.t.z. de vijf westelijke landen die op den naaldhoutinvoer zijn aangewezen, verbruiken jaarlijks zoowat gemiddeld 3 millioen stds. Onder de heerschende omstandigheden, moet het jaar 1940 de behoeften sterk zien toenemen. Van de gewone Skandinavische, Russische en Baltische leveranciers blijft nog alleen Zweden in de markt. Veel heeft Noorwegen nooit uitgevoerd, amper 3 à 4 duizend stds. *bastings* en 4 à 5 duizend *parket*, naar Engeland. Wat Finland betreft, de productie aldaar zal, voorzoover dit jaar hiervan kan sprake zijn, het binnenlandsch verbruik best te sta komen.

De uitvoerbare productie van Zweden, wordt op de basis van de reeds gevelde of nog vóór de verscheppingsperiode te vellen stammen, op 5.600.000 stds. geraamd, tegen 700.000 vorig jaar. Bij het beoordeelen van dit cijfer, dient rekening gehouden met het deel dat Duitschland zich zal voorbehouden.

In den Balkan staan nog twee landen voor den vrijen houthandel open; Zuid-Slavië en Roemenië. Hun gezamenlijke productie mag op maximum 200.000 stds. worden geraamd waarvan Italië en Duitschland eveneens hun deel zullen nemen.

Buiten Europa, komt alleen Noord-Amerika voor de levering van naaldhout in aanmerking. De uitvoer van de Vereenigde Staten en Canada te zamen — laatstgenoemde op verre na de belangrijkste uitvoerder — kan voor Europa de 700.000 stds. niet overschrijden. Zoo we nu al wat de vijf hoogergenoemde Westersche landen zich mogen toedenken samentellen, dan komen we tot een invoervolume van maximaal 1.200.000 stds., of slechts 40 pCt. van het minimum der voor het loopende jaar voorziene behoeften. Het ziet er naar uit, dat het vraagstuk van de verdeling — niet overlegde verdeling natuurlijk — aanleiding zal zijn tot meer dan één verrassing en ontgoocheling onder de mededingers.

In den loop dezer laatste tijden, is België heel wat belangstelling voor de Zweedsche markt aan den dag gaan leggen en wij vernamen een en ander over afgesloten contracten met twee der belangrijkste Belgische

firma's. Edoch het transportprobleem baart heel wat zorgen. De vrachtprijzen zijn buitengewoon onregelmatig en veranderen naar gelang de vlag van het schip en de bestemming der lading.

Aanvankelijk is de bedrijvigheid op de markten van buitenlandsche *leder*-soorten t.o.v. de vorige maanden ietwat afgenomen, in verband met de zoo goed als uitblijvende transacties. Op de Belgische markt konden de prijzen het peil van Maart niet houden. Geen wonder dan ook, dat de openbare verkooping van 11 en 12 April te Brussel, op de geheele lijn hebben begeven, behalve in wol- en half-wol-schape.

Brusselsche Lederbeurs.

Uitkomsten der maandelijksche verkooping.

(Prijzen in franken per kg.)

Bron: Belgische Lederbeurs.

SOORTEN	Februari	Maart	April
Ossen van 30 à 34,5 kg.	10,15	10,24	9,75
Ossen van 35 à 44,5 kg.	10,22	10,30	9,62
Ossen van 45 kg. en meer	10,02	10,—	9,52
Lichte kalveren	17,60	17,70	16,15
Middelmatige kalveren	14,95	15,02	13,83
Middelmatige koeien van 30 à 34 kg..	10,06	10,02	9,23
Zware koeien van 35 à 39 kg.	10,—	10,24	9,33
Koeien van 40 kg. en meer	9,90	9,91	9,35
Wol-schape	15,20	16,50	16,55
Half-wol-schape	14,20	15,75	16,05

De markt voor behaarde kleine vellen, blijft nog steeds zwak gestemd. Na geregeld snij- en verfvellen te hebben gekocht — witte en grijze — is de Amerikaanse markt plots gaan wankelen; naderhand is de verkoop al slechter en slechter gaan worden, en op dezen stond ligt de uitvoer totaal stil. De markt wordt zelfs niet meer aangesproken, waaruit mag worden afgeleid, dat de Amerikaanse speculanten deze artikelen op zij laten liggen en meer belang zijn gaan stellen in producten van grootere noodzakelijkheid. Voorts, blijft de konijnenvellenmarkt zwak gestemd; grijze snijvellen worden zeer onregelmatig, bij beperkte hoeveelheden en tegen zeer betwiste prijzen verhandeld; in winterverfvellen worden weinig of geen zaken gedaan, daar het aanbod allesbehalve loonend is.

Van de eene maand op de andere vertoonen de markten der *niet-ijzerhoudende* metalen geen noemenswaarde wijzigingen: enkele fluctuaties in de tinnoteeringen te Londen. Stabiliteit te New-York wat zink betreft, waar koper eenige neiging tot dalen vertoonde.

In een bijdrage over de marktontwikkeling, te Londen, in de niet-ijzerhoudende metalen sinds den aanvang der vijandelijkheden, schrijft *Metal Bulletin* (4), dat dank zij de samenwerking van de verschil-

(4) *Metal Bulletin* van 19 Maart 1940.

lende landen van het Imperium, de behoeften aan niet-ijzerhoudende metalen ruim bevredigd zijn kunnen worden. Dergelijk resultaat kon slechts door directe of zijdelingsche regeeringscontrôle over al deze metalen worden bereikt. Na enkele aanvankelijke moeilijkheden, konden de voorraden geregeld worden aangevuld en voor de industrie ligt het zwakke punt nog alleen in de vertraging wegens mangel aan scheepsruimte en vervoermiddelen. Het belangrijkste probleem dat door deze diepgaande wijzigingen aan het normale marktverkeer wordt gesteld, is wel de geleidelijke uitschakeling van de diensten der kooplieden, kleinhandelaars en makelaars. Het wegvallen van deze tusschenpersonen zou, ten slotte, aan het einde der vijandelijkheden, wel schadelijk kunnen uitvallen voor de degelijkheid van het marktverkeer. De langdurige sluiting van de koper-, lood- en zinkmarkt, is van dien aard, dat het overwicht van de Londensche markt in den internationalen handel wel definitief zou kunnen verdwijnen. Toegegeven wordt nu reeds, dat sedert het begin van September, de internationale beteekenis van New-York fel is toegenomen.

In den loop van Maart en tijdens de eerste dagen van April, is de Amerikaansche kopermarkt uitermate kalm gebleven. Electrolytisch koper bleef op 11,50 cents per lb. gedurende de heele maand Maart en tijdens de eerste week van April. Dit verloop heeft niets verwonderlijks, wanneer men bedenkt, dat in Februari, de verbruiksindustrieën 148.000 ton rood metaal hebben gekocht en zoodoende hun behoeften tot medio-Mei hebben gedekt. In het tegenwoordige tempo hunner bedrijvigheid, verbruiken zij ca. 70.000 tot 75.000 ton per maand. Om de maand werd geregeld een vrij belangrijke tonnage van 's lands productie uitgevoerd, doch in Maart is de Amerikaansche uitvoer plots gaan begeven en wel zoodanig, dat hij op 20.000 t. viel, komende van 144.000 *short tons* in Februari; dit maakt een teruggang die heel wat grooter is dan eerst werd voorzien. Aan vermindering van de koperproductie, wordt evenwel niet geloofd, omdat stijging in de buitenlandsche vraag niet uitgesloten is, schoon de uitbreiding van de blokkade der Verbondenen tot den Stillen Oceaan en met name tot den Russischen invoer via Vladivostock, ten slotte moet uitloopen op voortdurende vermindering van het ruilverkeer tusschen de Vereenigde Staten en de U.S.S.R.

Het *American Bureau of Metal Statistics* raamt de productie van de kopersmelterijen in 1939, op 2.357.000 ton tegen 2.140.000 ton in 1938. Het grootste deel in dezen aangroei hebben de Vereenigde Staten, die van het eene jaar op het andere hun productie van 553.000 ton tot 745.000 ton hebben opgevoerd.

Blijkens het statistische bulletin van de *International Tin Research and Development Council*, wordt de wereldtinproductie van Februari, geschat op

Gemiddelde kopernoteeringen te Londen en te New-York.

Bronnen : { Koper te Londen : *The Metal Bulletin*.
Koper te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	GEMIDDELDE KOPERNOTEERINGEN		
	te Londen		te New-York
	Standard contant	Electrolytisch	Electrolytisch
	in £ per Engelsche ton van 1.016 kg.		in cents per lb. van 0,4536 kg.
1937.....	54-10- 7 1/5	60- 1- 7	13,17
1938.....	40-14-11 9/10	45-16-10	9,77
1939.....			10,70
1939 Januari ..	43- 3- 3 9/14	48-18- 1 1/7	10,01
Februari ..	42- 4- 6	47-16- 9	9,80
Maart	42-19- 6 13/23	48-11- 3 15/23	9,96
April	42- 1- 5 1/12	48- 5- 0	9,89
Mei	41-13-11 17/44	47-18- 8 7/22	9,82
Juni	42- 0- 5 35/44	47-19- 0 9/22	9,84
Juli	42-18- 9 5/14	49- 2- 9 4/7	10,06
Augustus ..	44-14- 5 23/44	50-18- 3 6/11	10,31
September.	46- 0- 0 (1)	51- 0- 0 (1)	11,40
October ..	46- 0- 0 (1)	51- 0- 0 (1)	11,48
November.	46- 0- 0 (1)	51- 0- 0 (1)	12,00
December ..		62- 0- 0 (2)	12,88
1940 Januari ..		62- 0- 0 (2)	12,19
Februari ..		62- 0- 0 (2)	11,42 (3)
Maart.....		62- 0- 0 (2)	11,50 (3)

- (1) Officieele maximumprijs tot 17 December 1939.
(2) Officieele maximumprijs vanaf 18 December 1939.
(3) Voorloopige cijfers.

16.000 Engelsche tons, wat t.o.v. Januari slechts een onbeduidende verhooging is, en 11.600 ton minder is dan in December. Voor de eerste zes oorlogsmaanden, bedraagt de productie 128.100 ton, of een maandgemiddelde ad 21.300 ton. In den loop van dezelfde periode, beliep de zichtbare wereldconsumptie 104.800 ton tegen 80.000 ton tijdens de zes voorafgegane maanden; dit maakt een gemiddelde van 17.500. Voor Februari, wordt het verbruik op 18.100 ton geschat. Tegelijk boeken de voorraden een lichten teruggang en zijn van 49.370 ton op 47.525 ton gaan liggen; dit maakt 1.845 ton minder dan in Februari 1939.

Van de eene maand op de andere, helt zoo te Londen als te New-York, de grondtendens in de tinprijzen naar hausse over. Van een gemiddelde ad £ 242-19-7 5/7 in Februari, zijn te Londen de koersen gestegen tot £ 251-17-6 in Maart, terwijl te New-York op één maand afstand de gemiddelde noteeringen van 45,85 cents op 47,17 cents zijn gaan liggen.

Zooals gezegd in onze vorige kroniek, is het uitvoerquotum voor het tweede kwartaal van 1940, verminderd van 120 pCt. op 80 pCt. Aan te teekenen is evenwel, dat deze vermindering niet zoo dadelijk op teruggang onzer uitvoeren zal uitloopen, daar sommige landen de hooge uitvoerquota's die voor het laatste kwartaal van 1939 en voor het eerste van 1940 waren voorzien, niet hebben kunnen opgebruiken. Aan het einde van Februari, bleef er hier een tekort ad 15.280 ton, waarvan 2.152 ton voor Belgisch Congo; nagenoeg de helft van het tekort kwam op rekening van Nigeria. Men begrijpt allicht, dat, na deze

Tin.

Quota : tweede kwartaal 1940 = 80 pCt.

Bronnen : Verbruik, productie, exporten en voorraden : *Statistical Bulletin of the Int. Tin Research and Development Council*.
 Noteering te Londen : *The Metal Bulletin*.
 Noteering te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDVAK	Zichtbaar wereldverbruik (1)	Wereldproductie (1)	EXPORTEN OP DE WERELDMARKT		TOTAAL DER VOORRADEN (3)		GEMIDDELTE TINNOTEERING		
			Reële exporten (2)	Overschot(+) of tekort (-) der geantooris. exporten (2)	Absolute cijfers (4)	In pCt. van het jaarlijksche verbruik	te Londen	te New-York	
							Standard contant	Straits	
(in duizenden Engelse tons van 1.016 kg.)							pCt.	(in £ per Eng. ton van 1.016 kg.)	(in cents per lb. van 0,4536 kg.)
1937.....	199,1	209,1	179,7	- 32,5	36,3	18	242- 6- 6 7/10	54,34	
1938.....	151,5	149,7	119,4	+ 5,5	49,4	33	189-12- 0	42,30	
1939.....	166,5	183,7 (*)	153,3	- 7,5	45,5	28		48,97	
1939 Januari.....	11,3	16,0	13,3	+ 5,1	52,0	35	215-11- 4 3/7	46,44	
Februari.....	11,1	10,2	7,7	- 0,5	49,5	33	214- 0- 8 1/4	45,70	
Maart.....	13,5	8,6	5,0	- 3,3	50,9	34	215-10- 2 14/23	46,21	
April.....	14,2	11,8	9,1	+ 1,8	50,1	34	218-10- 7 1/2	47,07	
Mei.....	13,7	9,1	6,9	- 0,3	43,8	28	225-14- 9 3/11	49,02	
Juni.....	11,4	7,5	5,3	- 2,0	39,4	24	227-12-10 1/11	48,84	
Juli.....	12,2	14,4 (*)	12,2	- 8,6	39,5	22	229-18- 4	48,54	
Augustus.....	15,0	9,7 (*)	7,2	- 13,6	34,6	19	229-18- 9	48,74	
September.....	11,1	24,0 (*)	20,9	-	39,4	21	229- 8- 9	nominaal	
October.....	13,3	25,4 (*)	22,3	+ 5,0	46,6	25	229-19- 5 19/22	55,20	
November.....	16,5	19,4 (*)	17,1	- 0,2	50,6	26	230- 0- 0	52,28	
December.....	23,2	27,6 (*)	25,2	+ 7,9	50,4	26	249- 2- 7 11/19	50,66	
1940 Januari.....	22,6 (*)	15,7 (*)	13,5 (*)	- 7,4 (*)	49,4	25	240-18- 0	46,72	
Februari.....	18,1 (*)	16,0 (*)	13,9 (*)	- 7,0 (*)	47,5	24	242-19- 7 5/7	45,85 (*)	
Maart.....							251-17- 6	47,17 (*)	

- (1) Productie óf verbruik der bij het Kartel aangesloten of niet-aangesloten landen met uitsluiting alleen van het ter plaatse, in China, geraffineerde en verbruikte tin.
- (2) Exporten van de bij het Kartel aangesloten landen : Belgisch-Kongo, Bolivia, Fransch Indo-China, Malakka, Nederlandsch-Indië, Nigeria en Siam.
- (3) Hierin begrepen de gezamenlijke zichtbare wereldvoorraden, plus het *carry-over* in Malakka en in Europa, alsook de voorraden der smelterijen.
- (4) Jaarcijfers : gemiddelde van de voorraden aan het einde der maand; maandcijfers : voorraden aan het einde der maand.
- (*) Voorloopige cijfers.

inkrimping van de uitvoerquota's, de Londensche markt, reeds vanaf de eerste dagen van April, vaster moest worden, wat dan ook gebeurd is. Bovendien, zullen noch de inkrimping der voorraden in de pakhuizen te Londen en Liverpool, tusschen 23 Maart en 6 April, gevallen van 1.916 ton op 1.525, noch de uitbreiding van den oorlog in Europa, niet van dien aard zijn, dat ze een omgekeerde beweging van de noteeringen kunnen in de hand werken.

Het stilvallen der bedrijvigheid in de Nederlandse tinsmelterijen, alsmede de inkrimping van de Belgische productie, hebben Portugal de hoop doen koesteren, dat daar te lande wellicht een industrie van eenige beteekenis zou kunnen worden opgericht. Bel-Monte heeft reeds een fabriek en nabij de mijnen van Bayenca wordt thans een kleine smelterij opgetrokken; naar wij vernemen, zou er een fabriek bestaan in de buurt van Amarante. Dat deze industrie vooral zal worden uitgebreid met het oog op den uitvoer, behoeft geen betoog; trouwens de Portugeesche productie zal voor de binnenlandsche behoeften, ruimschoots volstaan.

In Februari, hebben wij de schattingen meegedeeld van het *Metal Bulletin* in zake wereldloodproductie in 1939 (5). De zeer onlangs door het *American Bureau*

of *Metal Statistics* gepubliceerde statistische gegevens komen deze cijfers eenigszins wijzigen en geven de volgende : 1.904.883 ton tegen 1.845.636 ton in 1938. Deze verhooging van het eene jaar op het andere, moet algeheel aan de Vereenigde Staten worden geweten, welker productie van 382.000 t. op 462.000 t. is gaan liggen. Al de andere landen behalve Australië, zien hun productie stagneeren of lichtjes terugloopen. Te New-York, zijn, in Maart, de loodnoteeringen weer eenigermate gestegen, nadat ze sedert Januari gestadig waren teruggelopen; het maandgemiddelde is thans 5,18 cents per lb. tegen 5,08 cents voor Februari.

In Groot-Brittannië, dat voor de behoeften van haar oorlogsindustrie, zeer groote hoeveelheden lood verbruikt, zijn de producenten maar schraal voorzien. De officieele loodkoers blijft onveranderd £ 25 per ton sedert 18 December 1939.

Wat het *zink* betreft, wordt door het *American Bureau of Metal Statistics*, de wereldproductie voor 1939 op 1.877.614 ton geschat, tegen 1.751.870 ton in 1938. Evenals voor het lood, moet ook deze verhooging algeheel worden geweten aan de ontwikkeling van de industrie in de Vereenigde Staten, welker productiecijfer, in 1939, 538.000 t. heeft bedragen tegen 457.000 t. het jaar te voren. Thans moet definitief alle hoop worden opgegeven nog ooit, zelfs bij benade-

(5) *Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie*, Februari 1940, blz. 110.

ring, de wereldzinkproductie te kunnen schatten, daar de zinkvoortbrengers van het Britsche Imperium besloten hebben de publicatie van hun productiestatistieken te schorsen.

In Maart, zijn de zinkvoorraden bij de Amerikaanse voortbrengers gestegen van 67.086 korte ton tot 73.611 ton, ook de productie is gestegen en wel van 54.532 ton tot 57.620 ton. Daartegenover is de verkoop

Gemiddelde lood- en zinknoteeringen.

Bronnen : Noteeringen te Londen : *The Metal Bulletin*.
Noteeringen te New-York : *Wirtschaft und Statistik*.

TIJDPAK	LOOD		ZINK	
	te Londen	te New-York	te Londen	te New-York
	Good soft pig, current month	Spot	Good ordinary Brands, current month	East St-Louis spot
	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.	in £ p. Eng. ton van 1.016 kg.	in cents per lb. van 0,4536 kg.
1937 ...	23- 6- 6 1/8	6,01	22- 5- 1 19/20	6,52
1938 ...	15- 5- 3 4/5	4,74	13-19- 9 1/2	4,61
1939 ...		5,05		5,11
1939 :				
Januari .	14-10- 8 3/14	4,83	13-13- 7 4/7	4,50
Februari .	14- 5- 7 7/8	4,80	13-10- 5 1/4	4,50
Maart ...	14-13- 2 11/23	4,82	13-14- 6 18/23	4,50
April ...	14- 6- 8 5/6	4,78	13- 8-10 1/4	4,50
Mei	14- 9- 7 10/11	4,75	13-14- 4 7/44	4,50
Juni	14-11- 3 15/44	4,80	14- 0- 5 5/11	4,50
Juli	14-15- 0 5/7	4,85	14- 4- 8 3/7	4,52
Augustus	16- 0- 9 6/11	5,04	14-12- 6 15/22	4,72
Septemb.	16-12- 6 (1)	5,47	15- 0- 0 (1)	6,10
October .	16-12- 6 (1)	5,50	15- 0- 0 (1)	6,50
Novemb.	16-12- 6 (1)	5,50	15- 0- 0 (1)	6,50
Decemb.	25- 0- 0 (2)	5,50	25-15- 0 (2)	6,03
1940 :				
Januari .	25- 0- 0 (2)	5,48	25-15- 0 (3)	5,66
Februari	25- 0- 0 (2)	5,08 (3)	25-15- 0 (2)	5,54 (3)
Maart...	25- 0- 0 (2)	5,18 (3)	25-15- 0 (2)	5,75 (3)

- (1) Officieele maximumprijs tot 17 December 1939.
(2) Officieele maximumprijs vanaf 18 December 1939.
(3) Voorloopige cijfers.

geslonken en wel van 53.048 ton in Februari tot 51.095 ton in Maart.

In Maart zijn op de markt, te New-York, de noteeringen aan het stijgen gegaan. Waar de prijzen gemiddeld 5,66 cents, deden in Januari en 5,54 cents in Februari, komt de gemiddelde koers van Maart op 5,75 cents per lb. liggen. In Engeland blijft de officieele koers £ 25-15-0. Hier wordt al wat op de markt disponibel is, nog steeds voor rekening der Regeering weggekocht.

Laten wij aan den anderen kant aanstippen, dat tengevolge van de uitbreiding der krijgsverrichtingen tot Noorwegen, een belangrijke fabriek, met een productiecapaciteit van 50.000 ton en die grootendeels ingevoerde zink verwerkt, onder Duitsche contrôle is gevallen.

Dat de aanval op Noorwegen een diepgaanden invloed op de *aluminiummarkt* uitoefent, staat vast. Inderdaad, in dit land zijn een zestal ondernemingen voor verwerking van — uitsluitend — ingevoerd erts voorhanden, welke ondernemingen — voor het meerendeel door Britsche of Fransche belangen gecontroleerd — in de voorziening van de Verbondenen medehielpen. Deze fabrieken bevinden zich stellig niet alle in Duitsche handen, doch het is klaar, dat de normale handelstroomen voor een vrij langen tijd onderbroken zijn. Edoch, al zijn deze industrieën slechts van weinig nut voor het *Reich* dat niet voldoende bauxietlagen voor haar eigen industrie heeft, dit belet evenwel niet, dat de Verbondenen zullen verplicht zijn naar andere hulpbronnen voor de voorziening hunner oorlogsindustrie uit te zien.

V. — GROOT- EN KLEINHANDELSPRIJZEN.

Gezegd mag worden, dat, door den band en sedert het begin van het jaar, de prijzen der grondstoffen op de Belgische markt, zich omzeggens niet meer hebben gewijzigd.

Dit vaste verloop blijkt duidelijk uit het indexcijfer van de prijzen van vijftien grondstoffen, zooals het werd berekend, door onze afdeling Statistiek, met als basis de noteeringen per 16 Augustus jl. Zeer vlug in haar werk gegaan van Augustus op September, is de stijging van dit indexcijfer naderhand fel gaan vertragen, en wel zoodanig, dat van Maart op April, het voor de eerste maal een, zij het geringe, daling vertoont. Alles bijeengenomen, vertolkt het algemeene indexgetal een verhooging van zowat 53 à 54 pCt. Sedert het begin van het loopende jaar, is het bij een hausse van 2,3 pCt. gebleven.

De goederen die in aanmerking komen voor de berekening van dit indexgetal — dat geenszins aanspraak wil maken op nauwkeurigheid en volledigheid in zake verloop der prijzen van de gezamenlijke basis-

producten voor de Belgische economie — bestaat uit :
nomie — bestaat uit :

Voedingsproducten.

Manitoba-tarwe n° 2; La Platamaïs; ruwe suiker 88°; rundvleesch levend; gewone Santoskoffie; grondnootolie, niet verpakte goederen.

Metalen.

Staalsoorten (blooms, billetes en largets); electrolytisch koper; loodgietelingen; ruwe galvaniseerzink.

Andere industrieele grondstoffen van agrarischen oorsprong.

Amerikaansche katoen, Middling 1°; behaard leder, middelgrootte koeien; vlaszaad, La Plata; Congorubber, Hevea, smoked sheets; kamwol, termijn, Merinos, Antwerpen.

Bij de keuze van deze qualiteit hebben wij er naar gestreefd, wat uit te kiezen ons toelaat over regelmatige noteeringen te beschikken die ons een zoo

klaar mogelijk beeld van den toestand der markt geven.

De noteeringen slaan op dadelijk of spoedig leverbare goederen, incl. zeevrachten, alle assurantielkosten, invoerheffingen, accijnzen, vergunningsrechten en event. forfaitaire taxe. Ze worden opgeteekend den 15ⁿ van elke maand, of op den hier dichtst bijgelegen datum.

Het indexcijfer wordt berekend naar de methode van het eenvoudige geometrische gemiddelde.

Buiten het algemeen indexcijfer, hebben wij ook drie gedeeltelijke cijfers berekend, welke resp. de voedingsproducten groepeeren, de metalen en de andere industriële grondstoffen van agrarischen oorsprong.

Voor de maand Augustus, zijn deze getallen de volgende :

Indexcijfers van de prijzen van vijftien grondstoffen op de Belgische markt.

Basis : medio-Augustus 1939 = 100.

DATA	Algemeen indexcijfer	Voedings-waren	Metalen	Anderenijverheidsstoffen
1939 Augustus ..	100	100	100	100
September ..	134,8	122,5	134,8	120,3
October	142,5	128,6	142,5	128,1
November ..	144,1	127,3	144,1	136,1
December ..	145	138,9	145	155,1
1940 Januari	149,7	142,2	147,8	161
Februari ...	151,2	143,7	142,7	168,4
Maart	154	146,7	143,4	172,8
April	153,1	147,2	143,1	169,5

De aanwijzingen dezer cijfers worden door de beweging in het algemeen indexgetal der groothandelsprijzen bevestigd. De snelle stijging der groothandels-

prijzen waartoe het losbreken van het Europeesche conflict aanleiding was geweest, is in den loop der laatste maanden gaan vertragen. Reeds in Februari is, blijkens het indexcijfer, de hausse nog slechts 2,2 pCt. t.o.v. de vorige maand. In Maart, gaat de index op het peil van Februari liggen. De gezamenlijke verhooging sedert Juli jl. belooft aldus 41,4 pCt.

De onlangs geziene stabiliteit in het indexcijfer der groothandelsprijzen, is allerminst te beschouwen als een verschijnsel van algemeenen aard. Zij is het resultaat van de baisse op de textielproducten, met name vlas en jute, alsmede van een lichten teruggang van de huiden-, leder- en rubberprijzen. Al de andere indexgetallen, behalve deze van de glasproducten alsmede van de teer en haar derivaten, gaan er nog op vooruit, al is het dan ook niet veel, behalve nochtans de brandstoffen, welker indexcijfer een hausse vertoont ad 6,8 pCt. en de harshoudende producten met een hausse ad 4,8 pCt.

Het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen is, in Maart, net hetzelfde als in Februari, t.t.z. vertoont een hausse ad 13,8 pCt., op één jaar afstand.

Deze stabiliteit in de gezamenlijke detailprijzen, ligt aan een lichte daling, ad ca. 1 pCt., in de voedingsprijzen, welke daling werd goedge maakt door een even groote hausse op de producten dienstig voor verwarming, verlichting en onderhoud van het huishouden; alleen de kleedingsartikelen vertoonen een ietwat grootere hausse en wel 1,7 pCt. Alles bijeen genomen, is het volgende te constateeren : op de gemiddelde prijzen van de getelde artikelen, zijn er 37 gestegen, 15 gedaald en 4 onveranderd gebleven.

Onder de producten die het indexcijfer hebben doen stijgen, moeten inzonderheid worden vermeld —

TABEL I. Indexcijfers der groothandelsprijzen in België.

Basis : April 1914 = 100.

CATEGORIEËN VAN PRODUCTEN	Aantal producten	ABSOLUTE INDEXCIJFERS			ABSOLUTE VERSCHILLEN T.O.V.		RELATIEVE VERSCHILLEN T.O.V.		Relatief verschil t.o.v. Juli 1939
		Maart 1940	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939	
Algemeen indexcijfer	126	840	840	600	0	+ 240	pCt. 0	pCt. + 40	pCt. + 41,4
Voedingswaren	16	739	731	509	+ 8	+ 230	+ 1,0	+ 45,2	+ 48,1
Brandstoffen	4	1.049	982	855	+ 67	+ 194	+ 6,8	+ 22,7	+ 24,7
Teer en derivaten	3	771	771	512	0	+ 259	0	+ 50,6	+ 54,8
Metaalproducten	17	998	995	671	+ 3	+ 327	+ 0,3	+ 48,7	+ 48,7
Petroleum en derivaten	7	1.502	1.481	907	+ 21	+ 585	+ 1,4	+ 65,6	+ 64,2
Ceramische producten	9	873	869	854	+ 4	+ 19	+ 0,5	+ 2,2	+ 1,0
Glasproducten	3	626	626	549	0	+ 77	0	+ 14,0	+ 1,9
Chemische producten	12	736	728	573	+ 8	+ 163	+ 1,0	+ 28,4	+ 30,2
Kunstmeststoffen	5	498	495	532	+ 3	- 34	+ 0,6	- 6,3	- 0,9
Vetstoffen	7	666	665	416	+ 1	+ 250	+ 0,2	+ 60,1	+ 62,0
Textielproducten (gezamenlijke)	19	951	987	563	- 36	+ 388	- 3,6	+ 68,9	+ 73,2
Wolproducten	5	956	959	548	- 3	+ 408	- 0,3	+ 74,4	+ 77,7
Vlasproducten	5	1.446	1.480	326	- 34	+ 620	- 2,3	+ 75,1	+ 93,8
Jutevaren	2	711	887	449	- 176	+ 262	- 19,8	+ 58,4	+ 50,6
Katoenproducten	7	699	707	465	- 8	+ 234	- 1,1	+ 50,3	+ 45,6
Bouwmaterialen	14	884	867	773	+ 27	+ 111	+ 2,0	+ 14,4	+ 15,6
Harsproducten	2	940	897	555	+ 43	+ 385	+ 4,8	+ 69,4	+ 93,8
Huiden en leder	9	771	781	465	- 10	+ 306	- 1,3	+ 65,8	+ 63,7
Tabak	1	818	818	545	0	+ 273	0	+ 50,1	+ 50,1
Papier	1	825	825	644	0	+ 181	0	+ 28,1	+ 28,1
Rubber	1	188	211	134	- 23	+ 54	- 1,1	+ 40,3	+ 36,2

TABEL II.

Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België.

Basis : 1936/38 = 100.

CATEGORIEËN VAN PRODUCTEN	Aantal producten	ABSOLUTE INDEXCIJFERS			ABSOLUTE AFWIJKINGEN T. O. V.		RELATIEVE AFWIJKINGEN T. O. V.	
		Maart 1940	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939
Officieel indexcijfer	56	117,9	117,8	103,6	+ 0,1	+ 14,3	+ 0,1 pCt.	+ 13,8 pCt.
Eenvoudig rekenkundig indexcijfer	56	117,8	117,7	103,9	+ 0,1	+ 13,9	+ 0,1	+ 13,4
Rekenkundig indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		118,3	117,4	104,2	+ 0,9	+ 14,1	+ 0,8	+ 13,5
I. — Voedingsproducten	34							
Algemeen indexcijfer		117,2	118,1	104,0	— 0,9	+ 13,2	— 0,8	+ 12,7
Algemeen indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		118,0	117,5	104,4	+ 0,5	+ 13,6	+ 0,4	+ 13,0
1) Inheemsche voedingsproducten	20							
Bruto indexcijfer		110,5	112,5	103,7	— 2,0	+ 6,8	— 1,8	+ 6,5
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		111,9	111,6	104,5	+ 0,3	+ 7,4	+ 0,3	+ 7,1
2) Uitheemsche of exotische voedingsproducten	14	126,8	126,2	104,2	+ 0,6	+ 22,6	+ 0,5	+ 21,7
1) Hoeveproducten	14							
Bruto indexcijfer		110,6	114,2	104,9	— 3,6	+ 5,7	— 3,2	+ 5,4
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		112,6	112,9	106,1	— 0,3	+ 6,5	— 0,3	+ 6,1
a) Landbouwproducten tegen seizoensprijs	5							
Bruto indexcijfer		112,6	121,0	99,7	— 8,4	+ 12,9	— 6,9	+ 12,9
Indexcijfer, seizoensinvloed uitgeschakeld		118,2	117,3	102,7	+ 0,9	+ 15,5	+ 0,7	+ 15,0
b) Vet en vleesch	9							
Gezamenlijk indexcijfer ..		109,5	110,9	107,7	— 1,4	+ 1,8	— 1,3	+ 1,7
Ossenvet en -vleesch	4	110,4	111,1	105,7	— 0,7	+ 4,7	— 0,6	+ 4,4
Varkensvet en -vleesch	3	109,5	110,5	110,6	— 1,0	— 1,1	— 0,9	— 1,0
2) Verduurzaamde visch	2	124,2	121,5	103,0	+ 2,7	+ 21,2	+ 2,2	+ 20,5
3) Gedroogde, ingemaakte of klaargemaakte eetwaren	18	121,6	120,7	103,3	+ 0,9	+ 18,3	+ 0,7	+ 17,7
II. — Kledij	12	113,5	111,5	103,1	+ 2,0	+ 10,4	+ 1,7	+ 10,0
III. — Verwarming, verlichting	3	118,5	117,6	110,3	+ 0,9	+ 8,2	+ 0,8	+ 7,4
IV. — Onderhoudsproducten	5	122,1	121,4	98,0	+ 0,7	+ 24,1	+ 0,6	+ 24,5

buiten de kledingsartikelen en de steenkool — brood, aardappelen, cichorei, suiker en tabak. Eieren, boter, rijst, zachte zeep zien hun prijzen terugloopen; ook vleesch en toebereide vleeschwaren slaan af.

Zooals uit bijgaande opstelling moge blijken, zijn het de binnenlandsche voedingsproducten en voorna-

melijk de hoeveproducten die het indexcijfer hebben doen dalen; vandaar zijn stabiliteit van de eene maand op de andere. Deze invloed is evenwel iets geringer dan de normale seizoensvariatie. Waar echter vooral moet op worden gewezen, is op de baisse van den gezamenlijken index van vetten en

TABEL III.

Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud.

Begroting van een werkmansgezin : IIIe categorie.

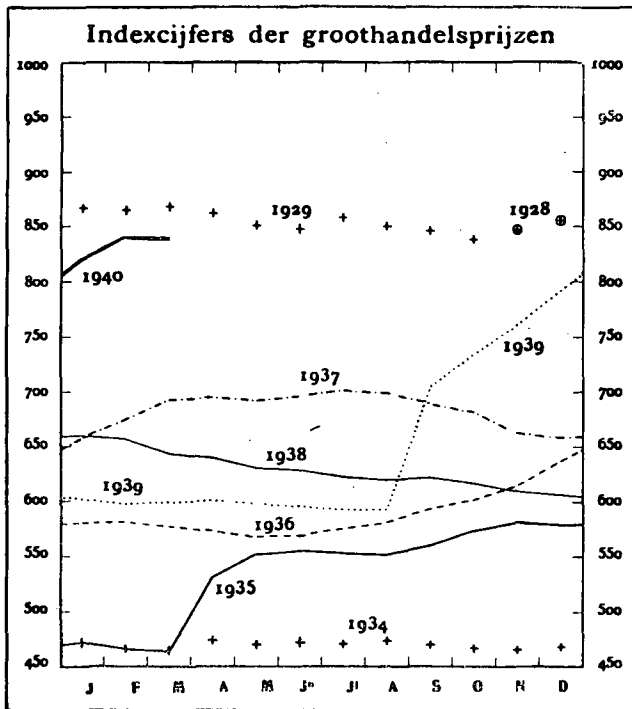
Basis : Jaar 1921 = 100.

GROEPEN	Aantal producten	ABSOLUTE CIJFERS			ABSOLUTE VERSCHILLEN IN VERHOUDING TOT		RELATIEVE VERSCHILLEN IN VERHOUDING TOT	
		Maart 1940	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939	Februari 1940	Maart 1939
Algemeen index	88	218,67	220,52	202,61	— 1,85	+ 16,06	— 0,84 pCt.	+ 7,9 pCt.
Voeding	33	191,77	195,97	176,09	— 4,20	+ 15,68	— 2,14	+ 8,90
Woning, huisraad	14	413,11	411,44	406,51	+ 1,67	+ 6,60	+ 0,41	+ 1,62
Verwarming, verlichting	7	228,75	225,51	199,46	+ 3,24	+ 29,29	+ 1,44	+ 14,68
Kleding	25	269,36	266,08	246,83	+ 3,28	+ 22,53	+ 1,23	+ 9,13
Hygiënische, sociale en morele behoeften	9	191,87	191,06	183,37	+ 0,81	+ 8,50	+ 0,42	+ 4,63

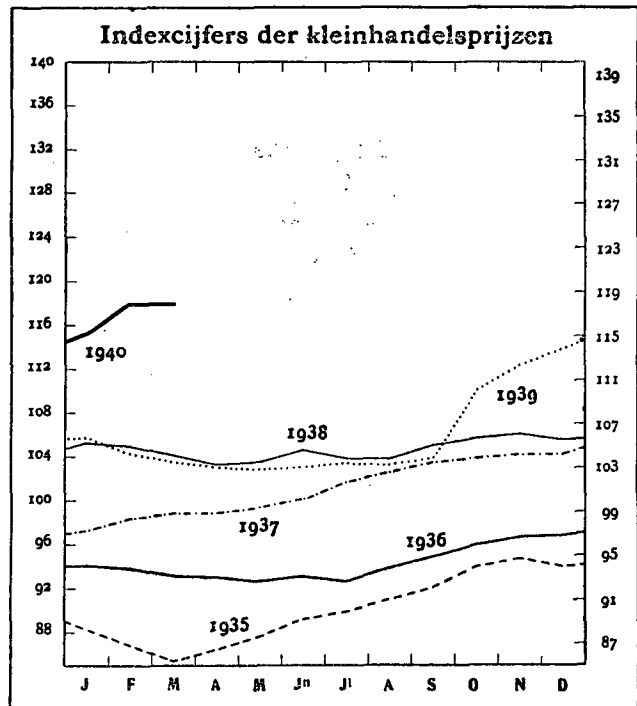
vleesch, doch zooals voorheen reeds gezegd, schijnt het niet, dat deze factor nóg lang het indexcijfer in baissierichting zal beïnvloeden.

Uitsluitend onder de inwerking van de prijsdaling in de eetwaren, is de index van de levenskosten (IIIe categorie) die 220,5 stond in Februari, gedaald tot 218,7 in Maart, wat neerkomt op een teruggang ad 0,9 pCt. De gedeeltelijke index van den prijs der eetwaren is trouwens met 2,1 pCt. verminderd, terwijl de verwarmings- en verlichtingsindex aan den eenen kant en deze van den prijs der kleding, aan den anderen kant, resp. met 1,4 en met 1,2 pCt. gestegen zijn. De index van den woonprijs en het mobilaïr is met 0,4 pCt. opgegaan.

Op één jaar afstand, vertoont de index van de levenskosten een verhooging ad 7,9 pCt., terwijl deze van de kleinhandelsprijzen er eene vertoont ad ca. 13,4 pCt. De hausse op de prijzen der voedingsproducten is, naar blijkt uit het gewogen indexcijfer van de levenskosten, 8,9 pCt. en 12,7 pCt. volgens het eenvoudig indexgetal van de kleinhandelsprijzen. Volgens het een of het ander indexgetal, zijn de prijzen der kleding nagenoeg met hetzelfde percentage gestegen : 9 à 10 pCt. Op het stuk der verwarming en verlichting, ligt het verschil dat in de beoordeeling der hausse werd geconstateerd — 14,7 pCt. volgens den index van de levenskosten, 7,4 pCt. volgens den index der kleinhandelsprijzen — vooral aan aanzienlijke afwijkingen bij het basismonster.

* Maxima- en minimapunten bereikt door de indices.
Basis : April 1914 = 100.

Jaar 1935 tot 1938 : Oud indexcijfer 1914 teruggebracht op basis van het nieuw indexcijfer : jaar 1936 tot 1938 = 100.
Jaar 1939 : nieuw indexcijfer.

VI. — INDUSTRIEELE BEDRIJGHEID.

STEENKOLENINDUSTRIE.

In de steenkolenindustrie wordt bij voortduring het productietempo hooggehouden, zonder tot dusver de vraag volledig te kunnen bevredigen.

In huisbrand staat de seizoensverslapping aan de deur, daar vanaf April het verbruik sterk zal gaan afnemen. Dit belet evenwel niet, dat de vraag naar mageren huisbrand, die beter bewaart, druk blijft. Het is inderdaad, de bedoeling van de grossiers, aanzienlijke voorraden op te slaan, terwijl zij de cliënteel aanzetten haar aankopen te bespoedigen.

In industriekolen, gaat de productie vlot van de hand. Sommige categorieën zijn een tijdje onvindbaar

geweest terwijl voor andere de levertijden verlengd moesten worden. De herinvoering van den achturedag bracht hierin verbetering, doch het aantal mijnwerkers moet nog verhoogd worden wil men tot evenwicht komen tusschen productie en vraag.

Hoe ze ook getracht heeft dit te verhelpen, heeft de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen nog een enorm tekort aan rollend materieel voor het vervoer. Gelukkig maar dat de binnenlandse waterwegen weerom op volle rendement konden worden benuttigd.

Steeds meer krimpen onze invoermogelijkheden. Heeft Duitschland haar leveringen ad 50 pCt. van de vóóroorlogsche tonnage hervat, Engeland daaren-

tegen heeft de hare tijdelijk geschorst, ten einde de vertraging in haar verscheppingen naar Frankrijk in te halen. Van verlichting in den toestand ten gevolge van de overeenkomst met Duitschland, is er dus geen sprake, althans niet voor het oogenblik, daar het ingevoerde contingent, alleen de leemte vult die Engeland open laat.

Bij den uitvoer, blijft de vraag dringend, inzonderheid vanwege Frankrijk en Zwitserland, maar onder de huidige omstandigheden valt er aan expansie van onzen buitenlandschen afzet om-zeggens niet te denken, des te meer daar in weerwil van onze overeenkomst met Duitschland onze invoeren gevoelig achteruit zijn gelopen. De leveringen naar Zwitserland blijven gecontingenteerd op basis van den uitvoer gedurende de eerste acht maanden van 1939.

Naar verluidt, zou er sprake geweest zijn van het invoeren van een algemeen stelsel van exportvergunningen, welke vergunningen zouden worden afgeleverd naar het quantum der leveranties die tijdens hooger bedoelde periode werden gedaan. Een beslissing is tot dusver niet getroffen.

De pers heeft ook gesproken van belangrijke leveringen Belgische steenkool aan Italië, met dien verstande dat Duitschland ons het equivalent zou leveren. Dit bericht is vooralsnog niet bevestigd. Onmogelijk is het, daarentegen, niet dat België 200.000 à 300.000 t. gruis verkoopt aan Italië, gruis, dat hier moeilijk te verkoopen is en op onze voorraden zou worden genomen.

Op het stuk der steenkolen, liep de uitvoer naar Zweden en Noorwegen terug, terwijl daarentegen deze naar Frankrijk, Nederland en Zwitserland ietwat toenam.

De stijging van de kolenprijzen gaat ongestoord haar gang. Twee maal hausse in Maart: een eerste maal algemeene verhooging met *fr* 4 per ton, behalve voor vette kolen die met *fr* 6 stijgen en een tweede maal, verhooging met *fr* 2,5 per ton, in verband met de loonsverhoging. Hierbij komt de afschaffing van de premie op de zomerafhalingen, premie welke de laatste twee jaren in zwang was voor de leveringen van April tot einde Augustus. De eerste premie was *fr* 15 per ton en verminderde ieder maand met *fr* 3. Laten we nog even vermelden, dat, vanaf 1 April de kolenprijzen voor Frankrijk en Nederland met *fr* 10 à *fr* 20 per ton zijn verhoogd.

Het definitieve cijfer van de gezamenlijke opdelingen in Februari, is 2.619.000 t. tegen 2.616.000 t. in de maand Januari, die één werkdag meer telde. Deze verhoging is te danken aan het pas ingevoerde regime van den achturedag. Het Kempische kolenbekken boekt andermaal vooruitgang — met 27.000 t. — en komt aldus op de eerste plaats met 10.000 t. meer dan Charleroi. Wat een verschil van rendement tusschen de beide bekkens, als men bedenkt, dat Charleroi 35.000 arbeiders telt tegen Limburg slechts

23.500! Andermaal werden de voorraden — ernstiger dan ooit, ditmaal — ingeteerd en wel met 172.000 t., zoodat zij nu nog slechts 1.063.000 t. beloopten tegen 2.505.000 t. ultimo Februari 1939. Per steenkolenbekken, vertegenwoordigt de voorraad nagenoeg 30 pCt. van de maandproductie, behalve in de streek van Charleroi waar de verhouding 60 pCt. beloopt. Voorts, is het aantal mijnarbeiders andermaal toegenomen: thans 129.183 tegen 125.765 vorige maand, zoodat het peil van één jaar geleden (130.000 arbeiders) niet meer zoo ver afligt. Dat het rendementscijfer door de verlenging van den arbeidstijd, gunstig werd beïnvloed spreekt vanzelf: ten bewijze de 814 kg. per arbeider aller categorieën, tegen 776 vorige maand. Blijkens voorloopige cijfers, is in Maart de productie opnieuw met 212.214 t. gestegen en beloopt thans 2.831.890 t. Hier tegenover staan de leveringen met 3.018.930 t., zoodat, ultimo Maart, de voorraden nog 876.770 t. bedroegen.

De cokesproductie van Februari is eenigszins gedaald en met name in verband met de moeilijkheden in de grondstoffenvoorziening; van 507.000 t. in Januari liep zij op 465.000 t. terug. Anderdeels, is de verhouding van de verbruikte uitheemsche steenkool andermaal geslonken; zij ligt ietwat lager dan 11 pCt. van het totaal tegen 16,50 pCt. in 1939. In Maart is de productie opnieuw gaan stijgen en wel tot 519.230 t.

In dezelfde maand, werden de mijnarbeidersloonen met 2 1/2 pCt. verhoogd. Aan den anderen kant, heeft, op aandringen der Regeering, de Nationale Gemengde Mijncommissie haar instemming betoond met de bases van een nieuwe loonovereenkomst steunend op de richtlijnen van de Nationale Arbeidsconferentie. De toepassing zal geschieden per schijf van 5 pCt. en op grond van de wijzigingen in het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van de laatste drie maanden.

METAALINDUSTRIE.

Op de metaalmarkt is de stemming nog steeds onveranderlijk vast. Vernomen werd aan het einde van de maand, dat *Cosibel* tijdelijk geen nieuwe bestellingen voor het buitenland meer wil aannemen, wat een idee geeft van zijn goede orderpositie. Dit besluit geldt evenwel niet voor al de producten, alleen maar voor de nu meest gevraagde. Bestellingen voor den uitvoer van b.v. dun plaatijzer en sommige ronden voor beton, worden nog steeds aanvaard. Het gaat er, ten slotte, om een alledaagschen handelsmaatregel die te verklaren is door den overvloed aan bestellingen voor het binnenland, vooral vanwege de fabrieken van rollend materieel.

Onze uitgevoerde productie gaat nog steeds voor een goed deel naar onze onmiddellijke naburen. Onze

leveringen aan de overzeesche landen worden trouwens nog steeds fel door de Amerikanen beconcurrerd, wat trouwens niemand zal verwonderen gezien de hooge prijzen der vrachten en molestpremiën. Zoo hebben wij de Amerikaansche concurrentie zien groeien in Zuid-Amerika en met name in Argentinië, waar de prijzen de algemeene hausse niet hebben gevolgd, alsmede in het Naburige-Oosten waar, in weerwil van de vervoerkosten, de Amerikaansche producten stilaan vasten voet krijgen.

De huidige omstandigheden zijn van dien aard, dat we aan sommige buitenlandsche markten minder belang zijn gaan hechten, maar men moet zich afvragen of wij ze na den oorlog wel gemakkelijk zullen kunnen terugwinnen.

De speciale staalsoorten vinden nog steeds veel aftrek en 't is in deze groep dat de leveringen het meeste tijd vragen. De half-afgewerkte producten, het dik plaatijzer voor den scheepsbouw en de draadtrekkerijproducten zijn thans zeer gezocht. Ook de bestellingen aan spoorstaven blijven goed aanhouden.

Blijkens de officieele statistieken, ziet er, voor de maand Februari, de stand in de metaalproductie van België, als volgt uit :

In dato 1 Maart, 44 hoogovens in werking.

De productie aan gietijzer tijdens de maand heeft 284.240 t. bedragen tegen 305.180 t. in Februari.

Aan ruw staal, excl. vormstukken, werd voortgebracht 293.320 t. tegen 315.490 t.

Aan stalen vormstukken, 7.320 stuks tegen 6.990.

Afgewerkt staal gaf 212.670 t. tegen 200.990 t.

En, tot slot, afgewerkt ijzer gaf 2.540 t. tegen 2.730.

Alles bijeengenomen is, in Februari, de ijzer- en staalproductie er op achteruitgegaan t.o.v. Januari, althans voor de ruwe producten, doch laten we noteeren dat deze laatste reeds ten achter waren op de productie van December. Het aantal in werking zijnde hoogovens blijft wat het was, doch de gietijzerproductie is met zoowat 20.000 t. teruggelopen, welk cijfer voor de provincie Luik van gewicht is. Ook de ruw-staalproductie is aan 't slinken en wel met een 20.000 t. tot dusver. Dit ongunstig verloop ligt aan het feit, dat de voorziening aan grondstoffen en cokeskolen gaandeweg moeilijker wordt.

In Maart is de ruw-staalproductie op 320.510 t. gaan liggen. Aldus, heeft tijdens de eerste drie maanden van het jaar, België 929.320 t. ruw staal voortgebracht tegen 614.470 t. tijdens de overeenkomstige periode van 1939; van het eene jaar op het andere is dit een verhooging ad meer dan 50 pCt.

Een zelfde lijn volgde de gietijzerproductie : 317.880 t. in Maart en voor het eerste kwartaal van het jaar, 907.300 t. tegen 655.130 t. één jaar geleden.

Overeenkomstig het accoord getroffen in dato 20 Maart, in den schoot der Paritaire Commissie der

IJzer- en Staalnijverheid, zullen vanaf 15 April de loonen algemeen met 5 pCt. worden verhoogd. Deze verhooging vindt haar rechtvaardiging in het feit, dat het rekenkundige gemiddelde der kleinhandelsindexen voor de maanden Januari, Februari en Maart, het getal 117 heeft bereikt en, dat krachtens hooger bedoeld accoord, het cijfer 116,1 — het nieuwe basis-indexgetal — recht geeft op loonsverhoging.

Officieel gesproken, zijn de prijzen der ijzer- en staalproducten onveranderd gebleven. Geweten is, dat sedert den oorlog, deze prijzen uitermate mobiel zijn al naar gelang het gevraagde product, de belangrijkheid van de transactie en den leveringstermijn. Een nieuwe haussebeweging is allesbehalve uitgesloten, rekening gehouden met de hausse op de cokesprijzen en den opslag met 5 pCt. in de loonen vanaf 15 April.

In gietijzer, worden nog steeds flinke zaken gedaan, doch de prijzen schijnen te willen verpoozen. Grauw ruwijzer stijgt nog steeds, al zij het dan maar lichtjes: van *fr* 900 à *fr* 920 per ton; ja, zelfs *fr* 950 per ton bij sommige transacties. De prijzen der hematietqualiteiten zijn evenwel vast en meer dan *fr* 1.300 per ton gaan ze niet meer.

In de *constructiewerkplaatsen* schenkt momenteel de toestand volop bevrediging, inzonderheid op het stuk van het rollend materieel. Een bestelling van 6.000 kipwagens voor de Nationale Maatschappij der Fransche Spoorwegen werd bevestigd en verdeeld over dertien firma's, bij kavels van 200, 400 of 600 stuks. Een Duitsche bestelling van 1.000 tankwagens kon eveneens worden opgenomen. In mechanische constructie, worden ons enkele mooie zaken vermeld zoo pas aangekregen, voor Frankrijk.

Men verlieze evenwel niet uit het oog, dat al deze bestellingen verband houden met den oorlogstoestand die maakt, dat de belligerenten zelf niet meer kunnen fabriceren, althans niet in voldoende snel tempo.

TEXTIELNIJVERHEID.

Kalm verloop in de textielmarkten tijdens de maand Maart en de eerste dagen van April. Het productietempo verslapt bijna overal, ofschoon de gang der zaken niet overal gelijk afneemt. Sommige fabrieken werken nog steeds goed door, maar de katoennijverheid gaat het niet voor den wind. De wolnijverheid is daarentegen nog tamelijk goed op dreef, doch de bestellingen zijn aan 't afnemen. Het ligt vóór de hand, dat de uitbreiding van het conflict tot Noord-Europa aan dezen toestand niet heelemaal vreemd is, daar voor sommige onzer textielondernemingen Scandinavië een markt van vrij aanzienlijke beteekenis was.

Katoen.

De grondstofvoorziening gaat geregeld haar gang, daar het oponthoud der schepen in Duins thans niet

langer meer duurt dan acht dagen. De voorraden ruwe katoen overtreffen zelfs het gewone quantum, daar ondanks de financieele risico's die ze gedurende de eerste oorlogsmaanden konden loopen, de spinnerijen zich stoutweg zijn blijven voorzien. Op de herkomstmarkten zijn, t.o.v. Februari, katoenprijzen lichtjes aan het dalen gegaan in Maart. Deze baisse moet aan verscheidene oorzaken worden geweten en met name aan de moeilijkheid of aan de onmogelijkheid voor sommige landen van Europa hun invoeren te regelen naar goeddunken.

Onder spinners die in hoofdzaak Amerikaansche katoen betrekken, zijn er nu meer Congoleesche gaan koopen, en sommigen onder hen hebben zelfs hun outilleering veranderd om het product onzer kolonie te kunnen verwerken.

Op het stuk der binnenlandsche markt, werken onze spinnerijen nog steeds grootendeels aan de legerbestellingen, terwijl, van particuliere zijde, weinig of geen orders binnenkomen.

Uit het buitenland mochten vrij belangrijke bestellingen worden opgenomen en met name uit Nederland, Zwitserland, Hongarije en Litauen, alle landen die vóór dezen oorlog gewoonlijk onze markt voorbijgingen. Wij hebben hier dus te doen met een zeer interessante verruiming van ons buitenlandsch afzetgebied, wat van het allergrootste belang is voor een overgeoutilleerden industrietak wien de verovering van nieuwe markten uitermate goed zal te stade komen.

Vooraf uit Frankrijk worden bestellingen ontvangen en het zijn de fabrieken uit de streek van Roeselare en Tielt die de best bedeelde zijn.

Onze wevers van katoenen tapijten en stoffeersel hebben thans den stroom niet mede, daar eensdeels de uitvoer naar Engeland quasi onmogelijk is geworden en anderdeels de vervoerprijzen zoodanig groot, dat de Amerikaansche koopers die vóór den oorlog beste cliënten waren, thans niet meer te bereiken zijn.

Wol.

Ontoereikend is nog steeds de toevoer van wol voor de wolwasscherijen en -kammerijen, schoon de invoer er sedert het begin van het jaar op vooruitgaat zoodaals trouwens uit onderstaande cijfers moge blijken :

Onontvette wol :

1939 December	572 ton
1940 Januari	473 »
Februari	2.407 »
Maart	2.277 »

Gewasschen wol :

1939 December	45 ton
1940 Januari	209 »
Februari	266 »
Maart	74 »

Deze verbetering is het gevolg van de toepassing der met Engeland en Frankrijk gesloten accoorden, waaraan volgend beginsel ten grondslag ligt :

« De wolvoorziening van België zal niet worden belet op voorwaarde, dat de uitvoer naar Duitschland tot de hierbij bedongen percentages beperkt blijve. Wederkeerig zal België tegenover de andere belligerenten dezelfde restricties toepassen. Naar de neutralen is de uitvoer onbeperkt, mits er geen heruitvoer naar de belligerenten plaats vindt. »

Ziehier wat er naar de oorlogvoerenden kan worden uitgevoerd onder voorbehoud van de regeeringsbeslissingen waarbij uitvoer van onderstaande producten wordt toegestaan :

- Wol en kamwol : 40 pCt. der gemiddelden van 1936-1937 en 1938 met maandelijksche vermindering van 4 pCt., tot op een minimum van 25 pCt. ;
- Afval : 100 pCt. der bedoelde gemiddelden zonder vermindering ;
- Wolgarens : 45 pCt. der bedoelde gemiddelden zonder vermindering ;
- Weefsels : 100 pCt. der bedoelde gemiddelden zonder vermindering.

De uitvoeren naar de neutralen zullen niet worden beperkt, mits garantie vanwege de uitvoerders, dat heruitvoer naar de belligerenten niet zal plaats hebben.

Te Verviers is het kalm in de wolcentra en de uitvoer ligt er omzeggens stil. Trouwens is, sedert het begin van Maart, algemeene verslappung duidelijk merkbaar.

Spinners en wevers krijgen vanwege de cliënteel weinig of geen orders aan. Men werkt vooral voor het leger, wat aan sommige ondernemingen toelaat normaal te draaien. En toch is door den band de toestand minder bevredigend dan tijdens het laatste kwartaal van verleden jaar.

Vlas.

In de vlasmarkt was de stemming maar kalmpjes. De prijzen zijn ietwat gedaald, schoon zij nog steeds op een zeer hoog peil liggen, wat de Belgische spinners tot een nagenoeg eensgezinde terughoudendheid aanzet. Het buitenland heeft enkele aankopen gedaan.

Bij de spinners is er nog geen sprake van beternis, integendeel. De garenbestellingen zijn zoo goed als achterwege gebleven, terwijl ook de verzendingen gevoelig verslaptten. Door den band blijft de productie ongewijzigd, wat niet belet, dat enkele ondernemingen *short time* hebben moeten invoeren.

De lijnwaadfabrieken ontvangen weinig of geen orders uit het binnenland en werken nog steeds in hoofdzaak aan de legerbestellingen. Het buitenland, en met name Frankrijk, zond een paar belangrijke orders in, waarvan de uitvoering over verschillende ondernemingen werd verdeeld ; dit is werk verzekerd voor ca. drie maanden.

Jute.

Nog steeds staan de jutespinnerijen vóór groote moeilijkheden in zake grondstofvoorziening. De aanvoeren hebben zoodanig weinig om het lijf, dat ze na drie à vijf weken — volgens de ondernemingen — opgebruikt zijn. Voorts zijn, willens nillens, de spinners gedwongen te speculeeren. En inderdaad, goederen te Calcutta gekocht en betaald, zetten thans, wegens gebrek aan scheepsruimte, drie maanden en meer, vooraleer onze havens te bereiken. En wat kan er zich in deze benarde tijden, gedurende deze lange periode al niet voordoen! Ziedaar waarom de noteringen van het jutespindel op de Belgische markt feitelijk zijn geschorst.

Harerzijds zijn de juteweaverijen goed op dreef en wordt nagenoeg 60 pCt. van hun productie uitgevoerd.

GLASINDUSTRIE.

De toestand in deze nijverheid steekt fel af tegen dezen in de basisnijverheden. Het gaat de glasindustrie niet voor den wind, wegens het feit dat haar uitvoeren werkelijk niet van een leien dakje loopen. De Engelsche markt is en blijft gesloten, terwijl de andere markten amper toegankelijk zijn wegens schaarschte aan beschikbare scheepsruimte. Daar nu evenwel de Canadeesche seizoenhavens weer zijn opengesteld, zal derwaarts een en ander kunnen worden uitgevoerd, terwijl aan den anderen kant op betere uitvoermogelijkheden naar de Vereenigde Staten gehoopt wordt.

De vensterglasproductie blijft op haar vroeger peil, doch wordt thans voor een goed deel gestockeerd.

In de flesschenfabricage gaat het thans ietwat beter, tengevolge van de uitschakeling der Duitsche concurrentie. Te Jumet wordt een fabriek gesloopt,

doch er is sprake, dat er een nieuwe zou worden opgetrokken te Dampremy, met materieel van het laatste model.

De tafelglasfabricage staat er oprecht slecht voor en zoo er hier en daar een onderneming is die dank zij het accoord met Engeland — waarvan we verleden maand gewag hebben gemaakt — eenige bestellingen hebben aangekregen, tal van andere hebben hun bedrijvigheid zooniet moeten inbinden, dan toch aanmerkelijk vertragen. Alles bijeengenomen, is er weinig of geen beterschap, althans niet noemenswaard. De zaken met de Vereenigde Staten hebben lood in de schoenen, wegens onze al te hooge prijzen naar hun meening, ofschoon ze sedert den oorlog maar even met een kleinigheid zijn opgevoerd — met ca. 10 pCt. — wat niet genoeg is om de stijging van den kostprijs goed te maken.

Op het stuk der loonen — aan het einde van November gestabiliseerd voor drie maanden, zooals men weet — is men tot een accoord kunnen geraken. Sedert 1 Maart, wordt 7 pCt. op de conventioneele loonen méér uitbetaald; dit maakt ongeveer 4,50 pCt. op het cijfer der werkelijke bezoldigingen. Wanneer het gemiddelde indexgetal van de laatste drie maanden, hooger zal zijn dan 118,02, zal, overeenkomstig de besluiten van de Nationale Arbeidsconferentie, een nieuwe verhooging — stabiel voor drie maanden — worden uitbetaald. Voor de schijf van 112,4 tot 118,02, is geen stabilisatietijd voorzien. Wanneer, daarentegen, het indexgetal hooger zal zijn dan 118,02 zal, overeenkomstig de besluiten van reeds genoemde Conferentie, een stabilisatietijd van drie maanden moeten worden toegepast. Gaan de loonen aan het dalen, dan geschiedt de toepassing naar dezelfde schaal. Gaat de daling tot beneden 112,4, dan zal er verder worden gepraat.

VII. — LANDBOUW.

I. — LANDBOUWPRIJZEN.

In den loop van Maart, zijn de gezamenlijke landbouwprijzen ietwat vaster geworden. Het algemeen indexcijfer van de verkoopprijzen doet 131,2 punten, tegen 130,6 in Februari; dit van de productiekosten 123,4 punten tegen 122,9 eveneens in Februari. Het redres in den economischen toestand van den landbouw, schijnt zich dus te bevestigen.

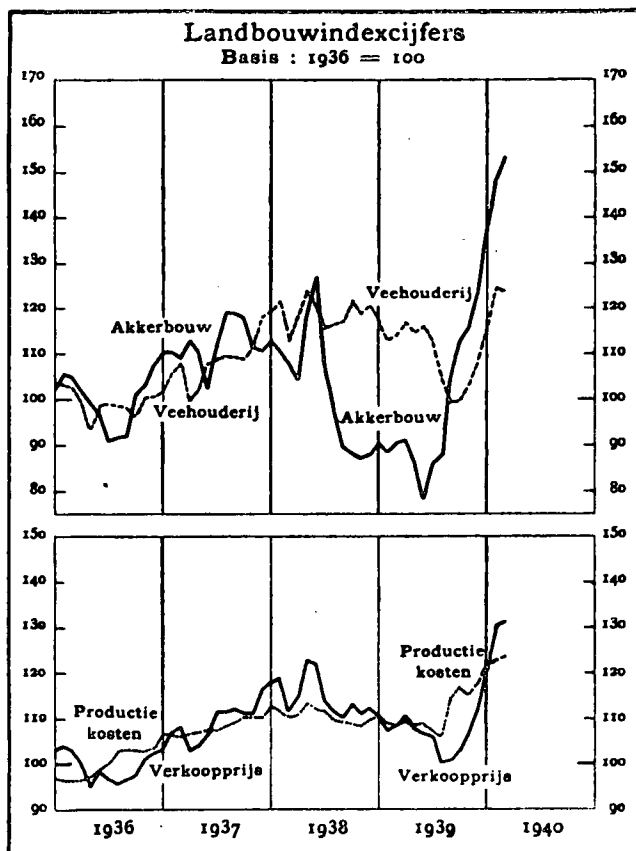
Dit belet echter niet, dat in de jongste maanden, de prijzen van de diverse landbouwproducten, zoo

plantaardige als dierlijke, nogal verschillen. Daar de beteekenis van deze verschillende exploitaties in de gezamenlijke landbouwproductie, op verre na niet gelijk is, zal het wel niet ondienstig zijn, een overzicht te geven van de hausse- en baissepercentages sedert één jaar, op de prijzen van al de producten die in de samenstelling van het indexgetal voorkomen.

Bij de beroordeeling van de tusschen Maart 1939 en Maart 1940 ingetreden veranderingen, moet worden bedacht, dat tijdens de basismaand het indexcijfer van de plantaardige producten op een abnormaal laag peil lag.

Blijkens de onderstaande opstelling, zijn sedert Maart 1939, de gezamenlijke producten van de landbouwteelten met 69 pCt. gestegen. Daar België het meerendeel dezer producten invoert, hebben de binnenlandsche prijzen zich aan de buitenlandsche markten verhoogd met transport- en verzekeringskosten, aangepast. Op te merken is de vrij matige stijging van de tarweprijzen, — slechts 36 pCt. — dan wanneer voedergraan gestegen is met 130 pCt. voor rogge en wintergerst en met 64 pCt. voor haver.

GRAFIEK I.

Tengevolge van de aankopen voor het leger en mede wegens de middelmatige productie, zijn t.o.v. Maart 1938 de strooprijzen met 191 pCt. gestegen.

Zeer bevredigend zijn de prijzen voor industriepflanzen en aardappelen.

Heel anders is de toestand van de dierlijke producten. In dezen sector van de landbouwproductie, is de aanpassing der prijzen met heel wat vertraging gebeurd.

Vergeten wij niet, dat de veehouderijproductie 75 pCt. van de totale landbouwontvangsten oplevert.

De boter neemt voor haar deel 27 pCt.; rundvleesch 18,3 pCt. en varkensvleesch 14,3 pCt.

Landbouwindexcijfers.

Basis 1936 = 100.

	Gewichtscoëfficient	Maart 1940	Maart 1939	+ of — in pCt.
Tarwe	4,1	138,8	102,0	+ 36
Rogge	1,3	167,9	72,9	+ 130
Wintergerst	0,4	191,7	83,0	+ 130
Haver	2,8	138,2	84,1	+ 64
Stroo	2,3	311,9	107,0	+ 191
Vlas	1,5	176,2	116,7	+ 51
Cichorei	0,5	193,3	92,3	+ 109
Suikerbieten	3,0	132,1	114,8	+ 15
Aardappelen	9,1	121,1	74,3	+ 63
Landbouw	25	153,1	90,7	+ 69
Ossen	7,2	118,4	105,6	+ 12
Koeien	7,2	115,0	106,3	+ 8
Kalveren	3,9	113,6	111,4	+ 2
Varkens	14,3	104,6	124,3	— 16
Boter	27,0	124,3	115,1	+ 8
Eieren	13,6	156,8	117,7	+ 33
Paarden	1,8	104,2	75,5	+ 38
Veehouderij	75	123,9	114,4	+ 8
Landbouw en veehouderij	100	131,2	108,5	+ 21
Productiekosten :				
Pachten	16,7	106,3	106,1	+ 0,2
Loonen	36,3	113,1	112,1	+ 1
Meststoffen	9,9	110,3	109,6	+ 0,6
Voeder	17,3	170,7	107,2	+ 59
Plantgoed	2,0	105,7	83,9	+ 26
Materieel	5,3	117,6	108,5	+ 8
Belastingen	3,0	126,7	103,8	+ 22
Algemeene onkosten ..	9,5	126,2	109,4	+ 15
Productiekosten	100	123,4	108,7	+ 13,5

Voor deze producten is, sedert Maart 1939, de prijsstijging veeleer uitermate gering; varkensvleesch boekt zelfs 16 pCt. baisse.

Daartegenover slaan de eier- en paardenprijzen een heel wat beter figuur. Dooreengenomen, bedraagt op één jaar afstand, de hausse op de prijzen der veehouderijproducten slechts 8 pCt.

Op het stuk der productiekosten, is de groep der veevoerders het meest vatbaar voor onmiddellijke aanpassing aan den nieuwen toestand, die ook hij, afhangt van de invoeren; op één jaar afstand, belooft dan ook de hausse 59 pCt.

Men begrijpt allicht, dat onder deze omstandigheden, de rendabiliteit van de veeveelt steeds gevaar loopt faliekant uit te komen. De streken die zich nagenoeg uitsluitend met deze exploitatie onledig houden, zijn dan ook zwaar getroffen. Dit blijkt trouwens uit onderstaande opstelling betreffende de gewestelijke indexcijfers van Maart 1940.

	Indexcijfer van landbouw en Veehouderij	Indexcijfer van de productiekosten	Vershil
Leemstreek	135,2	123,9	+ 11,3
Zandstreek	132,4	125,2	+ 7,2
Polders	131,6	124,3	+ 7,3
Kempen	130,6	124,1	+ 6,5
Weidestreek	122,0	125,4	— 3,4
Condroz	132,1	122,3	+ 9,8
Ardennen	128,4	114,2	+ 14,2
Voor het Rijk	131,2	123,4	+ 7,8

II. — LANDBOUWPRODUCTIE.

1. — Teelten.

Graangewassen.

In een vorige kroniek wezen wij erop, dat in 1939 de met tarwe beteelde oppervlakte nagenoeg één derde minder was dan deze van 1938. De productie beliep dan ook slechts 3.490.000 centenaar, tegen 5.479.000 in 1938. Dat wij aldus, voor onze tarwevoorziening, nog meer van het buitenland zijn gaan afhankelijk, spreekt vanzelf.

De inlandsche productie wordt voor een zeer groot deel gemalen en in brood omgezet. Een belangrijk deel van den oogst wordt door de groote meelfabrieken opgekocht. Dit deel wordt bepaald door het mengingspercentage dat van week tot week door de commissie voor de vermenging van inlandsch graan wordt bepaald.

In den loop der laatste vier jaren, doen zich de aldus door de groote meelfabrieken op de binnenlandse markt aangekochte hoeveelheden als volgt voor. (Voor den oogst van 1939 is het cijfer der aankopen onvolledig, want het slaat slechts op de periode gaande van 21 Augustus 1939 tot 30 Maart 1940.)

OOGST	Producten (1.000 centenaren)	Aankopen door de groote meelfabrieken (1.000 centenaren)
1936	4.396	1.066
1937	4.232	1.125
1938	5.479	2.652
1939	3.490	992

In den loop der campagne 1938-1939, hebben de groote meelfabrieken buitengewoon groote aankopen gedaan; nagenoeg vijf maanden lang bleef het mengingspercentage op 40 pCt. bepaald, dit om inzinking van den tarweprijs te voorkomen en om den buitengewoon rijken tarweoogst van 1938 zoo vlug mogelijk te kunnen van de hand doen.

Thans bevat het mengmeel van 10 à 20 pCt. inlandsche tarwe, zoodat regelmatige invoer van buitenlandse tarwe van het grootste belang is. Gelukkig is het tempo dezer aanvoeren bevredigend, zoodat de voorraden die voor een gedeelte te Antwerpen zijn opgeslagen, regelmatig vernieuwd kunnen worden. Het spreekt evenwel vanzelf, dat deze voorraden op en neer gaan naar gelang van de wisselvalligheden der aanvoeren.

Graanvoorraden in de Antwerpsche haven

(in tons).

DATUM (einde maand)	Tarwe	Rogge	Haver	Maïs	Gerst
1939 Augustus	63.355	2.388	—	7.441	1.719
September	37.175	283	—	908	75
October	48.020	95	—	710	2.633
November	69.045	1.974	—	18.956	10.385
December	69.438	200	—	11.607	15.231
1940 Januari	87.184	1.331	200	16.555	9.726
Februari	75.950	5.786	—	1.470	7.245
Maart	61.002	4.641	—	3.044	9.450

Naar het einde van de maand toe, blijkt de tarwevoorraad op een gemiddeld peil te zijn teruggekeerd, dat steeds als bevredigend mag worden beschouwd. Dit geldt eveneens voor de rogge- en gerstvoorraden, terwijl daarentegen de maïsvoorraad allesbehalve overvloedig is.

2. — Veehouderij.

Rundvleesch.

Over 's lands voorziening aan rundvleesch evenals over de slachtingen sedert September 1939, zijn de meeningen zeer uiteenlopend. Mangel aan nauwkeurige en vlugge statistieken doet de belangstellenden hun toevlucht nemen tot ramingen en gevolgtrekkingen.

De eenige juiste en volledige statistische gegevens over de rundvleeschproductie, zijn de driemaandelijke cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek, cijfers die zoowel op de openbare als op de particuliere slachthuizen slaan. Zoo pas heeft dit Bureau de cijfers uitgegeven voor het vierde kwartaal van 1939, waarmede nu de balans van de slachtingen — zoo voor 1939, als voor de eerste vier maanden van de mobilisatie — zal kunnen worden opgemaakt. Deze cijfers verdienen onze volle belangstelling.

Slachtingen.

TIJDRAK	Volwassen vee	Kalveren
	(Aantal stuks)	
1936	488.247	379.761
1937	488.187	372.517
1938	502.597	336.028
1939	542.814	371.440
1938 1 ^{ste} halfjaar	245.267	179.000
3 ^e kwartaal	125.842	89.828
4 ^e kwartaal	131.387	66.642
1939 1 ^{ste} halfjaar	262.874	205.519
3 ^e kwartaal	135.912	91.761
4 ^e kwartaal	144.028	74.160

De vergelijkende cijfers van de slachtingen tijdens het vierde kwartaal van 1938 en 1939, doen onmiddellijk uitschijnen, dat aan volwassen vee 12.600 stuks en aan kalveren 7.500 stuks méér geslacht zijn.

Voor het derde kwartaal van 1939 en vergeleken met de overeenkomstige periode van 1938, beliep de verhooging in de slachtingen 10.000 stuks voor het volwassen vee en 2.000 voor de kalveren.

Het blijkt evenwel, dat de quantitative verhooging van het aantal geslachte dieren niet van 1 September 1939 dagteekent. Immers, gedurende het eerste halfjaar van 1939, worden er 17.600 stuks volwassen vee méér geslacht dan tijdens de overeenkomstige periode van 1938. De redenen daarvan zijn van louter economischen aard en dezelfde die tot zelfs de evolutie van den veestapel evenals de rundvleeschproductie beïnvloeden. En inderdaad, de aanhoudende gedruktheid van den prijs van het rundvee tot nog voor kort, wijst op een toestand van betrekkelijke overproductie

aan rundvleesch. Overproductie hebben wij reeds in 1938 gekend, toen er heel wat meer dieren werden geslacht dan in de jaren 1936 en 1937. Zonder twijfel moest dit te groot aantal slachtingen tot inkrimping leiden van den rundveestapel en tot saneering van zijn economische positie.

Slachtingen van volwassen vee
(stukks).

	1 ^{ste} halfjaar	2 ^e halfjaar	Totaal
1937	242.026	246.161	488.187
1938	245.267	257.230	502.597
1939	262.874	279.940	542.814

Het lijkt wel, dat vanaf Juli 1938, het slachten van volwassen vee is gaan stijgen. Gesteld, dat, zonder mobilisatie, het slachten tijdens het tweede halfjaar van 1939, op het peil van het eerste was gebleven, dan zou hieruit mogen worden afgeleid, dat ingevolge de mobilisatie, er van September tot einde December, niet meer dan zoowat 17.000 stuks vee méér werden geslacht.

Deze redeneering houdt trouwens geen rekening met het feit, dat door den band meer dieren worden geslacht in de tweede helft van het jaar, dan in de eerste.

Wat de kalveren betreft, is het slachten van deze dieren in 1938 er aanmerkelijk op achteruitgegaan, wat wellicht te wijten is aan het afnemen der geboorten tengevolge van het mond- en klauwzeer, dat tijdens den winter van 1937-1938 fel gewoed heeft.

Het slachtvee in 1939, vooral tijdens het tweede halfjaar, staat zoo ongeveer gelijk met dit van de jaren 1936 en 1937 en ziet er vrij normaal uit.

Op de ontwikkeling van den veestapel heeft dus de mobilisatie weinig of geen vat gehad. Vermoedelijk is de verhoogde vleeschconsumptie door de mobilisatie van het leger ten deele door inkrimping van deze consumptie bij de burgerlijke bevolking, goedge-maakt.

Uit dit alles moge blijken, dat de rundvleeschproductie en de rundveestapel zelf, een eigen ontwikkeling ondergaan die er wellicht eene van cyclischen aard is.

Een studie over deze evolutie ginge best gepaard met deze over de markt van andere vleeschsoorten.

Voor de legerbehoeften werd tot ultimo Maart, maandelijks van 1.500 tot 2.000 ton bevroren rundvleesch uit Denemarken betrokken. Nu dit land bezet is, wordt het raadzaam de voorziening van het leger op grondslag van de inlandsche vleeschproductie in te richten, natuurlijk met het gevolg, dat dan maandelijks 7.000 volwassen runderen méér zouden geslacht moeten worden. Onder deze omstandigheden, dienden ter voorkoming van een al te gevoelige afslachting, sommige maatregelen tot gelijkwaardige beperking van de vleeschconsumptie bij de bevolking te worden getroffen. De gebeurtenissen van begin April hebben

trouwens de verkoopvoorwaarden van de voornaamste dierlijke producten op de Belgische markt uiteenlopend beïnvloed.

Op de rundveemarkt o.a., viel andermaal prijsstijging te boeken.

Varkensvleesch.

Het meest gevoelig aan de jongste gebeurtenissen was de varkensvleeschmarkt, en dit om tal van redenen. In het binnenland vond de productie een nieuw afzetgebied. Zoo koopt ter ontlasting van de markt het leger elke week een zeshonderdtal varkens en uitgesloten is het niet, dat het ter vervanging van het Deensch bevroren rundvleesch zich genoopt zal zien zijn aankopen te verhoogen. Aan den anderen kant, doen zich voor de Belgische markt nieuwe uitvoermogelijkheden voor, want van zijn uitermate belangrijken spekinvoer, betrok het Vereenigd-Koninkrijk er ten minste 50 pCt. uit Denemarken. Voortaan zal Engeland naar andere markten moeten uitzien, zoodat België de kans krijgt haar uitvoeren naar dit land aanzienlijk te kunnen verhoogen.

Al deze factoren waren voor de varkensvleeschprijzen doorslaggevend. En daarmee zal de depressiephase in den cyclus der varkensvleeschprijzen, achter den rug zijn.

De prijzen der levende varkens schijnen thans den weg naar de hausse te willen opgaan. Des te beter, want sedert maanden was het onevenwicht tusschen productiekosten en verkoopprijzen een gevaar voor het bedrijf en tevens een bedreiging voor de instandhouding van de varkensteelt.

De cyclische crisis bereikte haar laagtepunt in Maart, toen op de Kuregemsche markt gemiddeld 3.658 varkens per week tegen 3.581 stuks één maand te voren toekwamen.

De prijzen gingen voor Maart en Februari resp. fr 5,75 en fr 5,82.

De eerste twee markten van April, kregen resp. 3.427 en 2.977 stuks aangevoerd, wat beternis in de prijzen laat verhoppen. De jongste gebeurtenissen moeten dan ook dit redres in de hand werken.

Boter.

In den loop der overzichtsperiode, is de stijging der boterprijzen even spontaan als kortstondig geweest.

Ultimo Maart, sprongen de prijzen bijna in een adem, van fr 24 op fr 33 om dan dadelijk weer op fr 23,50 terug te vallen.

Hierover willen wij alleen dit zeggen: deze buitensporigheid was niet aan louter economische factoren te wijten.

Maanden lang, en wel van Augustus 1939 tot Februari 1940, zijn de boterprijzen gedrukt gebleven. Een aanzienlijke voorraad van 5.000.000 kg. koelhuisboter hing loodzwaar boven de markt en daar hij niet uitgevoerd kon worden, moest hij in het binnen-

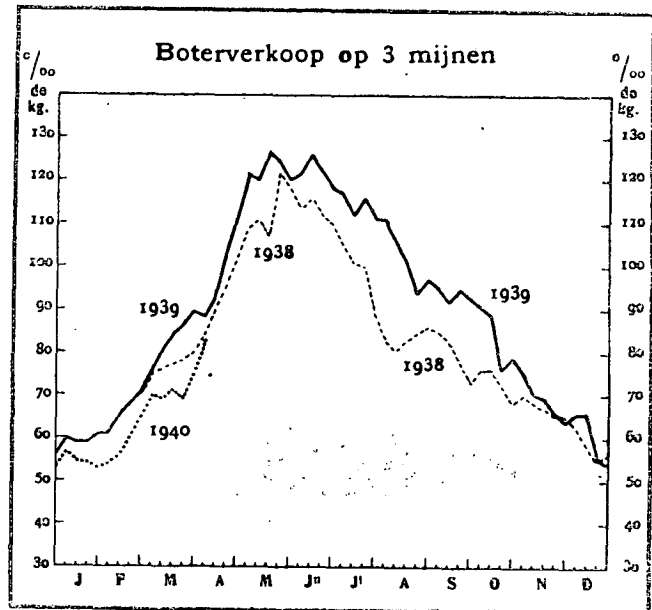
land worden afgezet, wat niet zonder moeite is gegaan. In den loop van Maart, kon dan toch eindelijk 400.000 kg. worden uitgevoerd.

Botervoorraden in koelinrichtingen.

ULTIMO DE MAAND	1937-1938	1938-1939	1939-1940
September	1.583	2.937	4.870
October	1.423	2.191	4.889
November	1.043	1.506	4.210
December	635	600	2.894
Januari	435	310	1.650
Februari	85	65	700
Maart	35	51	62

Op de aldus ontlaste markt, zijn de boterprijzen opnieuw normaal gaan worden. De inkrimping der productie werd in gevoelige mate geneutraliseerd door vermindering der consumptie, daar het leger als boterverbruiker niet in aanmerking komt.

Uit de tweede grafiek kan duidelijk een zekere remming in de seizoensverhoging van de boterproductie, tijdens de maand Maart, worden waargenomen. Een dergelijke remming is trouwens ook in de overeenkomstige periode van 1938 en 1939 te zien geweest. Sedert begin April, zet zich de productiecurve opnieuw aan het stijgen en gaat op een weinig na op het peil van 1938 en 1939 liggen. Laten we dus hopen, dat de inkrimping dezer productie niet zoo aanzienlijk zal zijn als wel kon gevreesd worden. Deze constatacie klopt trouwens met wat we hebben vastgesteld in zake slachtingen gedurende de eerste vier maanden van de mobilisatie.

Boterverkoop in drie mijnen

(in kg.)

	1938	1939	1940
Maart: 1 ^{ste} week	70.410	71.360	64.870
2 ^e week	75.590	75.790	69.500
3 ^e week	76.330	80.830	69.360
4 ^e week	77.565	84.770	71.050
5 ^e week	78.440	86.510	68.910
April: 1 ^{ste} week	80.630	89.390	75.115
2 ^e week	84.555	88.415	82.995
3 ^e week	91.020	93.150	
4 ^e week	97.210	103.935	

VIII. — VERVOERWEZEN

VERVOER TE LANDE (1).

De transportondernemingen die gedurende meer dan twee maanden door de uitermate strenge weersgesteldheid van den laatsten winter in hun bedrijvigheid sterk werden gehinderd, konden met Maart opnieuw onder normale omstandigheden aan het werk gaan.

Bij de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, is het reizigersvervoer niet geweest wat het tijdens de overeenkomstige periode van de vorige jaren was. Daarentegen blijft het goederenvervoer gunstig toenemen.

Het aantal beladen uit de stations vertrokken wagens beliep, in Maart 1940, 409.309 tegen 380.634 in Februari en 392.725 in Maart 1939. Per werkdag was het gemiddelde cijfer 16.372 eenheden in Maart 1940 tegen 15.225 in Februari en 14.545 in Maart 1939; dit maakt een verhoging ad 7 pCt. op het cijfer van de

vorige maand en ca. 13 pCt. op dit van de overeenkomstige maand van verleden jaar.

Het reizigersvervoer vertoont, in Februari 1940, een verhoging ad 10,2 pCt. ongeveer op het cijfer van de overeenkomstige maand van 1939. Beschouwt men evenwel het burgerlijke reizigersvervoer apart, t.t.z. het gezamenlijke vervoer minus het militaire, dan staat men vóór een teruggang van 13,4 pCt. Op het stuk van het vervoer der kleine goederen, komt de teruggang op 6,7 pCt. neer, terwijl dit der zware goederen met 27,2 pCt. toeneemt.

De vergelijkende cijfers van verkeer en ontvangsten over de maand Februari 1939 en 1940, zijn de volgende :

	Februari 1939	Februari 1940	Vershil in pCt.
	(in millioenen)		
Reizigerkilometers	417,3	459,9	+ 10,2
Reizigerkilometers Burgerlijke	417,3	361,5	- 13,4
Tonkilometers zware goederen	384,8	489,3	+ 27,2
Tonkilometers kleine goederen	7,9	7,4	- 6,7
Ontvangsten uit het verkeer	188,0	228,0	+ 21,3

(1) Gegevens ontleend aan het Bulletin voor Economische Documentatie van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, Maart 1940.

Voor de eerste twee maanden van het jaar, zijn de geldelijke uitkomsten als volgt :

	1939	1940	Vershil
(In miljoenen franken)			
Ontvangsten uit het vervoer :			
a) Reizigers	120,5	115,7	- 4,8
b) Goederen	265,8	310,6	+ 44,8
c) Allerlei	14,8	21,5	+ 6,7
TE ZAMEN...	401,1	447,8	+ 46,7
Uitgaven (financiële lasten inbegrepen)	452,9	451,1	- 1,8
Financiële uitkomsten	- 51,8	- 3,3	+ 48,5

Wat het verkeer betreft, hier zijn voor dezelfde periode de uitkomsten als volgt :

	1939	1940	Vershil in pCt.
(In miljoenen eenheden)			
A. — Reizigerkilometers :			
Gewone biljetten en biljetten tegen verminderden prijs			
a) Burgerlijke reizigers	270,2	222,7	- 17,6
b) Militaire reizigers	—	188,9	—
Gewone abonnementen en schoolabonnementen	290,5	250,3	- 13,8
Vereenigingsabonnementen en abonnementen voor 5 en 15 dagen	14,2	7,6	- 46,5
Werkmansabonnementen	337,9	282,2	- 16,5
TEZAMEN...	912,8	951,7	+ 4,3
B. — Tonkilometers :			
Zware goederen	818,7	951,5	+ 16,2
Kleine goederen	16,2	14,4	- 11,1
TEZAMEN...	834,9	965,9	+ 15,7

* * *

Weg.

Autobus- en vrachtautodiensten gaan thans normaal. Daarentegen konden de autocars in hun garage blijven, zelfs tijdens de Paascheesten.

Per 31 Maart 1940, doet zich de toestand in de autobus-, autocar- en vrachtautodiensten, die onder wettelijke erkenning of op vergunning rijden, als volgt voor :

A. — <i>Autobus</i> :	
Aantal ondernemingen	494
Lengte der lijnen (km.)	9.608
Aantal voertuigen	1.271
B. — <i>Autocars</i> :	
Aantal ondernemingen	651
Aantal voertuigen (incl. 642 eenheden ook als autobus gebruikt)	1.352
C. — <i>Vrachtauto's</i> :	
Belgische ondernemingen	6.368
Buitenlandsche ondernemingen	489
Aantal voertuigen (ongeveer)	10.500

* * *

Binnenscheepvaart.

Ontwricht in Januari en Februari tengevolge van het toevriezen der kanalen, kon, in Maart, de binnenscheepvaart weer terug aan het werk gaan. Op

de binnenwaters is het vervoer zelfs aanzienlijk geweest. De vrachten hellen naar hausse over.

Het internationaal verkeer is er minder goed aan toe. Met Duitschland en Nederland, is het verkeer fel geslonken. De vaart op Frankrijk is vatbaar voor uitbreiding, maar ja, de lage stand der Fransche valuta maakt, dat de schippers er niet bijster veel voor voelen.

ZEESCHEEPVAART.

Het probleem, dat den ganschen duur van den oorlog, de zeescheepvaart zal domineeren, is dit van de invoeren en van de absolute noodwendigheid ons land te voorzien van voedingsproducten en grondstoffen voor onze industrie.

De questie werd opgeworpen in Groot-Brittannië tengevolge van het opeischen van de handelsschepen door de Regeering, vanaf 1 Februari 1940.

Wij hebben er reeds aan herinnerd, dat tot zekerstelling van den invoer ook tijdens den oorlog van 1914-1918, de Britsche regeering contrôle op de scheepvaart invoerde. De schepen werden uit hun normale vaart genomen en gestuurd naar de landen waar het best goederen vandaan konden worden gehaald en ingelegd op de Noord-Atlantische route waar ze producten opnamen voor rekening van de Amerikaansche credieten.

Thans stelt Washington geen credieten ter beschikking van zekere landen voor hun ravitailleering van overzee. De invoerlanden moeten hun aankopen betalen en met name door middel van hun uitvoeren, en deze uitvoeren kunnen maar worden gehandhaafd of ontwikkeld dan wanneer er scheepvaartdiensten bestaan, adequate, ijverige en regelmatige diensten, alsmede organisaties in moeder- en buitenland die in staat zijn om in de havens de ladingen in ontvangst te nemen en ze verder in het binnenland te verdeelen.

Er moet dus een nieuwe en reuzenkrachtsinspanning worden gedaan wegens het in te voeren quantum goederen voor de landsverdediging. Vandaar, dat de Britsche en Fransche regeeringen den uitvoer aanmoedigen ten einde deviezen binnen te krijgen : een beweging wordt in het leven geroepen, comité's waarin tal van gewesten zijn ondergebracht, en industrieën worden opgericht, de *export-drive* begint.

De industrieelen voegen hieraan toe, dat de ontwikkeling van de uitvoeren zich ook opdringt in de voorbereiding van den na-oorlog, om aan de industrieën welker productiecapaciteit opgevoerd zal geweest zijn ter hoogte van de militaire behoeften, op de buitenlandsche markten de noodige afzetgebieden te geven.

In Engeland hoort men reeds stemmen opgaan die de voorbereiding vragen van een tienjarenplan om, zoodra de zege zal bevochten zijn, onmiddellijk den

bouw van nieuwe schepen ter hand te nemen of te zorgen voor het behoud of de herinrichting van de zeevaartrijnen op de thans minder bediende of wegens scheepsrequireering verlaten verkeerswegen.

De Britsche regering moet evenwel vóór alles de onmiddellijke problemen onder het oog nemen. Van de hedendaagsche invoeren zijn er 80 pCt. eetwaren of producten rechtstreeks door haar besteld of geleid. Zij moet dus over de geheele Britsche scheepvaart kunnen beschikken; trouwens het komt voor, dat ze hoe groot ook, niet volstaat.

In 1913, voerde Groot-Brittannië 56 miljoen t. goederen in. De Britsche vlag vertegenwoordigde in de havens van het Vereenigd-Koninkrijk, twee derden van de zeescheepvaart; ongeveer 19 miljoen t. goederen werden op vreemde schepen aangebracht. Bij het begin van den huidige oorlog, was dit cijfer gestegen tot 29 miljoen t. en geoordeeld wordt, dat het tengevolge van de relatieve vermindering der Britsche vloot, nagenoeg verdubbeld is.

Het feit, dat de geheele Britsche scheepsruimte in dienst van de Regeering is, stelt problemen waarvan de belangrijkheid niet te meten is. Aldus is het Ministerie van Zeewezen voornemens aan de reeders slechts de vooroorlogsche waarde der opgeëischte schepen te betalen. Het verschil tusschen deze waarde en de waarde op den dag van het verlies van het schip zou aan een apart fonds, worden afgedragen en geliquideerd als het schip zou vervangen zijn.

De Staat treedt in werkelijkheid voor rekening der reeders op. Hij baat de vloot uit met een minimum van uitgaven, houdt de zeevrachten op een betrekkelijk laag niveau, alsmede de bezoldiging der bemanning en de molestverzekeringspremiën, terwijl daarentegen de reeders graag de vrachten zagen verhoogden ten einde hun exploitatiekosten en de waardevermindering der eenheden te kunnen dekken, de rente op het kapitaal te kunnen betalen en de reserves te voeden voor den strijd van na den oorlog.

Deze « etatisatie » laat ook toe, de jongste exportbeweging doeltreffend aan te wakkeren. De opgeëischte schepen laden, bij de afvaart uit de Britsche haven, de goederen tegen vrachttarieven van 50 pCt. minder dan deze van de vrije markt. Voor de uitvoerlanden bestaat er aldus een groot gevaar: de hoge vrachten in de neutrale landen kunnen voor de uitvoerders dezer laatste moeilijk op te lossen problemen worden.

De toestand is vooral hachelijk voor landen als België die slechts over een ontoereikende vloot beschikken. Moest te dezer een maatregel tot reglementeering worden getroffen, dan viel het te vreezen, dat de buitenlandse lijnen zich niet bijster veel meer zouden gelegen laten aan de verlokkelijke vrijheid die nog in den Belgischen sector heerscht.

Dit probleem van den Belgischen uitvoer kunnen wij slechts even aanraken en doorheen de wederwaardigheden van de huidige tijdsomstandigheden volgen.

Het probleem der scheepsruimte zal den toestand blijven beheerschen, zoodat wij in de gelegenheid zullen zijn regelmatig na te gaan hoe het er mede gestaan en gelegen is.

De neutralen verliezen nog steeds evenveel tonnage als de belligerenten.

Blijkens de *Lloyd's*-statistieken hadden, per ult. Maart, de Engelschen 170 schepen metende 662.029 b.t. door oorlogsfeiten verloren, de Franschen 17 schepen metende 74.486 b.t., de Polen 1 schip metende 14.294 b.t., de neutralen 166 schepen metende 489.605 b.t. Dit maakt alles te zamen 350 schepen metende 1.240.414 b.t.

Wat de *aankopen* van tweedehandschepen betreft, had de Britsche Regeering verbod uitgevaardigd tegen den verkoop van schepen, onder Britsche onderdanen, om fictieve waardeverhooging van de schepen te voorkomen. Ofschoon dit verbod naderhand werd ingetrokken, is er geen enkele interessante vraag naar tweedehandschepen te constateeren, behalve naar kustvaarders.

Voor al Amerikaansche schepen zijn het die worden verkocht en met name aan Engelsche, Italiaansche, Noorsche, Grieksche en Belgische reederijen. Twaalf zulke schepen werden onlangs voetstoots door een Grieksche reederij aangekocht.

De officieele Amerikaansche Commissie staat evenwel geen verhuizing naar een andere vlag toe, dan op voorwaarde, dat de vreemde scheepvaartmaatschappijen 60 pCt. niet-Amerikaansch kapitaal bezitten.

Deze Amerikaansche schepen worden verkocht tegen ca. 50 dollar per ton dw. voor schepen van meer dan twintig jaar en tegen 80 dollar voor de jongere.

Op de vrije markt gaan de neutrale schepen tegen zeer hoge prijzen. Op de lijst van een scheepsmakelaar komt een ijzeren stoomschip voor, metende 2.225 dw. t., gebouwd in 1884, dus zes en vijftig jaar oud, loopende 8,5 knopen, dat £ 50.000 is gegaan, of £ 22-10-0 per dw. ton. In dien tijd kostte een nieuw schip gemiddeld £ 8-10-0 per ton. Een schip metende 8.000 t. gebouwd in 1918, loopende 9 knopen, wordt te koop geboden tegen £ 13-7-0 per ton; een schip metende 8.800 t. gebouwd in 1920, loopende 10 knopen, tegen £ 16 per dw. t.; onder de jongste schepen, een metende 2.400 t., loopende 9 knopen, tegen £ 23-9-5 per t.; een schip metende 2.375 dw. t., gebouwd in 1920, loopende 10 knopen, tegen £ 28-9-3 per dw. t.

Deze prijzen kunnen we even naast de geciteerde cijfers plaatsen, voor het bouwen van schepen in Engeland: £ 15 per ton plus onbekende elementen. In de Vereenigde Staten zou evenwel deze prijs £ 45 beloopten.

In een groot aantal landen, gaat de nieuwbouw regelmatig zijn gang volgens een ruim uitgewerkt programma. Te dien opzichte wordt herinnerd aan het kunstmatige karakter van de evolutie in de zee-

scheepvaart onmiddellijk vóór den oorlog. De wereldscheepsruimte bedroeg 30 Juni 1939, 65.500.000 t. of ruim 1.600.000 t. meer dan in 1938.

Op één jaar tijds, werden voor 2.850.000 t. nieuwe schepen gebouwd; schoon niet eenig in de geschiedenis van den scheepsbouw, werd dit cijfer zelden overtroffen, en nochtans werden, over de wereld, voor 4.000.000 t. schepen opgelegd, of tweemaal zoveel als in 1938.

In werkelijkheid zijn, voor oorlogvoerende volken, de handelsschepen onmisbaar voor 's lands verdediging. Sommige landen, zooals Engeland b.v., hadden op het gebied der outilleering reserves aangelegd en met name wat de scheepvaart betreft, doch hadden daarbij de reële ontwikkeling van het zeevaartprobleem uit het oog verloren. In September 1939, had Engeland 750.000 t. nieuwe scheepsruimte in aanbouw.

Dit cijfer is te vergelijken met dit van 1915 en 1916, toen in Engeland voor ca. 1.260.000 t. schepen van stapel waren gelopen. Men had eerst gedacht een plan Collard te laten uitvoeren, wat in 1917 1.566.000 t. zou hebben gegeven en 2.300.000 t. in 1918, doch het is er ten slotte niet van gekomen.

Geschat mag worden, dat tegenwoordig, in den loop van één jaar, Engeland voor ca. 1.200.000 t. schepen kan bouwen.

Op de werven en in de scheepsreparatie is nu reeds, sedert het begin der vijandelijkheden, de personeelbezetting gestegen van 90.000 tot 131.000 man en er is werk genoeg om er nog 20.000 te kunnen bij aannemen.

Sedert medio-Februari op medio-Maart, geven, voor de Engelsche scheepswerven, de statistieken 4.090 werklozen minder aan en 27.000 sedert één jaar.

In de Clyde stonden vóór één jaar een twaalftal schepen op stapel en gevreesd mocht toen worden, dat tegen ongeveer de maand Juni, de helft van de twee en twintig plaatselijke werven zonder werk zouden vallen. Thans zijn ze weer flink op dreef.

Om den bouw te bespoedigen, werd per werf een standaard-type uitgedacht, waarvan de romp op een vijftal maanden zou klaar zijn.

Op de krachtsinspanning der Vereenigde Staten op het gebied van den scheepsbouw, hebben we reeds gewezen. De Amerikaansche Commissie heeft voor eigen rekening en voor rekening der Amerikaansche reederijen 141 schepen besteld, waarbij een uitgave gemoeid is van \$ 185 millioen aan materiaal en uitrusting, of 50 pCt. van den algeheelen kostprijs en van \$ 145 millioen, of 40 pCt., aan loonen; de resterende 10 pCt. dekken de taxes, de verzekeringen, de vervoer- en administratiekosten, enz.

Japan ziet zich in haar scheepsbouw beperkt ten gevolge van de moeilijkheden om de werven van plaatijzer te voorzien. De bouwkosten zijn er uitermate hoog en het bouwen zelf vraagt er ongelooflijk veel tijd: twee jaar voor schepen met een bepaalde ruimte. De kostprijs van een schip metende 1.000 t. bedraagt zoowat 1.000 yen per ton, of £ 58.

De Italiaansche werven werken thans een belangrijk programma af en met name den bouw, seriesgewijze, van motorschepen.

Op de verschillende Italiaansche werven liggen thans voor Italiaansche — en ook voor buitenlandsche — rekening, meer dan 405.000 dw. t. op stapel of bijna afgewerkt en wij vernemen, dat er nog voor 120.000 t. bestellingen op komst zijn. Onder de reeds ingekomen opdrachten vinden wij bestellingen van een reeks van zeven schepen metende 4.200 t. en van een zeer groot aantal schepen metende 10.000 dw. t.

Het scheepsreparatiebedrijf geeft ons een beeld van de ontwikkeling van den zeeoorlog. Een aanzienlijk aantal schepen komen in tijd van oorlog beschadigd uit de vaart terug. Er zijn reparatiewerkplaatsen die op zekere oogenblikken tot 45 schepen te herstellen hebben.

Tijdens deze laatste weken heeft de *vrachtmarkt* een kalm verloop gehad. In werkelijkheid is dit maar schijn. De markt is onregelmatig, eng, en de reeders aarzelen contracten aan te gaan. Dooreengenomen hebben, in den jongsten tijd, de vrachten slechts geringe schommelingen vertoond.

Voor zekere verschepingen naar de Belgische en Nederlandsche havens, is er evenwel aanzienlijke verhooging waar te nemen, in verband met de gevaarlijke zones waar de schepen moeten doorvaren.

De vracht van La Plata op Antwerpen betaalt nog steeds tusschen 28 en 30 sh. met neiging tot baisse aan het begin van April. Voor verschepingen uit Noord-Amerika op Antwerpen, is de vracht 80 cents per 100 lb.; van Madras op Antwerpen, betalen lijnzaad 180 sh. en Javasuiker 150 sh.

Tijdvracht is thans aan 't verduren; men betaalt reeds tot \$ 7,50 per dw. t.; dit maakt 40 sh. ongeveer. Dit cijfer kan even worden vergeleken met dit betaald door de Britsche regeering voor tijdvracht: 16 sh. per t. op neutrale schepen en 4/6 à 7/- op Engelsche. Voor deze laatste liggen nieuwe cijfers ter bespreking.

Bij wijze van vergelijking, kunnen we even de tegenwoordige vrachten naast die van 1914-1918 plaatsen: voor het Vereenigd-Koninkrijk of het Vasteland, 500 sh. uit Saïgon, 1.000 sh. voor Javasuiker, 250 sh. voor algemeene goederen uit Buenos Ayres en 260 sh. uit de Vereenigde Staten. Bij de uitvaart werd er tot 350 sh. betaald voor een lading steenkool uit het Land van Wales naar Barcelona.

ECONOMISCHE WETGEVING.

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele berichten die voor de algemeene economie van het land een bijzonder belang vertoonen en in het Belgisch Staatsblad werden gepubliceerd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de belangrijkste wetten en besluiten worden in extenso overgenomen. De overige wetteksten worden eenvoudig vermeld, met een verklarende nota.

Ten einde het raadplegen te vergemakkelijken,

zijn deze wetten en besluiten onder de volgende hoofden gerangschikt:

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving.*
- II. *Wetgeving betreffende openbare en private financiën.*
- III. *Binnenlandsche handelswetgeving.*
- IV. *Buitenlandsche handelswetgeving.*
- V. *Nijverheidswetgeving.*
- VI. *Arbeidswetgeving.*
- VII. *Internationale wetgeving.*

I. — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING.

Wet van 22 Maart 1940

houdende uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard inzake huurovereenkomsten (Staatsblad, 23 Maart 1940, blz. 1468).

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. Te rekenen van den dag van de bekendmaking dezer wet en tot op den bij koninklijk besluit te bepalen datum, kunnen de huurovereenkomsten voor woongelegenheid, handels- of gemengd gebruik, of lustgelegenheid, gesloten vóór 1 September 1939, ondanks elk strijdig beding of overeenkomst, het voorwerp uitmaken van aanvragen tot vermindering van huurprijs of tot verbreking, of verlengd worden, in de voorwaarden en volgens de modaliteiten hierna bepaald.

HOOFDSTUK I. — *De gemobiliseerde huurders.*

Art. 2. Worden met de gemobiliseerde huurders gelijkgesteld voor de toepassing der bepalingen van dit hoofdstuk, de huurders, ascendenten, broeders en zusters van een gemobiliseerde tot wier gezin de gemobiliseerde behoort en dat van hem zijn voornaamste inkomsten ontvangt.

Art. 3. Onder voorbehoud van het hierna bepaalde, worden de met of zonder geschrift gesloten huurovereenkomsten van de huurders, onder de wapens teruggeroepen in de bijzondere bij artikel 53 van de wet op de militie voorziene omstandigheden, van rechtswege verlengd tot na het verstrijken van de derde maand volgend op den dag waarop de huurder naar huis wordt gezonden.

Art. 4. De sedert meer dan één maand onder de wapens teruggeroepen huurder, die niet meer in staat is zijn huur te betalen, kan, bij aangeteekend schrijven, hetzij een vermindering van den huurprijs die op den datum van zijn mobilisatie eischbaar was, hetzij de verbreking van de huur aan den verhuurder aanvragen.

De brief wordt tegengeteekend door den commandant der eenheid of door elke militaire overheid bevoegd om te getuigen dat de gemobiliseerde onder de wapens is, en vermeldt het militair adres.

Wordt de aanvraag tot vermindering van den huurprijs of tot verbreking van de huurovereenkomst gedaan door een met de gemobiliseerden gelijkgesteld huurder, dan moet de brief vergezeld gaan van een getuigschrift van den commandant der eenheid waartoe de gemobiliseerde behoort, of van een militair gezagspersoon, bevoegd om te getuigen dat de gemobiliseerde onder de wapens is.

Art. 5. Vraagt de huurder een vermindering van den huurprijs gelijk aan of lager dan 25 pCt., dan is deze vermindering hem van rechtswege verworven, behoudens andersluidende beschikking van den rechter die kennis neemt, binnen de maand na ontvangst van de aanvraag van den huurder, van een dagvaarding tot herziening van de vermindering.

Vraagt de huurder een vermindering van den huurprijs aan boven 25 pCt. en bekomt hij geen instemming van zijn verhuurder binnen de maand na ontvangst van zijn aanvraag, zoo komt hem slechts een vermindering toe ten beloope van 25 pCt., behoudens andersluidende beschikking van den rechter bij wien door den huurder een aanvraag tot bepaling van een aanzienlijker vermindering, of door den verhuurder zijn verzet tegen eenige vermindering aanhangig werd gemaakt.

De vermindering van den huurprijs wegens toepassing dezer wet bekomen, gaat in, met terugwerkende kracht, op den dag der mobilisatie van den huurder, tenzij de rechter die uitspraak moet doen op initiatief van een van partijen, een lateren datum bepale. Deze terugwerkende kracht kan evenwel voor het verleden geen inbreuk maken op de verworven rechten die voor partijen voortvloeien, hetzij uit een akkoord sedert de mobilisatie van den huurder gesloten, hetzij uit betalingen door dezen gedaan.

Art. 6. Vraagt de huurder de verbreking van de loopende huurovereenkomst, dan bekomt hij deze van rechtswege één maand na zending, bij aangeteekend schrijven, van zijn verzoek aan den verhuurder, tenzij inmiddels deze laatste hem zijn weigering hebbe beteeënd met dagvaarding om te verschijnen ten einde te hooren zeggen dat de huurovereenkomst behouden

blijft; wordt de verbreking door den rechter uitgesproken, dan bepaalt deze den datum waarop zij ingaat.

Art. 7. Wanneer een vermindering van huurprijs boven 50 pCt. aan den verhuurder gedurende meer dan zes maanden werd opgelegd, dan heeft deze het recht aan den rechter verbreking van de huur te vragen, die pas van kracht wordt na verstrijken van de derde maand volgend op de beslissing van den rechter. De verhuurder heeft hetzelfde recht zoo de huurder in gebreke bleef den overeengekomen of door den rechter bepaalden huurprijs te betalen.

Art. 8. Elke eisch ingesteld hetzij door den gemobiliseerden huurder, hetzij door den verhuurder, maakt de tegenpartij ontvankelijk, hetzij om de door haar tijdens vroegere onderhandelingen toegestane verminderingen van huurprijs voor de toekomst andermaal ter sprake te brengen, hetzij om bij weder-eisch de bij deze wet voorziene aanvraag tot verbreking aanhangig te maken.

Art. 9. De onder de wapens teruggeroepen huurder, die de toepassing dezer wet aangevraagd heeft, kan van den rechter de schorsing vorderen van de rechtspleging, tegen hem door den verhuurder ingesteld, voor een duur die twee maanden niet overschrijdt; dit geldt eveneens tegenover den onder de wapens teruggeroepen verhuurder.

HOOFDSTUK II. — *De niet gemobiliseerde huurders.*

Art. 10. Kan van den rechter een vermindering van den huurprijs vragen, de niet onder de wapens teruggeroepen huurder die, tengevolge van de economische omstandigheden voortspruitend uit de mobilisatie, een ernstige storing ondergaat in het genot of de exploitatie van het verhuurde perceel of die niet meer in staat is den overeengekomen huurprijs te betalen wegens een verlaging van zijn bedrijfsinkomen met meer dan 15 pCt.

Tot een beloop van 15 pCt. komt de storing of de vermindering bij het vorig lid bedoeld niet in aanmerking voor de verlaging van den huurprijs.

De door den rechter gelaste vermindering mag niet 50 pCt. van den huurprijs overschrijden.

Art. 11. Zoo de huurder bewijst dat hij, uit hoofde van hoogerbedoelde omstandigheden, niet meer in staat is den last van een zelfs met 50 pCt. verminderden huurprijs te dragen, dan kan hij verbreking van de huur aanvragen.

Art. 12. Wanneer, ingeval de huurovereenkomst schriftelijk werd gesloten, de huurprijs met meer dan 35 pCt. werd verminderd sedert meer dan zes maanden, kan de verhuurder de verbreking van de huurovereenkomst aanvragen. De verbreking heeft slechts uitwerking na het verstrijken van de derde maand die volgt op de beschikking van den rechter.

Art. 13. Werd de huur zonder geschrift gesloten, dan kan de verhuurder die zich in den bij artikel 12 voorzienen toestand bevindt, den huurder de huur niet opzeggen dan mits de bij dat artikel voorziene termijnen en voorwaarden in acht te nemen.

HOOFDSTUK III. — *Algemeene bepalingen.*

Art. 14. De vorderingen krachtens deze wet behoren tot de bevoegdheid van den vrederechter van de plaats waar het onroerend goed is gelegen. De rechter doet uitspraak in hoogsten aanleg, indien de jaarlijksche huurprijs niet meer bedraagt dan 2.500 fr.,

en de dagvaarding tot bedoeld bedrag geschieden overeenkomstig titel X van boek I van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Het beroep wordt aangebracht vóór de rechtbank van eersten aanleg zetelend met drie rechters. De bijstand van pleitbezorgers is niet verplichtend gesteld. De kosten van hun bemoeiingen worden niet begroot.

Art. 15. De aanvragen tot vermindering van huurprijs of verbreking van huur kunnen eveneens worden aangebracht door middel van exceptie vóór elk rechtcollege waarbij door den verhuurder een vordering tot betaling of een vordering tot verbreking of ontruiming wegens wanbetaling werd ingediend.

Elk vonnis op deze vorderingen wordt geschorst zoo de verweerder bewijst dat hij de dagvaarding tot vermindering of verbreking bij de wet voorzien, deed beteekenen.

Art. 16. De rechter die kennis neemt van de aanvragen tot vermindering van huurprijs, tot verzet tegen vermindering of verbreking, tracht partijen te verzoenen; slaagt hij daar niet in, dan doet hij uitspraak naar billijkheid, rekening houdend niet alleen met de storing in het genot of de exploitatie van de verhuurde goederen door de legermobilisatie en met dezer economische gevolgen voor de bedrijfsinkomsten van den huurder, doch ook met den stoffelijken toestand van den verhuurder of de verliezen of winsten die rechtstreeks of onrechtstreeks voor beide partijen uit de huurovereenkomst voortvloeien of voortgevloeid zijn.

Zelfs ingeval de huurder niet gemobiliseerd is, kan hij onder meer vermindering van den huurprijs op een vroegeren datum doen ingaan dan dien van de indiening der aanvraag, zonder dat inbreuk kan worden gemaakt op de verworven rechten die voor partijen mochten voortvloeien, hetzij uit een onderling akkoord, hetzij uit betalingen door den huurder buiten elke aanmaning gedaan. Hij kan eveneens den duur van de vermindering beperken of de verbreking van de huur tot een verder afgelegd datum uitstellen dan dien door den verhuurder bepaald, en het bedrag bepalen van de vergoeding, naar aanleiding van de verbreking, door een van partijen te betalen wegens werken aan het vast goed uitgevoerd.

Zoo de huurder een vermindering van den huurprijs bekomt, kan de rechter den verhuurder, geheel of gedeeltelijk, ontslaan van zijn huurverplichtingen die buiten verhouding met den verminderden huurprijs staan.

Zoo, na het verstrijken van den termijn voorzien voor de indiening van een klacht op grond van artikel 13 der samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen, een huurder, bij minnelijke schikking of bij rechterlijke beslissing, een vermindering van huurprijs met terugwerkende kracht bekomt, kan de eigenaar bij den directeur der belastingen een aanvraag om vermindering of terugbetaling indienen van de grondbelasting en de belastingen op denzelfden voet voor de verlopen dienstjaren geheven. Te dien einde beschikt hij over een termijn van zes maanden met ingang van het definitief vonnis of de minnelijke schikking die deze vermindering bekrachtigt.

Art. 17. De hoofdhuurder gedagvaard tot vermindering van den huurprijs of verbreking van de huur door een onderhuurder, kan den verhuurder in de zaak oproepen; te dien einde moet hem, op zijn aanvraag, een termijn van vijftien dagen door den rechter worden verleend. Werd de verhuurder regelmatig in de zaak opgeroepen, dan moet door een enkel

vonnis uitspraak worden gedaan over de eventuele wijzigingen toegebracht aan de uitvoering van de hoofdhuur zoowel als van de onderhuur. Loopen de aldus samengevoegde aanvragen over verschillende bedragen, dan bepaalt het hoogste bedrag den aanleg.

Art. 18. Wordt door een hoofdhuurder een aanvraag tot verbreking ingediend, dan heeft het vonnis dat de verbreking verleent enkel uitwerking, ten aanzien van de onderhuurders, indien dezen partij in de zaak zijn geweest.

De verbreking werkt evenwel niet ten aanzien van de onder de wapens teruggeroepen onderhuurders.

Art. 19. Bijaldien de toestand van partijen merkelijke wijzigingen mocht ondergaan, kan het minnelijk akkoord dat blijkt uit het proces-verbaal van verzoening, of de beschikking waarbij een vermindering van huurprijs wordt toegestaan, worden herzien op verzoek van een of andere partij.

Art. 20. Deze wet is slechts van toepassing op de huurders van vreemde nationaliteit of op de heimatloozen, indien de wetgeving van den Staat waarvan zij onderdanen zijn of laatst waren, aan de Belgen op het stuk van huurovereenkomsten dezelfde rechten toekent als aan de onderdanen van dat land.

Art. 21. Alle overeenkomsten en schikkingen getroffen of rechterlijke beslissingen gewezen bij toepassing

van de bepalingen dezer wet houden op van kracht te zijn op den dag te bepalen bij het koninklijk besluit voorzien bij het eerste artikel.

HOOFDSTUK IV. — *Overgangsbepaling.*

Art. 22. Op voorlegging van de beteekening van de dagvaarding tot vermindering van den huurprijs slaande onder meer op vervallen termijn, als voorzien bij de artikelen 9 en 16, wordt de tenuitvoerlegging geschorst van elk vonnis, zelfs in staat van gewijsde gegaan, houdende veroordeeling tot betaling of tot uitzetting wegens wanbetaling, wanneer deze vonnissen werden gewezen op vorderingen ingediend vóór de inwerkingtreding dezer wet. Werd de huurprijs verminderd, dan kan de tenuitvoerlegging van de vroeger uitgesproken veroordeelingen pas worden hervat na ingebrekestelling van den huurder tot betaling van de eventueel verlaagde huurprijzen, binnen de termijnen door de rechtbank bepaald.

De bekomen vonnissen blijven in elk geval uitvoerbaar wat de kosten betreft.

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het *Staatsblad* bekendgemaakt worde.

II. — WETGEVING BETREFFENDE OPENBARE EN PRIVATE FINANCIËN.

Koninklijk besluit van 28 Februari 1940

houdende verlenging voor een termijn van vijf jaar van het tijdperk van het Herdisconteering- en Waarborginstituut (Staatsblad, 2 Maart 1940, blz. 974).

Gelet op koninklijk besluit nr 175, van 13 Juni 1935, oprichtend het Herdisconteering- en Waarborginstituut; — Gelet met inzonderheid op artikel 2 van dit besluit; — Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Eenig artikel. De duur van het Herdisconteering- en Waarborginstituut is verlengd voor een termijn van vijf jaar, dat aanvangt op 22 Juni 1940.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Wet van 23 Februari 1940

houdende de begroting van het Ministerie van Landsverdediging voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1148).

Wet van 23 Februari 1940

houdende de begroting der Rijkswacht voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1158).

Wet van 23 Februari 1940

houdende de begroting van de actieve verdediging van het grondgebied tegen het luchtgevaar voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1161).

Wet van 23 Februari 1940

houdende de begroting van de passieve luchtbescherming voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1164).

Ministerieel besluit van 1 Maart 1940.

Onafhankelijkheidsleening (Staatsblad, 9 Maart 1940, bl. 1124).

De Minister van Financiën,
Herzien het ministerieel besluit van 20 Januari 1940 betreffende de uitgifte van Schatkistcertificaten van de Onafhankelijkheidsleening, — Besluit:

Eenig artikel. De 3^e alinea van artikel 5 van het ministerieel besluit van 20 Januari 1940, houdende regeling van den vorm van de Schatkistcertificaten van 10.000 frank en van 1.000 frank van de Onafhankelijkheidsleening, wordt door onderstaanden tekst vervangen:

« Om geldig te zijn moeten de certificaten voluit de aanduiding van plaats en datum van uitgifte dragen en bij de uitreiking voorzien worden van den naamstempel van een gedelegeerde van den Rijkskassier; zij moeten tevens den met vetten inkt aangebrachten afdruck van den dateerstempel van de Nationale Bank van België dragen. »

De Directeur-Generaal der Thesaurie en Staatsschuld is belast met de uitvoering van dit besluit.

Wet van 12 Maart 1940

houdende de begroting van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken (Staatsblad, 18-19 Maart 1940, blz. 1368).

Wet van 12 Maart 1940

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 20 Maart 1940, blz. 1412).

Wet van 18 Maart 1940

houdende de begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 28 Maart 1940, blz. 1596).

Wet van 22 Maart 1940

houdende de begroting van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg voor het dienstjaar 1940 (Staatsblad, 29 Maart 1940, blz. 1628).

III. — BINNENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 24 Februari 1940.

Telling der stroo- en havervoorraden (Staatsblad, 1 Maart 1940, blz. 951).

Besluitwet van 26 Februari 1940

welke den Minister van Volksgezondheid machtiging verleend de maandelijksche telling van de voorraden pharmaceutische producten bestaande bij grossisten, invoerders en voortbrengers, te bevelen (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1167).

Ministerieel besluit van 1 Maart 1940

genomen in uitvoering van de besluitwet dd. 9 November 1939 betreffende de reglementeering der verdecling van de eet-

waren bestemd voor menschenvoeding en de producten van eerste noodwendigheid, in geval van moeilijkheden inzake ravitailleering (Staatsblad, 4-5 Maart 1940, blz. 1022).

Ministerieel besluit van 8 Maart 1940

betreffende den verkoopprijs der steenkolen en der steenkolenbriketten (Staatsblad, 10 Maart 1940, blz. 1179).

Het ministerieel besluit van 19 December 1939 ter vaststelling van den verkoopprijs der steenkolen en steenkolenbriketten houdt op van kracht te zijn daags na de bekendmaking van onderhavig besluit (10 Maart 1940).

IV. — BUITENLANDSCHE HANDELSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 26 Februari 1940

waarbij de uit- en doorvoer van zekere goederen afhankelijk wordt gesteld van het voorafgaandelijk overleggen eener speciale machtiging (Staatsblad, 9 Maart 1940, blz. 1125).

Het besluit dd. 18 September 1939, waarbij de uit- en doorvoer van zekere goederen afhankelijk wordt gesteld van het voorafgaandelijk overleggen eener speciale machtiging wordt ingetrokken voor wat betreft « het goud in staven » (n^o ex 866a van het toltarief).

uit Belgisch-Congo of uit door den Belgischen Staat in Afrika beheerde gebieden en ingevoerd langs een rechtstreekschen weg zonder ontlading of overlading vanaf haar inscheeping in een Afrikaansche haven.

Ministerieel besluit van 6 Maart 1940

tot toepassing van het koninklijk besluit dd. 27 Februari 1940 (Staatsblad, 16 Maart 1940, blz. 1315).

Koninklijk besluit van 27 Februari 1940

houdend wijziging van het koninklijk besluit van 5 Juni 1939 betreffende den invoer van ruwe petroleum, hare bijproducten en residuën en dezer surrogaten (Staatsblad, 16 Maart 1940, blz. 1314).

betreffende de speciale vergunningstaxen geheven bij den invoer van suiker (Staatsblad, 23 Maart 1940, blz. 1472).

De speciale vergunningstaxen voorzien bij den invoer van suiker (n°s 235b en 235c van het toltarief), worden niet geheven voor zoover het er gaat om suiker herkomstig uit Belgisch-Congo of uit door den Belgischen Staat in Afrika beheerde gebieden en ingevoerd langs een rechtstreekschen weg zonder ontlading of overlading vanaf haar inscheeping in een Afrikaansche haven.

Koninklijk besluit van 1 Maart 1940

betreffende de speciale vergunningstaxen geheven bij den invoer van koffie (Staatsblad, 13 Maart 1940, blz. 1236).

De speciale vergunningstaxen voorzien bij den invoer van koffie (n° 63 van het toltarief) worden niet geheven, voor zoover het er gaat om koffie herkomstig

Deze vrijstelling geldt evenwel slechts voor de hoeveelheden door den Minister van Financiën vastgesteld krachtens artikel 3 van de wet dd. 24 November 1937.

V. — NIJVERHEIDSWETGEVING.

Koninklijk besluit van 5 Maart 1940

waarbij een verzoekschrift ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 dd. 13 Januari 1935, houdende toelating tot het instellen van een economische reglementeering van de voortbrenging en de verdeeling, wordt verworpen (Staatsblad, 16 Maart 1940, blz. 1317).

Het verzoekschrift, op 10 Juli 1939 bij Onzen Minister van Economische Zaken en Middenstand ingediend door het « Groupement des Producteurs belges de Chlore électrolytique », bij toepassing van Ons besluit n° 62 dd. 13 Januari, is verworpen.

VI. — ARBEIDSWETGEVING.

Ministerieel besluit van 6 Maart 1940.

Wijziging van het reglement van de herscholing der werklozen (Staatsblad, 24 Maart 1940, blz. 1506).

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Voor Inhoudstafel, zie op de laatste bladzijde van het Tijdschrift.)

BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË.

Bron: Ministerie van Binnenlandsche Zaken — Centrale Dienst voor de Statistiek.

TIJDVAK	Geboorten	Sterfgevallen	Geboorte-overschot	BINNEN- EN BUITENLANDSCHE TREK		Bevolking op het einde van het jaar	Aantal huwelijken
				Immigratie	Emigratie		
1934.....	131.736	96.851	34.885	15.994	18.486	8.275.552	62.692
1935.....	128.304	102.132	24.172	16.397	16.240	8.299.940	63.160
1936.....	125.511	101.595	23.916	17.655	13.510	8.330.959	64.749
1937.....	125.495	104.163	21.332	22.185	14.199	8.361.220	63.435
1938.....	130.604	108.682	21.922	14.491	16.110	8.386.553	61.402
1939.....	127.177	115.130	12.047	11.813	17.992	8.396.276	54.473
1939 Mei.....	11.259	9.285	1.974				6.085
Juni.....	10.594	8.579	2.015				4.609
Juli.....	11.105	7.828	3.277				5.477
Augustus.....	10.738	7.561	3.177				6.082
September.....	10.247	7.193	3.054				4.098
October.....	10.045	8.586	1.459				3.607
November.....	9.050	8.411	639				3.386
December.....	9.572	9.743	— 171				3.925

GELDMARKT.

I. — DISCONTOVOET EN RENTESTAND VOOR BELEENINGEN (in %).

TIJDVAK	OFFICIEEL RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK					PARTICULIER DISCONTO	CALL MONEY in de markt
	Disconto			Beleeningen en voorschotten op overheidsfondsen			
	Accepten en warrants (1)	Buitenlandsche wissels (*)	Niet geaccepteerde wissels en promessen (1)	met ten hoogste 120 dagen looptijd	met een looptijd van meer dan 120 dagen		
<i>Jaargemiddelden :</i>							
1938.....	2,61		3,20		3,70	2,386	0,760
1939.....	2,69		3,69		3,94	2,957	1,311
<i>Maandgemiddelden :</i>							
1939 Januari.....	2,50		3,50		4,—	2,—	0,50
Februari.....	2,50		3,50		4,—	1,98	0,52
Maart.....	2,50		3,50		4,—	3,28	1,06
April.....	3,28 (2)		4,28 (2)		4,78 (2)	4,28	2,125
Mei.....	3,37		4,37		4,87	3,99	2,203
Juni.....	3,—		4,—		4,50	2,794	1,38
Juli.....	2,63 (3)	1,50 (4)	3,58 (3)	2,50 (4)	3,66 (3)	2,297	1,142
Augustus.....	2,50	1,50	3,50	2,50	3,50	2,242	1,026
September.....	2,50	1,50	3,50	2,50	3,50	3,222	1,4013
October.....	2,50	1,50	3,50	2,50	3,50	3,188	1,375
November.....	2,50	1,50	3,50	2,50	3,50	3,109	1,50
December.....	2,50	1,50	3,50	2,50	3,50	3,107	1,50
1940 Januari.....	2,39 (6)	1,50	3,39 (6)	2,39 (6)	3,39 (6)	2,9375	1,44
Februari.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	2,6842	1,25
Maart.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	2,6875	1,25
<i>Weekcijfers :</i>							
1940 Maart 4.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	—	1,25
11.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	—	1,25
18.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	2,6875	1,25
26.....	2,—	1,50	3,—	2,—	3,—	2,6875	1,25

(1) Tot en met 26 October 1938, gold het disconto voor accepten eveneens voor de bij een bank gedomicileerde niet-geaccepteerde wissels. Vanaf dezen datum geldt voor hen het disconto voor niet-geaccepteerde wissels. Sedert 2 Januari 1939, worden alle wissels getrokken ter gelegenheid van verkoopen op afbetaling tegen het maximum-tarief gediscoonteerd.

(2) Van 17 April, tot 10 Mei, 4 -5 -5,50 %.

(3) Vanaf 11 Mei..... 3 -4 -4,50 %.

(4) Vanaf 6 Juli..... 2,50-3,50-3,50 %.

(5) Nieuw tarief sedert 6 Juli 1939.

(6) Gemiddelde van de eerste vijftien maandhelften van het jaar.

(7) Vanaf 25 Januari 1940: 2-3-3,2 %.

(*) Geaccepteerde en documentaire wissels en bankaccepten ter vertegenwoordiging van verkoopen in het buitenland van in België vervaardigde producten (deze discontorente is slechts toepasselijk op in Belgische muntsoort gesteld papier).

II. — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMEENE SPAAR-
EN LIJFRENTKAS.

Netto rentevoet, in %.

4

TIJDVAK	BANKEN. — Depositorerekeningen : (1)					ALGEM. SPAAR- EN LIJFRENTKAS (tegoed op spaarboekjes).			NATION. MAATSCH. VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID	
	dadelijk opvraag- baar	met vijftien dagen vooropzeg	op één maand	op drie maanden	op zes maanden	tot 20.000 fr.	20.000 tot 100.000 fr.	méer dan 100.000 fr.	op één jaar	op twee jaar en méér
<i>Jaargemiddelde :</i>										
1938	0,50	1,16	1,40	1,60	2,12	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
1939	0,50	1,20	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,67	2,67
<i>Maandcijfers :</i>										
1939 Januari	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Februari	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
Maart	0,50	1,13	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,—	2,—
April	0,50	1,15	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	2,— (2)	2,— (2)
Mei	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juni	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Juli	0,50	1,18	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Augustus	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
September	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
October	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
November	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
December	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
1940 Januari	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Februari	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—
Maart	0,50	1,25	1,40	1,60	2,50	3,—	1,50	0,50	3,—	3,—

(1) Gemiddelde rentetarieven der voornaamste credietinstellingen.

(2) Sedert 10 Mei, rentetarief gewijzigd als volgt : 3 pCt. netto.

WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN.

I. — NOTEERINGEN VAN EDELE METALEN TE LONDEN.

DATUM	Goud		ZILVER		Verhouding goud zilver
	In sh. en d. per ons (1) fijn goud (fixingkoers te Londen om 11 uur)	In franken per kg. (3) fijn goud	In d. per ons (1) voor 222/240 fijn	In franken (2) per kg. fijn	
1938 3 Januari	139/5	33.043,32	19 1/4	411,03	80,39
1939 3 Januari	150/0 1/2	33.146,57	21 1/8	420,44	78,84
1939 1 Februari	148/7 1/2	33.063,57	19 15/16	399,58	82,75
1 Maart	148/5	33.225,99	20 7/16	412,19	80,61
1 April	148/6	33.211,82	20	402,97	82,42
1 Mei	148/6	32.871,64	20 3/16	402,58	81,65
1 Juni	148/5	32.811,44	19 15/16	397,09	82,65
1 Juli	148/6 1/2	32.877,88	18 1/16	360,17	91,28
1 Augustus	148/6 1/2	32.898,77	16 13/16	335,46	98,07
6 September	168/0 (4)	31.827,31	21 1/16	359,48	88,54
3 October	168/0	32.171,64	21 5/8	373,08	86,23
1 November	168/0	32.542,98	23 1/4	405,74	80,21
1 December	168/0	32.779,29	23 1/2	413,08	79,35
1940 2 Januari	168/0	32.239,16	22	380,34	84,76
1 Februari	168/0	32.036,61	21 3/4	373,66	85,74
1 Maart	168/0	32.171,64	20 3/16	348,28	92,37
1 April	168/0	31.901,57	20 7/16	349,63	91,24

(1) 1 ons troy = 31,103481 gram.
 (2) Berekend op grond van den pondenkoers te Brussel, den dag van de noteering. Vanaf November 1938 op den koers van den belga te Londen, om 11 uur.
 (3) Berekend op grond van den pondenkoers te Brussel, den dag van de noteering. Vanaf November 1938 geschiedt deze berekening op de basis van den fixingkoers te Londen, om 11 uur, en op den koers van den belga te Londen, om hetzelfde uur. — Met ingang van September 1939 geschiedt de berekening op grond van den door de Bank of England vastgestelden koers.
 (4) Vanaf September, koers door de Bank of England bepaald.

II. — CONTANTWISSELKOERSEN OP DE BEURS TE BRUSSEL.

TIJDVAK	LONDEN 1 £ = 48,6111 belg.	PARIS	NEW-YORK (kabel) 1 \$ = 5,8996 belg.	AMSTERDAM 100 fl. = 401,5083 b.	ZURICH	BERLIN 100 Rm. = 237,946 b.	STOCKHOLM 100 Kr. = 267,6893 b.	OSLO 100 Kr. = 267,6893 b.	KOPENHAGEN 100 Kr. = 267,6893 b.	MILAN 100 Lt. L. = 31,0492 b.	BUKAREST 100 lei = 5,9748 b.	LISABON	MONTREAL
Jaargemiddelde:										(1)	(2)		
1938	28,9306	17,0488	5,9180	325,6103	135,3787	237,7908	149,1259	145,3616	129,1842	31,1373	4,3684	26,2705	5,8877
1939	26,3075	14,8861	5,9360	316,5652	133,7060	237,9385	142,5492	137,8103	120,8939	30,8408	—	23,9876	5,6909
Maandy-middelde:													
1939 Januari	27,6259	15,6084	5,9205	320,9875	133,6693	237,4364	142,2561	138,7986	123,3455	31,1410	—	25,0564	5,8759
Februari	27,7909	15,7043	5,9307	318,0237	134,4787	238,0137	143,1562	139,6235	124,0940	31,1865	—	25,2110	5,9027
Maart	27,8536	15,7505	5,9437	315,6504	134,4720	238,5304	143,4898	139,9480	124,3674	31,2647	—	25,2739	5,9252
April	27,8059	15,7357	5,9409	315,6094	133,2767	238,4097	143,2578	139,6944	124,1528	31,2603	—	25,1706	5,9157
Mei	27,5048	15,5630	5,8750	314,8821	132,0879	235,7619	141,6600	137,1733	122,7921	30,9192	—	24,9271	5,8555
Juni	27,5298	15,5773	5,8788	312,4907	132,5357	235,9216	141,7480	138,3098	122,8938	30,9313	—	24,9614	5,8663
Juli	27,5517	15,5907	5,8845	313,3465	132,7035	236,2145	141,9237	138,4207	122,9975	30,9591	4,17	24,9770	5,8739
Augustus	27,1133	15,3652	5,8966	314,7900	132,8438	236,6357	141,8607	136,3586	121,3000	30,9834	—	24,8357	5,8769
September	23,3810	13,1889	5,8809	312,6476	132,7684	231,9000	140,3524	133,4286	114,7286	30,2206	—	21,6829	5,2661
October	24,0170	13,6156	5,9800	317,7375	134,1932	239,5602	142,5111	135,9966	115,5859	30,1395	—	21,8345	5,3820
November	23,8170	13,4934	6,0654	322,0711	136,0803	243,8618	144,6355	137,8521	117,5474	30,6122	—	21,9284	5,2983
December	23,6991	13,4408	6,0349	320,5461	135,3591	243,0158	143,7395	137,1197	116,0421	30,4717	—	21,9926	5,2522
1940 Januari	23,5365	13,3398	5,9398	316,0750	133,2034	238,8932	141,4359	134,9795	114,8375	29,9809	—	21,8345	5,2255
Februari	23,5118	13,3242	5,9312	315,2260	132,9848	237,9976	141,2275	134,7700	114,5737	29,9307	—	21,7744	5,1604
Maart	22,1900	12,5811	5,8937	312,9895	132,1434	236,5711	140,5053	133,9632	113,8961	29,7543	—	20,5853	4,8641
Dagnoteringen:													
1940 Maart 1	23,2475	13,18	5,915	314,30	132,75	237,50	140,675	134,80	114,40	29,9401	—	21,55	5,11
4	23,21	13,15	5,9225	314,65	132,75	238,00	140,70	134,55	114,30	29,8686	—	21,38	5,11
5	23,01	13,03	5,9225	314,50	132,80	237,30	141,20	134,60	114,50	29,8686	—	21,15	5,065
6	23,0375	13,05	5,9175	314,35	132,625	237,50	141,05	134,45	114,30	29,8686	—	21,28	5,065
7	23,1225	13,11	5,91	313,90	132,45	237,30	140,65	134,325	114,20	29,8686	—	21,35	5,01
8	23,16	13,12875	5,89375	313,30	132,20	237,00	140,60	133,75	114,20	29,85075	—	21,45	5,02
11	22,71	12,86	5,89125	312,70	132,00	237,00	140,50	134,15	114,00	29,7796	—	20,73	4,89
12	22,67	12,8625	5,89	312,90	132,075	236,35	140,35	133,95	114,00	29,70	—	20,93	4,8775
13	22,365	12,68	5,915	314,45	132,55	236,20	141,10	134,00	114,20	29,7353	—	20,50	4,7875
14	21,86	12,40	5,9065	313,55	132,35	237,00	140,825	133,80	114,05	29,7350	—	20,30	4,78
15	21,73	12,325	5,88875	312,75	132,05	236,40	140,50	134,00	113,80	29,7530	—	20,20	4,795
18	22,19	12,59	5,8875	312,65	131,975	236,30	140,35	133,675	113,70	29,7265	—	20,55	4,83
19	22,09	12,5375	5,882	312,20	131,90	236,00	140,25	133,60	113,60	29,7265	—	20,55	4,8675
20	21,9175	12,41875	5,877	311,85	131,775	236,00	140,15	133,55	113,50	29,6736	—	20,40	4,86
21	21,805	12,36	5,8775	312,15	131,85	235,40	140,35	133,80	113,60	29,6516	—	20,30	4,86
26	21,215	12,04	5,88875	312,525	132,075	237,40	140,50	133,90	113,75	29,6516	—	20,00	4,76
27	20,81	11,795	5,876	311,925	131,80	235,50	140,15	133,80	113,60	29,6736	—	19,50	4,57
28	20,58	11,665	5,86125	311,25	131,45	235,50	140,05	133,50	113,20	29,6736	—	19,30	4,58
29	20,88	11,8575	5,857	310,90	131,30	235,20	139,65	133,10	113,125	29,5858	—	19,70	4,58

(1) Italiaansche lira : noteering in uitvoering van het K. B. dd. 11 December 1935, art. 3.
 (2) Geen omzetten.

AARD DER EFFECTEN	Noteering voor	NOTEERING PER		
		1 Februari 1940	1 Maart 1940	1 April 1940
A. — Binnenlandsche schuld.				
I. — RECHTSTREEKSCHE BELGISCHE STAATSSCHULD (Rente bij te rekenen).				
2 1/2 % Schuld	100,—	49,80	50,30	51,10
3 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	66,—	66,30	65,90
3 1/2 % Schuld 1937	100,—	68,10	69,—	69,20
Geünificeerde 4 % Schuld, 1 ^{ste} reeks	100,—	79,25	79,25	79,50
Geünificeerde 4 % Schuld, 2 ^e reeks	100,—	79,25	79,25	79,50
2 1/2 % Schatkistbons op 5 jaar 1937	100,—	—	—	—
4 % Lotenleening van 1932	525,—	434,—	435,—	468,—
4 % Lotenleening van 1933	1.050,—	866,—	866,—	965,—
Lotenleening (recepissen) 1938 (2)	500,—	398,—	399,—	421,—
II. — INDIRECTE STAATSSCHULD EN DOOR DEN STAAT GEWAARBORGDE SCHULD (Rente bij te rekenen)				
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1921	250,—	195,—	197,—	201,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1922	262,50	209,—	—	222,—
4 % Lotenleening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	420,—	421,—	446,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Zwitserse sneede)	500,—	501,—	503,—	509,—
6 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Nederlandsche sneede)	500,—	502,—	504,—	509,—
4 % preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Belgische sneede)	500,—	385,—	388,—	391,—
(*) 3 % Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, coupon Januari-Juli	100,—	59,20	60,10	—
1/4 % Intercommunale Maatschappij van den Linker Schelde-Oever (IMALSO)	100,—	—	78,60	—
4 % Nationale Maatschappij voor Waterdistributie	100,—	—	—	78,25
III. — RECHTSTREEKSCHE KOLONIALE SCHULD.				
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenleening 1888	100,—	129,50	127,50	129,25
Rente bij te rekenen :				
2 1/2 % Koloniale Schuld 1887	100,—	—	—	—
3 % Koloniale Schuld 1904	100,—	—	—	—
4 % Koloniale Schuld 1906	100,—	74,50	74,80	78,50
4 % Koloniale Schuld 1936	100,—	74,50	74,30	77,50
(*) 3 1/2 % Koloniale Schuld 1937	100,—	66,—	65,10	68,—
IV. — DOOR DE KOLONIE GEWAARBORGDE SCHULD (Rente bij te rekenen).				
6 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (met recht tot omwisseling) (1)	500,—	600,—	655,—	641,—
4 % Congo Supérieur aux Grands Lacs (zonder recht tot omwisseling)	500,—	354,—	359,—	359,—
(*) 4 % Vervoer te water (Unatra), Winstbedeelende obligatiën	500,—	—	518,—	538,—
(*) 4 % Kivu (Spoorweg), kapitaal	1.000,—	—	—	—
(*) 4 % Buurtspoorwegen van Congo, pref.	500,—	326,—	353,—	370,—
V. — PROVINCIËN EN GEMEENTEN.				
Rente bij te rekenen :				
(*) 4 1/2 % Gemeentekrediet 1871 tot 1879	100,—	—	—	—
(*) 3 % " " 1886 tot 1911	100,—	65,50	64,05	64,75
(*) 4 % " " 1912 tot 1918	100,—	66,80	70,70	70,—
4 % " " 1927 tot 1929	100,—	(4) 70,—	71,50	72,25
4 % " " 1931 (Januari-Juli)	100,—	71,—	71,30	72,30
4 % " " 1932	100,—	(4) 70,—	71,30	72,30
4 % " " 1937	100,—	71,25	72,50	73,75
4 % Kasbons Gemeentekrediet 1934, aflosbaar à 103 %	100,—	95,95	97,45	97,50
4 % " " 1938, " " 100 %	100,—	86,20	87,95	92,—
4 % Gemeentekrediet, 1938, Lotenleening (bewijzen)	500,—	432,—	434,50	470,—
Rente in de notering begrepen :				
3 % Provincie Antwerpen 1891	100,—	—	—	—
4 % Provincie Oost-Vlaanderen 1936	100,—	72,90	73,55	76,25
4 % Stad Antwerpen 1930 (Januari-Juli)	100,—	70,35	71,70	72,95
4 % " " 1933, aflosbaar à 103 %	100,—	97,50	97,—	97,—
4 % " " 1936 (coupon 31 December)	100,—	66,80	65,95	68,45
4 % " " 1937	100,—	(5) 71,15	72,55	74,—
4 % Brussel 1930	100,—	73,30	73,—	72,50
4 % Brussel 1936, aflosbaar à 103 %	100,—	—	88,50	92,30
4 % Brussel 1938	100,—	93,55	92,05	94,—
4 % Gent 1929	100,—	71,85	71,15	72,20
4 % Gent 1936 (coupon 31 December)	100,—	70,05	66,—	68,05
4 1/2 % Luik 1917	100,—	77,85	77,90	81,10
4 % Luik 1919	100,—	72,40	72,30	74,75
4 % Luik 1929	100,—	71,25	72,50	—
4 % Luik 1937	100,—	70,05	71,35	72,35
4 1/2 % Luik 1939 (kasbons)	100,—	99,05	99,—	100,—
Lotenleeningen. — Rente in de notering begrepen :				
2 1/2 % Antwerpen 1887, aflosbaar à 110	100,—	—	—	(4) 66,75
2 % Antwerpen 1903, aflosbaar à 110	100,—	55,25	55,25	—
2 1/2 % Brussel 1902, aflosbaar à 110	100,—	(5) 62,50	(5) 62,—	64,—
2 % Brussel 1905, aflosbaar à 110	100,—	53,—	(5) 53,50	54,50
(*) 2 % Kanaal en Zeevaartinstellingen van Brussel 1897	100,—	52,75	52,25	54,25
2 % Gent 1896	100,—	51,50	(5) 51,50	(4) 54,—
2 % Luik 1897	100,—	52,—	51,50	52,75
B. — Buitenlandsche Staatsschuld.				
I. — LEENINGEN IN \$.				
6 % Belgische Schuld 1955	100 \$	95,—	92,625	—
6 1/2 % Belgische Schuld 1949	100 \$	100,50	100,75	100,625
7 % Belgische Schuld 1955	100 \$	104,75	103,50	—
II. — LEENINGEN IN £.				
4 % Leening 1936	100 £	59 1/2	61,—	60 1/2
4 % Leening 1937	100 £	61 1/2	61,—	60 1/2
III. — LEENINGEN IN FRANSCHE FRANKEN.				
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1932 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	2.875 Ff.	2.930 Ffr.	3.200 Ffr.fr.
5 1/2 % Buitenlandsche leening 1934 (Fransche goudfranken)	1.000 F.fr.	2.875 Ff.	2.935 Ffr.	3.240 Ffr.fr.
5 % Buitenlandsche conversieleening 1934	1.000 F.fr.	757 Ff.	742 Ffr.	776 Ffr.fr.
IV. — LEENINGEN IN NEDERLANDSCHE GULDENS.				
3 1/2 % Leening 1937	100 N.G.	60 3/4	63 1/2	62 3/8

(*) In den regel zijn de coupons der leeningen belastingvrij, deze welke aan de belasting van 2 pCt. zijn onderworpen, zijn met een sterretje geteekend.

(1) Interest tot 4 pCt. gewaarborgd.

(2) Huidige rentevoet 3 1/2 pCt.; vanaf het elfde jaar zal de interest op 4 pCt. gebracht worden.

(3) Gewijzigde notering: geboden (argent).

(4) Tegen deze notering werden de koopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.

(5) Tegen deze notering werden de verkoopers niet of slechts gedeeltelijk voldaan.

(6) Notering per 3 Januari 1940.

II. — MAANDELIJKSCHE INDEXCIJFERS VAN DE BEURS TE BRUSSEL.

15

DATUM	VASTRENDERENDE FONDSEN (30)					NIET - VASTRENDERENDE FONDSEN (120) (**)													
	Algemeen indexcijfer	Recht- en onrechtst. Belgische Staatsleningen	Provincie- en gemeente- leningen	4 % Obligaties (*), 18,- % belasting	6 % Obligaties belastingvrij	Algemeen indexcijfer	Verzekeringen, banken en financiële instelling.	Onroerende goederen, hypotheeken en hotelwoningen	Tramwegen	Buurtspoorwegen	Tramwegen en electric. (Trusists)	Gas- en electriciteit	Metaalnijverheid	Steenkolennijnen	Zink, lood en mijnen	Glas- en spiegelglas- fabrieken	Textielnijverheid en zijdefabrieken	Koloniale waarden	Diversen

Indexcijfer op basis van de notering der vorige maand.

1940 1 Maart.....	100	100	101	100	101	105	105	94	113	105	108	105	105	111	103	110	104	106
1 April.....	101	102	100	101	102	112	116	105	106	110	109	119	116	103	125	110	107	112

Indexcijfer op basis van de notering op 3 Januari 1928.

1939 1 Februari.....	118	115	128	140	103	33	25	22	24	21	55	66	109	19	5 2	19	24	27
1 Maart.....	118	113	128	141	103	34	24	23	26	22	55	66	106	20	54	19	25	29
3 April.....	116	111	125	140	100	32	24	22	25	21	53	60	101	18	49	18	24	27
1 Mei.....	114	109	123	137	101	31	23	22	25	20	51	63	96	17	45	17	23	27
1 Juni.....	116	110	125	138	103	33	24	23	25	20	54	74	114	17	49	18	20	28
3 Juli.....	116	109	125	138	103	30	22	21	23	19	51	61	101	15	45	16	22	25
1 Augustus.....	116	111	125	138	102	31	22	20	23	19	51	70	103	15	45	17	23	27
4 September....	114	110	122	135	101	28	20	20	21	17	48	61	94	13	42	16	21	25
2 October.....	106	96	116	130	95	27	18	19	18	14	38	53	108	12	36	17	25	20
3 November....	106	94	117	128	95	27	18	19	18	14	39	55	109	12	36	17	25	20
1 December....	104	93	115	126	93	26	16	19	17	14	36	52	99	12	33	16	24	21
1940 2 Januari.....	107	99	116	127	95	27	17	19	19	14	40	54	104	13	32	16	25	21
1 Februari.....	107	101	116	126	97	26	16	19	19	14	41	52	104	13	29	17	24	21
1 Maart.....	108	101	116	126	98	28	17	18	19	15	45	55	110	14	30	19	25	22
1 April.....	109	103	117	127	100	31	19	19	21	16	49	66	128	15	38	21	27	25

(*) De belasting bedraagt 18,- pCt. sedert 5 Januari 1940 (wet van 31 December 1939).

(**) De indexcijfers over 1939 (voorloopige) van de niet vast renderende effecten zijn gerectificeerd naar de uitkomsten der berekening van den jaarlijkschen definitieven index op 2 Januari 1940.

III. — NOTEERINGEN, RENDEMENTS- EN INDEXCIJFERS VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN.

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES van maatschappijen Allerlei typen		
	Koers				Rendement (t. o. v. den koers alleen)				Gemiddeld netto rendement	Gemiddelde beurs- waarde	Indexc. gemiddelde beursw. 3-1-1938 = 100
	I Geünific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 % (1)	IV Nijverheids- ondernem. 4 ½ % (1)	I Geünific. Schuld 4 %	II Koloniale Schuld 1936 4 %	III Provinc., steden en gemeenten 4 % (1)	IV Nijverheids- ondernem. 4 ½ % (1)			
1939 1 Februari ...	88,75	82,—	86,42	94,14	4,51	4,88	4,63	4,78	4,90	94,28	93,15
1 Maart.....	87,60	83,—	85,89	92,60	4,57	4,82	4,66	4,86	4,95	93,33	92,21
3 April.....	86,50	81,25	83,89	88,54	4,62	4,92	4,77	5,08	5,15	89,69	88,62
1 Mei.....	85,25	82,—	82,—	87,98	4,69	4,88	4,88	5,11	5,16	89,48	88,41
1 Juni.....	85,25	82,90	84,38	92,41	4,69	4,83	4,74	4,87	5,02	91,98	90,88
3 Juli.....	84,—	81,50	83,06	90,77	4,76	4,91	4,82	4,96	5,07	90,94	89,85
1 Augustus....	86,15	84,50	83,87	90,30	4,64	4,73	4,77	4,98	5,10	90,51	89,43
4 September..	85,80	82,—	79,97	87,21	4,66	4,88	5,—	5,16	5,22	88,50	87,44
2 October.....	72,50	69,50	71,43	74,86	5,52	5,75	5,60	6,01	5,90	78,57	77,63
3 November....	71,50	68,—	71,93	71,38	5,59	5,88	5,56	6,30	6,13	76,03	75,12
1 December....	71,—	68,50	71,69	69,82	5,63	5,84	5,58	6,45	6,29	74,08	73,19
1940 2 Januari.....	77,50	72,50	73,09	72,81	5,16	5,52	5,47	6,18	6,06	78,69	75,77
1 Februari.....	79,25	74,50	74,14	72,80	5,05	5,37	5,40	6,18	5,86	78,65	77,71
1 Maart.....	79,25	74,30	75,37	75,41	5,05	5,38	5,31	5,97	5,68	81,02	80,05
1 April.....	79,50	77,50	76,19	80,46	5,03	5,16	5,25	5,59	5,38	85,19	84,17

N. B. — Voor de samenstelling : zie Maartnummer 1939, op blz. 187.

(1) De cijfers zijn gerectificeerd van Februari 1939 tot Januari 1940, naar de beperkte berekeningen per 2 Januari 1940.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

17

a) Retrospectief overzicht
(duizenden franken).

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootschappen) (commandit. vennootschappen op aandelen) (personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhooging	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1938.....	367	243.321	210.138	1.263	331.881	324.532	321	1.506.970	1.354.377	1.275.638
1939.....	310	238.908	214.155	1.071	250.353	243.256	232	734.615	627.114	519.265
1939 2 eerste maanden.....	60	43.064	35.608	207	51.608	49.332	41	92.464	48.984	44.296
1940 2 eerste maanden.....	46	79.571	78.838	62	24.277	23.536	26	81.370	98.301	88.381
1938 December.....	34	22.774	21.844	270	66.166	65.613	49	219.946	210.797	199.958
1939 Januari.....	28	26.035	21.335	121	31.059	29.029	26	65.042	40.572	36.706
Februari.....	32	17.029	14.273	86	20.549	20.303	15	27.422	8.412	7.590
Maart.....	32	19.145	17.458	133	21.185	20.651	25	64.747	49.390	42.638
April.....	18	27.415	24.190	118	23.518	23.148	20	168.625	110.317	57.691
Mei.....	30	21.019	18.225	100	18.240	17.657	34	102.226	71.018	65.178
Juni.....	30	10.175	8.833	129	21.825	20.912	18	48.945	89.555	89.357
Juli.....	28	23.979	21.202	124	38.123	37.187	21	37.092	55.173	55.155
Augustus.....	23	12.466	10.826	59	19.320	18.358	12	71.601	45.590	22.130
September.....	9	6.600	5.000	27	6.900	6.582	13	28.200	31.625	30.825
October.....	26	15.995	14.835	55	24.567	24.567	13	58.196	42.514	32.092
November.....	18	19.945	19.576	39	6.958	6.843	11	10.982	8.830	8.104
December.....	31	30.105	38.402	80	18.109	18.019	24	51.537	74.109	71.799
1940 Januari.....	29	76.021	75.447	30	18.092	17.414	13	35.145	63.296	62.976
Februari.....	17	3.550	3.391	32	6.165	6.112	13	46.225	35.005	25.405

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFFTEN		Gezamen- lijke uitgiften	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto uitgiften (5)
	Aantal	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Inlijving van reserves (3)		
			Nominaal bedrag					
1938.....	21	595.690	2.525.269	6.375	572.606	808.173	356.000	675.594
1939.....	11	41.200	1.157.575	—	472.660	258.703	—	286.513
1939 2 eerste maanden.....	4	16.900	160.556	—	54.371	16.151	—	75.614
1940 2 eerste maanden.....	—	—	202.149	—	67.121	60.379	—	63.245
1938 December.....	—	—	299.737	—	92.597	25.447	—	(*) 169.371
1939 Januari.....	4	16.900	114.566	—	32.236	12.801	—	(*) 58.933
Februari.....	—	—	45.990	—	22.135	3.350	—	(*) 16.681
Maart.....	2	3.200	92.920	—	38.154	24.692	—	21.101
April.....	2	12.500	173.750	—	53.718	8.750	—	55.061
Mei.....	1	3.000	113.277	—	30.238	46.450	—	27.372
Juni.....	—	—	121.555	—	28.907	80.650	—	9.545
Juli.....	—	—	117.275	—	83.353	6.850	—	23.341
Augustus.....	1	5.000	82.385	—	39.257	1.655	—	15.402
September.....	—	—	45.125	—	17.320	15.000	—	10.087
October.....	1	600	83.676	—	50.820	3.700	—	17.574
November.....	—	—	35.733	—	16.844	6.200	—	11.479
December.....	—	—	131.323	—	59.683	48.605	—	19.932
1940 Januari.....	—	—	157.409	—	58.379	52.803	—	44.655
Februari.....	—	—	44.740	—	8.742	7.576	—	18.590

- (1) In de gestorte bedragen niet begrepen.
(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhoogen begrepen
(3) In de kapitaalsverhoogen begrepen.
(4) In de kapitaalsverhoogen en de obligatie-uitgiften begrepen.
(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatie-uitgiften, de uitgifte-premiën, verminderd met de stortingen
andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.
(*) **Erratum**: Deze cijfers, die bij hun eerste publicatie juist waren, werden bij het drukken verkeerd gezet en wel als volgt:
December 1938 69.371 in plaats van 169.371.
Januari 1939 158.933 in plaats van 58.933.
Februari 1939 216.681 in plaats van 16.681.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

b) Detail der uitgiften

(duizenden franken).

FEBRUARI 1940.

BEDRIJFSKLASSEN	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1)						KAPITAALSVERHOOGINGEN (naamlooze vennootschappen) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)				OBLIGATIE-UITGIFTEN			Uitgifte-premiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE				ONTBINDINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN (1) (naamlooze) (commanditaire op aand.) (personenvennootschapp. met beperkte aansprakelijkheid)				KAPITAALS-VERMINDERINGEN (naamlooze vennootsch. (comm. venn. op aandeel.) (personenvennootsch. m. beperkte aansprakel.))		
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nomin. vergroo-ting	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	waarvan conversie leeningen		Inbreng in natura		Inlijving van reserves (in de kapitaalsverhoogingen begrepen)	Liquidaties		Samensmeltingen		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nomin. bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde									naamlooze en commanditaire op aandelen	personenvennootschapp. met beperkte aansprakelijkheid		Kapitaalsverhoogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	Aantal
1. Private banken																							1	400	
2. Verzekeringen																									
3. Financiële inrichtingen	1	500	500				1	30.000	10.000	2.000												5	11.675	1	350
4. In-, uitvoer	1	250	250	1	50	50																			
5. Handel in metalen				1	50	50																			
6. Handel in klerstoffen en meubel.				2	295	295																			
7. Handel in eetwaren	2	375	375	6	996	923																			
8. Diverse handel	5	740	660	7	585	585	4	1.250	2.250	2.250				180	530										
9. Suikerfabrieken															309	1.040	771								
10. Maalderijen																									
11. Bierbrouwerijen				1	50	50	2	10.000	5.500	3.900						3.000								1	8.000
12. Stokerijen																									
13. Andere voedingsnijverheden				2	200	200	1	800	280	280														1	280
14. Steengroeven														165			280								
15. Kolenmijnen																									
16. Mijnbouw																									
17. Gas																									
18. Electriciteit																									
19. Electricische constructie				1	75	75																			
20. Hôtels, bioscopen, schouwburgen	1	75	75	2	110	110	1	25	275	275															
21. Drukkerijen, publiciteit																									
22. Textielbedrijf				2	500	500	1	500	500	500															
23. Kunstmat. en ceramische mater.							1	150	450	450															
24. Metaalnijv., mechan. constructie				1	1.160	1.160	1	3.000	6.250	6.250															
25. Gebouwen, openbare werken	1	400	321	1	1.000	1.000																			
26. Papierijverheden																									
27. Plantages en kolon. vennootsch.																									
28. Chemische nijverheden				1	150	150																			
29. Houtbewerkingsindustrie				1	204	204																			
30. Leerlooierijen, riemfabrieken																									
31. Automobielen																									
32. Glas- en kristalfabrieken																									
33. Spiegelgieterijen																									
34. Diverse nijverheden	2	500	500	3	760	760																			
35. Spoorwegen																									
36. Buurtspoorwegen																									
37. Scheevaart, vliegwezen	4	710	710				1	500	9.500	9.500															
38. Telegrafien, telefonen																									
39. Electricische tramwegen																									
40. Autobussen																									
41. Overige transportbedrijven																								1	950
42. Diverse andere nijverheden																									
TOTAAL...	17	3.550	3.391	32	6.185	6.112	13	46.225	35.005	25.405				762	3.940	4.040	7.576	26	24.953			7	12.330		

(1) Samenwerkende vennootschappen en credietverenigingen : 5 opgericht met een minimumkapitaal van fr 197.500; 3 ontbonden met een minimumkapitaal van fr 74.000.

IV. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.

c) Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken).

FEBRUARI 1940.

17

INDEELING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootsch.) (Command. vennootsch. op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)			OBLIGATIE- UITGIFFTEN		ANDERE STORTINGEN	ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag				
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Norminaal bedrag		waaryan conversie- leeningen	Uitgiftebedragen (in de gestorte bedragen niet begrepen)		Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Liquidaties	Samsensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													
	Bedrag																		

1. — Naar hun geografische ligging.

België	17	3.550	3.391	32	6.185	6.112	13	46.225	35.005	25.405	—	—	—	8.742	7.576	17.903	—	12.330
België en buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kongo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.050	—	—
TOTAAL...	17	3.550	3.391	32	6.185	6.112	13	46.225	35.005	25.405	—	—	—	8.742	7.576	24.953	—	12.330

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal.

1 miljoen en —	17	3.550	3.391	31	5.025	4.952	9	4.725	4.255	4.255	—	—	—	4.582	1.326	6.243	—	2.480
van 1 tot 5 miljoen...	—	—	—	1	1.160	1.160	1	8.000	5.000	3.400	—	—	—	4.160	—	6.160	—	1.860
van 5 tot 10 miljoen...	—	—	—	—	—	—	3	33.500	25.750	17.750	—	—	—	—	6.250	12.550	—	8.000
van 10 tot 20 miljoen...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 20 tot 50 miljoen...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 mill...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 miljoen en meer.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	17	3.550	3.391	32	6.185	6.112	13	46.225	35.005	25.405	—	—	—	8.742	7.576	24.953	—	12.330

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhoogen begrepen.
(2) In de kapitaalsverhoogen begrepen.

18
19
20

V. — OVERHEIDSLEEN. EN LEEN. UITGEGEVEN DOOR INSTELL. V. OPENB. NUT (1)

(Langlopende leeningen door openbare uitgifte geplaatst.)
N. B. — Voor kortlopende leeningen, zie tabel nr 26.

VI. — BANKOPERATIES VAN HET GEMEENTECREDIET.

(Voorschotten en terugbetalingen op leeningen toegestaan aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VII. — HYPOTHEEK-INSCHRIJVINGEN (2).

TIJDVAK	in België		in het buitenland	TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN		TIJDVAK	Bedrag naar de geïnde inschrijvings-recht berekend
	(duiz. fr.)	(millioenen)			Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto voorschotten	Netto terugbetaald		
1938	2.534.875	—	—	1938	699.505	258.243	231.272	237.796	1938 Maandgemidd.	232.768
1939	50.000	—	—	1939	488.561	238.926	418.426	233.068	1939 Maandgemidd.	183.764
1938 December	—	—	—	1938 December ...	60.431	79.389	17.451	28.864	1938 December ...	223.407
1939 Januari	—	—	—	1939 Januari	29.424	26.897	24.142	28.237	1939 Januari	208.370
Februari	—	—	—	Februari	43.892	19.221	25.173	17.517	Februari	173.873
Maart	—	—	—	Maart	46.030	27.098	22.699	9.724	Maart	244.488
April	50.000	—	—	April	33.182	15.771	45.992	10.356	April	234.217
Mei	—	—	—	Mei	36.735	11.211	27.813	8.152	Mei	223.450
Juni	—	—	—	Juni	56.715	12.256	26.336	6.056	Juni	209.628
Juli	—	—	—	Juli	59.545	19.432	20.544	20.395	Juli	163.723
Augustus	—	—	—	Augustus ...	43.594	17.817	23.504	18.158	Augustus ...	275.805
September	—	—	—	September ...	41.636	8.300	37.715	11.142	September ...	154.655
October	—	—	—	October	35.563	4.939	41.939	22.927	October	128.854
November	—	—	—	November ...	31.009	11.539	71.432	34.465	November ...	92.273
December	—	—	—	December ...	31.236	64.435	51.137	45.939	December ...	95.707
1940 Januari	—	—	—	1940 Januari ...	16.329	12.536	44.955	86.080	1940 Januari ...	102.648
Februari	—	—	—	Februari	14.952	8.901	39.561	45.860	Februari	105.387

(1) Leeningen van Staat, Kolonie, provincien en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zooals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het eind van het vijftiende jaar; deze beloopt ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

RIJKSFINANCIËN.

I. — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN (volgens het « Belgisch Staatsblad »).

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar (die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(millioenen franken).

25

TIJDVAK	Rechtstreeksche belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale geaccumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1938.....	3.281	3.059	3.330	9.670	—
1939.....	3.363	2.978	3.187	9.528	—
1938 December.....	291	281	281	853	9.670
1939 Januari.....	453	246	269	968	968
Februari.....	197	214	254	665	1.633
Maart.....	217	273	296	786	2.419
April.....	283	245	259	787	3.206
Mei.....	295	244	257	796	4.002
Juni.....	221	277	269	767	4.769
Juli.....	316	265	272	853	5.623
Augustus.....	212	257	264	734	6.356
September.....	203	215	248	666	7.023
October.....	268	236	289	793	7.816
November.....	374	247	246	867	8.683
December.....	323	260	263	845	9.528
1940 Januari.....	387	225	263	874	874
Februari.....	272	206	275	754	1.628

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1938 en 1939 vóór 31 Februari 1940 geïnd
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(millioenen franken).

	Begrotingsjaar 1939 (2)		Begrotingsjaar 1940		Februari 1940	
	Gefinde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Gefinde ontvangsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van	
					begrotingsjaar 1939 (2)	begrotingsjaar 1940
I. Rechtstreeksche belastingen.....	3.307	3.126	234	312	139	133
II. Douanen en accijnzen.....	2.979	3.188	408	486	3	203
waarvan douanen.....	1.438	1.557	189	258	—	86
accijnzen.....	1.374	(1) 1.620	179	(1) 226	2	94
III. Registratie.....	3.188	3.741	537	560	—	275
waarvan registratie en overschrijvingen.....	389	500	40	76	—	19
erfenissen.....	271	300	38	37	—	15
zegel en gelijkgestelde taxes.....	2.492	2.900	455	441	—	239
Totaal...	9.331	10.055	1.179	1.358	142	612
Verschil in vergelijking met de budgetaire ramingen.....	— 581		— 179			

NOTA. — Het tijdperk van invordering der rechtstreeksche belastingen loopt langer dan het kalenderjaar; het indienen der verklaringen door den belastingsplichtige en het opmaken der rollen door het beheer, nemen inderdaad een zekeren tijd in beslag. Voor deze belastingssoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

(1) Accijnzen en bijzondere verbruikstaxes.

(2) Het begrotingsjaar 1939 zal op 31 Maart 1940 eindigen.

II. — STAND VAN DE STAATSSCHULD (*)

(in millioenen franken).

26

AARD	31 December 1934	31 December 1935	31 December 1936	31 December 1937	31 December 1938	31 December 1939
A. — Geconsolideerde schuld :						
Directe binnenlandsche schuld.....	17.365	22.301	23.108	25.745	26.525	26.240
Indirecte binnenlandsche schuld.....	11.053	9.283	9.260	9.106	9.066	8.948
	28.418	31.584	32.368	34.851	35.591	35.188
Buitenlandsche leeningen.....	8.858	7.582	6.555	6.268	5.827	5.214
Schulden tegenover buitenlandse regeer.	9.658	13.383	13.276	13.139	13.133	13.065
	18.516	20.965	19.831	19.407	18.960	18.279
B. — Schuld op halflangen termijn (1) :						
Binnenlandsche schuld.....	1.680	1.431	600	700	1.300	700
Buitenlandsche schuld.....	—	—	—	—	—	—
	1.680	1.431	600	700	1.300	700
C. — Schuld op korten termijn (2) :						
Binnenlandsche schuld.....	50	—	831	500	460	4.430
Buitenlandsche schuld.....	966	1.209	775	—	733	722
	1.016	1.209	1.606	500	1.193	5.152
D. — Schuld op zicht (3) :						
Binnenlandsche schuld.....	2.397	2.312	2.721	2.961	3.031	3.167

(1) Effecten welke ten minste na één en ten hoogste na vijf jaar vervallen.

(2) Effecten met vervalttermijn voor minder dan één jaar.

(3) Private deposito's in postcheckrekeningen.

(*) Het bedrag der buitenlandse schulden is vastgesteld volgens de wisselkoersen ter Beurze van Brussel, en met name van de laatste Decemberzitting van elk jaar. De gestempelde obligaties van de dollarleeningen, zijn evenwel, in 1934, berekend tegen fr 35,60 den dollar. Vanaf 1936, zijn de 5 1/2 pCt. leeningen 1932 en 1934 berekend op basis van 185,675 Belgische franken voor 100 Fransche nominaal kapitaal.

III. — DRIEMAANDELIJKSCHE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD.

27

	4 ^e kwartaal 1938	1 ^{ste} kwartaal 1939	2 ^e kwartaal 1939	3 ^e kwartaal 1939
Verrichtingen in geld (<i>millioenen franken</i>).				
ONTVANGSTEN.				
Gewone dotaties voor de delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld	126	256	145	202
Provisies voor de terugbetaling van Schatkisbons uitgegeven krachtens de wet van 18 Januari 1939 en hernieuwd (een eerste provisie van 75 miljoen frank is begrepen in de globale ontvangst van fr. 145.281.307,92 vermeld in den toestand van 30 Juni 1939).....	—	—	—	175
Niet aangewende excedenten van de dotatie van Amerikaansche 6 ½ % te besteden aan het aanleggen van een productieve reserve (artikel 16 der wet van 24 Juli 1927).....	—	1	—	—
Geinde interesten en coupons	—	2	—	2
Netto-opbrengst van de reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	0,4	5	0,5	4
Cessie van stukken uit de portefeuille	—	2	0,5	1
Cessie van stukken aangekocht krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.	302	218	180	270
Interesten op fondsen verworven krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1935	—	21	3	6
Cessie van fondsen verworven krachtens art. 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	1	—	—	—
Interesten en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen (artikel 1 van de koninklijke besluiten n ^o s 221 en 222 van 27 December 1935)	8	26	5	16
Ontvangsten van het kwartaal...	438	531	334	676
UITGAVEN.				
Kostprijs der stukken van de geconsolideerde (gevestigde) schuld voor de delging ingekocht of terugbetaald	171	127	231	173
Terugbetaling van Schatkisbons uitgegeven krachtens de wet van 18 Januari 1939 en hernieuwd	—	—	—	250
Terugbetaling aan de Schatkist van een deel der dotatie aangaande geconverteerde Amerikaansche leeningen	0,2	—	—	—
Kosten betreffende de delging der geconsolideerde schuld	0,2	0,3	—	—
Algemeene onkosten	0,1	0,1	—	—
Kostprijs der stukken verworven krachtens artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.	290	198	160	311
Kostprijs der stukken aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	2	—	—	1
Storting in het Regularisatiefonds door afhoudingen van de opbrengst van 1938	—	31	4	—
Storting in de Schatkist van de netto-opbrengst der reserve van 6 ½ % Amerikaansche in 1938.	—	10	—	—
Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen	13	8	26	5
Interestcoupons op stukken aangekocht door het Regularisatiefonds van de Rentemarkt	2	—	—	—
Kostprijs der fondsen verworven voor de portefeuille	—	2	—	—
Uitgaven van het kwartaal...	479	376	430	740
Batig saldo op het einde van het kwartaal...	465	620	524	460

Verrichtingen in effecten
(*millioenen franken*).

DELGING DER GECONSOLIDEERDE (GEVESTIGDE) SCHULD.				
Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal.	129	143	251	174
Terugbetaling van Schatkisbons uitgegeven krachtens de wet van 18 Januari 1939 en hernieuwd	—	—	—	250
CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD.				
Bedrag der Schatkisbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal.....	4.175	4.175	4.175	4.175
PREFERENTE AANDEELLEN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN				
Nominaal kapitaal der stukken : a) tegen contanten uitgegeven	824	824	824	824
b) tegen niet afgestempelde Schatkisbons verwisseld	4.175	4.175	4.175	4.175
Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal	4.999	4.999	4.999	4.999
Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927)	5.000	5.000	5.000	5.000
Niet uitgegeven	5.000	5.000	5.000	5.000
Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926)	10.000	10.000	10.000	10.000
EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	120	117	117	117
PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ % AMERIKAANSCH LEENING OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927	269	269	267	267
PORTEFEUILLE VAN HET REGULARISATIEFONDS VAN DE RENTENMARKT OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden verworven ter uitvoering van artikel 24 van het koninklijk besluit van 11 Mei 1935	1.001	1.012	1.005	1.050
PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKAS OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden gedeponeed in het Delgingsfonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n ^o s 221 en 222 van 27 December 1935	1.040	1.034	1.032	1.027
DEPOSITO'S DOOR STICHTINGEN VOOR DE AFLEVERING VAN INSCHELJVINGEN, OP NAAM 4 % 3^e REEKS.				
Waarden gedeponeed in het Delgingsfonds krachtens het koninklijk besluit n ^o 267 van 28 Maart 1936	335	335	335	335

III. — DRIEMAANDELIJSCHE TOESTAND VAN HET FONDS TOT DELGING
DER STAATSSCHULD

(vervolg).

27

	Per 31 Decemb. 1938	Per 31 Maart 1939	Per 30 Juni 1939	Per 30 Septemb. 1939
Balans (duizenden franken).				
ACTIVA.				
Banken, postchèquerekening en kas	191.452	210.191	154.230	138.847
Tijdelijke beleggingen in buitenlandsche deviezen	918	743	861	802
Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandsche bankiers	38.066	127.431	38.269	73.276
Terugbetaling van bij uitloting aflosbare stukken, om te slaan	—	47.010	92.021	13.732
Nog te innen vervallen dotaties	142	—	4.757	—
Betalingsordonnantien in portefeuille	5	—	—	—
Te innen voorgeschoten interesten	—	1	—	—
Te innen voorgeschoten belastingen en kosten	29	9	—	135
Beleggingen der reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	234.911	234.909	233.031	233.031
	465.524	620.294	523.770	459.823
Effectenportefeuille (tegen inkoopprijs)	105.786	105.455	105.117	104.876
Totaal activa...	571.310	725.749	628.887	564.699
PASSIVA.				
Saldi van aan de delging te besteden dotaties :				
a) in Belgische franken	152.756	102.304	195.869	114.178
b) in deviezen	38.066	127.431	38.269	73.276
Reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening	239.238	234.397	234.782	239.192
Regularisatiefonds van de Rentenmarkt	25.063	35.297	45.230	10.028
Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkassen	8.128	26.405	4.998	15.591
Beschikbaar saldo :				
Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgaven van preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	54.083	54.083	54.083	54.083
Vrijwillige bijdragen	4.104	4.104	4.104	4.104
	58.187	58.187	58.187	58.187
Excedent der inkomsten op de uitgaven	49.872	51.728	51.552	53.646
	108.059	109.915	109.740	111.833
Totaal passiva...	571.310	725.749	628.887	564.699

Winst- en verliesrekening
(duizenden franken).

DEBET.				
Beheerkosten	95	119	101	100
Kosten in verband met de delging	152	333	107	254
Interestcoupons op stukken aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^e lid, der wet van 23 Juli 1926	724	—	—	—
	971	452	208	354
Excedent der inkomsten op de uitgaven voor het kwartaal	—	1.856	—	2.084
Totaal...	971	2.308	208	2.448
CREDIT.				
Geïnde interesten en coupons	—	2.308	32	2.448
Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal	971	—	176	—
Totaal...	971	2.308	208	2.448
Batig saldo op het einde van het kwartaal...	49.872	51.728	51.552	53.646

HET INKOMEN EN HET SPAREN.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN.

a) Februari 1940.

30

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitge- keerde bruto winst	Obligataire schuld (2)	Bruto obligaties- coupons (1)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			

(Duizenden franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België.

1a Particuliere banken	1	1	—	4.000	145	436	—	415	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	55.224	1.643
2. Verzekeringen	1	—	1	750	—	—	14	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	24	19	5	177.590	9.382	6.982	1.617	6.047	63.917	2.643
4. Invoer, uitvoer	2	2	—	904	561	442	—	400	1.000	50
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Handel in klerst. en meubel	3	2	1	12.525	9.687	114	712	68	15.750	709
7. Handel in eetwaren	6	3	3	5.520	316	309	120	196	—	—
8. Diverse handel	33	22	11	50.225	1.595	4.408	480	2.893	24.767	1.216
9. Suikerfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	350	14
10. Maalderijen	4	4	—	9.100	3.903	1.391	—	537	—	—
11. Bierbrouwerijen	3	3	—	17.800	4.112	1.408	—	899	—	—
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsnijverheden	9	5	4	8.542	1.446	450	63	351	—	—
14. Steengroeven	1	—	1	17.500	2.494	—	1.935	—	4.709	294
15. Kolenmijnen	1	1	—	55.000	9.568	8.850	—	5.687	29.634	1.573
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	163.371	6.309
19. Electricische constructie	2	—	2	245	96	—	75	—	—	—
20. Hotels, bioscopen, schouwvb.	8	1	7	4.624	1.380	170	191	60	1.124	34
21. Drukkerijen, publiciteit	5	3	2	4.617	3.584	681	60	574	755	45
22. Textielnijverheid	16	11	5	44.480	28.999	3.710	727	1.203	11.000	645
23. Kunst- en cer. bouwstoffen	2	—	2	1.250	1.658	—	178	—	100	7
24. Metaaln. en mechan. constr.	10	8	2	35.045	10.174	1.642	543	761	19.638	902
25. Gebouw (openb. werken)	7	6	1	6.860	850	203	6	180	—	—
26. Papiernijverheden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Chemische nijverheden	2	2	—	2.000	1.418	216	—	160	25.000	1.219
29. Houtnijverheden	4	3	1	5.970	5.688	2.630	3	1.750	—	—
30. Leerlooier. en riemfabrieken	1	—	1	900	243	—	240	—	72	4
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabr.	2	2	—	1.600	536	259	—	176	—	—
33. Spiegelgieterijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse nijverheden	11	10	1	26.315	8.204	3.088	29	2.066	725	33
35. Spoorwegen	3	2	1	650	3.532	67	150	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart en vliegwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38. Telegrafien, telefonen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electricische tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	1	1	—	226	319	52	—	45	—	—
41. Andere vervoerondernemingen	3	2	1	1.257	79	13	2	1	—	—
42. Diverse andere nijverheden	5	3	2	517	56	95	55	76	—	—
TOTAAL	170	116	54	496.012	104.089	37.616	7.200	24.545	417.136	17.345

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo.

1. Bank, financ. vennootschap	1	1	—	8.000	820	392	—	366	10.817	433
2. Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	5.000	250
4. Landbouwvennootschappen	2	2	—	22.800	13.373	1.374	—	1.199	—	—
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL	3	3	—	30.800	14.193	1.766	—	1.565	15.817	683

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland.

1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	97.875	3.915
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	5.710	228
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plant. en kolon. vennootsch.	1	—	1	5.000	852	—	3	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	1	1	—	22.925	4.346	8.931	—	6.018	38.861	2.308
TOTAAL	2	1	1	27.925	5.198	8.931	3	6.018	142.446	6.451
Algemeen totaal	175	120	55	554.737	123.480	48.313	7.203	32.128	575.399	24.474

(1) Daarenboven is er gedurende de maand Februari betaald: (duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleeningen	331.808
Coupons van leeningen van de Kolonie	757
Coupons van provinciën en gemeenten	15.588
Coupons van verscheidene leeningen	20.915

TOTAAL

Coupons van binnenlandsche Staatsleeningen	369.068
Coupons van buitenlandse Staatsleeningen	7.711

(2) De getelde leeningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLOOZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)
b) Retrospectief overzicht.

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitgekeerde bruto-winst	Obligatie-schuld (1)	Obligatie-coupons (bruto)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(Duizenden franken)										
Jaar 1938	7.694	5.879	1.815	48.321.151	17.837.626	6.179.386	435.372	4.296.989	8.134.056	384.070
Jaar 1939	7.659	5.432	2.227	48.704.555	16.974.077	5.169.346	803.823	3.984.403	7.798.597	352.864
1939 2 eerste maanden	302	240	62	1.564.500	355.067	168.806	24.054	104.002	1.547.562	71.581
1940 2 eerste maanden	286	203	83	1.537.834	413.241	174.481	10.753	100.704	1.545.643	70.478
1938 December	286	211	75	3.206.246	1.133.301	306.146	28.479	232.467	637.836	31.633
1939 Januari	115	95	20	945.378	241.946	126.774	4.347	77.723	980.310	45.922
Februari	187	145	42	619.122	113.121	42.032	19.707	26.279	567.252	25.659
Maart	1.298	947	351	5.143.110	2.549.165	505.073	45.435	389.062	456.287	22.048
April	1.679	1.183	496	8.792.056	2.010.671	815.296	91.459	620.109	1.029.369	43.312
Mei	1.218	867	351	8.944.170	4.680.939	1.016.669	85.025	805.868	403.807	18.349
Juni	638	453	185	3.185.604	791.710	303.074	31.873	227.661	550.427	25.768
Juli	426	295	131	5.803.852	1.726.228	646.262	47.697	563.657	937.177	44.340
Augustus	167	114	53	1.259.216	320.709	84.672	56.439	65.927	504.196	22.399
September	219	163	56	712.078	194.419	80.259	6.348	50.504	460.389	20.417
October	499	349	150	4.391.498	1.207.431	449.580	316.291	327.509	1.019.906	43.518
November	237	172	65	3.809.018	2.132.835	607.738	20.161	448.107	355.170	16.177
December	248	177	71	2.638.922	766.058	212.789	28.010	159.724	534.307	24.955
1940 Januari	111	83	28	983.097	289.761	126.168	3.550	68.676	970.244	46.004
Februari	175	120	55	554.737	123.480	48.313	7.203	32.128	575.399	24.474

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de getelde leningen op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen.

II. — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS.

a) Inlagen op persoonlijke spaarboekjes (1)
(duizenden franken).

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het einde van het tijdvak (2)	Aantal spaarboekjes op het eind van 't jaar
1937	3.501.365	2.800.663	700.702	12.489.170	5.844.595
1938	3.331.391	3.496.925	— 165.534	12.670.559	5.973.360
1939 Januari	317.844	200.562	117.282	12.787.841	
Februari	207.216	215.326	— 8.110	12.779.731	
Maart	193.282	406.173	— 212.891	12.566.840	
April	131.289	442.557	— 311.268	12.255.572	
Mei	224.931	214.043	10.888	12.266.460	
Juni	258.622	186.882	71.740	12.338.200	
Juli	216.926	188.497	28.429	12.366.629	
Augustus	162.573	356.315	— 193.742	12.172.887	
September	72.681	450.865	— 378.184	11.794.703	
October	94.167	172.991	— 78.824	11.715.879	
November	94.600	172.587	— 77.987	11.637.892	
December	148.879 (3)	167.921 (3)	— 19.042 (3)	11.957.584 (3)	
1940 Januari	150.164 (3)	150.315 (3)	— 151 (3)	11.957.433 (3)	
Februari	117.843 (3)	145.161 (3)	— 27.318 (3)	11.930.115 (3)	
Maart	138.292 (3)	120.899 (3)	17.393 (3)	11.947.508 (3)	

(1) Deze cijfers geven enkel de bewegingen van het sparen aan.

(2) De tegoeden van de jaren 1937, 1938 en op 31 December 1939 omvatten de gekapitaliseerde renten van het dienstjaar.

(3) Benaderingscijfers.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas
(duizenden franken).

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordend)	Totaal
1937	298.675	44.386	14.241	357.302
1938	317.907	48.116	18.114	384.137
1938 October	26.837	4.148	} 4.538	} 96.214
November	25.562	3.972		
December	26.814	4.323		
1939 Januari	27.272	3.781	} 4.977 (1)	} 97.030 (1)
Februari	25.707	3.778		
Maart	27.435	4.080		
April	26.146	3.914	} 4.704 (1)	} 92.146 (1)
Mei	25.493	3.939		
Juni	23.944	4.006		
Juli	24.209	3.888	} 4.582 (1)	} 86.240 (1)
Augustus	21.901	3.801		
September	24.164 (1)	3.704		
October	23.697 (1)	3.942 (1)	} 4.479 (1)	} 85.745 (1)
November	22.183 (1)	3.812 (1)		
December	23.614 (1)	4.018 (1)		

(1) Benaderingscijfers.

III. — DRIEMAANDELIJKSCH LOONINDEXCIJFER. (Basis : loongemiddelden van 1933 = 100.)

TIJDVAK	ALGEMEEN INDEXCIJFER	INDEXCIJFER PER BEDRIJFSKLASSE																						INDEXCIJFERS der gemiddelde urenloonen per nijverheidsgroep					
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalnijverheden					Aardwerkkabrieken steenbakkerijen	Glasnijverheden	Chemische nijverheden	Voedingnijverheden	Textielnijverheden			Bouwrijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier		Kunstwerk en gevoelige instrumenten	Vervoer (1)			Gas en electriciteit	productie-goederen	verbruiks-goederen	
				Ijzerindustrie	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijeren, machinebouw en metaalbouw	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breiwerk, confectie	Samen	Fabrieken					Drukkerij en transformatie	Havenwerkers, sleepers		Spoorwegen	Samen					
a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon.																													
1937 Juni	109	114	104	125	114	104	113	108	105	109	105	105	100	102	106	101	112	104	—	104	105	122	105	108	106	111	104	111	104
1937 September	113	118	108	129	119	110	118	112	106	112	108	107	107	107	108	102	113	108	122	108	109	122	107	110	107	114	107	114	107
1937 December	115	121	108	129	121	112	119	115	108	114	108	109	108	109	111	105	115	109	115	106	114	130	113	116	110	117	110	109	
1938 Maart	116	123	112	130	121	115	121	110	112	115	108	111	110	111	112	106	116	113	115	108	117	127	110	113	111	118	111	111	
1938 Juni	116	123	111	132	121	113	121	109	112	116	109	112	110	111	112	108	115	112	—	109	115	125	109	112	111	118	111	111	
1938 September	117	123	108	132	121	113	121	110	110	117	109	112	111	111	114	109	115	113	—	110	115	125	115	115	111	118	110	110	
1938 December	118	126	114	135	121	113	122	114	113	118	109	114	112	113	115	138	117	113	116	111	112	125	115	117	114	119	112	112	
1939 Maart	118	123	110	133	120	113	122	114	111	116	109	117	114	116	115	109	117	111	—	109	113	124	116	118	115	119	112	112	
1939 Juni	118	122	109	135	119	113	122	110	112	115	108	114	111	112	116	109	117	105	—	110	114	122	109	112	113	118	111	111	
1939 September	118	123	109	133	120	112	121	113	115	116	108	114	109	112	115	111	117	108	116	107	115	119	117	117	113	118	111	111	
1939 December	121	132	112	146	126	117	129	111	122	122	111	111	112	111	116	110	125	108	119	103	109	127	114	117	118	124	113	113	
b) Indexcijfer der loonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden.																													
1937 Juni	111	112	105	127	113	109	116	102	107	109	103	110	96	103	106	106	110	109	—	104	98	—	—	—	106	110	105	105	
1937 September	115	115	111	136	117	115	123	104	109	111	106	112	101	107	108	107	112	113	124	106	102	—	—	—	107	115	107	107	
1937 December	117	117	113	133	120	117	123	106	106	114	106	115	102	109	110	111	114	115	127	105	110	—	—	—	111	117	109	107	
1938 Maart	118	116	114	132	120	120	124	107	112	114	106	116	104	110	111	116	115	127	106	112	—	—	—	—	112	118	111	111	
1938 Juni	118	114	114	136	120	117	124	106	110	116	107	116	105	111	113	112	114	115	—	107	110	—	—	—	112	117	111	111	
1938 September	118	114	116	145	120	115	127	106	111	116	107	115	104	110	114	115	115	116	—	108	110	—	—	—	112	119	111	111	
1938 December	120	117	118	142	120	115	126	108	113	117	108	117	106	111	115	114	116	115	126	108	110	—	—	—	113	120	112	112	
1939 Maart	120	115	114	140	119	116	125	109	110	115	107	120	109	115	115	112	116	115	—	109	111	—	—	—	114	118	112	112	
1939 Juni	120	114	115	141	119	116	126	109	111	115	106	118	106	112	116	114	117	111	—	108	113	—	—	—	113	118	112	112	
1939 September	120	114	115	137	119	116	124	111	113	116	107	117	106	111	115	114	117	115	126	107	115	—	—	—	113	117	112	112	
1939 December	124	122	123	152	124	121	133	110	121	122	110	114	104	109	116	114	125	115	129	108	126	—	—	—	119	118	111	113	
c) Indexcijfer der loonen van werklieden zonder vak of zonder specialisering.																													
1937 Juni	114	112	101	141	116	109	122	114	119	116	106	106	106	109	103	112	108	—	108	122	—	—	—	102	112	106	103	103	
1937 September	118	115	108	147	121	114	127	116	117	119	108	108	109	108	112	107	115	113	122	110	127	—	—	—	103	115	110	104	
1937 December	119	117	108	140	123	117	126	112	113	122	109	111	111	111	114	107	116	115	115	110	134	—	—	—	115	117	112	106	
1938 Maart	120	116	110	142	123	120	128	116	118	122	109	113	111	112	115	109	118	115	115	114	136	—	—	—	116	119	114	107	
1938 Juni	120	114	107	145	122	118	128	118	116	123	109	112	112	112	116	109	116	115	—	114	133	—	—	—	114	119	113	108	
1938 September	121	114	107	151	122	118	131	118	119	124	108	113	111	112	118	110	117	116	—	116	134	—	—	—	115	119	113	108	
1938 December	121	116	110	143	123	119	128	112	119	125	110	115	112	114	118	110	121	116	116	114	133	—	—	—	118	120	114	109	
1939 Maart	122	116	108	142	121	119	128	112	116	123	109	120	113	116	119	112	120	116	—	114	133	—	—	—	119	119	115	109	
1939 Juni	121	113	107	144	121	118	128	121	115	123	109	118	112	115	118	110	119	112	—	114	134	—	—	—	118	119	114	108	
1939 September	121	112	107	144	120	118	128	121	116	122	108	115	113	114	118	111	119	115	116	105	134	—	—	—	118	119	114	108	
1939 December	125	122	111	156	126	119	134	115	125	130	112	118	111	115	117	111	126	115	119	110	140	—	—	—	123	125	117	110	

(1) Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der loonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders.
 (2) Regime I : schommelingen volgens het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen of barema's van de verkoopprijzen.
 Regime II : paritaire commissies of andere verzoeningsorganismen.
 Regime III : individuele beslissingen van werkgevers of vraag en aanbod.

LOOP DER ZAKEN.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS.

35

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (3)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL			
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAPPEN			HOOFDBANK			CONTANT			TERMIJN
	Aantal kamers op het eind v. h. tijd.	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stuks (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers op het eind v. h. tijd.	Geliqid. bedrag (miljoenen franken) (1)	Geliqid. bedrag (miljoenen franken) (1)
1938 Maandgemiddelde	38 (2)	332	32.201	164	24.275	6,56	21	305 (2)	513	82
1939 Maandgemiddelde	38 (2)	303	31.849	146	24.128	7,29	21	295 (2)	337	42
1939 Januari	38	331	28.298	166	20.949	—	21	305	409	46
Februari	38	300	25.700	147	19.039	—	19	305	332	46
Maart	38	345	36.907	170	28.302	6,50	23	305	617	79
April	38	314	32.919	153	24.757	—	18	305	361	49
Mei	38	331	31.921	162	24.691	—	20	305	351	40
Juni	38	330	33.174	159	25.742	7,10	22	305	304	34
Juli	38	312	31.848	150	24.440	—	20	305	253	27
Augustus	38	300	31.322	142	22.202	—	21	300	276	38
September	38	272	29.426	121	21.960	7,13	21	300	416	59
October	38	299	34.694	140	27.256	—	22	295	256	37
November	38	261	33.797	127	26.076	—	19	295	224	25
December	38	245	32.186	119	24.123	8,44	20	295	243	28
1940 Januari	38	239	38.016	120	30.065	—	22	286	246	33
Februari	38	224	36.980	112	29.649	—	21	285	266	20
Maart	38	227	42.472	113	34.627	—	19	285	273	22

(1) In dit bedrag zijn de aankopen of de verkoopen maar één maal geteld.
 (2) Op 31 December.
 (3) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per eind trimester, der deposito-rekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken).

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen op 't einde van het tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pCt.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's			
1938 Maandgemiddelde	(1) 433.553	3.594		5.041	12.494	5.016	12.508	35.060	89,0	4,80
1939 Maandgemiddelde	(1) 447.267	3.854	2.858	4.962	13.112	4.916	13.121	36.111	89,0	4,66
1939 Januari	437.067	4.006	2.896	5.194	13.742	5.106	13.755	37.797	88,7	4,53
Februari	439.587	3.964	2.967	4.021	11.541	4.133	11.553	31.249	89,0	4,12
Maart	441.743	3.888	2.920	4.952	13.025	4.875	13.045	35.896	87,7	4,27
April	442.776	4.003	3.008	5.192	13.721	5.269	13.737	37.919	88,5	4,95
Mei	443.009	3.940	2.921	4.548	12.633	4.650	12.637	34.474	89,4	4,39
Juni	443.620	3.746	2.845	4.642	12.504	4.597	12.513	34.254	89,3	4,39
Juli	443.620	3.819	2.867	5.006	13.013	4.885	13.018	35.921	89,1	4,88
Augustus	444.243	3.603	2.800	5.485	14.153	5.686	14.177	39.501	89,7	5,51
September	445.125	3.523	2.844	4.603	12.213	4.755	12.207	33.779	88,3	4,63
October	445.969	3.747	2.839	5.551	14.032	5.168	14.031	38.783	88,8	4,93
November	446.209	3.874	2.786	5.006	13.343	5.014	13.346	36.708	89,7	4,94
December	447.267	4.141	2.900	5.344	13.424	4.853	13.435	37.056	89,7	4,42
1940 Januari	450.895	4.481	3.167	5.087	15.265	5.412	15.266	41.631	89,6	4,44
Februari	452.966	4.512	3.193	4.807	13.117	4.883	13.119	35.927	89,7	3,99
Maart	454.802	4.613	3.267	5.225	13.710	5.107	13.713	37.755	89,3	4,08

(1) Op 31 December.
 (2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

III. — GEVAARLIJKE, ONGEZONDE OF HINDERLIJKE INRICHTINGEN.

Bron : *Arbeidsblad*.

Aanvragen om vergunning.

37

TIJDVAK	Voor het Rijk	Brabant	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Hene-gouwen	Namen	Luxemburg	Luik
1938	3.744	976	704	100	378	408	472	114	28	564
1939	3.127	812	454	110	363	402	464	65	29	428
1938 November	248	62	59	9	8	23	44	5	4	34
December	249	76	59	1	27	23	17	10	—	36
1939 Januari	258	80	42	12	25	35	19	4	3	38
Februari	231	50	38	12	25	27	27	9	3	40
Maart	334	73	39	16	47	43	61	11	6	38
April	323	100	45	3	31	38	45	2	2	57
Mei	315	80	43	15	44	37	50	5	6	35
Juni	331	83	32	9	44	43	66	5	3	46
Juli	255	56	40	9	27	42	43	2	1	35
Augustus	307	59	65	7	42	35	62	10	5	37
September	212	68	36	2	16	33	16	7	—	34
October	248	60	50	5	32	25	34	7	—	35
November	114	31	16	4	12	14	17	1	—	19
December	199	72	23	16	25	23	24	2	—	14
1940 Januari	163	36	11	17	27	36	11	3	4	18

IV. — VERHOUDING VAN DE ONBETAALDE TOT DE DOOR DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
TER INCASSEERING AANGEBODEN WISSELS.

TIJDVAK	AANTAL DER			BEDRAG DER		
	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%	Aangeboden wissels	Onbetaalde wissels	%
				(duizenden franken)		
1938.....	1.473.634	100.453	6,82	8.145.032	157.898	1,94
1939.....	1.161.691	108.182	9,31	7.915.536	229.647	2,90
1938 December.....	113.350	8.406	7,42	674.074	12.114	1,80
1939 Januari.....	80.260	5.934	7,39	379.226	8.810	2,32
Februari.....	72.894	5.704	7,83	298.515	7.829	2,64
Maart.....	96.952	7.470	7,70	629.823	14.042	2,23
April.....	117.728	9.226	7,84	893.051	19.598	2,19
Mei.....	127.107	9.305	7,32	1.124.731	21.386	1,90
Juni.....	114.856	7.991	6,96	957.359	19.723	2,06
Juli.....	90.607	5.748	6,34	662.459	12.148	1,83
Augustus.....	76.142	10.065	13,22	372.922	16.145	4,33
September.....	129.434	17.504	13,52	666.883	40.194	6,03
October.....	101.886	12.297	12,07	655.952	33.162	5,06
November.....	80.581	9.151	11,36	632.873	20.760	3,28
December.....	73.244	7.787	10,63	643.743	16.849	2,46
1940 Januari.....	59.076	5.669	9,60	622.888	11.384	1,83
Februari.....	54.539	4.845	8,88	599.362	8.156	1,36

V. — FAILLISEMENTEN,
BEKRACHTIGDE ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISEMENT,
GEPUBLICEERD IN DEN « MONITEUR DU COMMERCE BELGE ».

a) Retrospectief overzicht.

TIJDVAK (13 weken)	Uitgesproken faillissementen			Accoorden tot voorkoming van faillissement		
	1938	1939	1940	1938	1939	1940
Eerste tijdvak.....	180	175	130	29	43	55
Tweede tijdvak.....	145	207		34	43	
Derde tijdvak.....	118	140		23	42	
Vierde tijdvak.....	179	182		44	40	
Totaal...	622	704		130	168	

b) Per bedrijfsgroep.

MAART 1940.

GROEP	AANTAL											
	FAILLISEMENTEN						ACCOORDEN TOT VOORKOMING VAN FAILLISEMENT					
	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal	Physische personen	Personen-vennootschappen	Naamlooze vennootschappen	Personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid	Samenwerkende vennootschappen	Totaal
A. Handelsverrichtingen.....	28	1	3	2	2	36	5	—	—	2	—	7
B. Bankzaken en financiële ver-richtingen.....	2	—	1	—	—	3	—	—	1	—	—	1
C. Nijverheden.....	15	1	1	—	—	17	4	1	1	1	—	7
D. Vennootschappen met hoofd-bedrijf in Congo.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal...	45	2	5	2	2	56	9	1	2	3	—	15

PRIJZEN.

I. — INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN.

a) Officieel indexcijfer in België. — Algemeen indexcijfer, per bedrijfsgroep.

Basis : April 1914 = 100.

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

45

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingsproducten	Brandstoffen	Teer en derivat.	Producten der metaalbedrijven	Petroleum en derivaten	Producten der aardwerkbedrijven	Producten der glasbedrijven	Chemische producten	Kunstmeststoffen	Vetten
<i>Aantal producten</i>	(*) 126	16	4	3	14	7	9	2	12	4	7
1938 Maandgemiddelde	630	559	873	605	695	967	865	549	617	503	463
1939 Maandgemiddelde	649	555	871	578	724	1.047	854	587	594	524	497
1939 Januari	604	515	855	534	667	906	852	549	578	527	414
Februari	599	508	855	527	666	908	849	549	573	529	414
Maart	600	509	855	512	671	907	854	549	573	532	416
April	602	518	835	512	673	914	852	549	571	533	417
Mei	599	511	835	513	664	914	855	549	571	521	415
Juni	597	504	838	504	668	914	860	549	569	521	416
Juli	594	499	841	498	671	915	864	614	565	503	411
Augustus	594	502	843	498	691	915	859	614	565	500	404
September	706	653	871	683	779	1.115	859	626	615	527	627
October	735	639	871	729	807	1.266	854	626	632	530	706
November	762	638	969	712	842	1.467	846	626	637	531	651
December	793	663	982	715	887	1.419	847	626	673	533	673
1940 Januari	822	704	982	715	954	1.422	860	626	705	507	657
Februari	840	731	982	771	995	1.481	869	626	728	495	665
Maart	840	739	1.045	771	998	1.502	873	626	736	498	666

TIJDVAK	PRODUCTEN DER VEZELBEDRIJVEN					Bouwmaterialen	Harsproducten	Producten der huiden en lederb.	Tabak	Producten der papierbedrijven	Ruwe rubber
	Algemeen indexcijfer	Wol	Vlas	Jute	Katoen						
<i>Aantal producten</i>	19	5	5	2	7	13	2	9	1	1	1
1938 Maandgemiddelde	592	606	842	365	520	774	534	476	513	736	125
1939 Maandgemiddelde	641	606	902	573	531	793	627	519	602	677	146
1939 Januari	583	560	929	400	480	775	532	466	545	644	130
Februari	567	547	852	439	469	773	538	462	545	644	133
Maart	563	548	826	449	465	773	555	465	545	644	134
April	570	530	826	558	463	772	548	461	545	644	133
Mei	563	530	788	501	476	772	526	471	545	644	133
Juni	557	529	755	484	483	772	506	471	545	644	135
Juli	549	533	715	472	480	765	485	471	545	644	138
Augustus	534	533	668	472	472	768	510	472	545	644	140
September	672	674	815	585	613	822	722	576	636	715	143
October	722	688	973	585	613	842	894	626	727	747	152
November	842	754	1.196	964	627	841	856	643	727	756	188
December	971	844	1.480	964	737	846	848	645	773	756	193
1940 Januari	1.063	931	1.748	951	712	846	856	701	775	756	195
Februari	987	959	1.480	887	707	867	897	781	818	825	211
Maart	951	884	1.446	711	699	884	940	771	818	825	188

b) Indexcijfers van groothandelsprijzen in het buitenland.

TIJDVAK	ENGELAND (Board of Trade) Basis : 1930	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France) Basis : Juli 1914	NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek) Basis : 1926-1930	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie des arts et métiers et du travail) Basis : Juli 1914	ZWEDEN (Kommerskollegium) Basis : 1913	DUITSCHLAND (Statistisches Reichsamt) Basis : 1913	VER. STATEN (Bureau of Labor) Basis : 1926
1938 Maandgemiddelde	101	640	72	107	130	106	79
1939 Maandgemiddelde	103		74	111	136	107	77
1938 December	98	666	71	106	127	106	77
1939 Januari	97	676	70	106	127	106	77
Februari	97	677	70	105	127	106	77
Maart	97	681	70	105	127	107	77
April	97	682	70	106	128	106	76
Mei	98	693	70	107	129	106	76
Juni	98	685	70	106	130	107	76
Juli	98	677	70	107	131	107	75
Augustus	98	672	70	107	133	107	75
September	106		75	117	143	107	79
October	111		81	120	150	107	79
November	119		84	123	153	107	79
December	122		85	125	159	108	79
1940 Januari	126		87	128		108	
Februari	129		88	130			

(*) Aantal producten waaruit het indexcijfer van Maart is samengesteld.

II. — INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN EN VAN DE KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD.

a) Nieuwe indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België.

Basis : 1936-1938 = 100.

46

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

DATUM	Voor het Rijk	Brabant		Antwerpen		Luik		Oost-Vlaanderen		West-Vlaanderen	Hene-gouwen	Lim-burg	Luxem-burg	Namen
		Pro-vincie	Stad Brussel	Pro-vincie	Stad Antwerpen	Pro-vincie	Stad Luik	Pro-vincie	Stad Gent					
1939 Maandgemidd.	105,8	105,7	105,4	105,3	105,1	106,3	106,0	105,8	106,6	104,9	106,7	106,9	105,2	105,8
1939 15 Januari ...	105,8	105,9	105,6	104,5	103,9	107,0	106,9	105,5	105,8	104,3	106,9	106,8	105,6	106,4
15 Februari ...	104,4	104,2	104,0	103,5	103,1	105,2	104,8	104,2	104,5	103,3	105,5	105,1	104,4	105,0
15 Maart ...	103,6	103,5	103,4	102,8	102,5	104,4	104,0	103,6	104,1	102,5	104,6	104,4	103,6	103,7
15 April ...	103,1	103,0	102,8	102,4	102,2	103,6	103,3	103,1	103,8	102,1	103,9	104,1	103,1	103,1
15 Mei ...	102,9	102,9	102,7	102,3	102,1	103,5	103,3	102,9	103,8	102,0	103,9	103,8	102,6	102,5
15 Juni ...	103,1	102,8	102,5	102,5	102,4	103,8	103,8	103,2	104,1	102,5	104,0	104,3	102,4	102,5
15 Juli ...	103,5	103,0	102,7	102,8	102,5	103,8	103,7	103,6	104,5	102,9	104,5	104,6	102,8	102,9
15 Augustus ...	103,3	102,9	102,6	102,7	102,5	103,7	103,6	103,2	104,2	102,8	104,2	104,6	102,8	103,4
15 September ...	103,9	103,5	103,2	103,6	103,7	103,9	103,2	104,1	105,6	103,8	104,6	105,5	102,6	103,7
15 October ...	110,1	110,0	109,6	110,2	110,0	110,4	109,9	110,0	111,0	109,1	110,6	110,9	108,8	110,0
15 November ...	112,4	112,4	112,1	112,5	112,7	112,4	111,9	112,4	113,2	111,2	113,0	114,1	110,9	112,5
15 December ...	113,9	114,0	113,9	113,4	113,6	113,9	113,1	113,6	114,4	112,7	115,1	114,8	112,8	113,8
1940 15 Januari ...	115,4	115,6	115,5	114,9	114,9	115,0	113,8	114,9	115,6	114,5	116,7	116,8	113,7	115,4
15 Februari ...	117,8	118,0	117,9	117,2	117,2	117,9	117,9	116,9	117,4	117,1	119,2	119,1	115,8	117,8
15 Maart ...	117,9	118,1	118,1	117,3	117,2	118,0	118,0	117,2	118,4	116,7	119,4	119,3	116,4	117,8

b) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud in België.

Arbeidersbudgetten, 3^e categorie : gezinnen welke beschikken over een inkomen van 30 frank tot minder dan 40 frank, per verbruikseenheid en per veertien dagen.

Basis 1921 = 100.

Bron : *Ministerie van Economische Zaken, Middenstand en Landbouw.*

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voeding	Huisvesting en huisraad	Verwarming en verlichting	Kleding	Behoeften van hygiënischen, maatschappelijken en zedelijken aard
1938 Maandgemiddelde	205	180	405	194	246	183
1939 Maandgemiddelde	203	176	407	202	251	184
1939 Januari	209	186	405	199	247	183
Februari	205	180	406	199	247	183
Maart	203	176	407	199	247	183
April	200	172	407	195	247	183
Mei	198	168	407	196	249	184
Juni	199	170	406	197	249	184
Juli	200	171	406	196	249	184
Augustus	199	170	407	198	249	184
September	199	170	407	201	250	184
October	206	179	408	204	257	185
November	210	183	410	218	261	185
December	212	185	410	221	262	185
1940 Januari	215	190	411	223	263	186
Februari	220	196	411	225	266	191
Maart	219	192	413	229	269	192

c) Indexcijfers van de kosten van levensonderhoud en van de kleinhandelsprizen in het buitenland.

TIJDVAK	GROOT-BRITANNIË (Ministry of Labour)	FRANKRIJK (Statistique Générale de la France)		NEDERLAND (Centraal Bureau voor de Statistiek)	ZWITSERLAND (Office fédéral de l'industrie, des arts et métiers et du travail)	ZWEDEN	DUITSOHLAND (Statistisches Reichsamts)	VEREEN. STAT. (National Industrial Conference Board)
	Kosten van levensonderh.	Detailpr. (gepond. ind. v. 34 artikelen Gemid. v. 300 sted.)	Kost. v. levensonderh. (eenvorm. gemaakte type-budgetten)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh. (34 steden)	Kosten van levensonderh. (49 steden)	Kosten van levensonderh.	Kosten van levensonderh.
	Basis: Juli 1914 = 100	Basis: Juli 1914 = 100	Basis: 1930 = 100	Basis: tijdvak 1911/13 = 100	Basis: Juni 1914 = 100	Basis: Juli 1914 = 100	Basis: 1913/14 = 100	Basis: 1923 = 100
1938 Gemiddelde ...	156	658	116,6	138,6	137	166	125,6	86,4
1939 Gemiddelde ...	159	—	—	139,8	138	169	126,2	—
1938 December	155	—	—	138,3	137	—	125,3	85,8
1939 Januari	155	—	—	—	137	167	125,8	85,4
Februari	153	709	122,3	—	136	—	125,7	85,1
Maart	153	—	—	138,2	136	—	126,0	84,9
April	153	—	—	—	136	168	125,9	85,1
Mei	153	698	122,5	—	137	—	126,1	84,8
Juni	156	—	—	136,0	137	—	126,5	84,7
Juli	155	—	—	—	138	169	127,3	84,9
Augustus	155	—	—	136,5	137	—	127,3	84,5
September	165	—	—	139,1	138	—	125,7	85,9
October	169	—	—	142,8	140	171	125,8	85,8
November	173	—	—	144,3	142	—	126,1	—
December	174	—	—	146,0	142	—	126,4	—
1940 Januari	177	—	—	146,4	144	178	127,0	—
Februari	179	—	—	147,7	145	—	—	—

III. — BINNENLANDSCHE GROOTHANDELSPRIJZEN VAN ENKELE INDUSTRIEPRODUCTEN.
(in franken per metrieke ton).

TIJDVAK	STEENKOLEN								STEENKOOI-GRUIS verwerkt tot		COKES	IJZER- EN STAALBEWERKING Bron: Echo de la Bourse						
	HUISBRAND			INDUSTRIEBRAND					Briketten type Belg. Staat	Eierkolven vette, gewassch. 145 gr.		Grove gewasschene type ijzerindustrie	Billettes	Largets	Stafijzer	Profielijzer	Zwaar plaatijzer	Licht plaatijzer ombakten in open oven
	Gezift half-vet	Gezifte vette huisbrand	Magere nootjes, 50/80 anthrac.	Fijne vette 0/10 half gewasschen	Fijne half-vette 0/10 gewasschen	Parelgrijs half-vet 0,70 Klas C Belg. Staat	Mager gewasschen grein 5/10	Mager stofgrijs ruw 0/6										
1938 Maandgem.	226,4	239,2	246,8	139,3	131,6	152,7	148,4	94,7	167,2	198,1	216,9	877	986	1.100	1.100	1.300	1.720	
1939 Maandgem.	226,4	239,2	246,8	139,3	131,6	152,7	148,4	94,7	167,2	198,1	216,9	—	—	1.148	1.148	1.355	1.780	
1939 Januari	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Februari	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	165	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Maart	222	235	242	136,5	129	149	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
April	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Mei	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Juni	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Juli	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
Augustus	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
September	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	202	860	950	1.100	1.100	1.300	1.720	
October	222	235	242	136,5	129	154	145,5	92,75	166	197	225	—	—	1.250	1.250	1.475	1.910	
November	248,5	260	271	153	144,5	154	163	104,50	175	207	280	—	—	1.250	1.250	1.475	1.910	
December	248,5	260	271	153	144,5	154	163	104,50	175	200	280	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060	
1940 Januari	248,5	260	271	153	144,5	172,5	163	104	191	200	300	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060	
Februari	248,5	260	271	153	144,5	172,5	163	104	191	200	320	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060	
Maart	252,5	266	275	157	148,5	172,5	167	108	191	204	330	—	—	1.375	1.375	1.610	2.060	

(1) Af-mijn. — (2) Geleverd.

IV. — PRIJZEN VAN LANDBOUWPRODUCTEN.

a) Gemiddelde prijzen van granen en andere landbouwproducten op de toonaangevende markten van België (« Eelgisch Staatsblad »).

TIJDVAK	TARWE	ROGGE	HAVER	WINTER-GERST	AARDAPPELEN		DRUGE CICHOREI- ROONEN (laatste oogst)	TARWE- STROO	RUW VLAS	ONGEZOUT. HOEVE- BOTER (verkocht per kg.)	ONONT- VETTE WOL	VERSCH EIEREN
	(laatste oogst)				Gelder- sche- muizen	Industrie						
	in franken per 100 kg.										in fr. per kg.	
1938 Maandgemiddelde ..	121,57	90,23	98,47	93,80	39,07	43,10	85,80	23,49	104,44	23,—	16,44	0,63
1939 Maandgemiddelde ..	120,80	77,89	80,72	94,65	31,73	35,09	84,17	23,23	112,93	19,70	15,41	0,62
1938 December	109,32	64,17	76,57	74,89	26,76	31,28	67,—	18,81	103,80	26,23	14,25	0,75
1939 Januari	110,53	63,96	78,85	74,52	31,63	35,34	66,12	19,07	109,28	25,03	13,94	0,70
Februari	111,62	61,52	76,31	73,61	32,35	35,48	67,50	20,09	113,13	24,80	14,37	0,49
Maart	116,63	59,93	75,92	74,35	31,55	35,33	71,60	20,92	108,06	22,87	14,40	0,45
April	119,73	60,47	79,13	75,92	35,65	39,28	75,72	20,37	104,41	19,94	13,50	0,46
Mei	119,69	58,92	81,31	75,89	29,12	34,68	74,75	20,53	104,00	18,48	13,—	0,46
Juni	118,23	59,04	80,—	75,38	23,97	30,57	73,30	19,62	101,89	18,87	12,90	0,52
Juli	117,06	59,40	78,06	73,66	35,25	35,05	75,16	19,44	101,98	18,57	13,31	0,55
Augustus	117,17	53,77	64,13	68,04	29,09	37,08	77,25	18,04	91,88	18,94	13,20	0,66
September	123,71	106,70	86,15	117,05	31,30	35,44	108,04	22,27	104,21	19,10	15,69	0,67
October	134,72	117,93	89,33	143,96	31,66	36,38	106,—	27,70	120,01	19,75	17,—	0,85
November	134,85	111,04	85,68	137,31	33,94	37,36	107,10	32,65	131,98	20,83	19,86	0,89
December	136,19	122,—	93,73	140,52	35,40	38,65	109,50	38,08	164,01	21,71	23,75	0,77
1940 Januari	139,60	127,92	107,86	157,73	43,19	44,29	124,25	49,19	195,88	24,21	26,20	0,67
Februari	146,51	135,—	114,28	162,20	49,50	53,81	142,37	57,75	188,04	23,69	27,12	0,83

b) Gemiddelde prijzen der granen op de graanbeurzen van Kortrijk, Brussel, Charleroi, Namen en Luik.

Bron: Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	TARWE (goede handelskwaliteit)	ROGGE	HAVER	GERST	SPELT
	(in franks per 100 kg.)				
1938 Maandgemiddelde	120,97	79,50	95,92	91,84	91,59
1939 Maandgemiddelde	122,70	75,86	78,19	94,84	85,55
1939 Januari	113,17	61,41	76,02	72,67	82,37
Februari	114,90	57,70	72,45	71,26	78,87
Maart	121,71	57,31	73,35	72,23	76,—
April	123,65	58,63	77,60	73,74	76,—
Mei	123,65	57,70	79,18	74,18	75,50
Juni	122,35	56,81	77,02	73,12	—
Juli	121,74	58,—	74,83	73,—	—
Augustus	105,—	52,33	60,65	68,24	—
September	122,63	106,05	85,22	122,78	86,83
October	134,11	115,56	87,41	148,19	99,—
November	134,20	108,—	83,14	139,87	94,87
December	135,32	120,85	91,40	148,76	100,52
1940 Januari	139,79	121,45	107,50	160,57	109,95
Februari	144,12	126,92	112,67	164,85	111,37
Maart	149,73	131,93	120,52	166,80	112,17

V. — LANDBOUWINDECIJFERS (1).

Basis: 1936 = 100.

a) Indexcijfers voor het Rijk.

Bron: Ministerie van Landbouw.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN AKKERBOUWPRODUCTIEN															Akker- bouw algemeen index- cijfer	
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER									INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE							
	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Stroovlas	Cichorei- bionen	Suikerbiet	Aardappelen	Tarwe	Rogge	Gerst en wintergerst	Haver	Stroo	Suikerbiet		Aardappelen
1938	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	125,4	109,9	113,9	90,4	107,4	108,4	105,6	107,8	124,9	110,5	90,4	104,4
1939	106,1	93,6	109,0	87,9	123,6	122,0	108,5	130,7	74,4	106,1	93,6	109,0	87,9	123,6	118,8	74,4	96,0
1939 Januari	92,3	75,8	83,5	85,4	101,4	121,2	85,2	118,9	73,6	95,2	79,0	84,5	89,0	98,4	112,9	76,7	90,5
Februari	93,5	71,2	81,9	81,4	106,9	125,5	87,0	118,0	74,6	95,4	74,2	82,9	84,8	103,8	112,5	74,6	89,8
Maart	101,0	70,7	83,0	82,4	111,3	116,7	92,3	122,7	73,6	102,0	72,9	83,0	84,1	107,0	114,8	74,3	90,7
April	101,9	72,4	84,6	87,2	108,4	112,3	97,7	132,6	82,4	100,9	69,6	80,8	81,5	103,2	119,8	77,0	91,2
Mei	101,6	71,2	85,3	89,0	109,2	113,7	96,3	137,2	70,2	98,6	67,8	80,5	81,7	104,0	122,1	64,4	86,5
Juni	100,5	70,1	84,0	86,5	104,4	105,2	94,5	131,9	60,0	95,7	66,8	80,8	78,6	100,4	119,4	51,7	79,8
Juli	100,5	71,6	83,9	84,1	103,4	109,0	96,9	133,2	77,3	93,9	68,8	85,6	77,1	102,4	120,1	63,4	85,2
Augustus	99,1	68,6	83,1	73,2	95,9	99,6	99,6	135,5	72,8	98,1	67,3	85,7	75,5	100,9	121,2	74,3	88,3
September	112,5	130,9	141,1	95,7	118,5	110,0	136,7	138,2	73,4	114,8	132,2	145,5	102,9	128,8	122,6	79,8	104,5
October	123,0	142,7	170,3	98,2	147,3	132,5	136,6	131,9	74,8	126,8	145,6	173,8	104,5	156,7	119,5	83,1	112,5
November	123,1	133,3	160,8	93,4	173,7	142,0	138,0	133,0	78,4	126,9	137,4	164,1	97,3	182,8	120,0	87,1	115,7
December	124,1	149,2	171,0	102,7	202,5	176,3	141,1	135,3	81,5	127,9	153,8	172,7	108,1	204,5	121,1	90,6	123,6
1940 Januari	128,2	149,9	184,6	120,8	261,6	196,7	160,1	144,0	96,2	132,2	156,1	186,5	125,8	254,0	125,5	100,2	136,8
Februari	132,2	156,7	189,5	126,6	307,2	197,2	183,5	150,9	113,6	134,9	163,2	191,4	131,9	298,3	128,9	113,6	148,2
Maart	137,4	162,9	191,7	135,4	324,4	176,2	193,3	157,3	119,9	138,8	167,9	191,7	138,2	311,9	132,1	121,1	153,1

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG												Algemeen indexcijfer akker- bouw en dierlijke producten		
	ENKELVOUDIG INDEXCIJFER						INDEXCIJFER NA SEIZOENCORRECTIE								
	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens	Boter	Eieren	Paarden	Ossen	Koeien	Kalveren	Varkens	Boter		Eieren	Dierlijke producten algemeen indexcijfer
1938	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	96,1	105,4	106,5	120,8	131,2	122,6	114,3	118,8	115,2
1939	106,6	106,7	113,2	116,4	109,7	108,8	75,1	106,6	106,7	113,2	116,4	109,7	108,8	109,6	106,2
1939 Januari	103,6	103,7	120,6	138,0	129,3	115,7	63,4	106,8	105,8	113,8	136,6	120,8	110,2	117,4	110,7
Februari	103,2	103,1	108,6	123,4	133,5	84,3	63,4	106,4	106,3	105,4	125,9	124,8	93,7	113,3	107,5
Maart	104,6	105,3	113,6	120,6	117,4	82,4	75,5	105,6	106,3	111,4	124,3	115,1	117,7	114,4	108,5
April	109,5	110,8	127,1	113,8	104,5	87,6	75,5	106,3	109,7	125,8	118,5	113,6	134,8	117,0	110,6
Mei	115,4	111,8	128,3	111,2	100,4	80,4	77,2	109,9	108,5	126,6	115,8	115,4	121,8	115,1	108,0
Juni	115,6	111,6	115,5	108,9	101,6	97,1	78,2	111,2	106,3	121,6	115,9	114,2	131,2	116,1	107,0
Juli	114,5	111,4	113,4	113,0	101,2	100,9	73,2	111,1	109,2	119,4	114,1	110,0	123,0	112,8	106,1
Augustus	110,5	107,3	105,5	113,0	98,7	109,8	74,6	103,3	106,2	109,9	107,6	99,7	112,0	104,8	100,7
September	103,2	102,0	89,2	112,0	99,3	127,4	79,9	103,2	103,0	91,9	107,7	92,8	106,2	99,7	100,9
October	98,1	103,1	91,1	124,7	94,4	153,9	79,9	100,1	105,2	92,0	119,9	89,0	103,3	100,0	103,2
November	96,6	103,5	114,3	110,6	110,1	152,9	80,5	99,6	105,6	113,2	107,4	104,9	97,4	103,4	106,5
December	103,6	107,3	132,8	108,3	126,0	115,7	80,5	106,8	108,4	125,3	105,1	117,8	93,3	108,5	112,2
1940 Januari	111,7	110,6	131,9	105,5	130,9	121,6	82,2	115,1	112,9	124,4	104,5	122,3	116,8	115,3	120,7
Februari	109,5	109,2	117,7	100,2	127,1	162,7	87,8	112,9	112,6	114,3	102,2	118,8	180,8	124,7	130,6
Maart	117,2	113,9	115,9	101,5	126,8	109,8	104,2	118,4	115,0	113,6	104,6	124,3	156,8	123,9	131,2

(1) De methode tot het berekenen van deze indexcijfers werd uiteengezet in ons Tijdschrift voor Inlichting en Documentatie, blz. 255 en 353 (September en October 1939).

Bron : Ministerie van Landbouw.

a) Indexcijfers voor het Rijk (vervolg)

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN								
	Huurgelden	Loonen	Meststoffen	Veevoeders	Plant- en zaadgoed	Materieel	Belastingen	Algemene onkosten	Productiekosten algemeen indexcijfer
1938.....	102,3	109,4	108,5	127,7	95,1	108,5	107,5	111,0	111,0
1939.....	105,7	112,5	109,5	119,0	85,7	108,5	106,3	113,3	111,3
1939 Januari.....	106,1	112,1	109,1	117,8	91,8	108,5	103,8	110,6	110,8
Februari.....	106,1	112,1	108,7	110,7	83,9	108,5	103,8	109,8	109,3
Maart.....	106,1	112,1	109,6	107,2	83,9	108,5	103,8	109,4	108,7
April.....	106,1	112,1	111,1	111,9	83,9	108,5	103,4	109,0	109,6
Mei.....	106,1	112,1	108,5	109,1	83,9	108,5	102,9	108,7	108,9
Juni.....	106,1	112,1	107,3	111,1	83,9	108,5	102,9	109,4	109,1
Juli.....	105,4	112,9	108,1	99,3	83,9	108,5	103,3	109,8	107,2
Augustus.....	105,4	112,9	106,2	95,3	83,9	108,5	103,1	109,6	106,5
September.....	105,4	112,9	109,0	135,8	87,4	108,5	110,2	110,2	114,2
October.....	105,4	112,9	114,0	145,2	87,4	108,5	113,6	116,8	117,0
November.....	105,4	112,9	113,3	136,6	87,4	108,5	111,6	119,2	115,6
December.....	105,4	112,9	112,1	149,9	87,4	108,5	113,8	121,9	118,1
1940 Januari.....	106,3	113,1	113,7	161,3	87,4	117,6	124,6	123,6	121,4
Februari.....	106,3	113,1	112,1	167,0	105,7	117,6	126,2	126,1	122,9
Maart.....	106,3	113,1	110,3	170,7	105,7	117,6	126,7	126,2	123,4

Bron : Ministerie van Landbouw.

b) Regionale indexcijfers.

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER VERKOOPPRIJZEN																				
	AKKERBOUWPRODUCTEN						DIERLIJKE PRODUCTEN					AKKERBOUW- EN DIERLIJKE PRODUCTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1938.....	107,1	102,0	104,8	99,8	95,1	106,4	101,7	118,2	119,7	118,7	119,5	118,9	117,6	118,0	114,7	115,3	115,2	115,3	118,1	114,8	114,3
1939.....	102,3	90,8	96,5	86,4	83,9	95,6	87,3	109,1	110,4	109,7	110,2	109,8	108,4	109,0	106,9	105,4	106,4	104,9	108,9	105,2	104,0
1939 Januari.....	95,4	85,7	91,6	80,6	82,5	90,3	84,6	116,1	118,8	117,5	118,7	117,9	115,3	116,3	109,6	110,5	110,9	110,2	116,7	109,0	109,1
Februari.....	95,3	84,7	91,2	78,7	80,9	89,2	82,8	111,8	113,0	112,1	115,3	115,9	112,4	113,7	106,6	105,8	106,8	107,2	114,8	106,5	106,7
Maart.....	97,1	84,5	91,7	78,9	82,1	90,2	83,0	113,8	116,0	114,7	115,1	114,0	112,7	113,0	108,5	108,0	108,9	107,1	113,0	107,0	106,2
April.....	97,6	85,1	91,8	79,1	84,0	89,3	82,8	116,9	119,2	117,6	117,2	115,5	114,9	114,7	110,8	110,6	111,1	108,7	114,4	108,4	107,4
Mei.....	94,7	78,5	87,0	71,2	74,5	88,1	77,0	114,7	116,1	115,1	115,6	115,0	113,8	114,0	108,3	106,6	108,0	105,8	113,6	108,8	105,5
Juni.....	89,0	70,5	79,7	63,2	64,7	80,6	69,5	115,9	117,8	116,4	116,3	115,0	114,3	114,1	107,4	105,9	107,1	104,5	113,3	105,8	103,9
Juli.....	93,2	79,7	86,5	73,5	76,7	84,4	77,0	112,4	114,2	113,2	113,1	112,1	111,2	111,4	106,4	105,5	106,4	104,3	110,9	104,5	103,5
Augustus.....	95,0	81,8	88,3	76,5	81,8	85,5	79,2	104,5	106,0	105,5	104,9	104,2	103,7	103,9	101,5	99,9	101,2	98,6	103,4	99,1	98,3
September.....	108,7	101,6	102,8	100,6	90,8	105,2	96,9	99,6	101,2	100,8	99,5	98,5	98,5	98,9	105,2	104,2	104,3	99,8	98,3	100,2	98,3
October.....	117,0	109,8	112,1	109,7	96,0	113,8	103,7	99,8	102,3	102,0	99,8	98,3	98,5	98,7	102,5	101,3	101,6	99,0	98,2	102,3	100,0
November.....	121,0	112,9	116,4	112,6	98,6	115,9	108,0	102,8	103,4	103,2	104,0	104,3	103,0	103,6	108,6	105,8	106,6	105,9	104,1	106,3	104,2
December.....	128,4	122,5	125,5	121,3	101,7	125,1	114,3	107,5	106,9	106,9	109,7	111,2	108,8	109,7	114,1	110,8	111,6	112,3	110,9	113,0	110,8
1940 Januari.....	142,3	135,0	139,6	133,1	110,2	142,2	131,5	114,8	114,6	114,0	116,2	116,8	115,0	115,2	123,5	119,8	120,5	120,0	116,6	121,9	119,0
Februari.....	153,4	147,8	151,1	147,7	120,7	154,3	145,5	125,9	128,6	125,4	123,9	120,3	121,8	119,6	134,6	133,4	131,9	129,2	120,3	130,0	125,5
Maart.....	158,0	152,3	154,8	154,9	127,1	160,2	153,0	124,7	125,6	123,7	123,6	121,8	122,5	121,1	135,2	132,4	131,6	130,6	122,0	132,1	128,4

TIJDVAK	INDEXCIJFER DER PRODUCTIEKOSTEN																				
	MESTSTOFFEN						VEEVOEDERS					TOTAAL VAN DE PRODUCTIEKOSTEN									
	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen	Leemstreek van Midden-België	Vlaamse zandstreek	Polders	Kempen	Weidestreek	Condroz	Ardennen
1938.....	108,2	107,3	108,5	107,9	108,0	109,1	107,3	128,3	129,8	131,3	125,5	123,7	127,3	131,8	111,0	111,7	111,1	111,3	111,3	110,7	108,5
1939.....	108,7	108,1	109,7	109,7	110,5	110,9	110,5	119,1	121,1	123,9	116,9	117,0	117,1	121,4	111,1	111,7	111,7	111,3	111,4	110,9	110,4
1939 Januari.....	108,4	107,8	109,0	110,0	110,9	110,6	111,2	118,1	119,9	122,0	115,7	115,0	116,6	120,9	110,6	111,2	111,1	110,8	110,6	110,6	110,2
Februari.....	108,0	107,4	108,6	109,5	110,2	110,1	110,4	110,8	112,7	115,1	108,5	108,3	109,1	113,4	109,1	109,5	109,7	108,8	108,7	109,0	109,5
Maart.....	108,7	108,3	109,5	110,8	112,2	111,4	112,9	107,3	108,6	110,3	105,7	105,6	106,0	109,0	108,5	108,8	109,0	108,3	108,1	108,6	109,4
April.....	109,6	109,6	110,7	113,6	115,7	113,7	117,4	111,8	112,1	112,6	111,6	112,0	111,3	111,3	109,3	109,6	109,5	109,9	109,8	109,6	109,9
Mei.....	106,5	106,7	107,8	110,8	112,4	111,1	113,8	108,8	109,8	111,4	108,3	109,1	107,6	109,2	108,4	108,8	108,9	108,8	108,9	108,7	109,4
Juni.....	105,6	105,7	107,4	108,5	110,4	109,7	111,2	111,0	111,0	111,3	111,2	111,6	110,7	110,6	108,7	108,9	108,8	109,2	109,4	109,2	109,3
Juli.....	105,5	104,9	106,6	105,9	106,7	107,3	106,6	99,0	99,2	100,0	99,4	100,7	98,3	98,1	106,8	106,8	107,1	106,5	106,7	107,1	106,7
Augustus.....	106,2	105,2	106,7	104,8	104,3	108,4	103,0	95,1	96,2	98,1	94,4	95,3	93,6	95,8	106,1	106,3	106,8	105,1	105,2	106,2	108,1
September.....	108,1	107,6	108,9	109,8	110,8	110,6	111,0	136,4	139,7	143,4	131,9	130,3	133,9	141,9	114,1	115,2	114,7	114,6	114,7	113,6	111,5
October.....	113,5	112,4	114,7	113,0	113,5	115,1	112,6	145,7	150,7	157,0	139,5	138,3	141,3	152,9	117,1	118,6	118,3	117,5	117,6	116,0	112,9
November.....	112,9	111,8	114,1	111,7	111,7	114,0	110,5	136,6	140,9	146,9	132,2	132,9	132,2	141,2	115,6	116,8	116,8	115,8	116,3	114,6	112,3
December.....	112,4	110,7	113,0	109,0	107,7	111,6	105,3	150,0	154,3	160,5	145,1	145,2	145,7	155,4	118,2	119,6	119,2	118,8	119,5	116,9	112,8
1940 Januari.....	114,8	111,4	115,6	106,5	103,0	111,9	97,3	161,6	165,0	169,2	157,6	156,7	158,6	166,4	121,7	122,8	122,1	122,5	123,4	120,3	113,0
Februari.....	114,0	109,7	114,5	102,0	96,5	108,7	88,7	167,8	171,8	176,4	162,1	160,0	164,6	174,7	123,4	124,6	123,8	123,6	124,6	121,7	114,2
Maart.....	112,6	108,6	114,8	98,6	94,5	107,1	86,8	171,6	175,3	179,4	166,0	163,5	168,8	178,4	123,9	125,2	124,3	124,1	125,4	122,3	114,2

VOORTBRENGING.

I. — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN.

55

Bron : *Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.*

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN										Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad op 't einde der maand (duiz. tons)
	GEMIDDELD AANTAL ARBEIDERS (duizenden)		NETTO HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. tons)							TOTAAL		
	onder- grondsche	onder- en boven- grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen	Luik	Kempen				
1938 Maandgemiddelde	91,4	130,3	408	355	665	33	459	545	2.465	24,1	1.934	
1939 Maandgemiddelde	90,1	128,7	379	354	659	32	460	603	2.487	24,1	2.129	
1938 December	92,1	131,5	421	358	690	33	481	583	2.566	24,8	2.222	
1939 Januari	94,5	133,8	441	387	704	34	503	595	2.664	25,4	2.333	
Februari	91,0	130,2	385	320	632	31	452	537	2.357	22,8	2.506	
Maart	92,8	132,3	451	379	717	36	511	630	2.724	25,9	2.696	
April	93,6	134,0	400	352	644	31	456	569	2.452	23,2	2.524	
Mei	93,6	133,9	422	358	677	32	468	613	2.569	24,0	2.274	
Juni	93,8	133,4	403	386	712	33	491	638	2.662	24,9	2.311	
Juli	90,1	129,6	339	308	606	33	469	567	2.321	22,7	2.275	
Augustus	88,8	127,1	310	343	640	27	375	598	2.292	22,3	2.212	
September	81,4	116,8	349	356	648	31	433	591	2.409	25,6	1.923	
October	83,3	120,0	376	375	665	32	451	614	2.513	25,9	1.645	
November	88,7	125,6	354	357	655	31	453	662	2.512	24,2	1.526	
December	89,9	127,7	324	330	609	30	455	625	2.373	22,1	1.320	
1940 Januari	88,5	125,8	384	381	689	32	476	654	2.616	25,9	1.235	
Februari	90,8	129,2	376	378	671	34	479	681	2.619	24,1	1.064	

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (aan het eind van het tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tons)					
	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duiz. tons)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren	Blik
1938 Maandgemidd..	392	3.775	142	870	37 (1)	205	184	6,0	145	2,5	0,2
1939 Maandgemidd..	431	3.757	127	814	44 (1)	256	253	6,2	184	2,6	
1938 December	406	3.768	136	836	37	232	214	5,5	176	2,6	0,3
1939 Januari	406	3.745	132	818	37	231	204	5,9	162	3,2	0,3
Februari	360	3.681	105	814	37	203	193	5,9	152	2,5	0,6
Maart	371	3.673	123	772	35	222	217	7,5	174	3,1	0,6
April	362	3.647	110	782	37	225	213	6,0	169	2,5	0,6
Mei	417	3.662	121	803	42	270	274	6,7	195	2,7	0,7
Juni	436	3.741	117	793	44	286	298	7,0	200	2,7	0,7
Juli	471	3.836	96	758	46	295	291	5,4	196	2,1	0,8
Augustus	470	3.860	110	754	45	280	277	5,8	185	2,4	
September	419	3.761	126	735	38	206	206	6,1	145	10,6	
October	474	3.813	155	836	39	256	255	6,0	196	10,8	
November	482	3.806	158	905	45	281	290	6,0	213	2,7	
December	509	3.858	172	995	44	314	318	6,2	218	2,6	
1940 Januari	507	3.977	186	950	44	305	315	7,0	201	2,7	
Februari	465	4.071	209	1.052	44	284	293	7,3	213	2,5	

(1) Op 31 December.

II. — DIVERSE PRODUCTIES.

56

TIJDVAK	KATOEN Halfjaar- lijksche productie van gesponnen katoen (tons)	WOL		BIERBROUWE- RIJEN Hoeveelheden aangegeven meel (tons)	STOKERLIJEN Voort- gebrachte alcohol (hectoliters)	MARGARINE EN BEREIDE VETTEN			
		Drooginrich- tingen van Verviers, van Dison en van het Oosten (reeds gedroogd of enkel gewogen) (tons)	Kamwol- voorraden in wolkammerijen (eind der maand) (tons)			Voort- brenging	In consumptie gebracht (tons)	Voor den uitvoer verklaard	
1938 Maandgemiddelde	29.100 (1) 32.600 (2)	2.274	3.801	16.087	38.730	5.089	5.072	17	
1939 Maandgemiddelde	34.500 (1)	2.730	3.564	15.042	38.572	5.062	5.047	10	
1938 December	32.600 (2)	2.631	3.951	13.696	48.340	6.452	6.553	17	
1939 Januari		2.607	4.264	15.407	45.055	6.126	6.158	10	
Februari		2.671	3.765	13.699	41.533	5.092	5.086	7	
Maart		2.825	3.785	17.911	43.619	5.473	5.395	10	
April		2.617	3.323	16.732	41.054	4.568	4.569	7	
Mei		34.500 (1)	2.692	3.314	16.966	37.676	4.312	4.071	7
Juni			3.021	3.551	18.190	25.919	4.546	4.422	19
Juli		2.439	3.399	16.943	40.047	4.363	4.503	5	
Augustus		2.589	3.648	15.642	43.303	5.497	5.629	22	
September		2.767	4.468	11.088	32.023	4.772	4.681	4	
October		3.185	4.177	11.837	37.134	5.581	5.266	7	
November		35.900 (2)	3.224	2.581	13.145	36.733	5.216	5.189	11
December	2.128		2.486	12.942	38.771	5.196	5.590	7	
1940 Januari	2.092	2.012	12.072	37.921	5.504	5.352	8		
Februari	1.349	1.499	11.316	32.783	4.536	4.584	11		

TIJDVAK	SUKKER				VISSCHERIJ		LUCIFERS		
	Voortbrenging		Voorraden (raffinade- en ruwe suiker) (eind der maand) (tons)	In consumptie gebracht	Omzetten ter mijn van Oostende		Fabricage	Verbruik	Uitvoer (met onthefing van den accijns)
	Ruwe suiker	Raffinade- suiker			Hoeveelheid	Waarde			
				(tons)	(duiz. fr.)	(millioenen lucifertjes)			
1938 Maandgemiddelde .	15.099	18.745	124.816	17.612	2.481	7.445	3.956	1.725	2.334
1939 Maandgemiddelde .	20.506	19.210	97.211	19.883	2.461	7.254	5.000	2.108	3.038
1938 December	8.949	19.236	158.699	15.193	2.179	7.453	3.992	1.513	2.105
1939 Januari	552	17.929	152.301	14.641	2.258	8.362	3.963	1.453	2.447
Februari	292	15.843	141.351	12.899	2.352	7.792	4.325	1.555	2.065
Maart	86	19.969	128.891	19.211	2.658	9.814	5.118	1.764	3.820
April	123	20.241	113.897	20.708	2.289	6.719	4.823	2.161	2.518
Mei	—	21.821	98.829	17.722	2.464	6.395	4.780	1.575	3.639
Juni	3	20.461	74.464	17.026	2.077	5.595	5.637	1.571	3.366
Juli	—	19.024	53.389	23.579	2.077	5.695	4.515	1.830	2.609
Augustus	7	21.677	25.579	20.112	2.662	7.067	5.109	2.000	3.695
September	91	17.462	9.655	27.823	2.656	7.665	5.515	2.827	3.854
October	72.752	19.771	50.384	28.780	5.141	12.083	5.744	3.856	3.225
November	123.732	21.620	143.104	18.631	1.804	5.538	5.298	2.552	2.514
December	48.438	14.697	174.700	17.464	1.198	4.324	5.183	2.156	2.707
1940 Januari	258	12.678	155.830	16.409	1.456	4.651	5.372	2.401	3.103
Februari	219	12.884	143.294	19.127	1.803	7.472	5.121	1.731	3.155

(1) Productie van het halfjaar 1 Februari-31 Juli.
(2) Productie van het halfjaar 1 Augustus-31 Januari.

III. — BOUWBEDRIJVIGHEID.

57

TIJDVAK	BOUWVERGUNNINGEN VERLEEND IN STEDELIJKE CENTRA (53 CENTRA — 114 GEMEENTEN)		
	Nieuwbouw	Herbouw en verbouwingen	Totaal
1938 Voor het jaar	8.585	16.416	25.001
1939 Voor het jaar	5.156	11.196	16.352
1938 December	424	1.012	1.436
1939 Januari	505	951	1.456
Februari	721	1.149	1.870
Maart	940	1.528	2.468
April	646	1.261	1.907
Mei	573	1.259	1.832
Juni	572	1.282	1.854
Juli	454	1.208	1.662
Augustus	442	1.113	1.555
September	110	501	611
October	77	385	462
November	47	278	325
December	46	270	316
1940 Januari	20 (1)	211	231
Februari	24 (2)	209	233

(1) Onvolledige cijfers (112 gemeenten op 114).
(2) Onvolledige cijfers (111 gemeenten op 114).

IV. — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM.

TIJDVAK	TOTALE PRODUCTIE (Centrales van 100 kWh. en meer) Bron : <i>Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing</i>						PRODUCTIE van de 121 voornaamste industriële centrales Bron : <i>Association des Centrales Electriques industrielles de Belgique</i>	
	Aantal centrales	PRODUCTIE (duizenden kWh.)					Totale productie (duiz. kWh.)	Gemiddelde dagproductie (miljoenen kWh.)
		Unie der electrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschap- pijen	Gemeen- telijke regioën	Totaal		
1938 Maandgemiddelde	338 (1)	194.288	198.624	26.321	20.616	439.848	177.766(2)	6,98 (2)
1939 Maandgemiddelde	351 (1)	198.272	216.853	29.858	21.037	466.020	191.131	7,51
1938 December	338	218.200	216.357	28.107	27.447	490.111	189.608	7,02
1939 Januari	355	217.255	214.820	29.772	26.635	488.482	186.775	7,18
Februari	355	195.481	192.896	27.778	22.632	438.787	170.454	7,10
Maart	354	218.876	214.559	31.550	23.918	488.903	190.151	7,31
April	354	192.663	200.359	28.857	19.996	441.875	177.113	6,81
Mei	354	182.439	218.713	29.710	18.155	449.017	192.685	7,70
Juni	354	178.536	227.097	28.831	18.017	452.481	199.800	7,68
Juli	354	173.089	222.032	27.476	15.720	439.217	195.995	7,54
Augustus	354	189.844	216.505	28.318	18.411	453.077	189.417	7,58
September	353	177.409	209.001	29.159	18.512	434.081	183.616	7,06
October	352	206.819	227.810	32.182	22.123	488.934	201.140	7,73
November	351	213.323	228.283	32.648	23.064	497.323	202.248	8,25
December	351	233.524	229.260	32.017	25.264	520.065	204.176	8,17
1940 Januari	349	229.818	242.737	30.656	26.353	529.674	215.405	8,29
Februari	348	211.390	222.475	28.842	24.085	486.792	198.559	7,94

(1) Op het eind van het jaar.

(2) Gemiddelden voor de zeven laatste maanden.

V. — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters).

Bron : *Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing.*

TIJDVAK	GEMEENTEBEDRIJVEN		GASVERDEELINGSMAATSCHAPPIJEN		Gasvoort- brengende nijverheids- maatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden (verkocht gas)	TOTAAL
	die zelf het gas, dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen, aankopen (aangekocht gas)	die zelf het gas, dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk voortbrengen (voortgebr. gas)	die het gas, dat zij verdeelen geheel of gedeeltelijk aankopen (aangekocht gas)		
	1938 Maandgemiddelde	5.915	463	1.208		
1939 Maandgemiddelde	5.645	439	1.146	40.276	14.615	62.022
1938 December	6.419	386	1.255	42.688	9.494	60.242
1939 Januari	6.209	398	1.116	41.226	9.758	58.707
Februari	6.490	356	996	37.663	9.082	53.587
Maart	5.720	384	1.054	41.497	9.716	58.371
April	5.265	438	1.006	38.404	11.231	56.344
Mei	5.422	449	1.098	39.790	13.297	60.056
Juni	5.959	515	1.333	42.600	14.498	64.905
Juli	5.904	632	1.423	43.799	17.886	69.645
Augustus	5.979	722	1.438	43.753	18.395	70.287
September	5.540	407	1.217	39.884	15.632	62.680
October	5.274	317	1.023	37.271	19.005	62.890
November	5.132	305	980	37.045	17.983	61.445
December	5.841	347	1.071	40.387	17.701	65.347
1940 Januari	6.304	384	1.185	44.997	15.672	68.542
Februari	5.530	354	1.153	40.622	15.038	62.697

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soort-
gelijk gas, voortgebracht in de mijn-, metaal- en chemische cokesfabrieken of in de andere bedrijven en door de voortbrengers
voor eigen gebruik bezigd.

VERBRUIK.

N. B. — Voor het verbruik van suiker, lucifers, margarine en toebereide vetten, zie tabel n° 56.

I. — INDEXCIJFERS VAN DEN VERKOOP AAN DE VERBRUIKERS.

Basis : maandgemiddelde van 1927 = 100 (1).

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN						Winkels met bijhuizen		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en andere (1)		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Maart	109	95	129	129	125	130	136	146	81	71	150	163	166	165
April	100	89	130	100	123	126	140	146	73	64	153	161	184	176
Mei	99	99	136	119	124	134	136	139	71	64	146	152	167	163
Juni	88	86	114	105	123	130	137	138	72	67	148	150	142	141
Juli	77	81	120	108	138	148	141	149	72	64	147	158	130	127
Augustus	55	50	96	84	124	142	137	158	67	61	142	176	114	123
September	76	99	114	71	137	171	150	202	69	65	175	212	164	237
October	99	96	116	66	126	138	140	160	68	63	140	166	220	222
November	76	67	101	49	121	158	135	145	66	64	140	145	155	147
December	76	76	118	69	182	183	164	174	72	73	180	171	174	165
	1939	1940	1938	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940
Januari	74	75	103	54	127	123	133	148	63	75	154	157	162	158
Februari	65	59	110	48	99	124	128	(*) 138	59	75	143	158	119	147

(1) Basis van de indexcijfers van de groote warenhuizen (huishoudelijke artikelen en verscheidene) = het maandgemiddelde over 1934.

(*) Voorloopig cijfer

II. — TABAKSVERBRUIK.

(Productie + invoer.)

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruintabak (tons)
	(miljoenen stuks)			
1938.....	195	615	5.108	13.201
1939.....	180	556	5.128	14.335
1937 2 ^e kwartaal	43	140	1.395	3.283
3 ^e id.	46	153	1.406	3.420
4 ^e id.	57	159	1.252	3.274
1938 1 ^{ste} id.	47	152	1.263	3.223
2 ^e id.	48	200	1.444	3.246
3 ^e id.	42	133	1.312	3.299
4 ^e id.	57	129	1.089	3.433
1939 1 ^{ste} id.	45	117	1.070	3.152
2 ^e id.	40	135	1.376	3.436
3 id.	39	130	1.404	3.654
4 ^e id.	56	174	1.278	4.093

III. — SLACHTINGEN IN DE 13 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND.

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, geiten
1938 Maandgemiddelde	16.457	778	10.957	23.066	6.304
1939 Maandgemiddelde	19.688	902	12.774	23.475	6.703
1938 December	15.260	919	8.904	21.624	13.636
1939 Januari	16.012	917	12.212	22.581	8.968
Februari	15.186	822	13.043	20.001	6.588
Maart	18.069	871	16.844	23.553	5.573
April	14.831	770	14.353	18.357	3.701
Mei	19.493	903	16.135	25.312	3.330
Juni	15.120	767	13.323	22.733	2.117
Juli	16.003	871	11.686	24.663	2.231
Augustus	19.068	975	13.045	25.295	2.308
September	26.433	1.075	10.910	24.704	3.399
October	31.072	1.054	10.306	25.209	10.934
November	23.486	881	11.296	26.302	15.216
December	21.484	918	10.141	22.997	16.072
1940 Januari	20.211	855	11.753	25.987	13.684
Februari	19.309	779	13.350	24.177	9.503

VERVOER.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken).

70

TIJDVAK	ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGSCOEFFICIENT
	Reizigers	Goederen	Buitengewone inkomsten	Totaal			
1938 Maandgemiddelde	70,2	136,7	5,0	211,9	226,2	— 14,4	106,78
1939 Maandgemiddelde	65,2	145,2	7,5	217,9	219,5	— 1,6	100,73
1938 December	57,8	141,5	5,5	204,8	225,7	— 20,9	110,20
1939 Januari	66,8	139,2	8,5	214,7	226,8	— 12,2	105,62
Februari	53,9	126,5	6,0	186,5	217,6	— 31,2	116,70
Maart	62,4	145,9	6,2	214,5	229,0	— 14,5	106,76
April	70,8	142,3	5,8	218,8	220,9	— 2,0	100,92
Mei	71,9	151,9	6,6	230,4	220,2	10,2	95,57
Juni	69,3	151,7	6,0	227,0	220,4	6,6	97,10
Juli	94,2	141,0	6,2	241,4	220,6	20,9	91,36
Augustus	89,0	139,7	6,4	235,2	218,7	16,5	92,98
September	50,4	144,3	6,6	201,4	217,8	— 16,4	108,12
October	48,4	154,0	8,0	210,4	213,6	— 3,2	101,51
November	47,8	160,9	7,2	215,9	212,4	3,5	98,37
December	57,6	144,8	16,0	218,4	215,7	2,7	98,77
1940 Januari	64,8	143,4	11,4	219,6	221,0	— 1,4	103,31
Februari	50,9	167,2	10,1	228,2	221,5	6,7	97,08

TIJDVAK	b) Aantal wagons aan de nijverheid geleverd (1).				c) Transportstatistiek. 1° Algemeen spoorverkeer.						
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARRE GOEDEREN				
					Aantal (duizenden)	Reizigers-Km. (millioen.)	Ton (duizenden)	Millioen ton-kilometer (tKm.)			
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal
1938 Maandgemidd..	388.982	114.745	90.664	479.647	16.234	497	5.250	186	154	88	429
1939 Maandgemidd..	390.559	129.579	87.715	478.274	14.965	482	5.437	189	184	94	468
1938 December	382.513	134.608	91.991	474.504	15.068	450	5.226	177	176	118	471
1939 Januari	368.597	130.560	89.095	457.692	16.780	496	4.990	170	167	97	434
Februari	339.856	108.450	79.899	419.755	14.292	417	4.573	155	148	82	385
Maart	392.725	118.072	87.221	479.946	15.660	461	5.246	179	167	85	431
April	376.007	128.090	84.736	460.743	14.966	463	5.237	186	167	83	436
Mei	400.619	140.343	95.620	496.239	16.125	505	5.727	191	196	109	496
Juni	406.538	129.738	100.441	506.979	15.105	493	5.848	190	204	120	514
Juli	368.714	112.613	94.553	463.267	15.346	569	5.310	172	200	84	456
Augustus	379.086	114.627	92.876	471.962	15.274 (2)	563 (2)	5.283	178	184	86	448
September	390.057	143.102	71.524	461.581	12.612 (3)	416 (3)	5.136 (4)	172	207	59	438 (4)
October	441.757	149.098	83.058	524.815	14.249 (3)	467 (3)	6.081 (4)	226	178	97	501 (4)
November	437.869	142.616	86.800	524.669	13.758 (3)	435 (3)	6.356 (4)	219	221	119	559 (4)
December	384.878	137.638	86.757	471.635	15.290 (3)	493 (3)	5.459 (4)	192	207	114	513 (4)
1940 Januari	361.617	149.312	80.833	442.450							
Februari	380.634	157.911	92.926	473.560							

A. — Aantal wagons aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en steenkoolbriketten).

B. — Aantal wagons meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en steenkoolbriketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagons komend van vreemde netten aldan niet met bestemming naar stations van het net van de Maatschappij, of naar stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Excl. heropgeroepen militairen.

(3) Incl. heropgeroepen militairen.

(4) Incl. militaire transporten.

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN

(vervolg).

c) Transportstatistiek (vervolg).

2° Vervoer der voornaamste zware goederen.

A. — Gezamenlijk verkeer.

70

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- producten en voedings- middelen	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooi- er., kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Verschil- lende
1938 Maandgemidd..	5.250	347	2.161	401	439	476	794	54	191	66	320
1939 Maandgemidd..	5.437	384	2.383	488	505	412	647	53	197	63	305
1936 Juni	3.767	227	1.486	328	355	366	556	29	128	53	239
September	5.492	281	2.162	435	542	534	822	104	192	63	367
December	5.942	385	2.679	511	609	443	629	67	188	72	359
1937 Maart	6.147	341	2.472	536	672	592	726	64	255	98	391
Juni	6.316	243	2.615	567	826	594	898	53	175	61	384
September	6.251	289	2.434	584	664	630	869	100	198	71	412
December	5.985	330	2.370	674	608	456	747	49	275	108	370
1938 Maart	5.547	301	2.110	424	428	555	996	51	228	81	373
Juni	5.000	207	1.954	388	422	509	983	39	125	56	317
September	5.440	284	2.232	378	429	496	864	81	268	63	345
December	5.226	315	2.506	408	547	374	450	52	200	70	304
1939 Maart	5.246	307	2.180	368	517	455	727	55	216	68	353
Juni	5.848	244	2.446	550	639	495	872	46	155	55	346
September	5.136	262	2.450	503	357	347	672	45	181	53	286
December	5.459	477	2.431	617	515	357	399	45	278	65	275

B. — Belgisch binnenlandsch verkeer.

TIJDVAK	(duizenden tons)										
	Totaal	Landbouw- producten en voedings- middelen	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- materialen, glas en spiegelglas	Producten der groefbe- drijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooi- er., kleding	Chemische en artseni- kundige producten	Nijver- heidsvetten en oliën, petroleum, teer	Verschil- lende
1938 Maandgemidd..	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248
1939 Maandgemidd..	3.315	269	1.685	18	157	265	546	15	96	28	234
1938 October	3.700	532	1.734	11	136	295	640	9	83	25	235
November	3.766	804	1.648	11	131	277	550	8	71	24	242
December	2.962	177	1.743	7	133	212	353	8	75	23	231
1939 Januari	2.909	148	1.795	8	130	201	369	9	82	25	232
Februari	2.729	131	1.468	13	122	231	410	9	98	23	224
Maart	3.225	162	1.674	12	146	288	623	9	119	24	268
April	3.259	135	1.711	21	130	270	641	8	87	27	229
Mei	3.321	115	1.741	10	136	297	684	8	67	25	238
Juni	3.384	118	1.679	10	154	314	750	9	71	27	252
Juli	3.050	123	1.515	22	122	296	617	8	76	28	243
Augustus	3.166	149	1.569	21	134	296	614	33	95	27	228
September	3.485	207	1.849	27	182	232	591	28	119	28	222
October	4.049	636	1.976	26	205	261	533	19	131	35	227
November	4.003	925	1.771	25	211	264	420	21	117	36	223
December	3.197	374	1.667	21	218	245	303	20	93	33	223

II. — HAVENVERKEER.

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen.											
	Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».											
	ZEEVAART						BINNENVAART					
	IN			UIT			IN			UIT		
Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Laadvermogen (duizenden steren)	Goederen (duizenden metrieke tons)	
			geladen	ledig (op ballast)								
1938 Maandgemidd..	980	2.012	989	846	134	975	3.699	1.222	382	3.562	1.187	368
1939 Maandgemidd..	794	1.616	832	688	113	889	3.579	1.169	337	3.447	1.143	309
1938 October.....	1.012	2.042	926	915	132	1.042	3.916	1.220	376	3.757	1.198	318
November.....	987	1.987	1.000	838	143	1.166	3.780	1.234	399	3.463	1.148	314
December.....	1.007	2.097	1.027	870	153	1.145	3.195	1.064	399	3.207	1.045	355
1939 Januari.....	1.018	2.240	1.004	847	155	952	3.910	1.245	269	3.662	1.224	302
Februari.....	939	1.931	924	841	119	932	3.664	1.126	392	3.503	1.134	331
Maart.....	1.046	2.124	903	901	136	1.002	4.054	1.284	361	3.950	1.246	285
April.....	1.040	2.107	926	926	132	921	3.960	1.290	399	3.852	1.253	346
Mei.....	1.093	2.212	994	954	122	1.094	3.996	1.373	438	3.721	1.297	342
Juni.....	1.066	2.233	1.137	931	131	1.199	4.266	1.397	464	3.876	1.279	432
Juli.....	1.018	2.051	937	894	126	1.168	3.836	1.259	344	3.834	1.266	407
Augustus.....	983	1.950	990	858	139	1.135			421			380
September.....	(*) 258	(*) 623	428			751			253			290
October.....	(*) 346	(*) 666	491			497			241			195
November.....	(*) 377	(*) 688	656			500			248			201
December.....			591			562			211			200

TIJDVAK	a) Haven van Antwerpen (vervolg).						b) Haven van Gent.						
	Bron : Havendienst der stad Antwerpen.						Bron : Havendienst van Gent en Bulletin over den Handel met de vreemde landen.						
	OPGELEGDE ZEE SCHEPEN (op het eind van de maand)						ZEEVAART					BINNENVAART	
	Aantal schepen		Tonnenmaat (duizenden registertons)				IN			UIT		GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	
totaal	Belgische	totaal	Belgische	totaal	Belgische	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnenmaat (duizenden register-tons)	Goederen (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen
1938 Maandgemidd..	(1) 15	(1) 3	(1) 37	(1) 3		151	162	191	151	162	87	170	127
1939 Maandgemidd..						125	124	140			80	110	108
1939 Januari.....	12	2	33	2		141	153	151	141	157	116	144	82
Februari.....	12	2	31	2		131	124	171	134	134	88	133	128
Maart.....	10	2	25	2		161	137	139	160	134	78	124	142
April.....	9	2	17	2		153	141	161	154	138	59	131	125
Mei.....	5	2	5	2		148	144	152	149	147	76	131	120
Juni.....	5	2	5	2		177	165	133	172	157	116	140	122
Juli.....	4	2	4	2		168	184	220	166	183	117	146	165
Augustus.....	4	2	4	2		181	171	227			112	117	154
September.....						58	75	126			57	57	114
October.....						59	51	66			52	84	57
November.....						64	71	50			46	57	32
December.....						62	70	80			37	56	53
1940 Januari.....						58	50						
Februari.....						79	46						
Maart.....						84	65						

(*) Cijfers door de *Monteur des Intérêts Matériels* gepubliceerd.

(1) Op het eind van het jaar.

II. — HAVENVERKEER (vervolg).

71

TIJDVAK	c) Haven van Brugge-Zeebrugge. Bronnen: Havendienst van Brugge en « Bulletin over den Handel met de vreemde landen ».						d) Haven van Groot-Brussel. Bron: Havendienst van Brussel.							
	ZEEVAART			BINNENVAART			ZEEVAART				BINNENVAART			
	Binnen-gekomen zee-schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	GOEDEREN (duizenden metrieke tons)		GOEDEREN (duizenden metrieke tons)	Gelost	Geladen	BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN			GELOST EN GELADEN GOEDEREN (duizenden metrieke tons)
			Gelost	Geladen				Aantal schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	
1938 Maandgemiddelde...	131	163	37	26	13	2	52	28	22	52	28	29	492	
1939 Maandgemiddelde...	99	131	33	23	12	2	52	28	21	53	28	29	490	
1939 Januari	146	185	27	39	16	3	60	40	25	63	41	39	462	
Februari	134	162	38	33	19	3	45	23	15	46	27	33	453	
Maart	146	183	26	27	15	3	48	22	17	47	22	23	543	
April	133	166	21	30	11	2	50	30	17	49	27	33	481	
Mei	134	191	31	37	14	3	65	30	27	61	30	32	498	
Juni	128	156	42	28	15	4	63	32	27	62	31	29	504	
Juli	159	235	65	19	13	3	84	39	38	85	40	31	489	
Augustus	123	174	44	29	10	2	80	41	30	79	38	40	499	
September	27	46	18	14	7	2	40	29	20	45	32	36	485	
October	25	33	19	14	9	2	46	26	16	46	29	33	559	
November	15	19	45	4	6	1	30	13	8	30	13	13	510	
December	20	19	21	2	7	—	15	9	10	19	9	6	500	
1940 Januari	43	35					11	5	3	10	6	2	201	
Februari	46	32					9	3	2	11	3	2	211	
Maart	45	46					9	3	1	9	3	2	502	

TIJDVAK	e) Haven van Oostende.															
	ZEEVAART					BINNENVAART					STAATSPAKETBOOTEN					
	BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN		BINNENGEKOMEN			VERTROKKEN		BINNENGEKOM.		VERTROKKEN			
	Aantal schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat (duizen-den register-tons)	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Tonnen-maat	Goede-ren (duizen-den metrieke tons)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizen-den)	Aantal schepen	Aantal reizigers (duizen-den)
1938 Maandgemiddelde...	69	41	10	69	41	20	88	16	7	86	3	—	95	27	95	27
1939 Maandgemiddelde...	53	39	11	54	39	15	79	15	6	77	4	—	68	15	68	17
1939 Januari	58	31	10	62	32	19	69	12	6	62	1	—	63	7	63	11
Februari	47	27	21	46	25	14	66	12	7	65	3	—	56	5	56	6
Maart	52	32	12	54	35	11	74	11	3	89	7	—	63	6	63	7
April	49	32	3	48	31	17	86	17	8	79	1	—	74	19	75	20
Mei	52	33	11	52	33	17	93	17	7	82	3	—	71	16	71	16
Juni	79	67	6	76	64	18	112	21	8	114	6	—	92	18	93	21
Juli	111	94	26	115	97	20	109	20	9	95	3	—	151	51	154	43
Augustus	121	105	20	116	103	27	110	22	13	107	9	3	173	58	174	73
September	22	14	9	24	16	13	52	10	3	59	3	—	34	2	34	3
October	12	12	3	12	12	11	72	16	5	66	6	—	14	1	14	2
November	16	10	6	17	11	6	57	13	4	55	1	—	11	1	11	1
December	23	13	1	22	12	7	52	8	2	58	1	—	13	1	13	—
1940 Januari	17	9		17	9		18	4		20	1	—	12	1	13	—
Februari	24	8		25	9		37	5		34	5	—	13	—	12	—
Maart	36	10		36	10		61	13		59	1	—	12	—	12	—

BUITENLANDSCHE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSCHE ECONOMISCH UNIE MET DE OVERIGE LANDEN.

I. — SAMENVATTING NAAR DE VIJF GROEPEN DER ALGEMEENE NOMENCLATUUR AANGENOMEN DOOR DE OVEREENKOMST VAN BRUSSEL VAN 31 DECEMBER 1913.

75

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)					WAARDE (miljoenen franken)						GEMID- DELDE PRIJS PER TON (franken)	OVERSCHOT (+) OF TEKORT (-) OP DE HANDELSBALANS (miljoenen franken)	VERHOUDING VAN UIT- TOT INVOER IN FOE.
	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Totaal	Levende dieren	Voe- dings- mid- delen en dranken	Ruwe of enkel toebe- reide stoffen	Fabri- katen	Onbew. goud en zilver gouden en zilver- munt	Totaal			
INVOER														
1938 Voor het jaar	8,6	3.772	26.994	654	31.430	27,9	4.677	12.557	5.335	471,9	23.069	734		
1939 Voor het jaar	5,7	3.738	25.382	631	29.757	23,3	4.009	10.752	4.641	405,5	19.831	666		
1938 November...	0,3	382	2.249	52	2.683	1,4	408	1.004	425	56,7	1.895	706		
December...	0,3	337	2.234	51	2.622	2,0	381	1.161	424	17,6	1.986	757		
1939 Januari.....	0,1	296	2.283	54	2.633	0,9	334	1.224	441	70,8	2.071	787		
Februari....	0,3	304	2.098	54	2.456	1,5	319	1.061	459	41,3	1.841	750		
Maart.....	0,3	359	2.168	65	2.590	1,4	367	1.120	519	40,4	2.047	791		
April.....	0,2	307	2.150	62	2.519	1,-	318	927	425	38,7	1.709	679		
Mei.....	0,2	347	2.489	63	2.897	1,6	365	995	443	33,5	1.839	635		
Juni.....	0,1	416	2.381	59	2.857	0,7	388	962	418	29,0	1.798	629		
Juli.....	0,8	272	2.533	56	2.862	3,2	260	885	397	41,-	1.587	544		
Augustus...	0,9	279	2.469	52	2.802	3,2	261	1.057	399	56,2	1.777	634		
September..	0,6	171	1.495	31	1.698	2,0	210	455	198	37,7	904	532		
October....	0,8	292	1.796	41	2.130	2,8	341	569	300	12,1	1.225	575		
November...	0,8	388	1.877	46	2.312	2,6	458	719	357	2,9	1.539	666		
December...	0,6	308	1.672	52	2.033	2,4	384	789	343	2,6	1.521	748		
1940 Januari.....	0,2	217	1.302	34	1.554	1,0	328	721	279	4,0	1.334	858		
UITVOER														
1938 Voor het jaar	5,4	603	17.173	4.187	21.970	66,5	1.131	9.781	10.460	231,1	21.670	986	- 1.399	93,9
1939 Voor het jaar	4,8	411	17.139	4.297	21.852	52,6	798	9.632	11.097	203,1	21.783	999	+ 1.952	109,8
1938 November...	0,5	56	1.546	404	2.007	6,1	99	892	923	26,0	1.946	969	+ 50	102,6
December..	0,3	90	1.331	383	1.805	4,4	137	919	963	23,4	2.047	1.134	+ 61	103,0
1939 Januari.....	0,3	51	1.277	338	1.667	4,2	98	802	823	21,8	1.749	1.050	+ 322	84,5
Februari....	0,5	42	1.289	317	1.649	5,3	92	907	823	23,4	1.851	1.122	+ 9	100,5
Maart.....	0,5	39	1.345	368	1.752	5,6	80	900	881	25,5	1.892	1.079	+ 155	92,4
April.....	0,5	35	1.356	359	1.750	5,1	69	725	838	20,0	1.656	946	+ 53	96,9
Mei.....	0,4	41	1.656	406	2.103	4,9	79	940	979	16,8	2.020	960	+ 180	109,8
Juni.....	0,5	52	1.870	451	2.374	4,8	88	886	1.056	25,8	2.061	868	+ 263	114,6
Juli.....	0,7	30	1.695	425	2.151	7,4	61	812	989	19,6	1.889	878	+ 303	119,1
Augustus...	0,6	41	1.715	427	2.184	5,0	74	958	969	24,7	2.031	930	+ 254	114,3
September..	0,2	10	1.123	266	1.399	2,6	25	657	774	5,7	1.464	1.047	+ 561	162,1
October....	0,3	13	1.374	287	1.674	4,0	29	692	913	7,2	1.645	983	+ 421	134,3
November...	0,2	29	1.148	330	1.508	2,3	43	714	951	2,8	1.714	1.136	+ 174	111,3
December...	0,1	28	1.286	325	1.640	1,5	61	772	1.108	7,2	1.950	1.189	+ 429	128,2
1940 Januari.....	0,7	20	894	325	1.240	8,0	49	621	1.071	8,7	1.768	1.418	+ 424	131,7

II. — SAMENVATTING NAAR DEN GRAAD VAN VOLTOOIING DER PRODUCTEN
(rangschikking aangenomen door den Raad van den Volkenbond op 17 September 1935).

76

TIJDVAK	GEWICHT (duizenden tons)				WAARDE (millioenen franken)			
	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)	Ruwe artikelen	Artikelen welke een verwerking hebben ondergaan		Totaal (1)
		gewone verwerking	grootere verwerking			gewone verwerking	grootere verwerking	
INVOER.								
1938 Voor het jaar	24.452	6.432	670	31.555	11.297	6.267	5.163	23.167
1939 Voor het jaar	23.091	6.059	607	29.757	9.460	5.379	4.577	19.831
1938 October	2.039	533	83	2.655	900	531	404	1.855
November	2.054	552	77	2.683	937	483	418	1.895
December	1.946	628	50	2.623	1.011	545	372	1.987
1939 Januari	1.979	602	52	2.633	1.022	558	421	2.071
Februari	1.873	511	51	2.455	976	428	393	1.839
Maart	1.961	568	60	2.589	982	522	504	2.048
April	1.914	544	59	2.517	774	478	415	1.708
Mei	2.240	598	59	2.898	856	591	447	1.839
Juni	2.198	604	55	2.857	844	515	409	1.798
Juli	2.245	543	53	2.840	708	446	395	1.592
Augustus	2.233	545	50	2.828	794	523	402	1.776
September	1.285	374	35	1.694	360	291	218	907
October	1.664	409	47	2.120	564	331	288	1.196
November	1.841	413	39	2.293	810	368	350	1.531
December	1.638	348	47	2.033	770	418	335	1.526

UITVOER.								
1938 Voor het jaar	11.041	9.281	1.682	22.008	4.394	9.321	7.873	21.724
1939 Voor het jaar	10.579	9.695	1.575	21.852	3.947	10.042	7.688	21.782
1938 October	1.103	829	143	2.077	413	857	682	1.960
November	1.023	840	144	2.007	382	869	669	1.945
December	857	789	157	1.805	411	866	761	2.040
1939 Januari	787	761	118	1.667	368	794	575	1.749
Februari	761	767	121	1.649	374	710	753	1.851
Maart	971	636	145	1.752	398	750	724	1.888
April	910	697	141	1.749	339	731	576	1.656
Mei	1.139	801	163	2.103	409	917	683	2.017
Juni	1.244	961	168	2.374	378	840	728	2.053
Juli	1.051	961	127	2.147	326	884	662	1.882
Augustus	830	1.197	155	2.184	263	1.030	581	1.889
September	624	671	105	1.399	258	715	489	1.484
October	784	791	97	1.675	240	827	579	1.646
November	680	716	118	1.512	272	814	631	1.719
December	798	736	107	1.641	322	930	707	1.960

(1) Incl. onrangschikbare of aan bijzondere voorwaarden onderworpen artikelen.

WERKLOOSHEID.

I. — MAANDCIJFERS.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

80

MAAND	Aantal werkloze verzekerden								Verloren werkdagen			
	Absolute cijfers				Gemiddelden per 100 verzekerden				Per 1.000 verzekerden en per week	In % van het aantal mogelijke werkdagen		
	Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos		Geheel werkloos		Gedeeltelijk werkloos					
	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939	1938	1939
Februari	141.499	166.851	164.444	178.051	15,3	16,7	17,8	17,8	1.195	1.208	19,9	20,1
Maart	131.007	152.735	136.510	148.688	14,2	15,1	14,8	14,7	1.038	1.092	17,3	18,2
April	121.734	144.932	136.141	145.062	13,1	14,3	14,7	14,3	992	1.056	16,5	17,6
Mei	121.763	150.021	171.217	157.655	13,1	14,8	18,4	15,6	1.014	1.073	16,9	17,9
Juni	115.382	144.188	158.064	146.928	12,3	14,2	16,8	14,5	956	1.010	15,9	16,8
Juli	114.555	144.651	152.286	156.804	12,1	14,3	16,1	15,4	936	990	15,6	16,5
Augustus	118.750	150.791	149.096	163.355	12,5	14,9	15,7	16,1	899	1.021	15,0	17,0
September	124.010	183.292	144.074	158.385	13,0	18,2	15,1	15,7	950	1.259	15,8	21,0
October	135.847	168.681	154.827	137.116	14,1	16,7	16,1	13,6	958	1.120	15,9	18,7
November	150.892	172.647	156.470	133.410	15,5	17,0	16,1	13,2	1.123	1.184	18,7	19,7
December	167.145	175.644	232.788	136.434	16,9	17,3	23,6	13,4	1.420	1.234	23,7	20,6
	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940
Januari	173.299	188.066	218.334	151.106	17,4	18,5	21,9	14,8	1.318	1.379	22,0	23,0

II. — WERKLOOSHEID PER PROVINCIE.

Bron : Nationale Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

a) Aantal gecontroleerde werklozen (daggemiddelde).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST- VLAANDEREN		OOST- VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 Juli	—		—	29	163.532	173.732	38.473	39.494	21.248	22.432	25.470	26.981	36.556	40.553	25.842	26.740	9.525	11.048	2.774	2.785	699	699
Augustus	—	—	23	165.850	176.033	39.345	40.334	21.529	22.719	25.688	27.428	37.402	41.389	25.556	26.358	9.550	10.954	3.028	3.050	826	826	2.916	2.975
September	—	—	24	203.355	222.884	48.162	49.537	25.467	27.189	36.281	42.532	42.489	49.137	29.648	31.087	12.636	14.631	3.655	3.676	1.238	1.238	3.779	3.856
October (*)	—	—	29	180.279	194.209	43.802	45.200	23.877	25.383	33.458	37.654	37.173	41.475	25.227	26.206	10.374	11.837	2.846	2.864	894	898	2.628	2.692
November (*)	—	—	23	185.956	203.143	45.540	47.258	26.484	28.369	33.269	38.371	37.992	43.017	24.988	26.377	10.467	12.392	3.228	3.260	944	952	3.071	3.147
December (*)	—	—	23	198.549	213.632	46.490	47.947	28.748	30.598	35.998	39.411	41.011	46.048	26.523	27.749	11.604	13.646	3.581	3.879	949	950	3.461	3.404
1940 Januari (*)	—	—	29	226.789	241.336	49.045	50.678	32.689	34.604	41.897	44.679	45.467	50.340	30.953	32.187	14.418	16.372	5.366	5.397	1.697	1.708	5.260	5.371
Februari (*)	—	—	24	199.768	213.616	44.117	45.802	29.150	31.063	36.809	39.389	40.627	45.356	26.634	27.661	12.103	13.902	4.549	4.575	1.407	1.408	4.371	4.460
Maart (**)	—	—	23	150.526	163.462	37.090	38.726	22.365	24.078	26.406	28.849	30.613	35.860	18.577	19.521	8.398	10.061	2.613	2.639	851	851	2.862	2.956
1940 Januari	1	6	5	223.986	239.647	48.689	50.407	33.278	35.315	41.130	44.275	45.539	50.889	29.935	31.234	14.091	16.088	5.094	5.126	1.372	1.372	4.858	4.941
	8	13	6	220.137	234.233	48.708	50.261	32.199	34.401	40.148	42.826	44.715	49.387	29.319	30.529	13.773	15.749	5.174	5.193	1.388	1.388	4.713	4.799
	15	20	6	225.801	239.951	49.162	50.705	32.473	34.377	41.515	44.233	44.907	49.559	30.705	31.922	14.545	16.473	5.493	5.516	1.759	1.760	5.302	5.406
	22	27	6	232.659	247.042	48.929	50.547	32.798	34.693	43.776	46.483	45.749	50.669	32.824	33.994	15.205	17.144	5.577	5.601	2.003	2.003	5.798	5.908
	29	3	6	231.302	245.527	49.737	51.425	32.699	34.661	42.914	45.510	46.425	51.288	31.982	33.098	14.475	16.359	5.480	5.503	1.693	1.693	5.627	5.730
Februari	5	10	6	213.633	228.001	47.643	49.396	30.887	32.901	38.655	41.170	44.087	49.010	28.051	29.170	13.041	14.965	4.996	5.023	1.619	1.619	4.654	4.747
	12	17	6	216.286	230.322	46.230	47.905	31.709	33.658	40.388	42.962	43.925	48.740	29.210	30.247	13.353	15.225	4.938	4.963	1.613	1.613	4.920	5.009
	19	24	6	199.609	213.483	43.740	45.406	28.949	30.806	36.791	39.470	40.025	44.836	27.358	28.331	12.257	14.036	4.627	4.651	1.375	1.375	4.487	4.572
	26	2	6	169.546	182.659	38.855	40.502	25.057	26.887	31.402	33.955	34.471	38.840	21.919	22.895	9.761	11.382	3.635	3.663	1.023	1.023	3.423	3.512
Maart	4	9	6	155.915	169.036	37.357	38.950	23.349	25.205	27.487	29.986	32.378	36.762	19.510	20.470	9.011	10.719	2.891	2.918	922	922	3.010	3.104
	11	16	6	151.677	164.274	36.697	38.279	22.683	24.212	26.589	28.921	31.435	35.857	19.183	20.103	8.549	10.245	2.779	2.806	888	888	2.874	2.963
	18	23	6	147.189	160.198	37.035	38.855	21.818	23.535	27.974	30.970	32.633	37.921	17.905	18.886	7.950	9.642	2.398	2.423	732	732	2.748	2.844
	25	30	5	147.324	160.342	37.272	38.822	21.610	23.360	25.914	28.516	30.669	35.196	17.712	18.627	8.083	9.637	2.386	2.410	862	862	2.816	2.912

b) Aantal opgeteekende dagen werkloosheid

(duizenden dagen).

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Voor het RIJK		ANTWERPEN		BRABANT		WEST- VLAANDEREN		OOST- VLAANDEREN		HENEGOUWEN		LUIK		LIMBURG		LUXEMBURG		NAMEN	
	van	tot		Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal	Mannen	Totaal
	1939 Juli	—		—	29	4.688	4.995	1.105	1.126	614	647	727	765	1.049	1.189	741	769	274	311	82	80	19	20
Augustus	—	—	23	3.766	3.985	890	911	492	522	591	616	848	938	582	598	217	245	69	70	19	19	66	68
September	—	—	24	4.817	5.210	1.129	1.149	606	603	859	1.008	1.006	1.155	729	740	295	347	87	88	28	29	90	92
October (*)	—	—	29	5.176	5.555	1.238	1.290	689	728	965	1.082	1.069	1.182	729	752	300	342	82	84	26	25	75	77
November (*)	—	—	23	4.242	4.630	1.022	1.072	608	638	763	884	868	982	574	603	240	284	73	74	22	20	69	72
December (*)	—	—	23	4.515	4.835	1.044	1.087	758	677	822	906	932	1.046	607	630	266	313	88	75	22	19	76	80
1940 Januari (*)	—	—	29	6.533	6.928	1.392	1.452	943	991	1.213	1.283	1.312	1.439	898	926	416	476	155	155	48	49	153	156
Februari (**)	—	—	24	4.761	5.087	1.036	1.077	696	740	882	944	969	1.079	638	663	289	332	110	110	34	34	103	107
1940 Januari	1	6	5	1.112	1.188	238	246	166	176	205	221	228	252	149	156	70	80	25	25	7	7	24	24
	8	13	6	1.311	1.393	286	296	192	203	240	256	267	293	176	183	82	94	31	31	8	8	28	28
	15	20	6	1.346	1.429	289	298	194	205	249	265	268	295	184	191	87	99	33	33	10	10	32	32
	22	27	6	1.387	1.471	288	299	196	207	262	278	273	302	197	204	91	103	33	33	12	12	35	36
	29	3	6	1.377	1.461	291	302	195	207	257	272	276	304	192	198	86	97	33	33	11	11	34	35
Februari	5	10	6	1.272	1.356	280	291	184	196	231	245	263	292	168	175	78	89	30	30	10	10	28	29
	12	17	6	1.291	1.374	272	282	189	201	243	259	262	290	175	181	80	91	30	30	10	10	29	30
	19	24	6	1.190	1.272	257	267	173	183	220	236	266	286	164	170	73	84	28	28	8	8	26	27
	26	2	6	1.008	1.085	227	237	150	160	188	203	206	231	131	137	58	68	22	22	6	6	20	21
Maart	4	9	6	926	1.003	218	228	139	150	164	179	192	217	117	123	54	64	17	17	5	5	18	19
	11	16	6	900	974	214	224	135	144	157	170	188	213	115	120	51	61	17	17	5	5	17	18

(*) Voorloopige cijfers voor de mannen alleen.

(**) Voorloopige cijfers.

BANKSTATISTIEKEN.

I. — BELGIE EN BELGISCH-KONGO.

a) Nationale Bank van België.

Voornaamste posten van de weekstaten
(*millioenen franken*).

1° Tot December 1939.

TIJDVAK	Goudvoorraad	Buitenlandsche deviezen en goudwaarden	Wissels		Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Vorderingen op den Staat	Overheidsfondsen	Bankbiljetten in circulatie	Rek.-courantsaldi		Totaal der opeischbare schulden	Dekkingspercentage	Discontovoet voor geaccepteerde wissels (1)	Rentevoet voor beleening op overheidsfondsen (2)
			binnenlandsche	buitenlandsche					Diverse	Van 's Rijks-schatkist				
<i>Jaargemiddelde :</i>														
1938.....	15.945	4.717	1.486	16	286	742	1.144	21.812	2.118	227	24.157	66,01	2,61	3,70
1939.....	16.935	3.827	2.156	16	531	716	1.327	24.029	1.222	97	25.348	66,81	2,67	3,93
<i>Maandgemiddelde :</i>														
1939 Januari.....	17.157	4.618	952	11	181	729	1.163	21.941	2.286	413	24.640	69,63	2,50	4,—
Februari.....	17.341	4.604	873	11	190	722	1.173	22.122	2.363	256	24.741	70,09	2,50	4,—
Maart.....	15.659	3.775	1.433	11	464	722	1.170	21.604	1.362	95	23.061	67,91	2,50	4,—
April.....	15.318	2.807	2.392	15	729	722	1.191	22.152	791	51	22.994	66,62	3,20	4,70
Mei.....	15.428	2.480	2.877	19	530	722	1.269	22.300	685	90	23.075	66,86	3,32	4,82
Juni.....	15.828	3.313	1.970	16	311	722	1.210	22.167	914	106	23.187	68,26	3,—	4,50
Juli.....	16.585	3.981	1.214	13	313	712	1.222	22.741	1.037	51	23.829	69,60	3,—	3,66
Augustus.....	17.810	4.385	1.190	17	489	709	1.265	24.048	1.542	32	25.622	69,51	2,50	3,50
September.....	18.162	4.664	2.254	21	1.089	709	1.634	27.186	1.065	23	28.274	64,24	2,50	3,60
October.....	18.089	4.393	2.582	19	758	709	1.668	27.032	934	12	27.978	64,65	2,50	3,50
November.....	17.993	3.701	3.540	18	944	709	1.580	27.403	824	7	28.234	63,73	2,50	3,50
December.....	17.962	3.232	4.718	18	1.000	709	1.462	27.878	914	65	28.857	62,24	2,50	3,50

2° Vanaf Januari 1940.

TIJDVAK	Goud en deviezen		Wissels op België	Wissels op het buitenland	Voorschot op overheidsfondsen	Vorderingen op den Staat	Overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi		Totaal der opeischbare schulden	Discontovoet voor geaccepteerde wissels (1)	Rentevoet voor beleening en voorschotten op overheidsfondsen (2)
	Minimale wettelijke kasvoorr.	Overschot							Diverse	Van 's Rijks-schatkist			
<i>Maandgemiddelde :</i>													
1940 Januari.....	11.678	9.436	5.405	17	817	695	1.424	28.271	912	11	29.194	2,39	3,39
Februari.....	11.764	9.613	5.435	15	704	695	1.471	28.542	859	10	29.411	2,—	3,—
Maart.....	11.891	10.159	5.382	16	377	695	1.496	28.814	910	4	29.728	2,—	3,—
<i>Weekcijfers :</i>													
1940 Maart 7.....	11.886	9.849	5.559	15	517	695	1.500	28.848	863	4	29.715	2,—	3,—
14.....	11.886	10.088	5.464	17	355	695	1.501	28.813	899	4	29.716	2,—	3,—
20.....	11.878	10.272	5.299	17	327	695	1.493	28.744	946	4	29.694	2,—	3,—
28.....	11.915	10.429	5.207	17	311	695	1.488	28.849	933	5	29.787	2,—	3,—

(1) Sedert 6 Juli 1939, is het disconto voor geaccepteerde wissels of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkopen in het buitenland van in België gefabriceerde producten op 1,50 pCt. bepaald.

(2) Sedert 6 Juli 1939, is de rente voor beleeningen op Belgische Overheidsfondsen met maximum 120 dagen looptijd, vastgesteld op 2,50 pCt.

Nota : Sedert 25 Januari 1940 zijn de toegepaste discontovoet en rentetarieven de volgende :

Geaccepteerde of documentaire wissels en bankaccepten in vertegenwoordiging van verkoop in het buitenland van in België gefabriceerde producten : 1,50 pCt.

Geaccepteerde wissels en warrants..... 2 pCt.

Beleeningen en voorschotten in rekening-courant op overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen looptijd } 2 pCt.

Niet-geaccepteerde wissels en promessen..... 3 pCt.

Beleeningen en voorschotten in rekening-courant op overheidsfondsen met meer dan 120 dagen looptijd } 3 pCt.

Staat van het bezit der Nationale Bank aan Overheidsfondsen

(*in duizenden franken*).

AARD	31 December 1938	31 Maart 1939	30 Juni 1939	30 September 1939	31 December 1939	
					Nominale waarde	Boekwaarde
Op hoogstens 120 dagen : Schatkistcertificaten.....	(1) 25.000,0	(1) 211.500,0	(1) 224.500,0	(1) 413.500,0	3.318.000,0	3.306.624,5
Hiermede gelijkgesteld (3).....	—	—	—	—	421.500,0	419.732,9
Op hoogstens één jaar.....	—	—	—	—	—	—
Op hoogstens vijf jaar.....	—	—	—	—	—	—
Op meer dan vijf jaar.....	(2) 603.467,1	(2) 621.542,5	(2) 660.465,9	(2) 1.132.202,6	(2) (4) 862.397,4	(4) 862.397,4
TOTAAL.....	628.467,1	833.042,5	884.965,9	1.545.702,6	4.601.897,4	4.588.754,8
Geautoriseerd bedrag.....						5.685.995,1

(1) Nominale waarde.

(2) Boekwaarde.

(3) Effecten door den Belgischen Staat gewaarborgd, effecten door de Kolonie of door het Groothertogdom Luxemburg uitgegeven of gewaarborgd, effecten uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Belgischen Staat zijn gewaarborgd.

(4) Saldo der « Staatsfondsen » van de Bank, zegge fr 1.412.387.378,25, na afkorting van het bedrag der krachtens de wet van 19 Juli 1932 verworven effecten, zegge fr 549.989.919,50.

b) Bank van Belgisch-Kongo.
Voornaamste posten van de maandstaten
(millioenen franken).

TIJDVAK	DEKKINGSVOORRAAD			Diverse kasgelden en tegoed bij banken	Wissels op Kongo, op België en op andere landen.	Debiteuren	Circulatie (Bankbiljetten en munten)	CREDITEUREN		Dekkingspercentage
	Gouden munt en muntmateriaal	Gouddeviezen	Totaal					dadelijk opvraagbaar	op termijn	
1937 Jaargemiddelde	98,3	67,4	165,7	344,1	174,4	168,3	342,6	559,5	58,6	48,39
1938 Jaargemiddelde	155,9	17,1	173,0	246,3	226,4	169,3	377,2	502,5	64,5	45,85
1938 30 September	165,9	—	165,9	190,0	292,0	155,6	369,0	497,6	61,0	44,96
31 October	165,9	—	165,9	134,2	319,9	150,2	363,1	481,0	50,9	45,68
30 November	165,9	—	165,9	149,8	293,8	184,9	364,6	503,8	52,9	45,49
31 December	165,8	—	165,8	193,0	244,7	188,9	395,8	488,1	46,9	41,90
1939 31 Januari	165,8	5,0	170,8	212,2	267,4	167,6	398,4	504,1	49,7	42,88
28 Februari	165,8	5,0	170,8	232,6	262,1	164,4	401,3	523,0	48,2	42,58
31 Maart	165,8	—	165,8	267,8	211,6	167,1	387,6	530,6	51,3	42,79
30 April	165,8	—	165,8	275,6	197,0	171,6	376,9	529,1	42,0	44,—
31 Mei	165,8	—	165,8	282,2	221,9	172,4	380,7	562,7	41,2	43,56
30 Juni	170,9	—	170,9	261,9	249,5	162,8	389,8	546,7	44,6	43,83
31 Juli	170,9	—	170,9	207,9	327,5	190,0	394,1	596,8	51,2	43,35
31 Augustus	170,9	—	170,9	250,4	336,4	186,5	389,0	636,1	49,6	43,92
30 September	170,9	—	170,9	225,1	331,8	200,6	385,2	595,0	48,2	44,36
31 October	170,9	—	170,9	219,2	376,0	184,0	380,4	637,6	41,2	44,92
30 November	170,9	—	170,9	238,0	360,2	190,5	377,8	649,4	40,5	45,23
31 December	170,9	5,0	175,9	220,9	445,9	187,7	409,9	677,1	34,8	42,90

c) Gecombineerde kwartaalstaat der Belgische banken (1)

(millioenen franken).

85

POSTEN	31 Dec. 1938	31 Maart 1939	30 Juni 1939	30 Sept. 1939	31 Dec. 1939
ACTIVA.					
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42).....	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :					
Kas, Nationale Bank, Postrekeningen	2.106	1.263	978	1.281	1.634
Daggeld	579	524	785	388	278
Bankiers	2.686	3.320	3.006	2.622	2.516
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	517	477	409	359	372
Andere te innen waarden op korten termijn	1.539	1.693	1.617	1.285	1.135
Wissels	3.747	3.283	3.365	3.682	2.903
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.292	1.322	1.135	862	700
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	872	1.017	956	936	767
Diverse debiteuren	5.272	5.604	5.475	5.207	5.047
Effecten	4.838	4.926	4.607	5.094	4.487
a) Belegde wettelijke reserve.....	144	148	149	149	149
b) Belgische overheidsfondsen	3.710	3.770	3.498	3.590	3.012
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	44	66	34	308	252
d) Bankaandeelen	335	334	324	333	316
e) Andere fondsen	605	608	602	714	758
Diversen	168	204	226	241	535
Niet gestort kapitaal	52	52	54	53	53
<i>Totaal beschikbare en vlottende middelen...</i>	23.668	23.685	22.613	22.010	20.427
C Vastgelegde middelen :					
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5	5	5	7	5
Gebouwen	329	333	331	328	328
Participaties in de dochtermaatschappijen voor immobiliën	171	171	171	170	170
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobiliën	116	100	98	96	94
Materieel en meubilair	13	13	13	13	13
<i>Totaal vastgelegde middelen...</i>	634	622	618	614	610
Algemeen totaal activa ...	24.302	24.307	23.231	22.624	21.037

PASSIVA.

A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar:					
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	128	413	219	687	701
Daggeld	10	50	28	35	6
Bankiers	1.473	1.336	1.209	1.175	1.196
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	300	259	227	174	143
Geaccepteerde wissels	873	1.019	958	937	773
Andere te betalen waarden op korten termijn	389	850	538	485	404
Crediteuren wegens wissels ter incasso	819	800	801	786	712
Deposito's crediteuren	16.313	15.635	15.286	14.423	13.155
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	14.592	13.993	13.798	12.983	11.934
b) Op meer dan 30 dagen	1.721	1.642	1.487	1.440	1.221
Obligaties en kasbons	55	32	29	29	29
Nog te storten op fondsen en participaties	255	247	246	252	252
Diversen	380	357	268	359	336
<i>Totaal opvraagbaar...</i>	20.995	20.998	19.899	19.322	17.707
C. Niet opvraagbaar :					
Kapitaal	2.685	2.676	2.678	2.650	2.637
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	64	64	64	64	64
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	146	151	152	151	152
Beschikbare reserve	376	377	393	391	358
Reservefonds	36	41	46	46	119
<i>Totaal niet opvraagbaar...</i>	3.307	3.309	3.333	3.302	3.330
Algemeen totaal passiva ...	24.302	24.307	23.231	22.624	21.037

(1) Omloopssnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

II. — BUITENLANDSCHE CIRCULATIEBANKEN.

86

a) Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken.

	Sedert	%		Sedert	%
België	25 Januari 1940	2,—	Japan	11 Maart 1938	3,46
Bohemen en Moravië	1 Januari 1936	3,—	Letland (1)	17 Februari 1940	5,50
Bulgarije	15 Augustus 1935	6,—	Litauen	15 Juli 1939	6,—
Dantzig	2 Januari 1937	4,—	Nederland	29 Augustus 1939	3,—
Denemarken	10 October 1939	5,50	Noorwegen	22 September 1939	4,50
Duitschland	9 April 1940	3,50	Portugal	11 Augustus 1937	4,—
Estland	1 October 1935	4,50	Roemenië	5 Mei 1938	3,50
Finland	3 December 1934	4,—	Spanje	5 December 1938	4,—
Frankrijk	4 Januari 1939	2,—	Vereenigde Staten (Feder. Reserve Bank of New-York)	27 Augustus 1937	1,—
Griekenland	4 Januari 1937	6,—	Zuidslavië	1 Februari 1935	5,—
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,—	Zweden	14 December 1939	3,—
Hongarije	29 Augustus 1935	4,—	Zwitserland	26 November 1936	1,50
Indië	30 November 1935	3,—			
Italië	18 Mei 1936	4,50			

(1) Discontovoet voor handelshuizen. Voor credietinstellingen : 5 pCt.

b) Banque de France.

Weekstaten

(in millioenen franken).

DATUM	Munt en muntmateriaal	Teged in het buitenland	Wisselportefeuille en publieke waarden		Beleggingen op effecten	Voorloopige renteloze voorschotten aan den Staat (terugbetaalbaar krachtens artikel 8 van overeenkomst van 12-11-38)	Voorloopige voorschotten aan den Staat (overeenk. van 29 September 1938 goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939)	Verhandelbare Schatkistbons (Conventie van 29-2-1940)	Bankbiljetten in circulatie	Creditsaldi in rekening courant	Dekkingspercentage
			Gedisconteerd handelspapier								
			binnenlandsch	buitenlandsch							
1938 Jaargemiddelde....	—	21,9	10.613	20,3	1.475	3.740	—	—	101.704	23.291	—
1938 Gemidd. van 1-1 tot 10-11	56.086	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45,90
Gemiddelde van 17-11 tot 31-12..	87.265	—	—	—	—	20.627	—	—	—	—	61,01
1939 Jaargemiddelde....	92.939	20,0	8.563	18,8	3.924	3.427	20.564	7.567 (1)	128.514	21.600	61,91
1939 5 Januari.....	87.265	14,6	7.923	23,1	2.677	3.686	20.627	—	111.520	29.081	62,07
9 Februari.....	87.266	15,3	7.743	20,2	3.012	3.422	20.627	—	111.253	27.877	62,72
9 Maart.....	87.266	14,0	6.830	18,4	3.037	3.371	20.627	—	113.886	24.336	63,13
6 April.....	87.266	13,8	6.651	17,5	3.873	3.397	20.577	—	120.303	18.775	62,75
4 Mei.....	92.266	15,6	7.476	16,8	3.862	3.441	20.577	—	125.353	19.460	63,71
8 Juni.....	92.266	14,7	6.964	15,5	3.631	3.468	20.577	—	121.287	23.517	63,72
6 Juli.....	92.266	14,0	6.420	14,7	3.481	3.557	20.577	—	123.478	20.370	64,14
10 Augustus.....	97.266	13,8	6.441	14,1	3.595	3.502	20.577	—	123.733	25.939	64,99
7 September.....	97.266	7,2	20.101	19,7	4.520	3.824	20.577	—	146.149	20.239	58,46
5 October.....	97.266	17,2	13.185	19,7	4.309	3.724	20.473	3.300	145.716	18.094	59,38
9 November.....	97.266	35,9	8.470	19,0	4.576	3.653	20.473	8.700	146.721	16.067	59,75
7 December.....	97.266	46,5	7.015	28,5	5.797	3.581	20.473	10.000	149.456	13.669	59,63
1940 4 Januari.....	97.267	40,5	6.730	31,7	6.040	3.577	20.473	14.750	152.969	14.861	57,96
8 Februari.....	97.271	34,8	6.863	30,2	6.814	3.505	20.473	16.700	154.309	16.287	57,02
7 Maart.....	84.613(2)	45,9(3)	6.582	27,0	(4) 7.199	3.398	—	20.350	156.135	14.734	49,52

Discontovoet { huidige : 2 % sedert 4 Januari 1939.
vorige : 2 ½ % sedert 25 November 1938.

(1) Deze rubriek komt maar sedert 21 September 1939 op den weekstaat voor; dit cijfer is dus het gemiddelde van de laatste vijftien weekstaten van het jaar 1939.

(2) Goudvoorraad herwaardeerd op de basis van 23 mgr. 34 goud met een gehalte van 900/1000^{en} en na heffing van een bedrag ad 30 milliard voor het Fonds tot stabilisatie van de wisselkoersen.

(3) Herwaardeerd op dezelfde basis als de goudvoorraad.

(4) De post « Verhandelbare wissels en andere kortlopende plaatsingen in het buitenland » (46,1 tegen 39,1 millioen), in deze rubriek begrepen, is op dezelfde basis als de goudvoorraad herwaardeerd.

c) Bank of England.
Weekstaten
(in duizenden £).

86

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het «Banking Department»				Bank- biljetten in circulatie	Deposito's				Verhoud. v. d. goudv. v. h. Bank. Dep. tot het saldo van haar dep. %
	Goud (Issue Departm.)	Gouden en zilveren munt (Banking Departm.)	Door den Staat gewaar- borgde fondsen	Disconto en belening	Andere waarden	Totaal		Openbare organismen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1933 Jaargemidd.	326.411	995	103.168	9.581	20.986	133.735	485.562	18.200	106.224	36.230	160.654	28,0
1939 Jaargemidd.	—	819	106.985	8.501	22.890	138.376	507.256	21.318	102.535	37.993	161.846	25,6
Gemidd. der eerste 8 maanden	214.201	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gemidd. der laat- ste 4 maanden . .	183	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1939 4 Januari.	326.416	685	71.381	48.906	22.380	142.667	488.071	20.503	135.955	37.241	193.699	35,6
11 Januari. (1)	126.414	652	96.171	22.122	22.321	140.614	476.644	19.214	118.139	36.653	174.006	29,5
8 Februari.	126.414	890	77.636	20.649	22.357	120.642	474.998	15.351	103.950	35.490	154.791	33,7
8 Maart . . . (2)	226.033	1.041	89.246	3.360	22.395	115.001	479.178	11.449	97.424	35.804	144.677	33,1
5 April . . .	226.160	1.105	100.351	8.485	21.509	130.345	491.451	16.042	91.947	40.529	148.518	24,1
10 Mei	226.160	703	114.126	8.102	21.245	143.473	495.894	19.059	101.356	36.279	156.694	19,7
7 Juni	226.160	587	114.176	7.801	22.608	144.585	498.371	18.401	100.623	36.104	155.128	18,2
5 Juli	226.414	671	118.706	8.789	22.465	149.960	506.722	19.301	96.477	37.561	163.339	13,9
9 Augustus . .	246.417	687	114.831	5.955	21.533	142.319	521.877	31.846	81.654	35.929	149.429	16,8
6 Septemb. (1)	102	586	123.721	6.017	25.213	154.951	549.886	15.029	111.267	41.235	167.531	18,3
4 October . .	165	735	113.616	2.392	22.335	138.343	538.749	15.346	106.034	40.867	162.247	25,9
8 Novomb. . .	193	935	102.246	5.451	21.923	129.620	528.372	21.267	101.859	41.477	164.603	32,0
7 Decemb. . .	220	1.129	114.886	5.400	23.362	143.648	533.876	47.141	86.288	39.824	173.253	27,4
1940 10 Januari.	220	926	127.356	6.305	25.352	159.013	536.132	27.853	115.719	42.500	186.072	24,1
7 Februari . .	236	767	121.841	2.492	24.863	149.196	531.105	28.626	108.650	43.751	181.027	27,5
6 Maart	237	1.067	137.254	3.037	22.666	162.957	534.296	22.498	128.899	40.415	191.812	24,5

(1) Overdracht van goud naar het Egalisatiefonds.
(2) Herwaardeering van den goudvoorraad.

Discontovoet { huidige : 2 %, sedert 26 October 1939.
vorige : 3 %, sedert 28 September 1939.

d) Nederlandsche Bank.
Weekstaten
(in miljoenen guldens).

DATUM	Munt en munt- materiaal	Wissels		Beloeningen			Bank- biljetten	Credit- saldi inrekening- courant	Dekkings- percentage
		Binnen- landsche	Buiten- landsche	op effecten	op goederen en ceelen	Totaal			
1938 Jaargemiddelde	1.484	10,0	4,8	295	1,3	296	944	870	81,79
1939 Jaargemiddelde	1.231	25,5	2,3	233	1,5	235	1.056	466	80,87
1939 9 Januari	1.489	8,4	3,6	305	1,7	307	988	839	81,47
6 Februari	1.489	8,1	3,1	299	1,7	301	993	828	81,77
6 Maart	1.442	7,4	3,1	244	1,3	245	988	730	83,91
11 April	1.317	11,0	2,7	208	0,9	209	1.022	535	84,51
8 Mei	1.227	11,6	2,7	215	1,0	216	1.056	422	83,02
5 Juni	1.227	11,6	2,7	209	0,7	210	1.034	436	83,48
10 Juli	1.151	10,1	2,2	222	0,9	223	1.025	382	81,81
7 Augustus	1.154	9,9	1,8	214	1,2	215	1.014	387	82,34
4 September	1.139	84,5	1,6	247	1,4	248	1.206	303	75,44
9 October	1.113	35,2	1,6	225	1,6	227	1.129	291	78,39
6 November	1.115	17,9	1,6	212	1,7	213	1.114	272	80,44
4 December	1.034	48,2	1,6	215	4,4	219	1.158	195	76,41
1940 8 Januari	1.024	9,2	1,6	239	3,9	243	1.117	195	78,06
5 Februari	1.024	25,7	1,6	244	4,1	248	1.118	228	76,09
4 Maart	1.023	80,6	1,6	239	4,6	244	1.140	256	73,31

Discontovoet { huidige : 3 %, sedert 29 Augustus 1939.
vorige : 2 %, sedert 3 December 1936.

e) Nationale Bank van Zwitserland.

Weekstaten

(in millioenen Zwitsersche franken).

DATUM	Goud- voorraad	Tegoed in het buitenland	Binnen- landsche wissels	Beleeningen	Correspon- denten	Bank- biljetten in circulatie	Andere terstond opvorderbare verplichting.	Dekkings- percentage
1938 Jaargemiddelde	2.852	394	35,7	22,8	15,5	1.558	1.807	96,46
1939 Jaargemiddelde	2.525	281	93,4	36,9	6,2	1.806	1.179	94,01
1939 7 Januari	2.890	281	140,1	19,7	5,0	1.675	1.717	93,46
7 Februari	2.813	255	148,9	18,8	4,4	1.620	1.673	93,18
7 Maart	2.813	265	114,3	24,3	5,2	1.642	1.631	94,03
5 April	2.633	249	171,5	25,9	7,0	1.741	1.405	91,60
6 Mei	2.472	264	172,5	32,0	3,9	1.748	1.237	91,67
7 Juni	2.471	266	36,1	28,8	4,2	1.699	1.148	96,18
7 Juli	2.469	271	37,8	29,5	5,5	1.711	1.141	96,07
7 Augustus	2.461	274	41,6	26,8	4,3	1.711	1.135	96,12
7 September	2.419	283	61,9	48,7	5,0	2.067	787	94,71
7 October	2.419	278	86,6	45,4	5,2	2.043	823	94,10
7 November	2.353	316	86,4	60,2	7,1	2.002	852	93,55
7 December	2.307	335	87,6	61,4	5,0	1.990	834	93,55
1940 6 Januari	2.259	366	97,4	68,2	7,4	1.983	824	93,51
7 Februari	2.211	333	172,3	59,4	5,9	1.939	848	91,25
7 Maart	2.177	311	277,4	50,5	5,9	1.980	844	88,08

Discontovoet { huidige : 1 1/2 %, sedert 26 November 1936
vorige : 2 %, sedert 9 September 1936.

f) Reichsbank.

Weekstaten

(in millioenen RM.).

1° Tot 15 Juni 1939.

DATUM	Goud- voorraad	Deviezen als goud- dekking geldende	Pasmunt	Waarden tot bijkomende dekking	Wissels	Beleeningen op onderpand	Gediscont. Schatkist- bons	Bank- biljetten in circulatie	Vershill. opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen
1938 Jaargemiddelde	70,8	5,6	174	394	6.039	45,0	11,3	6.228	983	1,06
1939 Gemidd. van 1° Januari tot 15 Juni	70,8	5,8	184	695	7.205	42,3	8,5	7.825	1.073	0,86
1939 7 Januari	70,8	5,7	168	554	7.225	44,1	1,5	7.705	950	0,88
7 Februari	70,8	5,9	203	671	6.761	43,8	1,2	7.549	1.064	0,89
7 Maart	70,8	5,7	179	677	7.084	37,9	0,2	7.737	1.027	0,87
6 April	70,8	5,6	121	668	7.776	37,8	2,3	8.165	1.060	0,83
8 Mei	70,8	5,9	123	659	7.473	48,5	1,2	8.252	1.219	0,81
7 Juni	70,8	5,7	153	921	7.174	34,1	2,3	8.192	1.117	0,82

2° Sedert 23 Juni 1939.

DATUM	Dekkingsreserve aan goud en deviezen	Bezit aan wissels, cheques en Schat- kistwissels	Papier aangekocht krachtens § 13, n° 3 (als toegevoegde dekking dienend)	Beleeningen op onderpand	Pasmunt	Bankbiljetten in circulatie	Vershillende opeisbare schulden	Dekkings- percentage van goud en deviezen t. o. v. de gezamenlijke opeisbare verplichtingen
1939 Gemidd. van 23 Juli tot einde December	76,9	9.350	1.063	32,2	236	9.987	1.391	0,68
1939 7 Juli	76,6	7.779	925	57,3	133	8.531	987	0,80
7 Augustus	76,6	8.188	919	24,9	125	8.799	1.086	0,77
7 September	76,8	10.692	1.063	32,0	63	10.970	1.611	0,61
7 October	76,7	9.754	1.349	20,9	237	10.695	1.395	0,63
7 November	76,6	9.625	1.218	34,9	345	10.583	1.562	0,63
7 December	77,1	9.921	942	38,8	371	10.922	1.606	0,62
1940 6 Januari	77,3	11.220	654	27,0	365	11.414	1.617	0,59
7 Februari	77,6	11.043	252	23,8	367	11.343	1.544	0,60
7 Maart	77,3	11.668	106	26,7	502	11.724	1.589	0,58

Discontovoet { huidige 3 1/2 %, sedert 9 April 1940.
vorige : 4 %, sedert 22 September 1932.

g) Federal Reserve Banks.

Weekstaten
(in miljoenen \$).

86

DATUM	MUNTVOORRAAD		WISSELS		Nationale publieke fondsen	Bankbiljetten in circulatie (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkings- percentage (1)
	Goud- certificaten op de Schatkist	Andere reserves	in herdisconto van de member- banks	in de open markt gekocht				
1938 Jaargemiddelde	10.423	402	8,6	0,5	2.564	4.200	8.980	82,1
1939 Jaargemiddelde	13.561	362	5,1	0,4	2.581	4.553	11.753	85,4
1938 7 December	11.672	346	6,0	0,5	2.564	4.422	9.950	83,6
1939 4 Januari	11.848	365	4,3	0,5	2.564	4.441	10.146	83,7
8 Februari	11.989	442	7,4	0,5	2.564	4.345	10.437	84,1
8 Maart	12.194	415	3,3	0,5	2.564	4.343	10.597	84,4
5 April	12.582	361	2,6	0,6	2.564	4.398	10.891	84,7
3 Mei	13.128	364	3,5	0,6	2.564	4.465	11.362	85,2
7 Juni	13.401	350	3,5	0,6	2.564	4.476	11.618	85,4
5 Juli	13.543	318	4,6	0,6	2.551	4.543	11.649	85,6
9 Augustus	13.923	349	4,9	0,5	2.443	4.551	11.950	86,5
6 September	14.461	308	6,0	0,5	2.594	4.684	12.505	85,9
4 October	14.705	325	6,7	0,5	2.785	4.732	12.916	85,2
8 November	14.897	324	6,5	—	2.687	4.817	12.875	85,9
6 December	15.008	291	8,1	—	2.512	4.900	12.747	86,7
1940 10 Januari	15.394	370	6,8	—	2.477	4.886	13.162	87,3
7 Februari	15.630	387	6,8	—	2.477	4.837	13.471	87,5

Discontovoet van de Federal Reserve Bank of New-York { huidige : 1 %, sedert 27 Augustus 1937.
vorige : 1,50 % sedert 2 Februari 1934.

(1) Verhouding muntvoorraad tegenover opesbare schulden.

h) Sveriges Riksbank.

Toestand op het eind van ieder maand
(in miljoenen Kr.).

1° Tot einde December 1939.

TIJDVAK (op het eind van het jaar of van de maand)	Metaalvoorraad (1)	In het buitenland bewaarde goud niet in den metaalvoorraad begrepen	Rekening-courantaldi in het buitenland	STAATS- FONDSSEN		BETAALBAAR WISSELS EN WAARDEN		Beleeningen en voor- schotten in rekening- courant	Bankbiljetten in circulatie	REKENING-COURANTSALDI				Emissierecht (2)	VERHOUDING IN %		
				Zweedsche	Vreemde	Zweedsche	Vreemde			Staat	Handelsbanken	Andere rekeningen	Buitenlandsche banken		van de metaal- voorraad tot de bijet- tencirculatie	van de metaal- voorraad tot het emissierecht	
1936	459	69,8	259	29,7	70,4	12,2	391	25,3	893	278	294	15,4	3,0	1.269	51,45	36,21	
1937	471	68,1	256	6,1	39,6	12,8	749	25,4	980	311	434	6,4	61,4	1.291	48,02	36,45	
1938 December	591	115,8	414	102,0	34,0	13,2	386	36,8	1.061	418	428	3,4	83,7	1.533	55,76	38,58	
1939 Januari	594	135,5	448	112,0	36,0	12,3	298	39,9	979	350	583	3,4	87,5	1.538	60,63	38,62	
Februari	595	135,3	468	117,0	36,2	12,1	269	42,7	991	345	564	3,1	87,6	1.541	60,06	38,64	
Maart	596	135,2	460	127,0	38,9	12,6	231	47,6	1.054	324	524	3,6	69,1	1.543	56,59	38,66	
April	601	146,6	488	137,0	49,8	12,8	153	51,4	1.041	347	500	3,2	72,1	1.551	57,66	38,72	
Mei	614	144,6	526	147,0	45,9	13,2	87	56,3	1.012	506	397	3,5	66,2	1.572	60,68	39,08	
Juni	615	146,5	550	152,1	45,7	12,5	50	57,2	1.059	490	368	4,3	63,0	1.570	58,12	39,20	
Juli	621	146,1	560	162,1	45,5	11,2	22	59,2	1.025	350	544	4,9	64,0	1.567	60,60	39,65	
Augustus	633	148,9	545	182,1	43,6	11,3	19	60,5	1.126	338	483	3,2	58,7	1.589	56,24	39,86	
September	634	152,3	470	190,0	43,6	13,0	15	78,4	1.259	320	327	3,4	53,6	1.547	50,35	40,99	
October	626	106,1	392	203,0	43,3	13,8	17	111,5	1.248	291	246	3,4	31,4	1.485	50,17	42,19	
November	627	106,0	348	213,0	40,9	65,2	18	150,0	1.232	519	90	3,0	20,2	1.551	50,91	40,44	
December	590	88,6	278	232,9	32,6	197,3	14	211,5	1.422	267	153	4,6	23,1	1.530	41,48	38,56	

2° Vanaf Januari 1940.

TIJDVAK (einde van het jaar of van de maand)	Goud- voor- raad (1)	Zweed. Staatspap. en dito oblig.; wis- sels betaalb. in Zweden beleen. en voorsch.	Buit. Staatspap. wissels betaalb. in het buit., saldi rek. cour. in het buit.	Diverse activa	Bank- biljetten in omloop	REKENINGEN-COURANT				Diverse passiva	Emissie- recht totaal (2)	VERHOUDING IN pCt. (3)		
						Staat	Handels- banken	Andere	Te- zamen			v.d. metaal- dekking tot de biljetten in omloop	v.d. metaal- dekking tot het emissie- recht	
1940 Januari	589	600	406	484	1.351	195	141	4,1	340	315	2.089	80,19	51,88	
Februari	481	745	485	532	1.349	310	54	9,3	373	474	2.146	67,88	42,68	
Maart	382	738	505	498	1.342	138	76	8,8	223	504	1.805	54,21	41,45	

Discontovoet { huidige : 3 %, sedert 14 December 1939.
vorige : 2 1/2 %, sedert 1 December 1933.

(1) Tot ult. December 1939, bestaat de metaaldekking uit het goud van de Bank dat in Zweden berust, plus uit het goud dat in den vreemd uitstaat, tot een beloop van 15 pCt. van de gezamenlijke metaaldekking. Vanaf Januari 1940, bestaat de metaaldekking uit het geheele goudbezit, onverschillig waar het berust in Zweden of in het buitenland.

(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op het dubbel der metaaldekking plus 350 miljoen kroon. Ter berekening van deze grens, wordt vanaf 1 Januari 1940, de metaaldekking begroot op de basis van den goudprijs van den dag.

(3) De goudvoorraad zijnde begroot tegen den goudprijs van den dag.

i) Japansche Bank.
Weekstaten
(in millioenen yens).

DATUM	MUNT EN MUNTMATERIAAL			Speciaal fonds voor buitenlandsche valuta	Gedisconteerde wissels	Voorschotten aan den Staat	Voorschotten	Voorschotten op buitenlandsch papier	Obligaties van de Schatkist	Bijzettencirculatie	DEPOSITO'S VANDE REGERING			Andere deposito's	Overige verplichtingen	Gezamenlijke verbintenissen	Dekkingspercentage (munt en muntmateriaal) verbintenissen
	Gouden munt en goudmunt- materiaal	Andere	Totaal								Rekening- courant	Diverse	Totaal				
1938 Jaargemiddelde	665	41	706	(1) 300	456	2,9	30,4	30,8	1.251	1.930	278	150	428	112	132	2.602	27,1
1939 Jaargemiddelde	501	41	542	300	416	2,9	30,4	61,7	1.759	2.396	328	261	589	113	135	3.233	16,8
1938 10 December...	501	49	550	300	418	2,9	30,6	15	1.495	2.105	187	216	403	202	120	2.830	19,4
1939 7 Januari.....	501	46	547	300	403	2,9	30,7	22	1.845	2.318	306	251	557	148	145	3.168	17,3
4 Februari....	501	36	537	300	420	2,9	30,5	25	1.619	2.246	265	295	560	85	121	3.012	17,8
4 Maart.....	501	34	535	300	416	2,9	30,2	31	1.627	2.234	225	323	548	89	170	3.041	17,6
8 April.....	501	26	527	300	407	2,9	30,6	15	1.650	2.162	323	298	621	110	137	3.030	17,4
6 Mei.....	501	37	538	300	402	2,9	30,1	15	1.499	2.142	226	213	439	134	162	2.877	18,7
10 Juni.....	501	39	540	300	399	2,9	30,4	29	1.475	2.060	277	230	507	180	128	2.875	18,8
15 Juli.....	501	47	548	300	397	2,9	30,6	22	1.560	2.194	331	257	588	99	113	2.994	18,3
19 Augustus...	501	46	547	300	387	2,9	30,2	29	1.497	2.244	227	285	512	84	119	2.959	18,5
9 September..	501	49	550	300	390	2,9	30,3	58	1.630	2.284	325	286	611	81	136	3.113	17,7
7 October.....	501	45	546	300	408	2,9	30,3	74	1.852	2.504	359	271	630	85	124	3.343	16,3
4 November..	501	50	551	300	421	2,9	30,4	144	2.059	2.679	409	275	684	79	205	3.647	15,1
9 December...	501	44	545	300	382	2,9	30,4	159	2.108	2.789	388	253	641	91	129	3.650	14,9
1940 6 Januari.....	501	35	536	300	470	2,9	30,1	247	2.369	3.241	316	253	569	114	181	4.105	13,1
10 Februari....	501	40	541	300	441	2,9	30,2	230	2.363	3.045	498	273	771	93	150	4.059	13,3
9 Maart.....	501	34	535	300	477	2,9	30,-	186	2.286	2.903	540	285	825	85	159	3.972	13,5

Discontovoet { huidige : 3,46 % sedert 11 Maart 1938.
vorige : 3,285 % sedert 7 April 1936.

(1) Deze post komt in de weekstaten slechts sedert 23 Juli 1938 voor.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN.

MAANDSTAAT in duizenden Zwitsersche goud-franken [eenheden van 0,29032258... gr. fijn goud
(art. 5 der statuten)].

87

	Per 29 Februari 1940		Per 31 Maart 1940	
ACTIVA.				
I. <i>Goud in baren</i>	29.276	6,4	30.564	6,5
II. <i>Kas</i> :				
Specie en tegoed bij banken	22.190	4,9	34.820	7,4
III. <i>Call-gelden</i>	10.397	2,3	16.258	3,5
IV. <i>Herdiscontabel papier</i> :				
1° Handelswissels en bankaccepten	64.927	14,3	93.511	19,9
2° Schatkistpapier	95.088	20,9	68.412	14,8
	160.015		161.923	
V. <i>Fondsen op termijn tegen interest uitgezet</i> Op ten hoogste 3 maanden	8.598	1,9	17.371	3,7
VI. <i>Wissels en onderscheiden beleggingen</i> :				
1° Op ten hoogste 3 maanden :				
a) Schatkistpapier	53.650	11,8	44.889	9,5
b) Onderscheiden beleggingen	59.549	13,1	65.160	13,9
2° Op 3 tot 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	30.273	6,6	25.916	5,5
b) Onderscheiden beleggingen	63.927	14,0	54.130	11,5
3° Op méér dan 6 maanden :				
a) Schatkistpapier	12.339	2,7	14.005	3,0
b) Onderscheiden beleggingen	2.589	0,6	2.539	0,5
	222.327		206.639	
VII. <i>Andere activa</i>	2.102	0,5	2.357	0,5
TOTAAL ACTIVA ...	454.905	100,0	469.932	100,0

PASSIVA.

I. <i>Kapitaal</i> :				
Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche franken ieder	500.000		500.000	
Aandelen met 25 % volgestort		125.000		28,6
II. <i>Reserve</i> :				
1° Wettelijke reserve	5.117		5.117	
2° Dividend-reservefonds	6.659		6.659	
3° Algemeen reservefonds	13.317		13.317	
		25.093		5,3
III. <i>Lang loopende deposito's</i> :				
1° Deposito's op rekening van de Trust der annuïteiten	153.096		153.050	32,6
2° Deposito der Duitse regeering	76.548		76.525	16,3
		229.644		
IV. <i>Kort loopende en dadelijke opvraagbare deposito's</i> :				
1° Circulatiebanken voor eigen rekening :				
Op zicht	18.497	4,1	31.995	6,8
2° Circulatiebanken voor rekening van derden :				
Dadelijk opvraagbaar	1.115	0,2	1.645	0,4
3° Andere deposanten :				
a) Op ten hoogste 3 maanden	723 (1)	0,2	26	0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	1.113	0,2	1.114	0,2
		1.836		1,140
V. <i>Kort loopende en dadelijke opvraagbare deposito's (goud)</i> :				
a) Op drie maanden maximum	1.764	0,4	1.764	0,4
b) Op zicht	10.428	2,3	11.183	2,4
		12.192		12.947
VI. <i>Vershillende</i>		41.528		42.537
				9,0
TOTAAL PASSIVA ...	454.905	100,0	469.932	100,0

NOTA. — In dezen bankstaat is niet begrepen het goud voor rekening van circulatiebanken aangehouden en de fondsen bestemd voor de betaling van de internationale leeningen waarvan de Bank voor Internationale Betalingen trustee of fiscaal agent is.
(1) Incl. Deposito der Fransche regeering, Saargebied — 697.

INHOUDSTAFEL DER DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN.

	Tabel		Tabel
BEVOLKINGSSTATISTIEK VAN BELGIË	1		
GELDMARKT.			
I. — Discontovoet en rentestand voor beleeningen	2		
II. — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4		
WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN.			
I. — Noteering der edele metalen te Londen	9		
II. — Contantwisselkoersen op de Beurs te Brussel	10		
III. — Termijnwisselkoersen	11		
a) wisselkoers op één maand;			
b) wisselkoers op drie maanden.			
KAPITAALMARKT.			
I. — Noteeringen van enkelepublieke fondsen	14		
II. — Indexcijfer van de Beurs te Brussel	15		
III. — Noteeringen, rendementen en indexcijfers van de voornaamste obligatietypen	16		
IV. — Kapitaalluitgiften in België en Belgisch-Congo	17		
a) retrospectief overzicht;			
b) detail der uitgiften;			
c) ingedeeld naar de belangrijkheid van het kapitaal.			
V. — Overheidsleeningen	18		
VI. — Bankverrichtingen van het Gemeentecrediet	19		
VII. — Hypotheekinschrijvingen	20		
RIJKSFINANCIËN.			
I. — Opbrengst van de belastingen	25		
II. — Stand van de Staatsschuld	26		
III. — Toestand van het Fonds tot Delging der Staatsschuld	27		
HET INKOMEN EN HET SPAREN.			
I. — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30		
a) detailgegevens per bedrijfsklasse;			
b) retrospectief overzicht;			
II. — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	31		
a) inlagen op particuliere spaarboekjes;			
b) stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen ter Lijfrentekas.			
III. — Driemaandelijksch loonindexcijfer	32		
LOOP DER ZAKEN.			
I. — Verrekeningskamers	35		
II. — Postchèque- en giroverkeer	36		
III. — Gevaarlijke of hinderlijke inrichtingen. — Aanvragen om vergunning	37		
IV. — Onbetaalde wissels	38		
V. — Faillissementen en accoorden tot voorkoming van faillissement	39		
a) retrospectief overzicht;			
b) detail per bedrijfsklasse.			
PRIJZEN.			
I. — Indexcijfers der groothandelsprijzen	45		
a) in België;			
b) in het buitenland			
II. — Indexcijfers der kleinhandelsprijzen en van de kosten van levensonderhoud	46		
a) nieuwe indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België;			
b) kosten van levensonderhoud in België;			
		c) kosten van levensonderhoud en kleinhandelsprijzen in het buitenland.	
		III. — Groothandelsprijzen van nijverheidsproducten	47
		IV. — Prijzen van landbouwproducten	48
		V. — Landbouwindexcijfers	49
		VOORTBRENGING.	
		I. — Steenkoolmijnen en metaalproductie	55
		II. — Diverse producties	56
		III. — Bouwbedrijvigheid	57
		IV. — Electriciteit	58
		V. — Gas	59
		VERBRUIK.	
		I. — Indexcijfers van den kleinverkoop	65
		II. — Tabakverbruik	66
		III. — Slachtingen	67
		VERVOER.	
		I. — Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	70
		a) Uitbatingsoptvangsten en uitgaven;	
		b) Wagonverladingen;	
		c) Verkeer :	
		1° algemeen spoorverkeer;	
		2° zware goederen :	
		A) gezamenlijk verkeer;	
		B) binnenlandsch verkeer.	
		II. — Havenverkeer	71
		a) Antwerpen;	
		b) Gent;	
		c) Brugge-Zeebrugge;	
		d) Groot-Brussel;	
		e) Oostende.	
		BUITENLANDSCHE HANDEL.	
		I. — Indeeling aangenomen door de overeenkomst van Brussel	75
		II. — Indeeling naar den graad van verwerking der producten	76
		WERKLOOSHEID.	
		I. — Algemeen overzicht	80
		II. — Indeeling per provincie	81
		BANKSTATISTIEKEN.	
		I. — België en Belgisch-Kongo	85
		a) Nationale Bank van België;	
		b) Bank van Belgisch-Kongo;	
		c) Driemaandelijksche staten der Belgische banken, door de Nationale Bank gepubliceerd.	
		II. — Buitenlandsche circulatiebanken	86
		a) Discontovoet;	
		b) Staat van de Banque de France;	
		c) " " Bank of England;	
		d) " " Nederland. Bank;	
		e) " " Zwitsersche Nationale Bank;	
		f) " " Reichsbank;	
		g) " " Feder. Res. Banks;	
		h) " " Sveriges Riksbank;	
		i) " " Japansche Bank.	
		III. — Bank voor Internationale Betalingen ...	87

Abonnementsprijs per jaargang : fr 100 voor België.
fr 120 voor het buitenland.

Losse exemplaren : fr 7,50 voor België.
fr 9,— voor het buitenland.

Prijs van het extranummer gewijd aan het overzicht van den economischen
toestand van België in den loop van het voorafgaande jaar :
fr 20 voor België.
fr 25 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgiroreke-
ning n° 500 van de Nationale Bank van België.

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen
te ontvangen ; de Nederlandsche of de Fransche.

Voorheen Drukkerijgesticht.
TH. DEWARICHET
J., M., G. en L. Dewarichet,
Brs & Zrs, maat. in gez. naam
Wilde-Woudstr. 16, Brussel

17914